

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 328

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

61. gadagājums

2018. gada 21. decembris

Saturs

I *Leģislatīvi akti*

REGULAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 ⁽¹⁾ 1
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/2000 (2018. gada 12. decembris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 516/2014 groza attiecībā uz Padomes Lēmumu (ES) 2015/1523 un (ES) 2015/1601 īstenošanas atbalstam atvēlēto atlikušo summu atkārtotu atvēlēšanu vai minēto summu piešķiršanu citām darbībām, kas ietvertas valsts programmās 78

DIREKTĪVAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu ⁽¹⁾ 82
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2002 (2018. gada 11. decembris), ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti ⁽¹⁾ 210

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

I

(Lēģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2018/1999

(2018. gada 11. decembris)

par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc lēģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Šī regula liek vajadzīgo lēģislatīvo pamatu uzticamai, iekļaujošai, izmaksefektīvai, pārredzamai un paredzamai enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldībai (pārvaldības mehānisms), kas nodrošinās enerģētikas savienības 2030. gada un ilgtermiņa mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām 21. Pušu konferences ietvaros 2015. gadā pieņemtajam Parīzes nolīgumam par klimata pārmaiņām ("Parīzes nolīgums") ar papildinošiem, saskanīgiem un vērienīgiem Savienības un tās dalībvalstu centieniem, līdztekus ierobežojot administratīvo sarežģītību.
- (2) Enerģētikas savienībai būtu jāaptver piecas dimensijas: enerģētiskā drošība; iekšējais enerģijas tirgus; energoefektivitāte; dekarbonizācija; un pētniecība, inovācija un konkurētspēja.
- (3) Spēcīga enerģētikas savienība, kuras pamatā ir tālejoša klimata politika, ir vajadzīga tāpēc, lai Savienības patērētājiem, tostarp māsājniecībām un uzņēmumiem, sniegtu drošu, ilgtspējīgi saražotu, konkurētspējīgu enerģiju par pieņemamu cenu un veicinātu pētniecību un inovāciju, piesaistot investīcijas, un tam vajadzīga pilnīga Eiropas energosistēmas pārkārtošana. Šāda energosistēmas pārkārtošana ir arī cieši saistīta ar vajadzību

⁽¹⁾ OVC 246, 28.7.2017., 34. lpp.

⁽²⁾ OVC 342, 12.10.2017., 111. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 4. decembra lēmums.

saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un sekmēt piesardzīgu un racionālu dabas resursu izmantošanu, jo īpaši sekmējot energoefektivitāti, enerģijas ietaupījumu un jaunu un atjaunojamu energoresursu enerģijas veidu attīstību. Šo mērķuzdevumu var sasniegt tikai ar koordinētu rīcību un gan leģislatīviem, gan neleģislatīviem aktiem Savienības, reģionālā, nacionālā un vietējā līmenī.

- (4) Pilnībā funkcionējoša un noturīga enerģētikas savienība pārveidotu Savienību par vadošo inovācijas, investīciju, izaugsmes un sociālās un ekonomiskās attīstības reģionu, kas savukārt sniegtu labu piemēru tam, kā īstenot vērienīgu uzdevumu klimata pārmaiņu mazināšanā, kuri ir nesaraunami saistīti ar pasākumiem inovācijas, investīciju un izaugsmes veicināšanai.
- (5) Līdztekus šai regulai Komisija ir izstrādājusi un pieņēmusi vairākas iniciatīvas enerģētikas politikas sektoros, jo īpaši saistībā ar atjaunojamo enerģiju, energoefektivitāti (tostarp ēku energoefektivitāti) un tirgus modeli. Minētās iniciatīvas kopā veido tiesību aktu paketi, kuras pamatprincipi ir “energoefektivitāte pirmajā vietā”, Savienības globālā līderība atjaunojamo energoresursu jomā un taisnīgums pret enerģijas patērētājiem, tostarp enerģētiskās nabadzības problēmas risināšana un godīgas konkurences veicināšana iekšējā tirgū.
- (6) Eiropadome 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos apstiprināja Savienības klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam, par pamatu izvirzot četrus galvenos Savienības līmeņa mērķrādītājus: visā iekšējā tautsaimniecībā vismaz par 40 % samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas; panākt, ka energoefektivitātes uzlabojuma indikatīvais mērķrādītājs ir vismaz 27 %, kas jāpārskata 2020. gadā, orientējoties uz 30 % līmeni; panākt, ka vismaz 27 % no Savienībā patērētās enerģijas nāk no atjaunojamajiem energoresursiem un ka elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājs ir vismaz 15 %. Eiropadome noteica, ka atjaunojamās enerģijas mērķrādītājs ir saistošs Savienības līmenī un tiks sasniegts ar dalībvalstu devumiem, orientējoties uz vajadzību kopīgi sasniegt Savienības mērķrādītāju. Ar pārstrādāto Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/28/EK ⁽¹⁾ Savienībai noteica jaunu, saistošu atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju, kam 2030. gadā jābūt vismaz 32 % līmenī, tostarp noteikumu par pārskatīšanu, lai līdz 2023. gadam Savienības līmeņa mērķrādītāju varētu paaugstināt. Ar grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/27/ES ⁽²⁾ noteica Savienības līmeņa energoefektivitātes uzlabošanas mērķrādītāju, kam 2030. gadā jābūt vismaz 32,5 % līmenī, tostarp noteikumu par pārskatīšanu, lai Savienības līmeņa mērķrādītājus varētu paaugstināt.
- (7) Vides padomes 2015. gada 6. marta sanāksmē saistošais mērķrādītājs līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mērogā panākt SEG iekšējo samazinājumu par vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni tika oficiāli apstiprināts par Savienības un tās dalībvalstu iecerēto nacionālo noteikto devumu Parīzes nolīguma īstenošanā. Savienība Parīzes nolīgumu ratificēja 2016. gada 5. oktobrī ⁽³⁾, un tas stājās spēkā 2016. gada 4. novembrī. Ar to aizstāj 1997. gada Kioto protokolā, ko Savienība apstiprināja ar Padomes Lēmumu 2002/358/EK ⁽⁴⁾, paredzēto pieeju, kas pēc 2020. gada vairs turpināta netiks. Līdz ar to būtu jāatjaunina Savienības emisiju un piesaistes monitoringa un ziņošanas sistēma.
- (8) Parīzes nolīgumā ir paaugstināts globālais klimata pārmaiņu mazināšanas mērķuzdevums un noteikts ilgtermiņa uzdevums saskaņā ar mērķi globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.
- (9) Tiecoties izpildīt Parīzes nolīgumā izvirzītos temperatūras kāpuma ierobežošanas uzdevumus, Savienībai būtu jācenšas pēc iespējas drīzāk panākt līdzsvaru starp antropogēnām SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos un pēc tam attiecīgi panākt negatīvu emisiju līmeni.
- (10) Klimata sistēmā kopējo SEG koncentrāciju atmosfērā ietekmē antropogēno emisiju kumulatīvais kopapjoms laika gaitā. Komisijai būtu jāanalizē dažādi Savienības devuma scenāriji virzībā uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu, *inter alia* scenāriju virzībā uz mērķi līdz 2050. gadam Savienībā panākt SEG emisiju neto nulles līmeni un negatīvu emisiju līmeni pēc tam, kā arī būtu jāapsver minēto scenāriju ietekme uz atlikušo globālo un Savienības oglekļa budžetu. Komisijai būtu jā sagatavo analīze par Savienības ilgtermiņa stratēģiju Savienības devumam Parīzes

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Lēmums (ES) 2016/1841 (2016. gada 5. oktobris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (OV L 282, 19.10.2016., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums 2002/358/EK (2002. gada 25. aprīlis) par ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi (OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.).

nolīguma saistību izpildē, proti, globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, tostarp dažādus scenārijus, *inter alia* scenāriju virzībā uz mērķi līdz 2050. gadam Savienībā panākt SEG emisiju neto nulles līmeni un negatīvu emisiju līmeni pēc tam, kā arī būtu jāapsver minēto scenāriju ietekme uz atlikušo globālo un Savienības oglekļa budžetu.

- (11) Lai arī Savienība ir apņēmusies līdz 2030. gadam panākt vērienīgus SEG samazinājumus, klimata pārmaiņu apdraudējums ir globāla problēma. Tāpēc Savienībai un tās dalībvalstīm būtu jāsadarbojas ar starptautiskajiem partneriem, lai visas puses izvirzītu vērienīgus mērķuzdevumus saskaņā ar Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķiem.
- (12) Turklāt Eiropadome 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos vienojās, ka būtu jāizstrādā uzticams un pārredzams pārvaldības mehānisms, kas, neradot lieku administratīvo slogu un nodrošinot pietiekamu elastību dalībvalstīm, palīdzētu nodrošināt, ka Savienība sasniedz savus enerģētikas politikas mērķus, vienlaikus pilnībā respektējot dalībvalstu tiesības noteikt savu energoresursu struktūru. Tā uzsvēra, ka šāds pārvaldības mehānisms būtu jāveido, izmantojot jau esošos elementus, piemēram, nacionālās klimata programmas un nacionālos atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes plānus, un ka atsevišķie plānošanas un ziņošanas pavedieni jāracionalizē un jāsavij. Tā arī vienojās stiprināt patērētāju lomu un tiesības un investoriem vajadzīgo pārredzamību un paredzamību, *inter alia* sistemātiski sekojot līdzī pamatindikatoriem virzībā uz finansiāli pieejamu, drošu, konkurētspējīgu, aizsargātu un ilgtspējīgu energosistēmu, kā arī palīdzēt koordinēt nacionālās klimata un enerģētikas rīcībpolitikas un veicināt reģionālo sadarbību starp dalībvalstīm.
- (13) Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumā par pamatstratēģiju spēcīgai enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku norādīts, ka ir vajadzīgs integrēts pārvaldības mehānisms, lai visa ar enerģētiku saistītā rīcība Savienības, reģionālā, nacionālā un vietējā līmenī palīdzētu sasniegt enerģētikas savienības mērķus, tādējādi paplašinot pārvaldības tvērumu, ko, pārsniedzot 2030. gada klimata un enerģētikas satvara robežas, attiecinātu uz visām piecām enerģētikas savienības dimensijām.
- (14) Savā 2015. gada 18. novembra paziņojumā par enerģētikas savienības stāvokli Komisija vēl precizēja, ka integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni, kas aptver visas piecas enerģētikas savienības dimensijas, ir svarīgi stratēģiskākas enerģētikas un klimata politikas plānošanas instrumenti. Minētajā paziņojumā sniegtie Komisijas norādījumi dalībvalstīm par integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem deva dalībvalstīm pamatu sākt izstrādāt nacionālos plānus periodam no 2021. līdz 2030. gadam un noteica galvenos pārvaldības mehānisma pilārus. Paziņojumā arī bija precizēts, ka šādai pārvaldībai būtu jāsakņojas tiesību aktos.
- (15) Tās 2015. gada 26. novembra secinājumos par Enerģētikas savienības pārvaldības sistēmu Padome atzina, ka enerģētikas savienības pārvaldība būs svarīgs instruments centienos efektīvi un rezultatīvi izveidot enerģētikas savienību un sasniegt tās mērķus. Padome uzsvēra, ka pārvaldības mehānismam vajadzētu būt balstītam uz principiem, kas paredz stratēģiskās plānošanas integrēšanu un ziņošanu par klimata un enerģētikas rīcībpolitiku īstenošanu, kā arī būtu jākoordinē par enerģētikas un klimata politiku atbildīgo personu īstenotās darbības Savienības, reģionālā un nacionālā līmenī. Padome turklāt uzsvēra, ka pārvaldības mehānismam būtu jānodrošina apstiprināto 2030. gada enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšana un būtu jāuzrauga Savienības kopīgais progress virzībā uz piecām enerģētikas savienības dimensijās izvirzīto rīcībpolitikas mērķu sasniegšanu.
- (16) Eiropas Parlaments 2015. gada 15. decembra rezolūcijā "Virzība uz Eiropas enerģētikas savienību" prasīja enerģētikas savienības pārvaldības mehānismu veidot vērienīgu, uzticamu, pārredzamu, demokrātisku un ar pilnīgu Eiropas Parlamenta iesaisti, kā arī nodrošināt 2030. gadam izvirzīto klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanu.
- (17) Eiropadome vairākkārt uzsvērusi, ka ir jāveic steidzami pasākumi, lai tiktu sasniegts elektrotīklu starpsavienojumu minimālais 10 % mērķrādītājs. Tās 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos Eiropadome nolēma, ka Komisijai ar dalībvalstu atbalstu ir jāveic steidzami pasākumi, lai steidzamības kārtā nodrošinātu, ka tiek sasniegts elektrotīklu starpsavienojumu minimālais 10 % mērķrādītājs, to panākot ne vēlāk kā 2020. gadā vismaz tajās dalībvalstīs, kas vēl nav sasniegušas minimālo integrācijas līmeni iekšējā enerģijas tirgū. Komisijas 2017. gada 23. novembra paziņojumā par Eiropas enerģijas tīklu stiprināšanu ir novērtēts progress virzībā uz 10 % starpsavienojumu mērķrādītāja sasniegšanu un ieteikti veidi, kā sasniegt 15 % starpsavienojumu mērķrādītāju, kas noteikts 2030. gadam.

- (18) Tāpēc galvenajam pārvaldības mehānisma mērķim vajadzētu būt: dot iespēju sasniegt enerģētikas savienības mērķus un jo īpaši 2030. gada klimata un enerģētikas satvara mērķrādītājus SEG emisiju samazināšanas, no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas un energoefektivitātes jomā. Minētie mērķi un mērķrādītāji izriet no Savienības enerģētikas politikas, un to pamatā ir vajadzība saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un sekmēt piesardzīgu un racionālu dabas resursu izmantošanu, kā paredzēts Līgumos. Neviens no minētajiem nedalāmi saistītajiem mērķiem nevar tikt uzskatīts par sekundāru attiecībā pret pārējiem. Tāpēc šī regula ir saistīta ar sektorālajiem tiesību aktiem, ar kuriem tiek īstenoti 2030. gadam izvirzītie enerģētikas un klimata mērķrādītāji. Lai gan dalībvalstīm ir vajadzīga elastība, izraugoties rīcībpolitikas, kas vislabāk sader ar valsts energoresursu struktūru un vislabāk atbilst valsts vajadzībām, šai elastībai vajadzētu būt savienojamai ar ciešāku tirgus integrāciju, lielāku konkurenci, klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanu un pakāpenisku pāreju uz ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku.
- (19) Lai varētu notikt sociāli pieņemama un taisnīga pāreja uz ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku, jāmainās investīciju modeļiem gan publisko, gan privāto investīciju ziņā un vajadzīgi attiecīgi stimuli visā rīcībpolitiku spektrā, rēķinoties arī ar iedzīvotājiem un reģioniem, kurus pāreja uz mazoglekļa ekonomiku varētu ietekmēt nelabvēlīgi. Lai panāktu SEG samazinājumus, ir jākāpina Eiropas ekonomikas efektivitāte un inovativitāte, un šiem samazinājumiem turklāt būtu jārada ilgtspējīgas darbvietas, tostarp augsto tehnoloģiju nozarēs, un jāuzlabo gaisa kvalitāte un sabiedrības veselība.
- (20) Ņemot vērā Parīzes nolīguma ietvaros uzņemtas starptautiskās saistības, dalībvalstīm būtu jāziņo par darbībām, ko tās veikušas, lai pakāpeniski atteiktos no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam. Sagatavojot ziņojumus, dalībvalstis var balstīties uz esošajām fosilā kurināmā subsīdiju definīcijām, ko lieto starptautiski.
- (21) Tā kā SEG un gaisu piesārņojošās vielas lielā mērā rada vieni un tie paši avoti, uz SEG samazināšanu vērsta rīcībpolitika var arī uzlabot sabiedrības veselību un gaisa kvalitāti, jo īpaši pilsētu rajonos, tā kompensējot daļu SEG samazināšanas īstermiņa izmaksu vai visas šīs izmaksas. Tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2284 ⁽¹⁾ ziņotie dati ir vērtīgs resurss SEG inventarizācijas ziņojuma un nacionālo plānu sagatavošanā, būtu jāņem vērā, cik svarīgi ir apkopot un ziņot datus, kas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284 sniegtajos ziņojumos un SEG inventarizācijas ziņojumā ir saskaņīgi.
- (22) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 525/2013 ⁽²⁾ īstenošanā gūtā pieredze liecina, ka ir vajadzīga sinerģija un saskaņība ar citos tiesību aktos paredzētajiem ziņošanas pienākumiem, konkrētāk, pienākumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK ⁽³⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 166/2006 ⁽⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1099/2008 ⁽⁵⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 517/2014 ⁽⁶⁾. Lai ziņojumi par emisijām būtu kvalitatīvi, ir būtiski ziņošanā par SEG emisijām izmantot saskaņīgus datus.
- (23) Kā to paredz Komisijas stingrā apņemšanās panākt labāku regulējumu un saskaņā ar pētniecības, inovācijas un investīciju veicināšanas politiku, pārvaldības mehānismam vajadzētu ievērojami mazināt dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto pušu, Komisijas un citu Savienības iestāžu administratīvo slogu un sarežģītību. Tai arī būtu jāpalīdz nodrošināt Savienības un nacionālā līmeņa rīcībpolitiku un pasākumu saskaņību un piemērotību attiecībā uz energosistēmas pārkārtošanu virzībā uz ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 166/2006 (2006. gada 18. janvāris) par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra ieviešanu un Padomes Direktīvu 91/689/EEK un 96/61/EK grozīšanu (OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku (OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 517/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 842/2006 (OV L 150, 20.5.2014., 195. lpp.).

- (24) Enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju sasniegšana būtu jānodrošina ar Savienības iniciatīvām līdztekus integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos izvirzītajām saskaņīgajām nacionālajām rīcībpolitikām. Savienības sektorālajos tiesību aktos enerģētikas un klimata jomā ir noteiktas plānošanas prasības, kas ir bijuši lietderīgi instrumenti pārmaiņu veicināšanai nacionālā līmenī. Tā kā prasības ieviestas dažādos laikos, tās dažkārt pārklājas un tajās nav pietiekami ņemtas vērā dažādās politikas jomās iespējamās sinerģijas un mijiedarbība starp tām, tādējādi kaitējot izmaksefektivitātei. Tāpēc plānošana, ziņošana un monitorings, kas klimata un enerģētikas jomā pašlaik rit nošķirti, pēc iespējas vairāk būtu jāracionalizē un savstarpēji jāintegre.
- (25) Integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem būtu jāaptver desmit gadus ilgi periodi un būtu jāsniedz pārskats par pašreizējo enerģosistēmu un rīcībpolitikas situāciju. Tajos būtu jānosaka nacionālie mērķi katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām, kā arī attiecīgās rīcībpolitikas un pasākumi šo mērķu sasniegšanai, un to pamatā jābūt analīzei. Integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas aptver pirmo periodu – no 2021. līdz 2030. gadam –, īpaša uzmanība būtu jāvelta 2030. gadam izvirzītajiem SEG emisiju samazināšanas, atjaunojamās enerģijas, energoefektivitātes un elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājiem. Dalībvalstīm būtu jātiecas panākt, lai integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni būtu saskaņīgi ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem un palīdzētu šos mērķus sasniegt. Izstrādājot integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus, dalībvalstis var par pamatu ņemt esošās nacionālās stratēģijas vai plānus. Pirmā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta un galīgā plāna izstrādei tiek noteikts cits sagatavošanas termiņš nekā nākamajiem plāniem, lai pēc šīs regulas pieņemšanas dalībvalstīm dotu pietiekami daudz laika sagatavot savus pirmos plānus. Tomēr dalībvalstis tiek mudinātas pirmos integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus 2018. gadā iesniegt pēc iespējas drīzāk, lai dotu iespēju pienācīgi sagatavoties, jo īpaši veicinošajam dialogam, kuru saskaņā ar Parīzes nolīgumu paredzēts sasaukt 2018. gadā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmumu 1/CP.21.
- (26) Savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, dalībvalstīm būtu jāizvērtē enerģētiski nabadzīgo mājāsaimniecību skaits, ņemot vērā nepieciešamos iekšzemes energopakalpojumus, kas vajadzīgi, lai attiecīgās valsts kontekstā nodrošinātu dzīves pamatstandartus, aktuālo sociālo politiku un citas attiecīgās rīcībpolitikas, kā arī Komisijas indikatīvos norādījumus par attiecīgajiem indikatoriem, tostarp ģeogrāfisko izkliedētību, kuri balstīti uz vienu pieeju enerģētiskās nabadzības definēšanai. Ja dalībvalstī ir ievērojams enerģētiski nabadzīgo mājāsaimniecību skaits, dalībvalstij savā plānā būtu jāiekļauj nacionālais indikatīvais mērķis enerģētiskās nabadzības samazināšanai.
- (27) Būtu jāizveido obligāta integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu veidne, lai nodrošinātu, ka visi nacionālie plāni ir pietiekami visaptveroši un būtu vieglāk tos salīdzināt un agregēt, vienlaikus dalībvalstīm tomēr dodot pietiekamu elastību, lai tās nacionālo plānu detaļas varētu izstrādāt atbilstoši valsts vajadzībām un specifikai.
- (28) Rīcībpolitiku un pasākumu īstenošana enerģētikas un klimata jomā atstāj ietekmi uz vidi. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai sabiedrībai tiktu dotas agrīnas un reālas iespējas iesaistīties integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un apspriešanā, attiecīgā gadījumā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/42/EK⁽¹⁾ un Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) 1998. gada 25. jūnija Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija"). Dalībvalstīm turklāt būtu jānodrošina sociālo partneru iesaiste integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un, izpildot sabiedriskās apspriešanas pienākumu, būtu jācenšas ierobežot administratīvo sarežģītību.
- (29) Rīkojot sabiedriskās apspriešanas un saskaņā ar Orhūsas konvenciju, dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt līdztiesīgu dalību, lai sabiedrība tiktu informēta, vai nu sniedzot publiskus paziņojumus vai izmantojot citus atbilstīgus līdzekļus, piemēram, elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī sabiedrībai būtu jāspēj piekļūt visiem būtiskajiem dokumentiem un vajadzētu būt ieviestiem praktiskiem pasākumiem, kas saistīti ar sabiedrības līdzdalību.
- (30) Katrai dalībvalstij būtu jāizveido pastāvīgs daudzlīmeņu enerģētikas dialogs, kurā iesaistītos vietējās iestādes, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, darījumu aprindas, investori un citas attiecīgās ieinteresētās puses, lai apspriestu dažādās iespējas, kas paredzētas enerģētikas un klimata rīcībpolitikās. Minētajā dialogā vajadzētu būt

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.)

iespējamam apspriest attiecīgās dalībvalsts integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, kā arī ilgtermiņa stratēģiju. Dialoga pamatā var būt jebkura valsts mēroga struktūra, piemēram, tīmekļa vietne, sabiedriskās apspriešanas platforma vai kāds cits interaktīvās saziņas instruments.

- (31) Sekmīgi sasniegt enerģētikas savienības mērķus nebūs iespējams bez reģionālās sadarbības, kas jāīsteno izmaksop-timālā veidā. Komisijai būtu jāatvieglo šāda sadarbība starp dalībvalstīm. Lai nepieļautu nesaskanību un potenciālu negatīvu ietekmi uz citām dalībvalstīm un nodrošinātu, ka kopīgi tiek sasniegti kopējie mērķi, dalībvalstīm būtu jānodrošina iespēja izteikt piezīmes par citu dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem pirms to galīgās redakcijas izstrādes. Lai uzlabotu pasākumu lietderību un efektivitāti un sekmētu tirgus integrāciju un enerģētisko drošību, ir būtiski, lai integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un to galīgās redakcijas izstrādē, kā ar to vēlākajā īstenošanā notiktu reģionālā sadarbība.
- (32) Ja notiek sadarbība saskaņā ar šo regulu, dalībvalstīm būtu jāņem vērā esošie makroreģionālās sadarbības forumi, tādi kā Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāns (BEMIP), Centrāleiropas un Dienvidaustrumeiropas gāzes savienojums (CESEC), Centrālrietumu Reģionālais enerģijas tirgus (CWREM), Ziemeļu jūru valstu atkrastes enerģotikla iniciatīva (NSCOGI), Piecpusējais enerģētikas forums, Dienvidrietumeiropas starpsavienojumi un Eiropas un Vidusjūras reģiona partnerības. Dalībvalstis tiek mudinātas veidot sadarbību ar Enerģētikas kopienas līgumslēdzējām pusēm, Eiropas Ekonomikas zonas trešām valstīm un – ja uzskata par atbilstīgu – ar citām attiecīgajām trešām valstīm. Turklāt nolūkā veicināt tirgus integrāciju, izmaksefektīvas rīcībpolitikas, efektīvu sadarbību, partnerības un konsultācijas Komisija saskaņā ar šo regulu, ņemot vērā ilgtermiņa redzējumu un balstoties uz pašreizējiem tirgus apstākļiem, var noteikt turpmākās reģionālās sadarbības iespējas, kas aptvertu vienu vai vairākas no piecām enerģētikas savienības dimensijām.
- (33) Komisija var sākt apspriedes ar attiecīgajām trešām valstīm, lai apzinātu iespēju iesaistīt attiecīgās valstis šajā regulā paredzēto noteikumu piemērošanā, jo īpaši saistībā ar reģionālo sadarbību.
- (34) Lai nodrošinātu nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu pārredzamību un paredzamību, tādējādi nodrošinot investīciju noteiktību, integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem vajadzētu būt stabiliem. Tomēr vienu reizi plāna aptvertajā desmit gadu periodā nacionālie plāni būtu jāatjaunina, lai dalībvalstīm dotu iespēju pielāgoties būtiskiem mainīgiem apstākļiem. Plānus, kas aptver 2021.–2030. gada periodu, dalībvalstīm vajadzētu atjaunināt līdz 2024. gada 30. jūnijam. Mērķi, mērķrādītāji un devumi būtu jāmaina tikai tā, lai tie kopumā kļūtu vērienīgāki, it sevišķi 2030. gadam izvirzīto enerģētikas un klimata mērķrādītāju kontekstā. Atjauninājumos dalībvalstīm būtu jācenšas mazināt jebkādu negatīvu ietekmi uz vidi, kas konstatēta integrētajā ziņošanā.
- (35) Lai sekmētu ekonomikas pārkārtošanu, nodarbinātību, izaugsmi un plašāku ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu, kā arī taisnīgi un izmaksefektīvi virzītos uz Parīzes nolīgumā izvirzīto ilgtermiņa mērķi, noteikti ir vajadzīgas stabila ilgtermiņa SEG emisiju samazināšanas stratēģijas. Turklāt Parīzes nolīguma puses ir aicinātas līdz 2020. gadam izziņot savas ilgtermiņa stratēģijas, kas paredzētu attīstību ar mazām SEG emisijām un aptvertu periodu līdz gadsimta vidum. Minētajā saistībā Eiropadome 2018. gada 22. martā aicināja Komisiju līdz 2019. gada pirmajam ceturksnim saskaņā ar Parīzes nolīgumu iesniegt priekšlikumu Savienības SEG emisiju mazināšanas ilgtermiņa stratēģijai, ņemot vērā integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus.
- (36) Dalībvalstīm būtu jāizstrādā ilgtermiņa stratēģijas, kas aptvertu vismaz 30 gadus un būtu dalībvalstu devums UNFCCC un Parīzes nolīguma saistību izpildē attiecībā uz Parīzes nolīgumā izvirzīto mērķi, proti, globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2°C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, kā arī saskaņā ar Savienības mērķi panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazinājumus un visās nozarēs sekmēt piesaisti piesaistītājos. Dalībvalstīm stratēģijas būtu jāizstrādā atklātā un pārredzamā veidā un jānodrošina, ka sabiedrība var efektīvi piedalīties šo stratēģiju sagatavošanā. Dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem un ilgtermiņa stratēģijām vajadzētu būt savstarpēji saskanīgiem.
- (37) Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) nozare ir ļoti atkarīga no klimata pārmaiņām un ļoti jutīga pret tām. Vienlaikus šai nozarei ir milzīgs potenciāls nodrošināt ilgtermiņa klimatiskos ieguvumus un ievērojami veicināt Savienības un starptautisko ilgtermiņa klimata mērķu sasniegšanu. Šī nozare dažādos veidos var palīdzēt klimata pārmaiņu mazināšanā, jo īpaši samazinot emisijas, saglabājot un

nostiprinot piesaistītājus un oglekļa uzkrājumus, kā arī nodrošinot biomateriālus, kas var aizstāt fosilos vai oglekļietilpīgos materiālus. Ļoti būtiskas ir ilgtermiņa stratēģijas, ar ko piesaista ilgtspējīgas investīcijas, lai uzlabotu efektīvu oglekļa sekvēstrēšanu, ilgtspējīgu resursu pārvaldību un oglekļa krātuvju ilgtermiņa stabilitāti un pielāgotiespēju.

- (38) Veidojot turpmākos starpsavienojumus, ir būtiski veikt pilnīgu izmaksu un ieguvumu novērtējumu, tostarp to pilnīgu tehnisko, sociālekonomisko un vides ietekmi, kā tas prasīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 347/2013 ⁽¹⁾, un ņemt vērā starpsavienojumu pozitīvo papildu ietekmi, tādu kā atjaunojamo energoresursu integrācija, piegādes drošība un lielāka konkurence iekšējā tirgū.
- (39) Tāpat kā plānošanas gadījumā, Savienības sektorālie tiesību akti enerģētikas un klimata jomā nosaka ziņošanas prasības, kas bieži vien papildus tirgus reformām bijuši lietderīgi instrumenti pārmaiņu veicināšanai nacionālā līmenī, bet, tā kā prasības ieviestas dažādos laikos, tās dažkārt pārklājas un ir neefektīvas izmaksu ziņā, kā arī tajās nav pietiekami ņemtas vērā dažādās politikas jomās – tādās kā SEG mazināšana, atjaunojamā enerģija, energoefektivitāte un tirgus integrācija – iespējamās sinerģijas un mijiedarbība starp tām. Lai panāktu pareizo līdzsvaru starp vajadzību nodrošināt pienācīgu sekojumu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu īstenošanai un vajadzību mazināt administratīvo sarežģītību, dalībvalstīm būtu jāsaprot divgadu progresa ziņojumi par plānu īstenošanu un citām energosistēmas norisēm. Tomēr dažas ziņas, jo īpaši par klimatu, kuru sniegšana izriet no UNFCCC un Savienības tiesību aktiem, joprojām būtu jāsniedz ik gadu.
- (40) Dalībvalstu integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos būtu jāaplūko tie paši elementi, kas paredzēti integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu veidnē. Tā kā integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresa ziņojumi ir tehniska rakstura un pirmie progresa ziņojumi jāsniedz 2023. gadā, ziņojumu veidne būtu jānosaka ar vēlāk pieņemtiem īstenošanas aktiem. Progresa ziņojumi būtu jāsaprot, lai garantētu pārredzamību Savienībai, citām dalībvalstīm, reģionālajām un vietējām iestādēm, tirgus dalībniekiem, tostarp patērētājiem, un citām ieinteresētajām pusēm, kā arī sabiedrībai kopumā. Tiem vajadzētu pilnīgi aptvert visas piecas enerģētikas savienības dimensijas un pirmajā periodā vienlaikus īpašu uzsvāru likt uz jomām, uz kurām attiecas 2030. gada klimata un enerģētikas politikas satvara mērķrādītāji.
- (41) Saskaņā ar UNFCCC Savienībai un tās dalībvalstīm ir pienākums izstrādāt, regulāri atjaunināt, publicēt un iesniegt Līgumslēdzēju pušu konferencei nacionālos inventarizācijas ziņojumus par antropogēnajām visu SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, izmantojot salīdzināmu metodiku, par ko vienojusies Pušu konference. SEG inventarizācijas ziņojumi ir vajadzīgi, lai varētu izsekot dekarbonizācijas dimensijas īstenošanas progresam un novērtēt atbilstību klimata jomas tiesību aktiem, it sevišķi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 2018/842 ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 2018/841 ⁽³⁾.
- (42) UNFCCC Pušu konferences Lēmums 1/CP.16 nosaka pienākumu izstrādāt nacionālu kārtību, kādā aprēķina visu SEG antropogēnās emisijas no avotiem un piesaisti piesaistītājos. Šai regulai vajadzētu dot iespēju šādu nacionālo kārtību izveidot.
- (43) Regulas (ES) Nr. 525/2013 īstenošanā gūtā pieredze parādījusi, cik liela nozīme ir informācijas pārredzamībai, precizitātei, saskanībai, pilnīgumam un salīdzināmībai. Balstoties uz šo pieredzi, šai regulai būtu jānodrošina, ka dalībvalstis izmanto pilnīgus un saskanīgus datus un pieņēmumus visās piecās dimensijās un publisko visaptverošu informāciju par pieņēmumiem, parametriem un metodiku, kas izmantota galīgajos scenārijos un prognozēs, ņemot vērā statistiskos ierobežojumus, komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem, un ka dalībvalstu progresa ziņojumos būtiska vieta tiek atvēlēta ziņām par rīcībpolitikām un

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009 (OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

pasākumiem un prognozēm. Minētajos ziņojumos sniegtajai informācijai vajadzētu būt izšķirīgai Regulas (ES) Nr. 2018/842 saistību savlaicīgas izpildes pierādīšanai. Sistēmu pārvaldīšanai un pastāvīgai uzlabošanai gan Savienības, gan dalībvalstu līmenī līdzās labākiem norādījumiem par ziņošanu vajadzētu ievērojami palīdzēt aizvien uzlabot informāciju, kas vajadzīga, lai sekotu dekarbonizācijas dimensijas īstenošanas progresam.

- (44) Šai regulai būtu jānodrošina, ka dalībvalstis ziņo par pielāgošanos klimata pārmaiņām un finansiāla, tehnoloģiska un spēju veidošanas atbalsta sniegšanu jaunattīstības valstīm, tādējādi sekmējot UNFCCC un Parīzes nolīgumā Savienībai paredzēto saistību izpildi. Turklāt informācijai par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem un atbalstu ir liela nozīme arī integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu kontekstā, īpaši attiecībā uz pielāgošanos tai negatīvajai klimata pārmaiņu ietekmei, kas saistīta ar Savienības energoapgādes drošību, piemēram, dzesēšanas ūdens pieejamību elektrostacijām un enerģētiskām vajadzībām izmantojamās biomasas pieejamību, kā arī informācijai par atbalstu, kas attiecas uz enerģētikas savienības ārējo dimensiju.
- (45) Parīzes nolīgumā vēlreiz ir apstiprināts, ka Pusēm, īstenojot ar klimata pārmaiņām saistītas darbības, būtu jārespektē, jāveicina un jāņem vērā savi pienākumi cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības jomā. Tāpēc dalībvalstīm savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un ilgtermiņa stratēģijās būtu atbilstīgi jāiekļauj cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības dimensija. Savos divgadu progresa ziņojumos tām būtu jāsniedz informācija par to, kā integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu īstenošana palīdz veicināt cilvēktiesības un dzimumu līdztiesību.
- (46) Lai ierobežotu dalībvalstīm un Komisijai radīto administratīvo slogu, Komisijai būtu jāizveido tiešsaistes platforma (e-platforma), kas atvieglotu saziņu, veicinātu sadarbību un sekmētu sabiedrības piekļuvi informācijai. Tam vajadzētu atvieglot ziņojumu savlaicīgu iesniegšanu, kā arī uzlabot nacionālās ziņošanas pārredzamību. E-platformai vajadzētu papildināt, ņemot vērā un izmantot esošos – piemēram, Eiropas Vides aģentūras, Eurostat un Kopīgā pētniecības centra – ziņošanas procesus, datubāzes un e-rikus, kā arī Savienības vides vadības un no audita shēmas gūto pieredzi.
- (47) Komisijai būtu jānodrošina, lai integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu gala versijas būtu publiskas tiešsaistē. Pēc e-platformas izveides Komisijai šī platforma būtu jālieto, lai tajā izvietotu un publiskotu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu gala versijas, to atjauninājumus, ilgtermiņa stratēģijas un citu būtisku informāciju, ko paziņojušas dalībvalstis. Līdz e-platformas izveidei Komisijai lietos savas tīmekļa vietnes, lai sabiedrība tiešsaistē varētu piekļūt galīgajiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem.
- (48) Kas attiecas uz datiem, kas Komisijai sniedzami nacionālās plānošanas un ziņošanas ietvaros, dalībvalstīm nebūtu dubultā jāsniedz dati un statistikas dati, kas jau darīti pieejami ar Eurostat starpniecību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009⁽¹⁾ tādā pašā formā, kā vajadzīgs šajā regulā noteikto plānošanas un ziņošanas pienākumu izpildei, un joprojām ar tādām pašām vērtībām ir pieejami no Komisijas (Eurostat). Ja tas ir iespējams un laika ziņā lietderīgi, integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos sniegtajiem datiem un prognozēm būtu jābalstās uz Eurostat datiem un Regulā (EK) Nr. 223/2009 paredzēto Eiropas statistikas datu ziņošanas metodiku un jābūt ar tiem saskanīgiem.
- (49) Paturot prātā vajadzību kopīgi sasniegt enerģētikas savienības stratēģijā izvirzītos mērķus un jo īpaši mērķi izveidot pilnībā funkcionējošu un noturīgu enerģētikas savienību, ir ārkārtīgi svarīgi, lai Komisija izvērtētu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus, integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus un, balstoties uz progresa ziņojumiem, – šo plānu īstenošanas gaitu. Pirmajā desmit gadu periodā tas it sevišķi attiecas uz 2030. gadam izvirzīto Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanu un nacionālā devuma nodrošināšanu šo mērķrādītāju sasniegšanā. Šāda novērtēšana būtu jāveic reizi divos gados un reizi gadā tikai tad, ja tas ir nepieciešams, un novērtējumi būtu jākonsolidē Komisijas ziņojumos par enerģētikas savienības stāvokli.
- (50) Pienācīgi ņemot vērā Komisijas tiesības ierosināt tiesību aktus, parasto likumdošanas procedūru un pilnvaru līdzsvaru starp institūcijām, Eiropas Parlamentam un Padomei ik gadu būtu jānovērtē enerģētikas savienības panāktais progress visās enerģētikas un klimata rīcībpolitiku dimensijās.

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienu Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienu Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

- (51) Komisijai būtu jānovērtē integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos noteikto rīcībpolitiku un pasākumu kopējā ietekme uz Savienības klimata un enerģētikas politikas pasākumu darbību, jo īpaši attiecībā uz vajadzību pēc papildu Savienības rīcībpolitikām un pasākumiem, ņemot vērā, ka saskaņā ar Parīzes nolīguma saistībām Savienībā ir jāsamazina SEG emisijas un jāuzlabo piesaistes rādītāji.
- (52) Tā kā aviācijā rodas CO₂ un citu gāzu emisijas, tostarp slāpekļa oksīdu emisijas, un tā iespaido tādus procesus kā pastiprināta spalvmākoņu veidošanās, tā atstāj ietekmi uz pasaules klimatu. Ņemot vērā, ka zinātniskā izpratne par šādu ietekmi strauji attīstās, Regulā (ES) Nr. 525/2013 jau ir paredzēts no jauna izvērtēt, kāda ir ar CO₂ nesaistītā aviācijas ietekme uz pasaules klimatu. Tam izmantotā modelēšana būtu jāpielāgo zinātniskajam progresam. Balstoties uz šādas ietekmes novērtējumiem, Komisijai līdz 2020. gada 1. janvārim būtu jāiesniedz atjaunināta aviācijas ar CO₂ nesaistītās ietekmes analīze un vajadzības gadījumā papildus jāiesniedz priekšlikums par to, kādi ir vislabākie veidi šīs ietekmes novēršanai.
- (53) Saskaņā ar tagadējām UNFCCC pamatnostādņēm par SEG rādītāju ziņošanu aprēķini un ziņošana par metāna emisijām ir balstīta uz globālās sasilšanas potenciāla (GWP) vērtībām 100 gados. Ņemot vērā augsto GWP un metāna relatīvi īso noturību atmosfērā, kas būtiski ietekmē klimatu īstermiņā un vidējā termiņā, Komisijai būtu jāanalizē īstenošanas rīcībpolitiku un pasākumu ietekme nolūkā samazināt metāna emisiju īstermiņa un vidēja termiņa ietekmi uz Savienības SEG emisijām. Komisijai būtu jāapsver, kādas ir politikas iespējas, lai strauji risinātu metāna emisiju problēmu, un būtu jānāk klajā ar Savienības stratēģisko plānu attiecībā uz metānu, kas būtu šajā regulā paredzētās Savienības ilgtermiņa stratēģijas neatņemama daļa.
- (54) Lai palīdzētu nodrošināt saskanību starp nacionālajām un Savienības rīcībpolitikām un enerģētikas savienības mērķiem, Komisijai un dalībvalstīm būtu pastāvīgi jāiesaistās dialogā un vajadzības gadījumā dialogs būtu jāveido arī starp dalībvalstīm. Komisijai būtu dalībvalstīm pēc vajadzības jāsniedz ieteikumi, arī par integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu vērienīgumu, paziņoto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu rīcībpolitiku un pasākumu vēlāko īstenošanu un citām rīcībpolitikām un pasākumiem, kas ir atbilstīgas enerģētikas savienības īstenošanas kontekstā. Lai arī ieteikumi neuzliek saistības, kā tas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 288. pantā, dalībvalstīm tomēr šādi ieteikumi būtu pienācīgi jāņem vērā un nākamajos progresa ziņojumos jāizklāsta, kā tas ir darīts. Attiecībā uz atjaunojamo enerģiju Komisijas novērtējums ir jābalsta uz objektīviem kritērijiem. Ja Komisija nāk klajā ar ieteikumu par kādas dalībvalsts nacionālā plāna projektu, tas būtu jā dara pēc iespējas drīzāk, ņemot vērā, no vienas puses, to, ka Komisijai ir jāsummē atsevišķi visu dalībvalstu kvantitatīvi izteiktie plānotie devumi, lai novērtētu Savienības līmeņa mērķuzdevuma vērienīgumu, un, no otras puses, ir jānodrošina pietiekami daudz laika attiecīgajai dalībvalstij, lai tā varētu pienācīgi ņemt vērā Komisijas ieteikumus pirms sava nacionālā plāna galīgās izstrādes, kā arī ir jānovērtē risks, ka dalībvalsts nacionālā plāna izstrāde varētu tikt novēlota.
- (55) Izmaksēfektīvs atjaunojamās enerģijas izmantojums ir viens no galvenajiem objektīvajiem kritērijiem dalībvalstu devumu novērtēšanai. Atjaunojamās enerģijas izmantojuma izmaksu struktūra ir sarežģīta, un dažādās dalībvalstīs tā ir ļoti atšķirīga. Tā ietver ne tikai atbalsta shēmu izmaksas, bet *inter alia* iekārtu savienošanas izmaksas, sistēmas dublējumu, sistēmas drošības uzturēšanu un izmaksas, kas rodas saistībā ar vides ierobežojumu ievērošanu. Līdz ar to, ja dalībvalstis salīdzina, balstoties uz minēto kritēriju, būtu jāņem vērā visas izmaksas, kas saistītas ar izmantojumu, neatkarīgi no tā, vai tās sedz dalībvalsts, galapatērētāji vai projektu izstrādātāji. Komisijas ieteikumi par dalībvalstu atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķuzdevuma vērienīgumu būtu jābalsta uz formulu, kas noteikta šajā regulā un balstīta uz objektīviem kritērijiem. Tāpēc novērtējumā par dalībvalstu atjaunojamās enerģijas mērķuzdevuma vērienīgumu būtu jānorāda dalībvalstu relatīvie centieni, vienlaikus ņemot vērā arī attiecīgos apstākļus, kas ietekmē atjaunojamās enerģijas plašāku izmantojumu. Novērtējumā būtu jāiekļauj arī dati, kas iegūti no neatkarīgiem kvantitatīviem vai kvalitatīviem datu avotiem.
- (56) Ja nacionālo enerģētikas un klimata plānu vai to atjauninājumu vēriens nav pietiekams, lai kopīgi sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – it sevišķi 2030. gadam izvirzītos Savienības atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītājus, Komisijai Savienības līmenī būtu jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka šie mērķi un mērķrādītāji tiek kopīgi sasniegti (tādējādi novēršot vēriena nepietiekamību). Ja Savienības progress virzībā uz šiem mērķiem un mērķrādītājiem nav pietiekams to sasniegšanai, Komisijai līdztekus ieteikumu sniegšanai būtu jāierosina pasākumi un jāizmanto tās pilnvaras Savienības līmenī

vai dalībvalstīm būtu jāveic papildu pasākumi, lai nodrošinātu šo mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu (tādējādi novēršot progresa nepietiekamību). Šādos pasākumos būtu jāņem vērā arī dalībvalstu agrīnie centieni 2030. gada atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanā, līdz 2020. gadam vai agrāk panākot tādu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru, kas pārsniedz saistošo nacionālo mērķrādītāju, vai panākot agrīnu progresu virzībā uz 2020. gada saistošā nacionālā mērķrādītāja sasniegšanu, vai sniedzot savu devumu Savienības saistošā mērķrādītāja sasniegšanā, proti, panākt, ka 2030. gadā atjaunojamās enerģijas īpatsvars ir vismaz 32 %. Atjaunojamās enerģijas jomā šādi pasākumi var ietvert arī brīvprātīgas dalībvalstu iemaksas Komisijas pārvaldītā Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismā, kas tiktu izmantots izmaksu ziņā visefektīvāko atjaunojamās enerģijas projektu finansēšanā visā Savienībā, tādējādi nodrošinot dalībvalstīm iespēju sniegt ieguldījumu Savienības mērķrādītāja sasniegšanā ar viszemākajām iespējamām izmaksām. Sākot ar 2021. gadu, dalībvalstu nacionālie atjaunojamās enerģijas mērķrādītāji 2020. gadam būtu jāizmanto par bāzlinijas atjaunojamās enerģijas īpatsvaru un būtu jāsauglabā visā periodā. Energoefektivitātes jomā papildu pasākumi var būt īpaši orientēti uz produktu, ēku un transporta energoefektivitātes uzlabošanu.

- (57) Dalībvalstu nacionālie atjaunojamās enerģijas mērķrādītāji 2020. gadam, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 ⁽¹⁾ I pielikumā, būtu jāizmanto par sākumpunktu nacionālās indikatīvās trajektorijas noteikšanai no 2021. līdz 2030. gadam, ja vien dalībvalsts brīvprātīgi nenolemj noteikt augstāku sākumpunktu. Turklāt šajā periodā šiem mērķrādītājiem vajadzētu atbilst obligātajam bāzlinijas īpatsvaram, kā tas noteikts arī Direktīvā (ES) 2018/2001. Tādējādi minētajā periodā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram katras dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņā nevajadzētu būt zemākam par tās bāzlinijas īpatsvaru.
- (58) Ja dalībvalsts nesaglabā savu bāzlinijas īpatsvaru, kas izmērīts viena gada periodā, tai viena gada laikā būtu jāveic papildu pasākumi, lai kompensētu šo neatbilstību savā bāzlinijas scenārijā. Ja dalībvalsts efektīvi veikusi šādus nepieciešamos pasākumus un izpildījusi pienākumu kompensēt neatbilstību, būtu jāuzskata, ka tā, sākot no brīža, kad attiecīgā neatbilstība konstatēta, ievēro sava bāzlinijas scenārija obligātās prasības, kā arī ievēro gan šo regulu, gan Direktīvu (ES) 2018/2001.
- (59) Lai dalībvalstis un Komisija varētu īstenot pienācīgu uzraudzību un veikt agrīnas koriģējošas darbības un lai nepieļautu "parazitējošu" attieksmi, visu valstu indikatīvajām trajektorijām un attiecīgi arī Savienības indikatīvajai trajektorijai 2022., 2025. un 2027. gadā vajadzētu sasniegt vismaz zināmu minimālo procentuālo attiecību no kopējā līdz 2030. gadam sasniedzamā atjaunojamās enerģijas īpatsvara pieauguma, kā noteikts šajā regulā. Šo atsaucies punktu sasniegšana 2022., 2025. un 2027. gadā ir jānovērtē Komisijai, pamatojoties *inter alia* uz dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresa ziņojumiem, kas dalībvalstīm būtu jāiesniedz. Ja dalībvalstis atsaucies punktus nav sasniegušas, tām nākamajā progresa ziņojumā būtu jāprecizē, kā šo nepilnību novērst. Ja Savienības indikatīvie atsaucies punkti nav sasniegti, dalībvalstīm, kuras nav sasniegušas savus atsaucies punktus, neatbilstība būtu jākompensē, īstenojot papildu pasākumus.
- (60) Savienībai un dalībvalstīm būtu jātiecas sniegt visjaunāko informāciju par savām SEG emisijām un piesaisti. Ar šo regulu būtu jānodrošina iespēja šādus aprēķinus sagatavot pēc iespējas īsākos termiņos, izmantojot statistikas datus un citu informāciju, piemēram, attiecīgā gadījumā kosmosā iegūtos datus, ko sniedz programma *Copernicus*, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 377/2014 ⁽²⁾, un citas satelītsistēmas.
- (61) Saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842 arī turpmāk būtu jāizmanto Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK ⁽³⁾ izraudzītā ikgadējā saistību cikla pieeja. Minētās pieejas īstenošanai ir vajadzīga visaptveroša dalībvalstu SEG inventarizācijas ziņojumu izskatīšana, lai varētu novērtēt atbilstību un vajadzības gadījumā piemērot korektīvus pasākumus. Lai nodrošinātu, ka atbilstība Regulai (ES) 2018/842 tiek izvērtēta ticami, konsekventi, pārredzami un savlaicīgi, ir vajadzīgs dalībvalstu iesniegto SEG inventarizācijas ziņojumu izskatīšanas process Savienības līmenī.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (skatīt šā Oficiālā Vēstneša 82. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 377/2014 (2014. gada 3. aprīlis), ar ko izveido programmu *Copernicus* un atceļ Regulu (ES) Nr. 911/2010 (OV L 122, 24.4.2014., 44. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam (OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.).

- (62) Dalībvalstīm un Komisijai katrā ziņā būtu cieši jāsadarbojas visos jautājumos, kas saistīti ar enerģētikas savienības īstenošanu, cieši iesaistot Eiropas Parlamentu jautājumos, kas saistīti ar šo regulu. Komisijai attiecīgi būtu jāpalīdz dalībvalstīm šīs regulas īstenošanā, it sevišķi integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu izstrādē un ar to saistītajā kapacitātes veidošanā, tostarp mobilizējot iekšējos resursus no iekšējās modeļēšanas struktūras un vajadzības gadījumā piesaistot ārējos ekspertus.
- (63) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos tiek ņemti vērā jaunākie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada ietvaros.
- (64) Dalībvalstīm būtu jāievēro princips “energoefektivitāte pirmajā vietā”, kas nozīmē, ka pirms enerģētikas plānošanas un politikas un investīciju lēmumu pieņemšanas ir jāapsver, vai paredzētos plānošanas, politikas un investīciju pasākumus kopumā vai daļēji var aizstāt ar izmaksefektīviem, tehniski, ekonomiski un videi nekaitīgiem alternatīviem plānošanas, politikas un investīciju pasākumiem, kas vienlaikus joprojām nodrošina attiecīgo lēmumu mērķu sasniegšanu. Tas jo īpaši ietver energoefektivitātes uzskatīšanu par vienu no izšķirīgiem elementiem un vienu no būtiskākajiem apsvērumiem turpmākajos lēmumos par investīcijām Savienības energoinfrastrukturā. Šādas izmaksefektīvas alternatīvas ietver pasākumus, ar kuriem enerģijas pieprasījumu un energoapgādi padara efektīvāku, jo īpaši ar tādiem līdzekļiem kā izmaksefektīvs enerģijas galapatēriņa ietaupījums, pieprasījuma reakcijas iniciatīvas un efektīvāka enerģijas pārveide, pārvade un sadale. Turklāt dalībvalstīm būtu jāmudina minētā principa izplatīšana reģionālajā un vietējā pašpārvaldē, kā arī privātajā sektorā.
- (65) Eiropas Vides aģentūrai būtu saskaņā ar savu gada darba programmu vajadzības gadījumā jāpalīdz Komisijai ar novērtēšanu, monitoringu un ziņošanu.
- (66) Būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai varētu grozīt integrēto nacionālo enerģijas un klimata plānu vispārīgo struktūru (veidni) nolūkā to pielāgot Savienības enerģētikas un klimata politikas satvara grozījumiem, kas ir tieši un konkrēti saistīti ar Savienības devumiem saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu, ņemt vērā GSP vērtību un starptautiski saskaņoto inventarizācijas vadlīniju izmaiņas, noteikt Savienības inventarizācijas sistēmai piemērojamās pamatprasības un izveidot reģistrus. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlamentam un Padomei visi dokumenti būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem vajadzētu būt sistemātiskai piekļuvei Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana. Vajadzības gadījumā tai būtu jāņem vērā arī saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu pieņemtie lēmumi.
- (67) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresa ziņojumiem; integrēto ziņošanu par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem; jaunattīstības valstīm sniegto finanšu un tehnoloģisko atbalstu un izsoles ieņēmumiem; ikgadējo ziņošanu par aptuvenajiem SEG inventarizācijas ziņojumiem, SEG inventarizācijas ziņojumiem un uzskaitītajām SEG emisijām un piesaisti; Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismu, nacionālajām inventarizācijas sistēmām; inventarizācijas ziņojumu izskatīšanu; Savienības un nacionālajām sistēmām rīcībpolitikai un pasākumiem un prognozēm; un ziņošanu par SEG rīcībpolitikām un pasākumiem un prognozēm, būtu Komisijai jāpiešķir īstenošanas pilnvaras. Šīs pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾.
- (68) Lai īstenotu šajā regulā noteiktās īstenošanas pilnvaras, Komisijai, pildot šajā regulā noteiktos pienākumus, būtu jāsaņem palīdzība no Klimata pārmaiņu komitejas, kas aizstāj pašreizējo Klimata pārmaiņu komiteju, kura izveidota ar Lēmuma 93/389/EEK 8. pantu, Lēmuma 280/2004/EK 9. pantu un Regulas (ES) Nr. 525/2013 26. pantu, un no Enerģētikas savienības komitejas. Lai nodrošinātu rīcībpolitiku saskaņotību un pēc iespējas lielāku sinerģiju starp sektoriem, saistībā ar šīs regulas īstenošanu abu komiteju sanāksmēs būtu jāaicina piedalīties gan klimata, gan enerģētikas ekspertus.

⁽¹⁾ OVL 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OVL 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (69) Komisijai 2024. gadā un pēc tam reizi piecos gados būtu jāpārskata šīs regulas piemērošana un jāsaparavo grozījumu priekšlikumi, ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu pienācīgu regulas piemērošanu un tās mērķu sasniegšanu. Minētajos pārskatos būtu jāņem vērā arī notikumu gaita un būtu jāpaziņo Parīzes nolīgumā paredzētās globālās izvēršanas rezultāti.
- (70) Lai nodrošinātu racionalizētu un integrētu pieeju galvenajiem plānošanas, ziņošanas un monitoringa pavedieniem, šai regulai būtu jāintegrē, jāgroza, jāaizstāj un jāatceļ atsevišķi plānošanas, ziņošanas un monitoringa pienākumi, kas pašlaik ietverti sektorālajos Savienības enerģētikas un klimata tiesību aktos. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza šādi tiesību akti:
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/22/EK ⁽¹⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK ⁽²⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK ⁽³⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 663/2009 ⁽⁴⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 ⁽⁵⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK ⁽⁶⁾,
 - Padomes Direktīva 2009/119/EK ⁽⁷⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES ⁽⁸⁾,
 - Direktīva 2012/27/ES,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/30/ES ⁽⁹⁾,
 - Padomes Direktīva (ES) 2015/652 ⁽¹⁰⁾.
- (71) Saskaņotības un juridiskās noteiktības labad nekam šajā regulā nevajadzētu atturēt no atkāpju piemērošanas saskaņā ar attiecīgajiem Savienības sektorālajiem tiesību aktiem elektroenerģijas un elektroenerģijas nozares riskgativības jomā.
- (72) Šajā regulā arī būtu jāintegrē visi Regulas (ES) Nr. 525/2013 noteikumi. Tāpēc Regula (ES) Nr. 525/2013 no 2021. gada 1. janvāra būtu jāatceļ. Tomēr, lai nodrošinātu, ka Lēmuma Nr. 406/2009/EK īstenošana turpinās saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 525/2013 un ka tiesību aktos joprojām ir ietverti atsevišķi ar Kioto protokola īstenošanu saistīti aspekti, dažiem noteikumiem jāpaliek piemērojami arī pēc minētā datuma.
- (73) Tā kā dalībvalstis šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt vienas pašas un ka tāpēc ierosinātās rīcības mēroga un ietekmes dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/22/EK (1994. gada 30. maijs) par atļauju piešķiršanas un izmantošanas noteikumiem ogļūdeņražu meklēšanai, izpētei un ieguvei (OV L 164, 30.6.1994., 3. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK (1998. gada 13. oktobris), kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK (OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 663/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido programmu ekonomikas atveseļošanas atbalstam, piešķirot Kopienas finansiālo palīdzību projektiem enerģētikas jomā (OV L 200, 31.7.2009., 31. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Direktīva 2009/119/EK (2009. gada 14. septembris), ar ko dalībvalstīm uzliek pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves (OV L 265, 9.10.2009., 9. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/30/ES (2013. gada 12. jūnijs) par to darbību drošumu, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, un ar kuru groza Direktīvu 2004/35/EK (OV L 178, 28.6.2013., 66. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Padomes Direktīva (ES) 2015/652 (2015. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka aprēķina metodes un ziņošanas prasības, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/70/EK, attiecībā uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti (OV L 107, 25.4.2015., 26. lpp.).

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu ievieš pārvaldības mehānismu, ar ko:
 - a) īsteno stratēģijas un pasākumus, kas izstrādāti enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju un Parīzes nolīguma ietvaros uzņemto ilgtermiņa Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju saistību izpildei un pirmajā desmit gadu periodā – no 2021. līdz 2030. gadam – it sevišķi 2030. gadam izvirzīto Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanai;
 - b) veicina sadarbību starp dalībvalstīm, tostarp vajadzības gadījumā reģionālā līmenī, kas izveidota enerģētikas savienības mērķrādītāju un mērķu sasniegšanai;
 - c) nodrošina, ka ziņojumi, ko Savienība un tās dalībvalstis iesniedz UNFCCC un Parīzes nolīguma sekretariātam, ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi;
 - d) sekmē lielāku regulatīvo noteiktību, kā arī lielāku noteiktību investoriem un palīdz pilnībā izmantot iespējas, ko sniedz ekonomiskā attīstība, investīciju stimuli, darbvietu radīšana un sociālā kohēzija.

Pārvaldības mehānisma pamatā ir ilgtermiņa stratēģijas, integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni, kas aptver desmit gadu periodus, no kuriem pirmais ir 2021.–2030. gads, atbilstošie integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresa ziņojumi, ko sniedz dalībvalstis, un Komisijas izveidotā integrētā monitoringa kārtība. Pārvaldības mehānisms nodrošina efektīvas iespējas sabiedrībai piedalīties attiecīgo nacionālo plānu un ilgtermiņa stratēģiju sagatavošanā. Ar to Komisijas un dalībvalstu starpā nosaka strukturētu, pārredzamu, iteratīvu procesu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu galīgās redakcijas izstrādei un to vēlākai īstenošanai, tostarp reģionālās sadarbības aspektā, kā arī attiecīgo Komisijas rīcību.

2. Šī regula attiecas uz piecām enerģētikas savienības dimensijām, kas ir cieši saistītas un savstarpēji pastipriņošas:
 - a) enerģētiskā drošība;
 - b) iekšējais enerģijas tirgus;
 - c) energoefektivitāte;
 - d) dekarbonizācija; un
 - e) pētniecība, inovācija un konkurētspēja.

2. pants

Definīcijas

Piemēro šādas definīcijas:

- 1) "rīcībpolitikas un pasākumi" ir visi instrumenti, kas palīdz sasniegt integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu mērķus un/vai izpildīt UNFCCC 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētās saistības, tostarp saistības, kuru galvenais mērķis nav siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošana un samazināšana vai energosistēmas izmaiņas;
- 2) "esošās rīcībpolitikas un pasākumi" ir īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi;
- 3) "īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi" ir rīcībpolitikas un pasākumi, attiecībā uz kuriem integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienā ir spēkā viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem: ir spēkā tieši piemērojami Savienības tiesību akti vai valsts tiesību akti, ir noslēgts viens vai vairāki brīvprātīgi nolīgumi, ir piešķirti finanšu resursi, ir mobilizēti cilvēkresursi;

- 4) "pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi" ir rīcībpolitikas un pasākumi, par kuriem līdz integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienai pieņemts oficiāls valdības lēmums un kurus ir skaidra apņemšanās īstenot;
- 5) "plānotās rīcībpolitikas un pasākumi" ir varianti, par kuriem norit debates un kurus ir reālas iespējas pieņemt un īstenot pēc integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienas;
- 6) "rīcībpolitiku un pasākumu un prognožu sistēma" ir institucionālu, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas izveidota, lai ziņotu par rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kā arī energosistēmu, kā *inter alia* noteikts 39. pantā;
- 7) "prognozes" ir prognozētās antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un prognozētā piesaiste piesaistītājos vai prognozētās energosistēmas izmaiņas, kas iever vismaz kvantitatīvus aprēķinus par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kuru pēdējais cipars ir "0" vai "5", tūlīt pēc pārskata gada;
- 8) "prognozes bez pasākumiem" ir prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kurās neietilpst visu to rīcībpolitiku un pasākumu rezultāti, kas plānoti, pieņemti vai īstenoti pēc gada, kas izraudzīts par attiecīgās prognozes sākumpunktu;
- 9) "prognozes ar pasākumiem" ir prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kas ietver pieņemto un īstenoto rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus, kuri skar siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu vai energosistēmas izmaiņas;
- 10) "prognozes ar papildu pasākumiem" ir tādas prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos vai energosistēmas izmaiņām, kas ietver to rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus (siltumnīcefekta gāzu samazinājumu), kuri pieņemti un īstenoti, lai mazinātu klimata pārmaiņas vai sasniegtu enerģētikas mērķus, kā arī šajā sakarā plānoto rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus;
- 11) "2030. gadam izvirzītie Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāji" ir saistošais Savienības mēroga mērķrādītājs, kas paredz visā iekšējā tautsaimniecībā līdz 2030. gadam vismaz par 40 % samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas salīdzinājumā ar 1990. gadu, saistošais Savienības līmeņa mērķrādītājs, kas paredz līdz 2030. gadam panākt, ka atjaunojamās enerģijas īpatsvars Savienībā ir vismaz 32 %, Savienības līmeņa pamatmērķis, kas paredz līdz 2030. gadam vismaz par 32,5 % uzlabot energoefektivitāti, un 2030. gadam izvirzītais 15 % elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājs, kā arī visi citi šādi mērķrādītāji, par kuriem Eiropadome vai Eiropas Parlaments un Padome varētu vienoties attiecībā uz 2030. gadu;
- 12) "nacionālā inventarizācijas sistēma" ir institucionālu, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas dalībvalstī izveidota, lai aprēķinātu antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kā arī ziņotu un arhivētu inventarizācijas ziņojumu informāciju;
- 13) "indikators" ir kvantitatīvs vai kvalitatīvs faktors jeb mainīgais, kas palīdz labāk izprast, kāds progress panākts īstenošanā;
- 14) "pamatindikator" ir Komisijas izvirzītie indikatori, kas raksturo piecās enerģētikas savienības dimensijās panākto progresu;
- 15) "tehniskas korekcijas" ir korekcijas nacionālo siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas aprēķinos, kuras izdarītas saistībā ar 38. pantā paredzēto izskatīšanu, ja iesniegtie inventarizācijas dati ir nepilnīgi vai ir sagatavoti tādā veidā, kas neatbilst attiecīgajiem starptautiskajiem un Savienības noteikumiem vai vadlīnijām, un ar kurām paredzēts aizstāt sākotnēji iesniegtos aprēķinus;
- 16) "kvalitātes nodrošināšana" ir plānota izskatīšanas procedūru sistēma, ar ko nodrošina, ka tiek sasniegti datu kvalitātes mērķi un ka tiek ziņoti labāki iespējamie aprēķini un informācija, tādējādi uzlabojot kvalitātes kontroles programmas rezultativitāti un palīdzot dalībvalstīm;
- 17) "kvalitātes kontrole" ir ikdienas tehnisko darbību sistēma, ar ko mēra un kontrolē apkopotās informācijas un aprēķinu kvalitāti, lai nodrošinātu datu integritāti, pareizību un pilnīgumu, identificētu un novērstu kļūdas un izlaidumus, dokumentētu un arhivētu datus un citus izmantotos materiālus un reģistrētu visas kvalitātes nodrošināšanas darbības;

- 18) "energoefektivitāte pirmajā vietā" nozīmē, ka enerģētikas plānošanā un politikā un investīciju lēmumos maksimāli tiek ņemti vērā alternatīvi izmaksefektīvi energoefektivitātes pasākumi, ar ko enerģijas pieprasījumu un energoapgādi padara efektīvāku, jo īpaši ar tādiem līdzekļiem kā izmaksefektīvs enerģijas galapatēriņa ietaupījums, pieprasījuma reakcijas iniciatīvas un efektīvāka enerģijas pārveide, pārvade un sadale, kas vienlaikus joprojām nodrošina minēto lēmumu mērķu sasniegšanu;
- 19) "SET plāns" ir stratēģiskais energotehnoloģiju plāns, kā izklāstīts Komisijas 2015. gada 15. septembra paziņojumā "Ceļā uz integrētu stratēģisko energotehnoloģiju (SET) plānu: Eiropas energosistēmas pārveides paātrināšana";
- 20) "agrīni centieni" ir:
 - a) saistībā ar iespējamās neatbilstības novērtēšanu starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtai enerģijai un dalībvalstu kolektīvo devumu – dalībvalsts sasniegtais no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars, kas pārsniedz 2020. gada nacionālo saistošo mērķrādītāju, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 I pielikumā, vai agrīns dalībvalsts progress virzībā uz 2020. gada nacionālā saistošā mērķrādītāja sasniegšanu;
 - b) saistībā ar Komisijas ieteikumiem, kam pamatā ir saskaņā ar 29. panta 1. punkta b) apakšpunktu veiktā novērtēšana attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas energoresursiem, – dalībvalsts devums Savienības saistošā mērķrādītāja sasniegšanā, proti, panākt, ka 2030. gadā atjaunojamās enerģijas īpatsvars ir vismaz 32 %, agrīna īstenošana salīdzinājumā ar dalībvalsts nacionālajiem atjaunojamās enerģijas atsaucē punktiem;
- 21) "reģionālā sadarbība" ir sadarbība starp divām vai vairāk dalībvalstīm, kas īsteno partnerību vienu vai vairākas no piecām enerģētikas savienības dimensijām;
- 22) "no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija" jeb "atjaunojamā enerģija" ir no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija jeb atjaunojamā enerģija, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 1. punktā;
- 23) "enerģijas bruto galapatēriņš" ir enerģijas bruto galapatēriņš, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 4. punktā;
- 24) "atbalsta shēma" ir atbalsta shēma, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 5. punktā;
- 25) "energoatjaunināšana" ir energoatjaunināšana, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 10. punktā;
- 26) "atjaunojamās enerģijas kopiena" ir atjaunojamās enerģijas kopiena, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 16. punktā;
- 27) "centralizēta siltumapgāde" vai "centralizēta aukstumapgāde" ir centralizēta siltumapgāde vai centralizēta aukstumapgāde, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 19. punktā;
- 28) "atkritumi" ir atkritumi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 23. punktā;
- 29) "biomasa" ir biomasa, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 24. punktā;
- 30) "lauksaimniecības biomasa" ir lauksaimniecības biomasa, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 25. punktā;
- 31) "meža biomasa" ir meža biomasa, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 26. punktā;
- 32) "biomasas kurināmie/degvielas" ir biomasas kurināmie/degvielas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 27. punktā;
- 33) "biogāze" ir biogāze, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 28. punktā;
- 34) "bioloģiskais šķidrās kurināmais" ir bioloģiskais šķidrās kurināmais, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 32. punktā;
- 35) "biodegviela" ir biodegviela, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 33. punktā;
- 36) "modernas biodegvielas" ir modernas biodegvielas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 34. punktā;
- 37) "pārstrādāti oglekļa kurināmie/degvielas" ir pārstrādāti oglekļa kurināmie/degvielas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 35. punktā;
- 38) "cieti bagātīgi saturoši kultūraugi" ir cieti bagātīgi saturoši kultūraugi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 39. punktā;
- 39) "pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugi" ir pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 40. punktā;

- 40) "lignocelulozes materiāls" ir lignocelulozes materiāls, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 41. punktā;
- 41) "atlikumi" ir atlikumi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 43. punktā;
- 42) "primārās enerģijas patēriņš" ir primārās enerģijas patēriņš, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 2. punktā;
- 43) "enerģijas galapatēriņš" ir enerģijas galapatēriņš, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 3. punktā;
- 44) "energoefektivitāte" ir energoefektivitāte, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 4. punktā;
- 45) "enerģijas ietaupījums" ir enerģijas ietaupījums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 5. punktā;
- 46) "energoefektivitātes uzlabošana" ir energoefektivitātes uzlabošana, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 6. punktā;
- 47) "energoapkalpojums" ir energoapkalpojums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 7. punktā;
- 48) "kopējā izmantojamā platība" ir kopējā izmantojamā platība, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 10. punktā;
- 49) "energovadības sistēma" ir energovadības sistēma, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 11. punktā;
- 50) "atbildīgā puse" ir atbildīgā puse, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 14. punktā;
- 51) "īstenojošā publiskā iestāde" ir īstenojošā publiskā iestāde, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 17. punktā;
- 52) "atsevišķa darbība" ir atsevišķa darbība, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 19. punktā;
- 53) "enerģijas sadales uzņēmums" ir enerģijas sadales uzņēmums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 20. punktā;
- 54) "sadales sistēmas operators" ir sadales sistēmas operators, kā definēts Direktīvas 2009/72/EK 2. panta 6. punktā un Direktīvas 2009/73/EK 2. panta 6. punktā;
- 55) "enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums" ir enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 22. punktā;
- 56) "energoapkalpojumu sniedzējs" ir energoapkalpojumu sniedzējs, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 24. punktā;
- 57) "energoefektivitātes līgums" ir energoefektivitātes līgums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 27. punktā;
- 58) "koģenerācija" ir koģenerācija, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 30. punktā;
- 59) "ēka" ir ēka, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 1. punktā;
- 60) "gandrīz nulles enerģijas ēka" ir gandrīz nulles enerģijas ēka, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 2. punktā;
- 61) "siltumsūkņis" ir siltumsūkņis, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 18. punktā;
- 62) "fosilais kurināmais/degviela" ir tādi neatjaunojamie oglekļa enerģijas avoti kā cietais kurināmais, dabasgāze un nafta.

2. NODAĻA

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni

3. pants

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni

1. Katra dalībvalsts līdz 2019. gada 31. decembrim, pēc tam līdz 2029. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc desmit gadiem Komisijai paziņo savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Plāni ietver šā panta 2. punktā un I pielikumā norādītos elementus. Pirmais plāns aptver periodu no 2021. līdz 2030. gadam, un tajā ņemta vērā ilgāka termiņa perspektīva. Nākamie plāni aptver desmit gadu periodu tieši pēc iepriekšējā plāna aptvertā perioda beigām.

2. Integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus veido šādas galvenās sadaļas:
- pārskats par kārtību, kādā izstrādāts integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns; šajā pārskatā ietver kopsavilkumu, aprakstu par sabiedrisko apspriešanu un ieinteresēto pušu iesaisti un to rezultātiem, kā arī par reģionālo sadarbību ar citām dalībvalstīm plāna sagatavošanā, kā tas ir noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 10., 11. un 12. pantā;
 - nacionālo mērķu, mērķrādītāju un devumu apraksts saistībā ar enerģētikas savienības dimensijām, kā izklāstīts 4. pantā un I pielikumā;
 - to plānoto rīcībpolitiku un pasākumu apraksts, kas saistīti ar attiecīgajiem b) apakšpunktā izklāstītajiem mērķiem, mērķrādītājiem un devumiem, kā arī vispārējs pārskats par investīcijām, kas vajadzīgas attiecīgo mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanai;
 - pašreizējās situācijas apraksts katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām, arī energosistēmas un siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes apraksts, kā arī prognozes par b) apakšpunktā minēto mērķu saskaņību ar jau esošajām rīcībpolitikām un pasākumiem;
 - attiecīgā gadījumā – to regulatīvo un neregulatīvo šķēršļu un traucēkļu apraksts, kas kavē sasniegt ar atjaunojamo enerģiju un energoefektivitāti saistītos mērķus, mērķrādītājus vai devumus;
 - novērtējums, kurā izklāstīta plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz b) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanu, tostarp to saskaņotība ar ilgtermiņa siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķiem saskaņā ar Parīzes nolīgumu un 15. pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām;
 - vispārējs novērtējums, kurā izklāstīta plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz konkurētspēju saistībā ar enerģētikas savienības piecām dimensijām;
 - atbilstīgi šīs regulas III pielikumā norādītajām prasībām un strukturāli izstrādāts pielikums, kurā izklāstīta dalībvalstu metodika un rīcībpolitikas pasākumi, ar kuriem iecerēts panākt enerģijas ietaupījumu saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. pantu un V pielikumu.
3. Attiecībā uz saviem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem dalībvalstis:
- ierobežo administratīvo sarežģītību un izmaksas visām attiecīgajām ieinteresētajām pusēm;
 - ņem vērā piecu enerģētikas savienības dimensiju savstarpējo sasaisti, jo īpaši principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”;
 - pēc vajadzības izmanto pilnīgus un saskaņīgus datus un pieņēmumus visās piecās dimensijās;
 - novērtē enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu, ņemot vērā nepieciešamos iekšzemes energopakalpojumus, kas vajadzīgi, lai attiecīgās valsts kontekstā nodrošinātu dzīves pamatstandartus, aktuālo sociālo politiku un citas attiecīgās rīcībpolitikas, kā arī Komisijas norādījumus par attiecīgajiem enerģētiskās nabadzības indikatoriem.
- Ja saskaņā ar pirmās daļas d) apakšpunktu kāda dalībvalsts, balstoties uz verificējamu datu novērtējumu, konstatē ievērojamu enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu, attiecīgā dalībvalsts savā plānā ietver nacionālo indikatīvo mērķi enerģētiskās nabadzības samazināšanai. Attiecīgās dalībvalstis savos integrētajos nacionālos enerģētikas un klimata plānos izklāsta rīcībpolitikas un pasākumus enerģētiskās nabadzības samazināšanai (ja tāda konstatēta), tostarp iekļauj sociālās politikas pasākumus un citas attiecīgās nacionālās programmas.
4. Katra dalībvalsts publisko savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, ko tā iesniedz Komisijai saskaņā ar šo pantu.
5. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 43. pantu, lai grozītu I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.1.1. un 3.1.1. punktu un B iedaļas 1. daļas 4.1 un 4.2.1. punktu un 2. daļas 3. punktu nolūkā pielāgot šos punktus tiem grozījumiem Savienības enerģētikas un klimata politikas satvarā, kuri ir tieši un konkrēti saistīti ar Savienības devumiem saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu.

4. pants

Nacionālie mērķi, mērķrādītāji un devumi piecās enerģētikas savienības dimensijās

Katra dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā nosaka šādus galvenos mērķus, mērķrādītājus un devumus, kā precizēts I pielikuma A iedaļas 2. punktā:

- attiecībā uz dimensiju “dekarbonizācija”:
 - saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti un nolūkā sasniegt Savienības tautsaimniecības mēroga siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju:
 - dalībvalsts saistošais nacionālais siltumnīcefekta gāzu emisiju mērķrādītājs un saistošie ikgadējie nacionālie limiti saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842;

ii) dalībvalsts saistības saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841;

iii) attiecīgā gadījumā – citi mērķi un mērķrādītāji, tostarp sektorālie mērķrādītāji un pielāgošanās uzdevumi nolūkā sasniegt enerģētikas savienības mērķrādītājus un mērķus un izpildīt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu;

2) attiecībā uz atjaunojamo enerģiju:

nolūkā sasniegt Savienības saistošo mērķrādītāju, proti, līdz 2030. gadam panākt vismaz 32 % atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, kā minēts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. pantā, devums šā mērķrādītāja sasniegšanā, kas izteikts kā dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā ar indikatīvu trajektoriju šā devuma panākšanai turpmāk pēc 2021. gada. 2022. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 18 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. 2025. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 43 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. 2027. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 65 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā.

2030. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz vismaz dalībvalsts plānoto devumu. Ja dalībvalsts prognozē, ka tā pārsniegs savu saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam, tās indikatīvā trajektorija var sākties līmenī, kuru tā prognozējusi sasniegt. Dalībvalstu indikatīvās trajektorijas, kopā ņemtas, sasniedz Savienības atsaucē punktus 2022., 2025. un 2027. gadā un Savienības saistošo mērķrādītāju 2030. gadam, proti, atjaunojamās enerģijas īpatsvaru vismaz 32 % apmērā. Neatkarīgi no dalībvalsts devuma Savienības mērķrādītāja sasniegšanā un dalībvalsts indikatīvās trajektorijas šīs regulas vajadzībām dalībvalstij ir brīva izvēle saskaņā ar savu valsts politiku norādīt vērienīgākus mērķus;

b) attiecībā uz dimensiju “energoefektivitāte”:

1) indikatīvais nacionālais energoefektivitātes devums nolūkā panākt, ka 2030. gadā Direktīvas 2012/27/ES 1. panta 1. punktā un 3. panta 5. punktā minētie Savienības energoefektivitātes mērķrādītāji ir vismaz 32,5 % līmenī, kuru pamatā ir vai nu primārās enerģijas patēriņš, vai enerģijas galapatēriņš, primārās enerģijas ietaupījums vai enerģijas galapatēriņa ietaupījums, vai energointensitāte.

Dalībvalstis savu devumu izsaka kā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa absolūto līmeni 2020. gadā un kā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa absolūto līmeni 2030. gadā, norādot indikatīvu trajektoriju šā devuma panākšanai no 2021. gada. Tās paskaidro izmantoto metodiku un izmantotos pārrēķina koeficientus;

2) kumulatīvais enerģijas galapatēriņa papildu ietaupījuma apjoms, kas jāsasniedz 2021.–2030. gada periodā saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu par enerģijas ietaupījumu pienākumu;

3) nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda ilgtermiņa renovācijas stratēģijas indikatīvie atskaites punkti, ceļvedis ar valsts noteiktiem progresā mērīšanas indikatoriem, uz pierādījumiem balstīta aplēse par prognozēto enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem un devumi Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanā, ievērojot Direktīvu 2012/27/ES saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu;

4) kopējā renovējamā platība vai līdzvērtīgs ikgadējais enerģijas ietaupījums, kas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 5. pantu jāgūst 2021.–2030. gadā saskaņā ar par publisko struktūru ēkām kā piemēru;

c) attiecībā uz dimensiju “enerģētiskā drošība”:

1) nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai:

— vairāk dažādodu energoavotus un energopiegādes no trešām valstīm, kam nolūks var būt mazināt atkarību no enerģijas importa,

— palielinātu nacionālās energosistēmas elastību un

— risinātu ar kāda energoresursa piegāžu ierobežojumiem vai pārtraukumiem saistītās problēmas nolūkā uzlabot reģionālo un nacionālo energosistēmu noturību, tostarp mērķu izpildes grafiku;

- d) attiecībā uz dimensiju “iekšējais enerģijas tirgus”:
- 1) elektrotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā, ņemot vērā elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju 2030. gadam – vismaz 15 %, atbilstoši stratēģijai, kurā ciešā sadarbībā ar skartajām dalībvalstīm noteikts sasniedzamais līmenis no 2021. gada un turpmāk, ņemot vērā starpsavienojumu 10 % mērķrādītāju 2020. gadam un uz cenu atšķirībām vairumtirgū balstītos rīcības neatliekamības indikatorus, starpsavienojumu nominālo pārvades jaudu saistībā ar starpsavienojumu maksimumslodzi un uzstādīto atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudu, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.1. punktā. Par katru jaunu starpsavienojumu veic sociālekonomisko un vides izmaksu un ieguvumu analīzi, un to ievieš tikai tad, ja potenciālie ieguvumi pārsniedz izmaksas;
 - 2) galvenie elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras projekti un attiecīgā gadījumā modernizācijas projekti, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus saskaņā ar piecām enerģētikas savienības dimensijām;
 - 3) nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, tādiem kā: lielāka sistēmas elastība, ko jo īpaši panāk ar rīcībpolitikām un pasākumiem, kas saistīti ar tirgus cenu noteikšanu atbilstīgi piemērojamiem tiesību aktiem; tirgus integrācija un sasaistīšana nolūkā palielināt esošo starpsavienojumu tirgusspēju, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli, tostarp mērķu izpildes grafiki, un citi nacionālie mērķi, kas saistīti ar iekšējo enerģijas tirgu, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.3. punktā;
- e) attiecībā uz dimensiju “pētniecība, inovācija un konkurētspēja”:
- 1) nacionālie mērķi un finansēšanas mērķrādītāji publiskai un, ja pieejams, privātai pētniecībai un inovācijai, kas saistīta ar enerģētikas savienību, tostarp vajadzības gadījumā mērķu izpildes grafiks; šie mērķrādītāji un mērķi atspoguļo prioritātes, kas noteiktas enerģētikas savienības stratēģijā un attiecīgā gadījumā SET plānā. Nosakot savus mērķus, mērķrādītājus un devumus, dalībvalstis var balstīties uz esošajām nacionālām stratēģijām vai plāniem, kas ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem;
 - 2) attiecīgā gadījumā nacionālie 2050. gadam izvirzītie mērķi, kas saistīti ar tīras enerģijas tehnoloģijām;

5. pants

Dalībvalstu devuma noteikšanas process atjaunojamās enerģijas jomā

1. Nosakot, kāds būs tās devums no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā un – nākamo nacionālo plānu gadījumā – katra nākamā perioda pēdējā gadā, kā paredzēts 4. panta a) punkta 2. apakšpunktā, katra dalībvalsts ņem vērā sekojošo:
 - a) Direktīvā (ES) 2018/2001 paredzētie pasākumi;
 - b) pasākumi, kas saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES pieņemti energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanai;
 - c) jebkādi citi esošie pasākumi, kuru mērķis ir veicināt atjaunojamās enerģijas izmantošanu dalībvalstī un attiecīgā gadījumā Savienības līmenī;
 - d) tās 2020. gada saistošais mērķrādītājs no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram enerģijas bruto galapatēriņā, kā noteikts Direktīvā (ES) 2018/2001;
 - e) jebkādi būtiski apstākļi, kas ietekmē atjaunojamās enerģijas izmantojumu, piemēram:
 - i) taisnīgs izmantojuma sadalījums visā Savienībā;
 - ii) ekonomiskie nosacījumi un potenciāls, tostarp IKP uz vienu iedzīvotāju;
 - iii) izmaksefektīva atjaunojamās enerģijas izmantojuma potenciāls;
 - iv) ģeogrāfiskie, vides un dabas noteiktie ierobežojumi, tostarp teritorijas un reģioni bez starpsavienojumiem;
 - v) dalībvalstu elektrotīklu starpsavienojumu līmenis;
 - vi) citi būtiski apstākļi, jo īpaši agrīnie centieni.

Attiecībā uz pirmās daļas e) apakšpunktu katra dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā norāda, kādus būtiskus atjaunojamās enerģijas izmantojumu ietekmējošus apstākļus tā ir ņēmusi vērā.

2. Dalībvalstis kopīgi nodrošina, ka to devumu summa ir tāda, lai no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā Savienības līmenī līdz 2030. gadam būtu vismaz 32 %.

6. pants

Dalībvalstu devuma noteikšanas process energoefektivitātes jomā

1. Nosakot, kāds būs dalībvalsts indikatīvais nacionālais energoefektivitātes devums attiecībā uz 2030. gadu un – nākamo nacionālo plānu gadījumā – katra nākamā perioda pēdējo gadu, kā paredzēts 4. panta b) punkta 1) apakšpunktā, katra dalībvalstis ņem vērā, ka saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 3. pantu Savienības 2020. gada enerģijas patēriņš nedrīkst pārsniegt 1 483 Mtoe primārās enerģijas vai 1 086 Mtoe galapatēriņa enerģijas un Savienības pirmā desmit gadu perioda enerģijas patēriņš 2030. gadā nedrīkst pārsniegt 1 273 Mtoe primārās enerģijas un/vai 956 Mtoe galapatēriņa enerģijas.

Turklāt katra dalībvalstis ņem vērā sekojošo:

a) Direktīvā 2012/27/ES paredzētie pasākumi;

b) citi pasākumi, kuru mērķis ir veicināt energoefektivitāti dalībvalstī un Savienības līmenī.

2. Nosakot savu 1. punktā minēto devumu, katra dalībvalsts var ņemt vērā nacionālos apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu, piemēram:

a) atlikušo izmaksefektīvo enerģijas ietaupījumu potenciālu;

b) iekšzemes kopprodukta tendences un prognozes;

c) enerģijas importa un eksporta izmaiņas;

d) energoresursu struktūras izmaiņas un oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas tendences; un

e) agrīnās darbības.

Attiecībā uz pirmo daļu katra dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā norāda, kurus atbilstīgos apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu, tā ir ņēmusi vērā, ja tādi ir.

7. pants

Nacionālās rīcībpolitikas un pasākumi katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām

Dalībvalstis saskaņā ar I pielikumu savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos apraksta galvenās esošās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumus nolūkā sasniegt nacionālajā plānā izvirzītos mērķus, tostarp attiecīgā gadījumā apraksta pasākumus, kas paredzēti reģionālai sadarbībai un pienācīga finansējuma nodrošināšanai nacionālā un reģionālā līmenī, iekļaujot Savienības programmu un instrumentu mobilizāciju.

Dalībvalstis sniedz vispārēju pārskatu par investīcijām, kas vajadzīgas nacionālajā plānā izvirzīto mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanai, kā arī sniedz vispārēju novērtējumu par minēto investīciju avotiem.

8. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu analītiskais pamats

1. Dalībvalstis, ievērojot I pielikumā norādīto struktūru un formātu, apraksta pašreizējo situāciju katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām, tostarp energosistēmu un siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaisti integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna iesniegšanas laikā vai saskaņā ar jaunāko pieejamo informāciju. Dalībvalstis arī nosaka un apraksta prognozes, kādas izmaiņas vismaz minētā plāna periodā ir gaidāmas katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām esošo rīcībpolitiku un pasākumu iespaidā. Dalībvalstis, attiecīgā gadījumā un ja tas ir iespējams, cenšas aprakstīt, kādas ir papildu ilgāka termiņa perspektīvas piecās dimensijās pēc integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna perioda beigām.

2. Dalībvalstis savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā sniedz šādu aspektu vērtējumu nacionālā un attiecīgā gadījumā reģionālā līmenī:
- ietekme uz energosistēmas attīstību un siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti plāna periodā un desmit gados pēc plāna aptvertā perioda pēdējā gada, kādu atstātu plānotās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas, un salīdzinājums ar prognozēm, kuru pamatā ir 1. punktā minētās esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas;
 - regulas 7. pantā minēto un I pielikumā precizēto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu vai pasākumu grupu makroekonomiskā un, ciktāl iespējams, veselības, vides, ar prasmēm saistītā un sociālā ietekme pirmajā desmit gadu periodā vismaz līdz 2030. gadam, tostarp salīdzinājums ar prognozēm, kuru pamatā ir šā panta 1. punktā minētās esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas. Minētās ietekmes novērtēšanai izmantoto metodiku publisko;
 - novērtējums, kā pirmajā desmit gadu periodā vismaz līdz 2030. gadam esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas mijiedarbojas konkrētā politikas dimensijā un kā esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas šajā periodā mijiedarbojas atšķirīgās dimensijās. Prognozes par piegādes drošību, infrastruktūru un tirgus integrāciju balsta uz robustiem energoefektivitātes scenārijiem;
 - veids, kā esošās rīcībpolitikas un pasākumi un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi piesaistīs to īstenošanai nepieciešamās investīcijas.
3. Dalībvalstis publisko visaptverošu informāciju par pieņēmumiem, parametriem un metodiku, kas izmantota galīgajos scenārijos un prognozēs, ņemot vērā statistiskos ierobežojumus, komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem.

9. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projekti

- Katra dalībvalsts līdz 2018. gada 31. decembrim, pēc tam līdz 2028. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc desmit gadiem sagatavo un iesniedz Komisijai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu saskaņā ar 3. panta 1. punktu un I pielikumu.
- Komisija ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu iesniegšanas termiņa novērtē minēto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus un saskaņā ar 34. pantu var izdot dalībvalstīm konkrētām valstīm adresētus ieteikumus par plānu projektiem. Minētajos ieteikumos jo īpaši var pievērsties šādiem jautājumiem:
 - mērķu, mērķrādītāju un devumu vērienīgums, ar nolūku kopīgi sasniegt enerģētikas savienības mērķus, jo īpaši Savienības 2030. gadam izvirzītos atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītājus, kā arī energotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalstis tiecas panākt 2030. gadā, kā minēts 4. panta d) apakšpunktā, pienācīgi ņemot vērā būtiskus apstākļus, kuri ietekmē atjaunojamās enerģijas izmantojumu un enerģijas patēriņu, kā attiecīgā dalībvalsts norādījusi integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektā, un rīcības starpsavienojumu jomā neatliekamības indikatori, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.1. punktā;
 - ar dalībvalsts un Savienības līmeņa mērķiem saistītās rīcībpolitikas un pasākumi un citas rīcībpolitikas un pasākumi, kas varētu būt atbilstīgi pārrobežu līmenī;
 - jebkādas papildu rīcībpolitikas un pasākumi, kas varētu būt nepieciešami integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos;
 - integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā iekļauto esošo un plānoto rīcībpolitiku un pasākumu savstarpējā mijiedarbība un konsekvence vienā enerģētikas savienības dimensijā un starp vairākām dimensijām.
- Izstrādājot savu integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna galīgo redakciju, katra dalībvalsts pienācīgi ņem vērā jebkādus Komisijas ieteikumus. Ja attiecīgā dalībvalsts ieteikumus vai būtisku to daļu neņem vērā, šī dalībvalsts sniedz un publisko savu pamatojumu.
- Saistībā ar 10. pantā minēto sabiedrisko apspriešanu katra dalībvalsts publisko sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu.

10. pants

Sabiedriskā apspriešana

Neskarot nekādas citas Savienības tiesību aktu prasības, katra dalībvalsts nodrošina, ka sabiedrībai tiek dotas agrīnas un reālas iespējas iesaistīties integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta sagatavošanā – attiecībā uz plāniem 2021.–2030. gada periodam galīgā plāna sagatavošanā labu laiku pirms tā pieņemšanas –, kā arī 15. pantā minēto ilgtermiņa stratēģiju sagatavošanā. Katra dalībvalsts, iesniedzot šādus dokumentus Komisijai, pievieno sabiedrības viedokļu kopsavilkumu vai provizoriskus viedokļus. Ciktāl piemērojama Direktīva 2001/42/EK, uzskata, ka saskaņā ar minēto direktīvu sarīkotās projekta apspriešanas izpilda šajā regulā paredzēto pienākumu apsprieties ar sabiedrību.

Katra dalībvalsts nodrošina, ka tiek informēta sabiedrība. Katra dalībvalsts nosaka saprātīgus termiņus, atvēlot pietiekamu laiku, lai sabiedrība tiktu informēta, varētu piedalīties un paust savus viedokļus. Katra dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrība tiek informēta.

Īstenojot šo pantu, katra dalībvalsts ierobežo administratīvo sarežģītību.

11. pants

Klimata un enerģētikas daudzlīmeņu dialogs

Katra dalībvalsts saskaņā ar valsts noteikumiem izveido klimata un enerģētikas daudzlīmeņu dialogu, kurā vietējās iestādes, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, uzņēmēju aprindas, investori, citas attiecīgās ieinteresētās puses un plaša sabiedrība var aktīvi iesaistīties un apspriest dažādos enerģētikas un klimata rīcībpolitiku scenārijus, tostarp ilgtermiņa scenārijus, kā arī sekot līdzi progresam, ja vien dalībvalstī jau nav struktūra, kas kalpo šim mērķim. Šādā dialogā var apspriest integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus.

12. pants

Reģionālā sadarbība

1. Dalībvalstis savstarpēji sadarbojas, ņemot vērā visus esošos un iespējamus reģionālās sadarbības veidus, lai efektīvi sasniegtu savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos izvirzītos mērķus, mērķrādītājus un devumus.

2. Katra dalībvalsts labu laiku pirms sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta iesniegšanas Komisijai saskaņā ar 9. panta 1. punktu – attiecībā uz plāniem 2021.–2030. gada periodam galīgā plāna sagatavošanā labu laiku pirms tā pieņemšanas – apzina reģionālās sadarbības iespējas un apspriežas ar kaimiņdalībvalstīm, tostarp reģionālās sadarbības forumos. Ja dalībvalsts, kas sagatavo plānu, to uzskata par piemērotu, minētā dalībvalsts var apsprieties ar citām dalībvalstīm vai trešām valstīm, kuras izrādījušas interesi. Salu dalībvalstis, kurām nav energotiklu starpsavienojumu ar citām dalībvalstīm, apspriežas ar tām kaimiņdalībvalstīm, ar kurām tām ir jūras robeža. Dalībvalstīm, ar kurām notikusi apspriešanās, būtu jādod pietiekams laiks reaģēšanai. Katra dalībvalstis sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektā – attiecībā uz plāniem 2021.–2030. gada periodam savā galīgajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā – izklāsta vismaz provizoriskos šādas reģionālās apspriešanas rezultātus, tostarp attiecīgā gadījumā arī to, kā ņemti vērā dalībvalstu vai trešo valstu komentāri.

3. Dalībvalstis savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un progresa ziņojumu daļas brīvprātīgā kārtā var izstrādāt kopīgi, tostarp reģionālās sadarbības forumos. Ja tās do dara, kopīgi izstrādātās daļas aizstāj atbilstīgās dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un progresa ziņojumu daļas. Komisija pēc divu vai vairāk dalībvalstu pieprasījuma sekmē šādu kopīgu izstrādi.

4. Lai sekmētu tirgus integrāciju un izmaksefektīvas rīcībpolitikas un pasākumus, dalībvalstis laikā starp integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu un galīgo plānu iesniegšanas termiņiem attiecīgās integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu daļas to galīgās redakcijas izstrādes nolūkā iesniedz apspriešanai attiecīgajos reģionālās sadarbības forumos. Vajadzības gadījumā Komisija sekmē šādu sadarbību un apspriešanos starp dalībvalstīm, un, ja Komisija konstatē, ka iespējama ciešāka reģionālā sadarbība, tā var sniegt indikatīvus norādījumus dalībvalstīm, lai sekmētu un nodrošinātu efektīvu sadarbību un apspriešanās procesu.

5. Dalībvalstis savos galīgajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos ņem vērā komentārus, kas saskaņā ar 2. un 3. punktu saņemti no citām dalībvalstīm, un minētajos plānos paskaidro, kā šie komentāri ņemti vērā.
6. Šā panta 1. punktā minētajā nolūkā dalībvalstis turpina reģionālā līmenī un vajadzības gadījumā reģionālās sadarbības forumos sadarboties, īstenojot savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos paredzētās attiecīgās rīcībpolitikas un pasākumus.
7. Dalībvalstis var arī paredzēt sadarbību ar Enerģētikas kopienas parakstītājvalstīm un trešām valstīm, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībnieces.
8. Ciktāl piemērojami Direktīvas 2001/42/EK noteikumi, uzskata, ka saskaņā ar minētās direktīvas 7. pantu rīkotā pārrobežu apspriešana par projektu izpilda reģionālās sadarbības pienākumus, ievērojot šo regulu, ar nosacījumu, ka tiek izpildītas arī šā panta prasības.

13. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu novērtēšana

Balstoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem un to atjauninājumiem, kas tai paziņoti saskaņā ar 3. un 14. pantu, Komisija jo īpaši novērtē:

- a) vai izvirzītie mērķi, mērķrādītāji un devumi ir pietiekami, lai kopīgi varētu sasniegt enerģētikas savienības mērķus un pirmajā desmit gadu periodā it sevišķi – mērķrādītājus, kas izvirzīti Savienības klimata un enerģētikas politikas satvarā 2030. gadam;
- b) vai plāni atbilst 3. līdz 12. panta prasībām un vai dalībvalstis pienācīgi ņēmušas vērā ieteikumus, ko Komisija sniegusi saskaņā ar 34. pantu.

14. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšana

1. Katra dalībvalsts līdz 2023. gada 30. jūnijam, pēc tam līdz 2033. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc 10 gadiem Komisijai iesniedz jaunākā paziņotā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājuma projektu vai sniedz Komisijai argumentus, kāpēc plānu atjaunināt nav nepieciešams.
2. Katra dalībvalsts līdz 2024. gada 30. jūnijam, pēc tam līdz 2034. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc 10 gadiem Komisijai iesniedz jaunākā paziņotā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājumu, ja vien dalībvalsts saskaņā ar 1. punktu nav sniegusi argumentus, kāpēc plānu atjaunināt nav nepieciešams.
3. Katra dalībvalsts 2. punktā minētajā atjauninājumā iekļauto nacionālo mērķi, mērķrādītāju vai devumu attiecībā uz jebkuru no kvantificētajiem Savienības mērķiem, mērķrādītājiem vai devumiem, kā noteikts 4. panta a) punkta 1) apakšpunktā, maina tā, lai tas kļūtu vērīnīgāks par to, kas izvirzīts dalībvalsts jaunākajā paziņotajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā. Katra dalībvalsts 2. punktā minētajā atjauninājumā iekļauto nacionālo mērķi, mērķrādītāju vai devumu attiecībā uz jebkuru no kvantificētajiem Savienības mērķiem, mērķrādītājiem vai devumiem, kā noteikts 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā un b) punktā, maina tikai tā, lai tas būtu līdzvērtīgs vai kļūtu vērīnīgāks par to, kas izvirzīts dalībvalsts jaunākajā paziņotajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā.
4. Dalībvalstis savā atjauninātajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā cenšas mazināt jebkādu negatīvu ietekmi uz vidi, kas konstatēta integrētajā ziņošanā saskaņā ar 17. līdz 25. pantu.
5. To 2. punktā minētajos atjauninājumos, dalībvalstis ņem vērā jaunākos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā, kā arī pienākumus, kas izriet no Parīzes nolīguma.
6. Atjaunināto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un novērtēšanā piemēro 9. panta 2. punktā, 10. pantā un 12. pantā noteiktās procedūras.

7. Šis pants neskar dalībvalstu tiesības jebkurā laikā izdarīt izmaiņas un pielāgojumus nacionālajās rīcībpolitikās, kas izklāstītas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, ar noteikumu, ka šādas izmaiņas un pielāgojumi tiek iekļauti integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā.

3. NODAĻA

Ilgtermiņa stratēģijas

15. pants

Ilgtermiņa stratēģijas

1. Līdz 2020. gada 1. janvārim un pēc tam līdz 2029. gada 1. janvārim, un vēlāk ik pēc 10 gadiem katra dalībvalsts sagatavo un iesniedz Komisijai savu ilgtermiņa stratēģiju vismaz 30 gadu perspektīvā. Vajadzības gadījumā dalībvalstīm minētās stratēģijas būtu jāatjaunina ik pēc pieciem gadiem.

2. Tiecoties sasniegt vispārējos 3. punktā izklāstītos klimata mērķus, Komisija līdz 2019. gada 1. aprīlim pieņem priekšlikumu Savienības ilgtermiņa stratēģijai nolūkā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas saskaņā ar Parīzes nolīgumu, ņemot vērā dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus. Šajā punktā minētā ilgtermiņa stratēģija iekļauj analīzi, kurā aplūkoti vismaz:

- a) dažādi Savienības devuma scenāriji virzībā uz 3. punktā izklāstīto ilgtermiņa mērķu sasniegšanu, *inter alia* scenārijs, saskaņā ar kuru Savienībā līdz 2050. gadam panāktu siltumnīcefekta gāzu emisiju neto nulles līmeni un negatīvas emisijas pēc tam;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minēto scenāriju ietekme uz atlikušo globālo un Savienības oglekļa budžetu, lai apspriedēs informētu par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas izmaksefektivitāti, efektivitāti un godīgumu.

3. Dalībvalstu un Savienības ilgtermiņa stratēģijas palīdz:

- a) izpildīt Savienībai un tās dalībvalstīm UNFCCC un Parīzes nolīgumā paredzētās saistības samazināt antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas un kāpināt piesaisti piesaistītājos, kā arī veicināt oglekļa sekvestrēšanas pieaugumu;
- b) sasniegt Parīzes nolīguma mērķi globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tikties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni;
- c) panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazinājumus un lielāku piesaisti piesaistītājos visos sektoros saskaņā ar Savienības mērķi līdz 2050. gadam izmaksēfektīvi samazināt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas, ņemot vērā nepieciešamos samazinājumus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomi (IPCC), un kāpināt piesaisti piesaistītājos, tiecoties izpildīt Parīzes nolīgumā izvirzītos temperatūras kāpuma ierobežošanas uzdevumus, lai pēc iespējas drīzāk panāktu līdzsvaru starp antropogēnām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos un pēc tam attiecīgi sasniegtu negatīvu emisiju līmeni;
- d) izveidot Savienībā sevišķi energoefektīvu, un sevišķi uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu energosistēmu.

4. Dalībvalstis ilgtermiņa stratēģijās iekļauj IV pielikumā izklāstītos elementus. Turklāt dalībvalstu un Savienības ilgtermiņa stratēģijās norāda:

- a) kopējos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus un kāpinātu piesaisti piesaistītājos;
- b) emisiju samazinājumus un kāpinātu piesaisti konkrētos sektoros, tostarp elektroenerģijas, rūpniecības, transporta, siltumapgādes un aukstumapgādes un ēku (gan dzīvojamā, gan terciāro ēku), lauksaimniecības, atkritumu un zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) sektorā;
- c) gaidāmo progresu pārejā uz siltumnīcefekta gāzu mazemisiņu ekonomiku, tostarp siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti, iekšzemes kopprodukta CO₂ emisiju intensitāti, vajadzīgo ilgtermiņa investīciju aplēses un ar to saistītās pētniecības, izstrādes un inovācijas stratēģijas;
- d) ciktāl iespējams, dekarbonizācijas pasākumu paredzamo sociālekonomisko ietekmi, *inter alia* iekļaujot aspektus, kas saistīti ar makroekonomisko un sociālo attīstību, veselības apdraudējumiem un ieguvumiem un vides aizsardzību;
- e) sasaisti ar citiem nacionālajiem ilgtermiņa mērķiem, plānošanu un citām rīcībpolitikām, pasākumiem un investīcijām.

5. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 43. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu IV pielikumu nolūkā to pielāgot Savienības ilgtermiņa stratēģijas vai Savienības enerģētikas un klimata politikas satvara īstenošanas gaitai, kas ir tieši un konkrēti saistīta ar attiecīgajiem lēmumiem, kuri pieņemti saskaņā ar UNFCCC un jo īpaši saskaņā ar Parīzes nolīgumu.
6. Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni ir saskanīgi ar šajā pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām.
7. Dalībvalstis un Komisija savas ilgtermiņa stratēģijas un jebkādas to atjauninājumus nekavējoties dara zināmus un publisko, tostarp izmantojot 28. pantā minēto e-platformu. Dalībvalstis un Komisija attiecīgos galīgo rezultātu datus publisko, ņemot vērā komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem.
8. Komisija atbalsta dalībvalstis ilgtermiņa stratēģiju sagatavošanā, sniedzot aktuālu zinātnisko pamatinformāciju, nodrošinot iespējas apmainīties ar zināšanām un paraugpraksi, tostarp attiecīgā gadījumā sniedzot dalībvalstīm norādījumus laikā, kad tās izstrādā un īsteno savas stratēģijas.
9. Komisija izvērtē, vai nacionālās ilgtermiņa stratēģijas ir piemērotas 1. pantā izklāstīto Savienības mērķu un mērķrādītāju kopīgai sasniegšanai, un sniedz informāciju par to, vai ir palikušas kādas kopīgas neatbilstības.

16. pants

Stratēģiskais plāns attiecībā uz metānu

Ņemot vērā augsto globālās sasilšanas potenciālu un metāna relatīvi īso noturību atmosfērā, Komisija analizē īstenošanas rīcībpolitiku un pasākumu ietekmi nolūkā samazināt metāna emisiju īstermiņa un vidēja termiņa ietekmi uz Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijām. Attiecīgi ņemot vērā aprites ekonomikas mērķus, Komisija apsver, kādas ir politikas iespējas, lai strauji risinātu metāna emisiju problēmu, un nāk klajā ar Savienības stratēģisko plānu attiecībā uz metānu kā neatņemamu daļu no 15. pantā minētās Savienības ilgtermiņa stratēģijas.

4. NODAĻA

Ziņošana

1. iedaļa

Divgadu progresu ziņojumi un to sekojumaspasākumi

17. pants

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresu ziņojumi

1. Neskarot 26. pantu, katra dalībvalsts līdz 2023. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisijai ziņo par sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna īstenošanas norisi, iesniedzot integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresu ziņojumu, kas aptver visas piecas enerģētikas savienības dimensijas.
2. Integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā iekļauj šādus elementus:
 - a) informācija par progresu virzībā uz integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izvirzīto mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanu un to finansēšanai un sasniegšanai vajadzīgo rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu, tostarp pārskats par faktiskajām investīcijām salīdzinājumā ar sākotnējiem investīciju pieņēmumiem;
 - b) attiecīgā gadījumā informācija par progresu virzībā uz 11. pantā minētā dialoga izveidi;
 - c) regulas 20.–25. pantā minētā informācija un vajadzības gadījumā jaunākā informācija par rīcībpolitikām un pasākumiem saskaņā ar minētajiem pantiem;
 - d) informācija par pielāgošanos klimata pārmaiņām saskaņā ar 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu;
 - e) ciktāl iespējams, integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izklāstīto rīcībpolitiku un pasākumu aplēstā ietekme uz gaisa kvalitāti un gaisu piesārņojošo vielu emisijām.

Savienība un dalībvalstis UNFCCC sekretariātam iesniedz divgadu ziņojumus saskaņā ar UNFCCC Pušu konferences Lēmumu 2/CP.17 un nacionālos paziņojumus saskaņā ar UNFCCC 12. pantu.

3. Integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā ietver informāciju, kas iekļauta 26. panta 3. punktā minētajos gada ziņojumos, kā arī 18. pantā minētajos ziņojumos iekļauto informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos.
4. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā Enerģētikas savienības komiteja, pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka šā panta 1. un 2. punktā minētās informācijas struktūru, formātu, tehniskos aspektus un iesniegšanas procedūru.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

5. Šā panta 2. punkta c) apakšpunktā minētās informācijas un atjauninājumu biežumu un apmēru samēro ar vajadzību nodrošināt pietiekamu noteiktību investoriem.
6. Ja Komisija ir sniegusi ieteikumus saskaņā ar 32. panta 1. vai 2. punktu, attiecīgā dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā iekļauj informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem, kas pieņemti vai ko plānots pieņemt un īstenot minēto ieteikumu ievērošanai. Attiecīgā gadījumā šāda informācija ietver detalizētu īstenošanas grafiku.

Ja attiecīgā dalībvalsts nolemj ieteikumus vai būtisku to daļu neņemt vērā, šī dalībvalsts sniedz pamatojumu.

7. Dalībvalstis publisko ziņojumus, ko tās iesniedz Komisijai saskaņā ar šo pantu.

18. pants

Integrētā ziņošana par siltumnīcefekta gāzu rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm

1. Dalībvalstis līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisijai ziņo informāciju
 - a) par savām nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupu, kā noteikts VI pielikumā; un
 - b) par savām nacionālajām prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos sadalījumā pa V pielikuma 2. daļā norādītajām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži). Nacionālajās prognozēs ņem vērā visas Savienības līmenī pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus un ietver VII pielikumā paredzēto informāciju.
2. Dalībvalstis ziņo visaktuālākās pieejamās prognozes. Ja dalībvalsts katru otro gadu līdz 15. martam neiesniedz pilnīgus prognožu aprēķinus un Komisija ir konstatējusi, ka attiecīgā dalībvalsts nevar novērst aprēķinu nepilnības, kas konstatētas ar Komisijas kvalitātes nodrošināšanas vai kvalitātes kontroles procedūrām, Komisija, apspriežoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aprēķinus, kas vajadzīgi, lai apkopotu Savienības prognozes.
3. Dalībvalsts Komisijai par jebkādam būtiskām izmaiņām informācijā, kura saskaņā ar 1. punktu paziņota pārskata perioda pirmajā gadā, paziņo līdz iepriekšējai ziņošanai sekojošā gada 15. martam.
4. Dalībvalstis dara sabiedrībai elektroniski pieejamas 1. punktā paredzētās nacionālās prognozes un visus būtiskos to nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu izmaksu un ietekmes novērtējumus, kuri attiecas uz Savienības rīcībpolitiku īstenošanu siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanai, kā arī visus būtiskos tehniskos ziņojumus, kas ir to pamatā. Minētajās prognozēs un novērtējumos būtu jāiekļauj izmantoto modeļu un metodisko pieeju apraksti, definīcijas un pamatā esošie pieņēmumi.

19. pants

Integrētā ziņošana par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem, jaunattīstības valstīm sniegto finansiālo un tehnoloģisko atbalstu un izolēs gūtajiem ieņēmumiem

1. Līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par saviem nacionālajiem plāniem un stratēģijām attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, norādot, kādi pasākumi īstenoti un plānoti, lai atvieglotu pielāgošanos klimata pārmaiņām, un sniedzot arī VIII pielikuma 1. daļā minēto informāciju un saskaņā ar ziņošanas prasībām, par kurām panākta vienošanās UNFCCC un Parīzes nolīguma ietvaros.

2. Līdz 2021. gada 31. jūlijam un pēc tam ik gadu (X gads), dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par to, kā tiek izlietoti ieņēmumi, ko dalībvalsts guvusi, izsolot kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 1. punktu un 3.d panta 1. vai 2. punktu, sniedzot arī VIII pielikuma 3. daļā minēto informāciju.
3. Līdz 2021. gada 30. septembrim un pēc tam ik gadu (X gads) dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par atbalstu jaunattīstības valstīm, tostarp VIII pielikuma 2. daļā minēto informāciju, ievērojot attiecīgās ziņošanas prasības, par kurām panākta vienošanās UNFCCC un Parīzes nolīguma ietvaros.
4. Dalībvalstis publisko ziņojumus, kas iesniegti Komisijai saskaņā ar šo pantu, izņemot informāciju, kas norādīta VIII pielikuma 2. daļas b) punktā.
5. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka saskaņā ar šo pantu ziņojamās informācijas struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

20. pants

Integrētā ziņošana par atjaunojamo enerģiju

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos ietver informāciju par:

a) šādu trajektoriju un mērķu sasniegšanu:

- 1) indikatīvā nacionālā trajektorija, kas raksturo atjaunojamās enerģijas kopējo īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā 2021.–2030. gadā;
- 2) paredzamās trajektorijas, kas raksturo atjaunojamās enerģijas sektorālo īpatsvaru enerģijas galapatēriņā 2021.–2030. gadā elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
- 3) paredzamās trajektorijas (katrai atjaunojamās enerģijas tehnoloģijai), kuras plānots izmantot, lai panāktu atjaunojamās enerģijas kopējās un sektorālās trajektorijas 2021.–2030. gadā, tostarp paredzamais kopējais enerģijas bruto galapatēriņš katrai tehnoloģijai un sektoram Mtoe un kopējā plānotā uzstādītā jauda katrai tehnoloģijai un sektoram MW;
- 4) trajektorijas, kas raksturo bioenerģijas pieprasījumu, sadalītu pēc pieprasījuma siltumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā, un biomasas piedāvājumu sadalījumā pa izejvielām, nošķirot iekšējo ražošanu un importu. Attiecībā uz meža biomasu – novērtējums par tās avotu un ietekmi uz ZIZIMM piesaistītājiem;
- 5) attiecīgā gadījumā citas nacionālās trajektorijas un mērķi, tostarp ilgtermiņa un sektorālie (piemēram, no biomasas saražotās elektroenerģijas īpatsvars bez siltumenerģijas ražošanas, atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, atjaunojamās enerģijas izmantojums ēkās, pilsētu, atjaunojamās enerģijas kopienu un atjaunojamo energoresursu enerģijas pašpatērētāju saražotā atjaunojamā enerģija), enerģija, kas saražota, izmantojot notekūdeņu apstrādē iegūtās dūņas;

b) šādu rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu:

- 1) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt nacionālo devumu saistošā Savienības 2030. gada atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanā, kā minēts šīs regulas 4. panta a) punkta 2. apakšpunktā, tostarp specifiski sektorālie un tehnoloģiskie pasākumi, un īpašs pārskats par to, kā īstenoti Direktīvas (ES) 2018/2001 23. līdz 28. pantā noteiktie pasākumi;
- 2) ja pieejams, konkrēti reģionālās sadarbības pasākumi;
- 3) neskarot LESD 107. un 108. pantu, konkrēti pasākumi, kuri attiecas uz finansiālu atbalstu, tostarp Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu, nolūkā veicināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
- 4) attiecīgā gadījumā novērtējums par atbalstu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai, kas dalībvalstīm jāsniedz saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 6. panta 4. punktu;
- 5) konkrēti pasākumi Direktīvas (ES) 2018/2001 15. līdz 18. panta prasību izpildei;
- 6) attiecīgā gadījumā konkrēti pasākumi, ar ko novērtēt, padarīt pārredzamu un mazināt vajadzību pēc nepārtrauktas jaudas, kas var mazināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu;

- 7) to rīcībpolitiku un pasākumu kopsavilkums, kuri ietverti veicinošā satvarā, kas dalībvalstīm jāizveido saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 21. panta 6. punktu un 22. panta 5. punktu, lai veicinātu un atvieglotu atjaunojamās enerģijas izmantošanu pašpatēriņam un atjaunojamās enerģijas kopienų veidošanu;
 - 8) pasākumi, ar kuriem veicina biomasas enerģijas izmantošanu, it sevišķi pasākumi jaunu biomasas avotu mobilizēšanai, ņemot vērā biomasas, tostarp ilgtspējīgas biomasas, pieejamību, kā arī pasākumi saražotās un izmantotās biomasas ilgtspējīgas ieguves nodrošināšanai;
 - 9) pasākumi, kas ieviesti, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas īpatsvaru siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
 - 10) rīcībpolitikas un pasākumi, ar ko veicina enerģijas pirkšanas līgumu noslēgšanu;
- c) IX pielikuma 1. daļā norādīto papildu informāciju.

21. pants

Integrētā ziņošana par energoefektivitāti

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos iekļauj:

- a) informāciju par šādu nacionālo trajektoriju, mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu:
 - 1) ikgadējā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa indikatīvā trajektorija no 2021. gada līdz 2030. gadam kā nacionālais enerģijas ietaupījumu devums 2030. gadam izvirzītā Savienības mērķrādītāja sasniegšanai, tostarp izmantotā metodika;
 - 2) nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda ilgtermiņa renovācijas stratēģijas indikatīvie atskaites punkti un devumi Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanā, ievērojot Direktīvas 2012/27/ES 2.a pantu saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES;
 - 3) attiecīgā gadījumā citu nacionālajā plānā izvirzīto nacionālo mērķu atjauninājumi;
- b) informācija par šādu rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu:
 - 1) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas 2030. gadam izvirzītā indikatīvā nacionālā energoefektivitātes devuma, kā arī citu 6. pantā minēto mērķu sasniegšanai, tostarp plānotie pasākumi un instrumenti (arī finansiāli) ēku energoefektivitātes veicināšanai, pasākumi gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciāla realizācijai un citi energoefektivitāti veicinoši pasākumi;
 - 2) attiecīgā gadījumā tirgus instrumenti, kas stimulē energoefektivitātes uzlabojumus, tostarp, bet ne tikai enerģijas nodokļi, nodevas un atvieglojumi;
 - 3) nacionālā energoefektivitātes pienākuma shēma un alternatīvi pasākumi saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu un saskaņā ar šīs regulas III pielikumu;
 - 4) ilgtermiņa renovācijas stratēģijas saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu;
 - 5) rīcībpolitika un pasākumi energopakalpojumu veicināšanai publiskajā sektorā un pasākumi nolūkā novērst regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas kavē ieviest energoefektivitātes uzlabošanas līgumus un citus energoefektivitātes pakalpojumu modeļus;
 - 6) attiecīgā gadījumā reģionālā sadarbība energoefektivitātes jomā;
 - 7) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi energoefektivitātes jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana;
- c) IX pielikuma 2. daļā norādīto papildu informāciju.

22. pants

Integrētā ziņošana par enerģētisko drošību

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos iekļauj informāciju par to, kā tiek īstenoti:

- a) nacionālie mērķi attiecībā uz energoavotu un piegādātājvalstu dažādošanu;
- b) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai mazinātu atkarību no enerģijas importa no trešām valstīm;

- c) nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai uzlabotu spēju pārvarēt kāda energoresursa (tostarp gāzes un elektroenerģijas) piegāžu ierobežojumus vai pārtraukumus;
- d) nacionālie mērķi attiecībā uz nacionālās energosistēmas elastības uzlabošanu, jo īpaši izmantojot iekšzemes energoresursus, pieprasījuma reakciju un enerģijas akumulēšanu;
- e) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi a) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
- f) reģionālā sadarbība a) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā;
- g) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana.

23. pants

Integrētā ziņošana par iekšējo enerģijas tirgu

1. Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos ietver informāciju par to, kā tiek īstenoti šādi mērķi un pasākumi:

- a) elektrotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā, ņemot vērā 2030. gadam izvirzīto elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju, proti, vismaz 15 % līmenī, un indikatorus, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.1. punktā, kā arī ņemot vērā šā līmeņa sasniegšanai paredzētās stratēģijas īstenošanas pasākumus, tostarp tos, kas saistīti ar atļauju piešķiršanu;
- b) galvenie mērķi attiecībā uz elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras projektiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus piecās enerģētikas savienības dimensijās;
- c) attiecīgā gadījumā galvenie iecerētie infrastruktūras projekti, kas nav kopīgu interešu projekti, tostarp infrastruktūras projekti, kuros iesaistītas trešās valstis, un, ciktāl iespējams, novērtējums par to atbilstību un devumu enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju sasniegšanā;
- d) nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, piemēram, lielāku sistēmas elastību, tirgus integrāciju un sasaistīšanu nolūkā palielināt tagadējo starpsavienojumu tirgusspēju, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli;
- e) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi un pasākumi, kas saistīti ar atjaunojamās enerģijas nediskriminējošu integrēšanu, pieprasījuma reakciju un akumulēšanu, tostarp izmantojot agregāciju, visos enerģijas tirgos;
- f) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi un pasākumi nolūkā nodrošināt, ka patērētāji līdzdarbojas energosistēmā un gūst labumu no pašražošanas un jaunām tehnoloģijām, tostarp viedajiem skaitītājiem;
- g) pasākumi saistībā ar elektroenerģijas sistēmas pietiekamības nodrošināšanu;
- h) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi a) līdz g) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
- i) reģionālā sadarbība a) līdz h) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā;
- j) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi iekšējā enerģijas tirgus jomā nacionālā līmenī, iekļaujot Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu, tostarp attiecībā uz elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju;
- k) pasākumi energosistēmas elastības uzlabošanai saistībā ar atjaunojamās enerģijas ražošanu, tostarp tekošās dienas tirgu sasaistīšanas un pārrobežu balansēšanas tirgu izvēšana.

2. Informācija, ko dalībvalstis sniedz saskaņā ar 1. punktu, ir saskaņīga ar un vajadzības gadījumā balstīta uz Direktīvas 2009/72/EK 37. panta 1. punkta e) apakšpunktā un Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto valstu regulatoru ziņojumu.

24. pants

Integrētā ziņošana par enerģētisko nabadzību

Ja piemēro 3. panta 3. punkta d) apakšpunkta otro daļu, attiecīgā dalībvalsts integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata politikas progresā ziņojumā ietver:

- a) informāciju par progresu virzībā uz nacionālā indikatīvā mērķa izpildi, proti, samazināt enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu; un

- b) kvantitatīvu informāciju par enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu un, ja pieejama, informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai.

Komisija datus, ko dalībvalstis tai paziņojušas saskaņā ar šo pantu, dara zināmus Eiropas Enerģētiskās nabadzības novērošanas centram.

25. pants

Integrētā ziņošana par pētniecību, inovāciju un konkurētspēju

Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos ietver informāciju par to, kā tiek īstenoti šādi mērķi un pasākumi:

- a) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi un rīcībpolitikas, ar ko nacionālā kontekstā interpretē SET plāna mērķus un rīcībpolitikas;
- b) nacionālie mērķi attiecībā uz kopējiem publiskā un, ja pieejams, privātā sektora izdevumiem par pētniecību un inovāciju saistībā ar tūrām energotehnoloģijām, kā arī attiecībā uz tehnoloģiskajām izmaksām un veiktspējas uzlabojumiem;
- c) vajadzības gadījumā nacionālie mērķi, tostarp 2050. gadam izvirzītie ilgtermiņa mērķi, tādu tehnoloģiju ieviešanai, kas paredzētas energoietilpīgu un oglekļietilpīgu rūpniecības nozaru dekarbonizācijai, un attiecīgā gadījumā saistītajai oglekļa transportēšanas, izmantošanas un uzglabāšanas infrastruktūrai;
- d) nacionālie mērķi, kas izvirzīti nolūkā pakāpeniski atteikties no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam;
- e) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi b) un c) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
- f) sadarbība ar citām dalībvalstīm b) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā, tostarp rīcībpolitiku un pasākumu koordinācija SET plāna kontekstā, piemēram, pētniecības programmu un kopīgo programmu salāgošana;
- g) attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā valsts līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana.

2. iedaļa

Ikgadējā ziņošana

26. pants

Ikgadējā ziņošana

1. Līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik gadu (X gads) dalībvalstis ziņo Komisijai:
 - a) Direktīvas 2009/119/EK 6. panta 2. punktā minēto informāciju;
 - b) Direktīvas 2013/30/ES IX pielikuma 3. punktā minēto informāciju saskaņā ar minētās direktīvas 25. pantu.
2. Līdz 2021. gada 31. jūlijam un pēc tam ik gadu (X gads) dalībvalstis iesniedz Komisijai savus aptuvenos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumus par X-1 gadu;

Šā punkta vajadzībām Komisija, balstoties uz dalībvalstu aptuvenajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumiem vai savām aplēsēm, ja dalībvalsts līdz minētajam datumam nav paziņojusi aptuveno inventarizācijas ziņojumu, ik gadu sagatavo aptuveno Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu. Komisija minēto informāciju publisko līdz katra gada 30. septembrim.

3. No 2023. gada dalībvalstis katru gadu (X gads) līdz 15. martam nosaka un ziņo Komisijai galīgos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datus un līdz katra gada 15. janvārim sākotnējos datus, tostarp V pielikumā uzskaitītās siltumnīcefekta gāzes un inventarizācijas ziņojumā ietveramo informāciju. Ziņojumā par galīgajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datiem ietver arī pilnīgu un atjauninātu nacionālo inventarizācijas ziņojumu. Triju mēnešu laikā pēc ziņojumu saņemšanas Komisija V pielikuma 1. daļas n) punktā minēto informāciju dara zināmu 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajai Klimata pārmaiņu komitejai.
4. Dalībvalstis katru gadu līdz 15. aprīlim iesniedz UNFCCC sekretariātam nacionālos inventarizācijas ziņojumus, kuri satur saskaņā ar 3. punktu Komisijai iesniegto informāciju par galīgajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datiem. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm ik gadu sagatavo Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju un Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu un katru gadu līdz 15. aprīlim iesniedz tos UNFCCC sekretariātam.

5. Dalībvalstis 2027. un 2032. gadā attiecīgi līdz 15. janvārim un 15. martam paziņo Komisijai provizoriskos un galīgos nacionālās inventarizācijas datus, kas sagatavoti dalībvalstu ZIZIMM uzskaitē saistībā ar atbilstības ziņojumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 14. pantu.
6. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 43. pantu, lai:
- grozītu V pielikuma 2. daļu, proti, pievienotu vai svītrotu vielas siltumnīcefekta gāzu sarakstā saskaņā ar attiecīgajiem UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtajiem lēmumiem;
 - papildinātu šo regulu, proti, pieņemtu globālās sasilšanas potenciāla vērtības un norādītu inventarizācijas vadlīnijas, kas piemērojamas saskaņā ar attiecīgajiem UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtajiem lēmumiem.
7. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, tehniskos aspektus, formātu un iesniegšanas procedūru dalībvalstu iesniedzamajiem aptuvenajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumiem saskaņā ar šā panta 2. punktu, siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumiem saskaņā ar šā panta 3. punktu un uzskaitītājām siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistei saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 5. un 14. pantu.

Ierosinot šādus īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā UNFCCC vai Parīzes nolīguma termiņus attiecībā uz minētās informācijas monitoringu un ziņošanu un attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus, lai nodrošinātu to, ka Savienība, būdama UNFCCC un Parīzes nolīguma puse, izpilda savas ziņošanas saistības. Minētajos īstenošanas aktos norāda arī termiņus, kas jāievēro attiecībā uz sadarbību un koordināciju starp Komisiju un dalībvalstīm Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu sagatavošanā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

27. pants

Ziņošana par 2020. gada mērķrādītājiem

Līdz 2022. gada 30. aprīlim katra dalībvalsts Komisijai ziņo par tās 2020. gada nacionālo energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu, kuri noteikti, ievērojot Direktīvas 2012/27/ES 3. panta 1. punktu, sniedzot šīs regulas IX pielikuma 2. daļā izklāstīto informāciju, un par nacionālo vispārējo mērķrādītāju sasniegšanu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram 2020. gadā, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK I pielikumā versijā, kas ir spēkā 2020. gada 31. decembrī, sniedzot šādu informāciju:

- no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas sektorālais (elektroenerģija, siltumapgāde un aukstumapgāde un transports) un kopējais īpatsvars 2020. gadā;
- pasākumi, kas veikti, lai sasniegtu 2020. gada nacionālos atjaunojamās enerģijas mērķrādītājus, tostarp pasākumi, kas saistīti ar atbalsta shēmām, izcelsmes apliecinājumiem un administratīvo procedūru vienkāršošanu;
- tādas enerģijas īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kura iegūta no biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā, kas ražots no graudaugiem un citiem cieti saturošiem kultūraugiem, cukura un eļļas kultūraugiem;
- tādas enerģijas īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kura iegūta no biodegvielas un biogāzes izmantošanas transportā, kas ražota no izejvielām, un citu tādu degvielu īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kuras uzskaitītas Direktīvas 2009/28/EK IX pielikuma A daļā versijā, kas ir spēkā 2020. gada 31. decembrī.

3. iedaļa

Ziņošanas platforma

28. pants

E-platforma

- Komisija izveido tiešsaistes platformu (e-platforma), lai atvieglotu saziņu starp Komisiju un dalībvalstīm, veicinātu sadarbību starp dalībvalstīm un atvieglotu publisku piekļuvi informācijai.
- Tiklīdz e-platforma ir darbotiespējīga, dalībvalstis to izmanto, lai iesniegtu Komisijai šajā nodaļā minētos ziņojumus.

3. E-platforma ir darbotiespējīga no 2020. gada 1. janvāra. Komisija izmanto e-platformu, lai atvieglotu publisku tiešsaistes piekļuvi šajā nodaļā minētajiem ziņojumiem, galīgajiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, to atjauninājumiem un 15. pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām, ņemot vērā komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem.

5. NODAĻA

Savienības mērķrādītāju sasniegšanas nodrošināšanai panāktā progresa un rīcībpolitiku kopvērtējums – Komisijas veiktais monitoring

29. pants

Progresa novērtēšana

1. Līdz 2021. gada 31. oktobrim un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisija, balstoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresa ziņojumiem, citu saskaņā ar šo regulu ziņoto informāciju, indikatoriem, Eiropas statistiku un datiem, ja pieejams, novērtē:

- a) Savienības līmenī panākto progresu enerģētikas savienības mērķu sasniegšanā, tostarp – pirmajā desmit gadu periodā – 2030. gadam izvirzīto Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanā, jo īpaši, lai nepieļautu 2030. gadam izvirzīto Savienības atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītāju nesasniegšanu;
- b) katras dalībvalsts progresu tās mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanā un tās integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izklāstīto rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanā;
- c) aviācijas kopējo ietekmi uz pasaules klimatu, tostarp bez CO₂ emisijām novērtē arī citas emisijas un ietekmi, balstoties uz emisiju datiem, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar 26. pantu, un vajadzības gadījumā papildina, atsaucoties uz zinātnes sasniegumiem un gaisa satiksmes datiem;
- d) integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu rīcībpolitiku un pasākumu vispārējo ietekmi uz Savienības klimata un enerģētikas politikas pasākumiem;
- e) integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos ietvertu rīcībpolitiku un pasākumu vispārējo ietekmi uz Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) darbību un kvotu piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru Eiropas oglekļa tirgū.

2. Atjaunojamās enerģijas jomā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija novērtē progresu, kas panākts attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru Savienības bruto galapatēriņā, balstoties uz indikatīvu Savienības trajektoriju, kas 2020. gadā sākas no 20 % līmeņa, 2022. gadā sasniedz atsaucies punktus vismaz 18 % līmenī, 2025. gadā – 43 % līmenī un 2027. gadā – 65 % līmenī no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2020. gadam un Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam, un 2030. gadā sasniedz Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam vismaz 32 % līmenī.

3. Energoefektivitātes jomā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija novērtē progresu, kas kopīgi panākts attiecībā uz to, lai 2030. gadā Savienības līmenī energopatēriņš nepārsniegtu 1 273 Mtoe primārās enerģijas un 956 Mtoe galapatēriņa enerģijas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 3. panta 5. apakšpunktu.

Veicot novērtējumu, Komisija izpilda šādas darbības:

- a) izvērtē, vai ir sasniegts Savienības atskaites punkts – ne vairāk kā 1 483 Mtoe primārās enerģijas un ne vairāk kā 1 086 Mtoe galapatēriņa enerģijas 2020. gadā;
 - b) ņemot vērā dalībvalstu integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos sniegtās informācijas novērtējumu, novērtē, vai dalībvalstu progress rāda, ka Savienība kopumā virzās uz pirmajā daļā minēto energopatēriņa apjomu sasniegšanu 2030. gadā;
 - c) attiecībā uz energopatēriņa nākotnes tendencēm Savienības un nacionālā līmenī izmanto modelēšanas darbību rezultātus, kā arī izmanto citas papildinošas analīzes;
 - d) saskaņā ar 6. panta 2. punktu pienācīgi ņem vērā būtiskos apstākļus, kurus savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos norādījušas dalībvalstis un kuri ietekmē primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu.
4. Iekšējā enerģijas tirgus jomā Komisija, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, novērtē progresu, kāds panākts virzībā uz elektrotīklu starpsavienojumu līmeni, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā.

5. Līdz 2021. gada 31. oktobrim un pēc tam ik gadu Komisija, balstoties uz atbilstīgi šai regulai ziņoto informāciju, novērtē, vai Savienība un tās dalībvalstis ir pietiekami progresējušas virzībā uz šādu prasību izpildi:
- a) saistības saskaņā ar UNFCCC 4. pantu un Parīzes nolīguma 3. pantu, kas izklāstītas lēmumos, kurus pieņēmusi UNFCCC Pušu konference vai UNFCCC Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma pušu sanāksme;
 - b) pienākumi, kas izklāstīti Regulas (ES) 2018/842 4. pantā un Regulas (ES) 2018/841 4. pantā;
 - c) mērķi, kas izvirzīti integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, lai sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – 2030. gadam izvirzītos enerģētikas un klimata mērķrādītājus.
6. Komisija savā novērtējumā ņem vērā jaunākos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.
7. Par saskaņā ar šo pantu veikto novērtējumu Komisija ziņo 35. pantā minētajā enerģētikas savienības stāvokļa apskatā.

30. pants

Nesaskanība ar enerģētikas savienības virsmērķiem un Regulas (ES) 2018/842 mērķrādītājiem

1. Balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. pantu, Komisija, ievērojot 34. pantu, sniedz dalībvalstij ieteikumus, ja rīcībpolitiku izstrādē šajā dalībvalstī nav saskanīga ar enerģētikas savienības virsmērķiem.
2. Dalībvalsts, kas plāno izmantot Regulas (ES) 2018/842 7. pantā paredzētās elastības iespējas, pēc tam, kad minētā informācija kļuvusi pieejama, integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā iekļauj plānoto izmantošanas līmeni un plānotās rīcībpolitikas un pasākumus, lai periodā no 2021. līdz 2030. gadam izpildītu Regulas (ES) 2018/841 4. pantā noteiktās prasības.

31. pants

Reakcija uz nepietiekami vērienīgiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem

1. Ja iteratīvā procesa ietvaros Komisija, balstoties uz integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu novērtējumu saskaņā ar 9. pantu vai galīgo plānu atjauninājumu projektu novērtējumu saskaņā ar 14. pantu, secina, ka dalībvalstu mērķi, mērķrādītāji un devumi nav pietiekami, lai kopīgi sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – it sevišķi Savienības saistošo atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam un Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju 2030. gadam, Komisija (attiecībā uz Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju – obligāti un – attiecībā uz pārējiem enerģētikas savienības mērķrādītājiem – fakultatīvi) dalībvalstīm, kuru devumu tā uzskata par nepietiekamu, sniedz ieteikumus, lai dalībvalstis palielinātu savu mērķrādītāju vērienīgumu nolūkā panākt pietiekami lielu kopīgo vērienīgumu.
2. Ja neatbilstība starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju un kopīgajiem dalībvalstu devumiem rodas atjaunojamās enerģijas jomā, Komisija savu novērtējumu balsta uz II pielikumā norādīto formulu, kam pamatā ir 5. panta 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunkta i) līdz v) punktā uzskaitītie objektīvie kritēriji, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā attiecīgos apstākļus, kuri ietekmē atjaunojamās enerģijas izmantojumu, kā to dalībvalstis norādījušas saskaņā ar 5. panta 1. punkta otro daļu.

Ja neatbilstība starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju un dalībvalstu devumu summu rodas energoefektivitātes jomā, Komisija jo īpaši novērtē 6. panta 2. punktā uzskaitītos attiecīgos apstākļus, dalībvalstu integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos sniegto informāciju, ar enerģijas patēriņa nākotnes tendencēm saistīto modelēšanas darbību rezultātus un vajadzības gadījumā citas papildinošas analīzes.

Neskarot pārējos šā panta noteikumus un vienīgi nolūkā novērtēt, vai ir radusies neatbilstība starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju un kopīgajiem dalībvalstu devumiem, Komisija savā novērtējumā ietver pieņēmumus par to dalībvalstu nacionālajiem devumiem, kuras nav iesniegušas integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus, kā tas prasīts 9. panta 1. punktā.

Savos pieņēmumos attiecībā uz atjaunojamo enerģiju Komisija ņem vērā dalībvalsts nacionālo saistošo mērķrādītāju 2020. gadam, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 I pielikumā, ar atjaunojamās enerģijas ieviešanu saistīto modelēšanas darbību rezultātus, kā arī rezultātus, kas gūti, piemērojot šīs regulas II pielikumā norādīto formulu. Attiecībā uz energoefektivitāti Komisija ņem vērā ar enerģijas patēriņa nākotnes tendencēm saistītās modelēšanas darbības un vajadzības gadījumā citas papildinošas analīzes.

Savā novērtējumā par atjaunojamās enerģijas devumiem, kas balstīti uz II pielikumā norādīto formulu, Komisija ņem vērā jebkādu iespējamu negatīvu ietekmi uz enerģijas piegādes drošību un tīkla stabilitāti mazās vai izolētās energosistēmās vai dalībvalstīs/sistēmās, kurās būtisku ietekmi, iespējams, radījušas izmaiņas sinhronajā zonā.

Savā novērtējumā par energoefektivitātes devumiem Komisija ņem vērā iespējamu ietekmi uz elektroenerģijas sistēmas darbību un tīkla stabilitāti dalībvalstīs, kurās var būt būtiskas sekas sinhronās zonas maiņas dēļ.

3. Ja, balstoties uz integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un to atjauninājumu novērtējumu saskaņā ar 14. pantu, Komisija secina, ka integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu vai to atjauninājumu mērķi, mērķrādītāji un devumi nav pietiekami, lai kopīgi sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – it sevišķi 2030. gadam izvirzītos Savienības mērķrādītājus attiecībā uz atjaunojamo enerģiju un energoefektivitāti, tā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, lai nodrošinātu, ka minētie mērķi un mērķrādītāji tiek kopīgi sasniegti. Attiecībā uz atjaunojamo enerģiju šādos pasākumos ņem vērā to, cik vērienīgi ir integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos noteiktie dalībvalstu devumi 2030. gadam izvirzītā Savienības mērķrādītāja sasniegšanai.

32. pants

Reakcija uz nepietiekamu progresu Savienības enerģētikas un klimata mērķu un mērķrādītāju sasniegšanā

1. Ja, balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. punkta b) apakšpunktu, Komisija secina, ka kāda dalībvalsts nav panākusi pietiekamu progresu, lai sasniegtu tās mērķus, mērķrādītājus un devumus, tās atjaunojamās enerģijas atsaucēs punktus vai īstenotu rīcībpolitikas un pasākumus, kas noteikti tās integrētajā nacionālajā klimata un enerģētikas plānā, Komisija attiecīgajai dalībvalstij sniedz ieteikumus saskaņā ar 34. pantu.

Ieteikumos atjaunojamās enerģijas jomā Komisija ņem vērā attiecīgos apstākļus, ko dalībvalstis norādījušas saskaņā ar 5. panta 1. punkta otro daļu. Komisija ņem vērā arī atjaunojamās enerģijas projektus, par kuriem pieņemts galīgais investīciju lēmums, ar noteikumu, ka šie projekti sāk darboties periodā no 2021. līdz 2030. gadam un būtiski ietekmē dalībvalstu nacionālos devumus.

Tās ieteikumos energoefektivitātes jomā Komisija pienācīgi ņem vērā 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā uzskaitītos objektīvos kritērijus un attiecīgos nacionālos apstākļus, ko dalībvalstis norādījušas saskaņā ar 6. panta 2. punktu.

2. Ja, balstoties uz dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresu ziņojumu kopvērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu un vajadzības gadījumā vēl citiem informācijas avotiem, Komisija secina, ka Savienība var nesasniegt enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – jo sevišķi Savienības 2030. gada klimata un enerģētikas politikas satvara mērķrādītājus, tā var sniegt ieteikumus visām dalībvalstīm saskaņā ar 34. pantu, lai mazinātu šādu risku.

Attiecībā uz atjaunojamo enerģiju Komisija novērtē, vai 3. punktā paredzētie nacionālie pasākumi ir pietiekami, lai sasniegtu Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītājus. Ja nacionālie pasākumi nav pietiekami, Komisija papildus ieteikumu sniegšanai vajadzības gadījumā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, lai jo īpaši nodrošinātu 2030. gadam izvirzītā Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanu.

Attiecībā uz energoefektivitāti Komisija papildus minēto ieteikumu sniegšanai vajadzības gadījumā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, lai jo īpaši nodrošinātu 2030. gadam izvirzītā Savienības energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanu.

Energoefektivitātes jomā šādi papildu pasākumi jo īpaši var uzlabot:

- a) ražojumu energoefektivitāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 ⁽²⁾;
- b) ēku energoefektivitāti saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES un Direktīvu 2012/27/ES; un
- c) transporta energoefektivitāti.

3. Ja atjaunojamās enerģijas jomā Komisija, balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. un 2. punktu secina, ka viens vai vairāki no 29. panta 2. punktā minētajiem Savienības indikatīvās trajektorijas atsaucēs punktiem 2022., 2025. un 2027. gadā nav sasniegti, dalībvalstis, kuru viens vai vairāki atsaucēs punkti 2022., 2025. un 2027. gadā ir zem 4. panta a) punkta 2. apakšpunktā minētajiem nacionālajiem atsaucēs punktiem, nodrošina, ka viena gada laikā pēc Komisijas novērtējuma saņemšanas dienas nolūkā kompensēt konstatēto neatbilstību, ja salīdzina ar izvirzītajiem nacionālajiem atsaucēs punktiem, tiek īstenoti papildu pasākumi, tādi kā:

- a) nacionāli pasākumi atjaunojamās enerģijas izmantojuma kāpināšanai;
- b) Direktīvas (ES) 2018/2001 23. panta 1. punktā siltumapgādes un aukstumapgādes sektoram noteiktā atjaunojamās enerģijas īpatsvara pielāgošana;
- c) Direktīvas (ES) 2018/2001 25. panta 1. punktā transporta sektoram noteiktā atjaunojamās enerģijas īpatsvara pielāgošana;
- d) brīvprātīgas finanšu iemaksas Savienības līmenī izveidotā Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismā, kas palīdz finansēt atjaunojamās enerģijas projektus un ko tieši vai netieši pārvalda Komisija, kā noteikts 33. pantā;
- e) Direktīvā (ES) 2018/2001 paredzēto sadarbības mehānismu izmantošana.

Šādos pasākumos ņem vērā Komisijas apsvērumus, kā noteikts šā panta 1. punkta otrajā daļā. Attiecīgās dalībvalstis minētos pasākumus norāda kā daļu no sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma.

4. No 2021. gada 1. janvāra no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars katras dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņā nedrīkst būt zemāks par bāzlinijas īpatsvaru, kas ir vienāds ar tās obligāto nacionālo kopējo mērķrādītāju no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram 2020. gadā, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 4. punktā. Ja kāda dalībvalsts nesaglabā savu bāzlinijas īpatsvaru, kas izmērīts viena gada laikā, attiecīgā dalībvalsts viena gada laikā veic papildu pasākumus, tādus kā šā panta 3. punkta pirmajā daļā a) līdz e) apakšpunktā minētie, un minētajiem pasākumiem jābūt pietiekamiem, lai viena gada laikā neatbilstību kompensētu.

Attiecībā uz dalībvalstīm, kas izpildījušas pienākumu kompensēt neatbilstību līdz bāzlinijai, uzskata, ka tās visā periodā, kurā neatbilstība konstatēta, ir izpildījušas pienākumus, kas noteikti šā punkta pirmās daļas pirmajā teikumā un Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 4. punktā.

Šā panta 3. punkta pirmās daļas d) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis var izmantot ieņēmumus, ko guvušas no ikgadējām emisijas kvotām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK.

5. Ja kādas dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars 2022., 2025. un 2027. gadā ir zem viena vai vairākiem 4. panta a) punkta 2. apakšpunktā minētajiem nacionālajiem atsaucēs punktiem, attiecīgā dalībvalsts nākamajā integrētajā ziņojumā, kas iesniegts Komisijai, ievērojot 17. pantu, paskaidro, kā tā kompensēs salīdzinājumā ar nacionālajiem atsaucēs punktiem konstatēto neatbilstību.

6. Ja energoefektivitātes jomā, neskarot citus Savienības līmeņa pasākumus, ievērojot šā panta 2. punkta trešo daļu, Komisija, balstoties uz 2022., 2025. un 2027. gadā veikto novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. un 3. punktu, secina, ka progress virzībā uz 29. panta 3. punkta pirmajā daļā minēto Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju kopīgu sasniegšanu nav pietiekams, tā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, kas papildina Direktīvā 2010/31/ES un Direktīvā 2012/27/ES noteiktos, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegti 2030. gadam izvirzītie Savienības energoefektivitātes mērķrādītāji.

7. Katra attiecīgā dalībvalsts, kas minēta šā panta 3. punktā, norāda īstenotos, pieņemtos un plānotos papildu pasākumus, kas ir daļa no attiecīgās dalībvalsts nākamā progresa ziņojuma, kas minēts 17. pantā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarkējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).

8. Ja starpsavienojumu jomā Komisija, balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. un 4. punktu, 2025. gadā secina, ka progress nav pietiekams, Komisija līdz 2026. gadam sadarbojas ar attiecīgajām dalībvalstīm, lai risinātu radušos situāciju.

33. pants

Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānisms

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim Komisija izveido 32. panta 3. punkta d) apakšpunktā minēto Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismu, ar ko iepirkumu konkursa kārtībā piešķirtu atbalstu jauniem atjaunojamās enerģijas projektiem Savienībā, lai kompensētu neatbilstību Savienības indikatīvajā trajektorijā. Atbalstu *inter alia* var sniegt kā piemaksu pie tirgus cenām, un to piešķir projektiem ar viszemākās izmaksas vai piemaksas piedāvājumu.

2. Neskarot šā panta 1. punktu, finansēšanas mehānisms sekmē veicinošā satvara izveidi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 4. punktu, lai atbalstītu atjaunojamās enerģijas izmantojumu visā Savienībā neatkarīgi no neatbilstības Savienības indikatīvajā trajektorijā. Minētajā nolūkā:

- a) regulas 32. pantā minētās dalībvalstu iemaksas var papildināt ar līdzekļiem no citiem avotiem, tādiem kā Savienības fondi, privātā sektora iemaksas vai dalībvalstu papildu maksājumi, lai sekmētu Savienības mērķrādītāja sasniegšanu;
- b) ar finansēšanas mehānismu atbalstu *inter alia* var sniegt kā aizdevumus ar zemām procentu likmēm, dotācijas vai arī var kombinēt abus minētos, un *inter alia* var atbalstīt kopīgus projektus starp dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 9. pantu un dalībvalstu līdzdalību kopīgos projektos ar trešām valstīm, kas minēti tās pašas direktīvas 11. pantā.

3. Dalībvalstis patur tiesības izlemt, vai tās ļauj – un, ja ļauj, tad ar kādiem noteikumiem, – savā teritorijā izvietotajām iekārtām saņemt atbalstu no finansēšanas mehānisma.

4. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā Enerģētikas savienības komiteja, var pieņemt īstenošanas aktus, lai paredzētu nepieciešamos noteikumus par finansēšanas mehānisma izveidi un darbību, jo īpaši:

- a) metodiku maksimālā piemaksas līmeņa aprēķināšanai katram iepirkumu konkursam;
- b) piemērojamo iepirkuma konkursa procedūru, tostarp izpildes nosacījumus un attiecīgās sankcijas;
- c) metodiku, kā aprēķināt dalībvalstu iemaksas un izrietošos statistiskos ieguvumus dalībvalstīm, kuras piedalās mehānismā;
- d) minimālās prasības dalībvalstu līdzdalībai, ņemot vērā vajadzību nodrošināt gan mehānisma nepārtrauktību, paredzot pietiekami ilgu dalībvalstu iemaksu periodu, gan arī maksimālu elastību dalībvalstu līdzdalībai;
- e) noteikumus, ar ko nodrošina uzņēmēju dalībvalstu līdzdalību un/vai apstiprinājumu, un vajadzības gadījumā noteikumus saistībā ar maksu par sistēmas papildu izmaksām.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

5. Atjaunojamo enerģiju, kas saražota finansēšanas mehānisma finansētās iekārtās, katru gadu iekļauj iesaistīto dalībvalstu statistikā atbilstīgi to attiecīgajām iemaksām. Ar šo finansēšanas mehānismu atbalstītos projektus, kurus finansē no citiem avotiem, nevis dalībvalstu iemaksām, iekļauj nevis dalībvalstu nacionālajos devumos, bet gan centienos sasniegt Savienības saistošo mērķrādītāju saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktu.

34. pants

Komisijas ieteikumi dalībvalstīm

1. Komisija vajadzības gadījumā sniedz dalībvalstīm ieteikumus, lai nodrošinātu enerģētikas savienības mērķu sasniegšanu. Komisija šādus ieteikumus nekavējoties publisko.

2. Ja šajā regulā ir atsauce uz šo pantu, piemēro šādus principus:
 - a) attiecīgā dalībvalsts pienācīgi ņem vērā ieteikumus, ievērojot solidaritāti starp dalībvalstīm un Savienību un starp pašām dalībvalstīm;
 - b) dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata politikas progresa ziņojumā, kas sagatavots nākamajā gadā pēc ieteikumu sniegšanas gada, izklāsta, kā tā ir pienācīgi ņēmusi vērā ieteikumus. Ja attiecīgā dalībvalsts nolemj ieteikumus vai būtisku to daļu neņemt vērā, minētā dalībvalsts sniedz tās pamatojumu;
 - c) ieteikumiem būtu jāpapildina jaunākie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.

35. pants

Enerģētikas savienības stāvokļa apskats

1. Katru gadu līdz 31. oktobrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei enerģētikas savienības stāvokļa apskatu.
2. Enerģētikas savienības stāvokļa apskatā *inter alia* ietilpst šādi elementi:
 - a) saskaņā ar 29. pantu veiktais novērtējums;
 - b) vajadzības gadījumā ieteikumi saskaņā ar 34. pantu;
 - c) oglekļa tirgus darbības ziņojums, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 5. punktā, tostarp informācija par minētās direktīvas piemērošanu saskaņā ar tās 21. panta 2. punktu;
 - d) reizi divos gados, sākot ar 2023. gadu, ziņojums par Savienības bioenerģētikas ilgtspēju, kurā norāda X pielikumā noteikto informāciju;
 - e) reizi divos gados ziņojums par brīvprātīgajām shēmām, attiecībā uz kurām Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 4. punktu, un šajā ziņojumā norāda šīs regulas XI pielikumā izklāstīto informāciju;
 - f) vispārējs progresa ziņojums par to, kā tiek piemērota Direktīva 2009/72/EK;
 - g) vispārējs progresa ziņojums par Direktīvas 2009/73/EK piemērošanu, ievērojot minētās direktīvas 52. pantu;
 - h) vispārējs progresa ziņojums par energoefektivitātes pienākuma shēmām un alternatīviem politikas pasākumiem, kā minēts Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantā;
 - i) reizi divos gados vispārējs progresa ziņojums par nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) renovāciju atbilstīgi ceļvežiem ilgtermiņa renovācijas stratēģijās, ko katra dalībvalsts izveido saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu;
 - j) reizi četros gados vispārējs progresa ziņojums par dalībvalstu rezultātiem attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 9. panta 5. punktu;
 - k) vispārējs progresa ziņojums par dalībvalstu progresu virzībā uz pilnīga un funkcionējoša enerģijas tirgus izveidi;
 - l) faktiskā degvielu kvalitāte dažādās dalībvalstīs un tādu degvielu ģeogrāfiskais aptvērums, kuru maksimālais sēra saturs ir 10 mg/kg, nolūkā sniegt pārskatu par degvielu kvalitātes datiem dažādās dalībvalstīs, ko ziņo saskaņā ar Direktīvu 98/70/EK;
 - m) progresa ziņojums par konkurētspēju;
 - n) dalībvalstu progress virzībā uz pakāpenisku atteikšanos no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam;
 - o) citi jautājumi, kas nozīmīgi enerģētikas savienības īstenošanas sakarā, tostarp publiskā un privātā sektora atbalsts;
 - p) līdz 2019. gada 31. oktobrim un pēc tam ik pēc četriem gadiem novērtējums par Direktīvas 2009/31/EK īstenošanu.

36. pants

Pārvaldības mehānisma pārraudzība

Saistībā ar 35. pantā minēto enerģētikas savienības stāvokļa apskatu Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu īstenošanu. Eiropas Parlaments un Padome ik gadu pievēršas enerģētikas savienības panāktajam progresam visās enerģētikas un klimata rīcībpolitikas dimensijās.

6. NODAĻA

Siltumnīcefekta gāzu emisijas un to piesaiste piesaistītājos: Savienības un nacionālās sistēmas

37. pants

Savienības un nacionālās inventarizācijas sistēmas

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim dalībvalstis izveido, izmanto un cenšas pastāvīgi uzlabot nacionālās inventarizācijas sistēmas, lai aprēķinātu V pielikuma 2. daļā minētās antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un piesaisti piesaistītājos un lai nodrošinātu, ka to siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumi ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka par inventarizāciju atbildīgajām kompetentajām iestādēm ir piekļuve šīs regulas XII pielikumā norādītajai informācijai, ka tās izmanto saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 517/2014 20. pantu izveidotās ziņošanas sistēmas, lai uzlabotu fluorēto gāzu aprēķinu nacionālajos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumos, un ka tās spēj veikt šīs regulas V pielikuma 1. daļas i) un j) punktā minētās ikgadējās saskaņības pārbaudes.

3. Ar šo tiek izveidota Savienības inventarizācijas sistēma tam, lai Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojuma vajadzībām nodrošinātu nacionālo inventarizācijas ziņojumu savlaicīgumu, pārredzamību, precizitāti, konsekventi, salīdzināmību un pilnīgumu. Komisija minēto sistēmu pārvalda, uztur un cenšas pastāvīgi uzlabot, kas ietver kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas izstrādi, kvalitātes mērķu izvirzīšanu un inventarizācijas ziņojumu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna izveidi, emisiju aprēķinu pilnīgošanas procedūras Savienības inventarizācijas ziņojuma sagatavošanas nolūkā saskaņā ar šā panta 5. punktu, kā arī 38. pantā minēto izskatīšanu.

4. Komisija veic sākotnējo pārbaudi, kurā pārbauda to, cik precīzi ir sākotnējie siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas dati, kas dalībvalstīm jāiesniedz saskaņā ar 26. panta 3. punktu. Minētās pārbaudes rezultātus tā nosūta dalībvalstīm sešu nedēļu laikā pēc iesniegšanas termiņa. Uz visiem sākotnējā pārbaudē uzdotiem attiecīgiem jautājumiem dalībvalstis atbild līdz 15. martam kopā ar galīgā inventarizācijas ziņojuma iesniegšanu par X-2 gadu.

5. Ja dalībvalsts līdz 15. martam neiesniedz inventarizācijas datus, kas nepieciešami, lai sagatavotu Savienības inventarizācijas ziņojumu, Komisija, apspriežoties un cieši sadarbojoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aplēses, lai pilnīgotu dalībvalsts iesniegtos datus. Komisija minētajam nolūkam izmanto vadlīnijas, kas attiecas uz nacionālo siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu sagatavošanu.

6. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, lai paredzētu noteikumus par struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru informācijai par nacionālajām inventarizācijas sistēmām un prasības par nacionālo inventarizācijas sistēmu izveidi, izmantošanu un darbību.

Ierosinot šādus īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā jebkādus attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

7. Komisija saskaņā ar 43. pantu pieņem deleģētos aktus, lai šo regulu papildinātu, paredzot noteikumus attiecībā uz prasībām par Savienības inventarizācijas sistēmas izveidi, izmantošanu un darbību. Ierosinot šādus deleģētos aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus.

38. pants

Inventarizācijas ziņojumu izskatīšana

1. Lai uzraudzītu dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus vai ierobežojumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 4., 9. un 10. pantu un emisiju samazinājumus un piesaistes palielināšanu piesaistītājos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 4. un 14. pantu, kā arī citus Savienības tiesību aktos noteiktos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas vai ierobežošanas mērķrādītājus, Komisija 2027. un 2032. gadā veic dalībvalstu saskaņā ar šīs regulas 26. panta 4. punktu iesniegto nacionālās inventarizācijas datu visaptverošu izskatīšanu. Dalībvalstis pilnīgi iesaistās šajā procesā.

2. Šā panta 1. punktā minētā visaptverošā izskatīšana ietver:

a) pārbaudes, ar kurām pārlicinās par iesniegtās informācijas pārredzamību, precizitāti, konsekventi, salīdzināmību un pilnīgumu;

- b) pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad inventarizācijas dati sagatavoti neatbilstoši UNFCCC vadlīniju dokumentācijai vai Savienības noteikumiem;
- c) pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad ZIZIMM uzskaitē ir veikta neatbilstoši UNFCCC vadlīniju dokumentācijai vai Savienības noteikumiem; un
- d) vajadzības gadījumā, apspriežoties ar dalībvalstīm, vajadzīgo tehnisko korekciju aprēķinus.

3. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka termiņus un kārtību, kādā veic visaptverošo izskatīšanu, tostarp šā panta 2. punktā izklāstītos uzdevumus, un nodrošina pienācīgu apspriešanos ar dalībvalstīm par izskatīšanas secinājumiem.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

4. Komisija pēc izskatīšanā koriģētajiem inventarizācijas datiem ar īstenošanas aktu katrai dalībvalstij nosaka attiecīgo gadu emisiju kopsummu, kas sadalīta starp Regulas (ES) 2018/842 9. panta kontekstā atbilstīgajiem emisiju datiem un šīs regulas V pielikuma 1. daļas c) punktā minētajiem emisiju datiem, kā arī nosaka Regulas (ES) 2018/841 4. panta kontekstā atbilstīgo emisiju un piesaistes kopsummu.

5. Datus par katru dalībvalsti, kas ievadīti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 15. pantu izveidotajos reģistros četru mēnešu laikā pēc dienas, kurā publicēts saskaņā ar šā panta 4. punktu pieņemts īstenošanas akts, izmanto, pārbaudot atbilstību Regulas (ES) 2018/841 4. pantam, un šajos datos iekļauj izmaiņas, kas radušās dēļ tā, ka attiecīgā dalībvalsts izmantojusi elastības iespējas, ievērojot Regulas (ES) 2018/841 11. pantu.

6. Datus par katru dalībvalsti, kas ievadīti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 12. pantu izveidotajos reģistros divu mēnešu laikā pēc dienas, kurā veikta šā panta 5. punktā minētā pārbaude par atbilstību Regulai (ES) 2018/841, izmanto 2021. un 2026. gada atbilstības pārbaudei, ievērojot Regulas (ES) 2018/842 9. pantu. Atbilstības pārbaudi, ievērojot Regulas (ES) 2018/842 9. pantu, par katru gadu periodā no 2022. līdz 2025. gadam un no 2027. līdz 2030. gadam veic dienā, kas iekrīt vienu mēnesi pēc dienas, kurā veikta atbilstības pārbaude par iepriekšējo gadu. Šajā pārbaudē ietver izmaiņas minētajos datos, kas radušās dēļ tā, ka attiecīgā dalībvalsts izmantojusi elastības iespējas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 5., 6. un 7. pantu.

39. pants

Savienības un nacionālās rīcībpolitiku un pasākumu, kā arī prognožu sistēmas

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim dalībvalstis un Komisija izveido un pēc tam izmanto un pastāvīgi cenšas uzlabot attiecīgi nacionālās un Savienības sistēmas ziņošanai par rīcībpolitikām un pasākumiem un ziņošanai par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos. Minētās sistēmas ietver attiecīgo institucionālo, juridisko un procesuālo kārtību, kas izveidota dalībvalstī un Savienībā, lai novērtētu rīcībpolitiku un sniegtu prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos.

2. Dalībvalstu un Komisijas mērķis ir nodrošināt, lai paziņotā informācija par rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī par prognozēm par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kā minēts 18. pantā, būtu savlaicīga, pārredzama, precīza, konsekventa, salīdzināma un pilnīga, tostarp lai tiktu izmantoti un piemēroti dati, metodes un modeļi, kā arī tiktu īstenoti kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles pasākumi un veikta jutīguma analīze.

3. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru informācijai par nacionālajām un Savienības rīcībpolitiku un pasākumu, kā arī prognožu sistēmām, ievērojot šā panta 1. un 2. pantu un 18. pantu.

Ierosinot šādus īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus, tostarp starptautiski saskaņotās ziņošanas prasības, kā arī minētās informācijas monitoringa un ziņošanas termiņus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

40. pants

Reģistru izveide un izmantošana

1. Savienība un dalībvalstis izveido un uztur reģistrus, lai precīzi uzskaitītu nacionāli noteikto devumu saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 13. punktu un starptautiski pārskaitītos mazinājumus saskaņā ar minētā nolīguma 6. pantu.
2. Savienība un dalībvalstis var uzturēt savus reģistrus konsolidētā sistēmā kopā ar vienu vai vairākām citām dalībvalstīm.
3. Šā panta 1. punktā minētajos reģistros ievadītos datus dara pieejamus centrālajam administratoram, kas iecelts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 20. pantu.
4. Komisija saskaņā ar 43. pantu pieņem deleģētos aktus nolūkā papildināt šo regulu, lai izveidotu 1. punktā minētos reģistrus un lai, izmantojot Savienības un dalībvalstu reģistrus, nodrošinātu attiecīgo UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru lēmumu nepieciešamo tehnisko īstenošanu saskaņā ar šā panta 1. punktu.

7. NODAĻA

SADARBĪBA UN ATBALSTS

41. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm un Savienību

1. Dalībvalstis pilnībā sadarbojas un koordinējas cita ar citu un ar Savienību attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pienākumiem, jo sevišķi šādos aspektos:
 - a) integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanas, pieņemšanas, paziņošanas un novērtēšanas procesā saskaņā ar 9. līdz 13. pantu;
 - b) integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma sagatavošanas, pieņemšanas, paziņošanas un novērtēšanas procesā saskaņā ar 17. pantu un ikgadējās ziņošanas procesā saskaņā ar 26. pantu;
 - c) procesā, kas saistīts ar Komisijas ieteikumiem un minēto ieteikumu ievērošanu saskaņā ar 9. panta 2. un 3. punktu, 17. panta 6. punktu, 30. panta 1. punktu, 31. panta 1. punktu un 32. panta 1. un 2. punktu;
 - d) Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sagatavošanā un Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojuma sagatavošanā saskaņā ar 26. panta 4. punktu;
 - e) Savienības nacionālā paziņojuma sagatavošanā saskaņā ar UNFCCC 12. pantu un Savienības divgadu ziņojuma sagatavošanā saskaņā ar Lēmumu 2/CP.17 vai turpmākiem attiecīgiem UNFCCC struktūru pieņemtiem lēmumiem;
 - f) UNFCCC un Parīzes nolīgumā noteiktās izskatīšanas un atbilstības procedūrās atbilstoši piemērojamiem lēmumiem saskaņā ar UNFCCC, kā arī 38. pantā minētajā Savienības procedūrā, kurā izskata dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumus;
 - g) veicot pielāgojumus pēc 38. pantā minētā izskatīšanas procesa vai citas izmaiņas inventarizācijā un inventarizācijas ziņojumos, kas iesniegti vai ko iesniegs UNFCCC sekretariātam;
 - h) Savienības aptuvenā siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojuma sagatavošanā saskaņā ar 26. panta 2. punktu.
2. Komisija var sniegt tehnisku atbalstu dalībvalstīm attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pienākumiem, ja dalībvalsts to lūdz.

42. pants

Eiropas Vides aģentūras loma

- Eiropas Vides aģentūra atbilstoši savai gada darba programmai palīdz Komisijai tās darbā attiecībā uz dekarbonizācijas un energoefektivitātes dimensijām, lai tiktu izpildīts 15.–21., 26., 28., 29., 35., 37., 38., 39. un 41. pants. Tas pēc vajadzības ietver šādu palīdzību:
- a) apkopot informāciju, kuru dalībvalstis paziņojušas par rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī par prognozēm;
 - b) izpildīt kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras attiecībā uz informāciju, ko dalībvalstis paziņojušas par prognozēm, kā arī par rīcībpolitikām un pasākumiem;

- c) sagatavot aplēses vai papildināt Komisijai pieejamās aplēses attiecībā uz datiem par prognozēm, kurus dalībvalstis nav paziņojušas;
- d) apkopot datus Komisijas gatavotā un Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedzamā enerģētikas savienības stāvokļa apskata vajadzībām, un, ja tas ir iespējams un laika ziņā lietderīgi, šim nolūkam izmanto Eiropas statistiku;
- e) izplatīt informāciju, kas savākta saskaņā ar šo regulu, tostarp uzturēt un atjaunināt dalībvalstu klimata pārmaiņu mazināšanas rīcībpolitiku un pasākumu datubāzi un Eiropas pielāgošanās klimata pārmaiņām platformu attiecībā uz klimata pārmaiņu ietekmi, neaizsargātību pret tām un pielāgošanos tām;
- f) veikt kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras, sagatavojot Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu;
- g) apkopot Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju un sagatavot ES siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu;
- h) sagatavot aplēses par datiem, kas nav iekļauti nacionālajos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumos;
- i) veikt 38. pantā minēto izskatīšanu;
- j) sagatavot aptuveno Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu.

8. NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

43. pants

Pilnvaru deleģēšana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 3. panta 5. punktā, 15. panta 5. punktā, 26. panta 6. punktā, 37. panta 7. punktā un 40. panta 4. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 24. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā brīdī var atsaukt 3. panta 5. punktā, 15. panta 5. punktā, 26. panta 6. punktā, 37. panta 7. punktā un 40. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 3. panta 5. punktu, 15. panta 5. punktu, 26. panta 6. punktu, 37. panta 7. punktu un 40. panta 4. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

44. pants

Komitejas

1. Komisijai palīdz:
 - a) Klimata pārmaiņu komiteja saistībā ar 19. panta 5. punktā, 26. panta 7. punktā, 37. panta 6. punktā, 38. panta 3. punktā un 39. panta 3. punktā minēto uzdevumu īstenošanu; un
 - b) Enerģētikas savienības komiteja saistībā ar 17. panta 4. punktā un 33. panta 4. punktā minēto uzdevumu īstenošanu.

2. Šīs komitejas ir komitejas Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja aizstāj komiteju, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 26. pantu.
4. Ja kāda no 1. punktā minētajām komitejām apsver horizontālus jautājumus un kopīgas darbības, tā attiecīgi informē otru 1. punktā minēto komiteju, lai rīcībpolitikas būtu konsekventas un lai panāktu maksimālu sinerģiju starp sektoriem.
5. Katra dalībvalsts ieceļ tās pārstāvi vai pārstāvjus Klimata pārmaiņu komitejā un Enerģētikas savienības komitejā. Abas komitejas uz savām sanāksmēm attiecīgi uzaicina otras komitejas pārstāvjus.
6. Ja izdara atsauci uz šo pantu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

45. pants

Pārskatīšana

Komisija sešu mēnešu laikā pēc katras globālās izsvēršanas, ko veic saskaņā ar Parīzes nolīguma 14. pantu, ziņo Parlamentam un Padomei par šīs regulas darbību, tās devumu enerģētikas savienības pārvaldībā, tās devumu Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķuzdevumu sasniegšanā, progresu virzībā uz 2030. gada klimata un enerģētikas mērķrādītāju, kā arī enerģētikas savienības papildu mērķu sasniegšanu, un šīs regulas plānošanas, ziņošanas un monitoringa noteikumu atbilstību citiem Savienības tiesību aktiem vai lēmumiem, kas saistīti ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu. Komisija vajadzības gadījumā ziņojumiem var pievienot tiesību aktu priekšlikumus.

46. pants

Grozījumi Direktīvā 94/22/EK

Direktīvu 94/22/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 8. panta 2. punktu svītrot;
- 2) direktīvas 9. pantu svītrot.

47. pants

Grozījumi Direktīvā 98/70/EK

Direktīvu 98/70/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 7.a pantu groza šādi:
 - a) panta 1. punkta trešās daļas a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) katra piegādātā degvielas vai enerģijas veida kopējo apjomu; un”;
 - b) panta 2. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis pieprasa piegādātājiem līdz 2020. gada 31. decembrim cik vien iespējams pakāpeniski par 10 % samazināt aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju uz vienu piegādātās degvielas vai enerģijas vienību, par pamatu ņemot Padomes Direktīvas (ES) 2015/652 II pielikumā noteikto degvielas pamatstandartu. Minētais samazinājums sasniedz:”;
- 2) direktīvas 8. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Komisija nodrošina, ka saskaņā ar 3. punktu iesniegto informāciju nekavējoties dara zināmu, izmantojot piemērotus līdzekļus.”.

48. pants

Grozījumi Direktīvā 2009/31/EK

Direktīvu 2009/31/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 27. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis ik pēc četriem gadiem iesniedz Komisijai ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu, tostarp par 25. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto reģistru. Pirmo ziņojumu Komisijai nosūta līdz 2011. gada 30. jūnijam. Ziņojumu

sagatavo, pamatojoties uz anketu vai shēmu, ko ar īstenošanas aktiem pieņēmusi Komisija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā norādīto pārbaudes procedūru. Anketu vai shēmu nosūta dalībvalstīm vismaz sešus mēnešus pirms ziņojuma iesniegšanas termiņa.”;

2) direktīvas 38. panta 1. punktu svītro.

49. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 663/2009

Regulu (EK) Nr. 663/2009 groza šādi:

- 1) regulas 27. panta 1. un 3. punktu svītro;
- 2) regulas 28. pantu svītro.

50. pants

Grozījums Regulā (EK) Nr. 715/2009

Regulas (EK) Nr. 715/2009 29. pantu svītro.

51. pants

Grozījumi Direktīvā 2009/73/EK

Direktīvu 2009/73/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 5. pantu svītro;
- 2) direktīvas 52. pantu aizstāj ar šādu:

“52. pants

Ziņošana

Komisija uzrauga un pārskata šīs direktīvas piemērošanu un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei vispārēju progresa ziņojumu, kuru kā pielikumu pievieno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 (*) 35. pantā minētajam enerģētikas savienības stāvokļa apskatam.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).”

52. pants

Grozījums Padomes Direktīvā 2009/119/EK

Direktīvas 2009/119/EK 6. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis katru gadu līdz 15. martam nosūta Komisijai 1. punktā minētā krājumu reģistra kopsavilkumu, kurā norāda vismaz to drošības rezervju daudzumu un veidu, kas iekļautas reģistrā iepriekšējā kalendārā gada pēdējā dienā.”

53. pants

Grozījumi Direktīvā 2010/31/ES

Direktīvu 2010/31/ES groza šādi:

1) direktīvas 2.a pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“1. Katra dalībvalsts izstrādā ilgtermiņa renovācijas stratēģiju, ar ko veicina nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda renovāciju, lai šis fonds līdz 2050. gadam kļūtu par sevišķi energoefektīvu un dekarbonizētu ēku fondu, veicinot esošo ēku izmaksefektīvu pārveidošanu par gandrīz nulles enerģijas ēkām. Katrā ilgtermiņa renovācijas stratēģijā ietver:”;

b) pievieno šādu punktu:

“8. Katra dalībvalsts savu ilgtermiņa renovācijas stratēģiju iesniedz Komisijai kā daļu no tās galīgā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 (*) 3. pantā. Atkāpjoties no minētās Regulas 3. panta 1. punkta, pirmo ilgtermiņa renovācijas stratēģiju, kas minēta šā panta 1. punktā, Komisijai iesniedz līdz 2020. gada 10. martam.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.)”;

2) direktīvas 5. panta 2. punkta otrajā daļā svītrot teikumu: “Šādu ziņojumu var ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kuri minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā.”;

3) direktīvas 9. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Regulas (ES) 2018/1999 35. pantā minētā enerģētikas savienības stāvokļa apskata ietvaros Komisija ik pēc četriem gadiem ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par dalībvalstu progresu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanā. Pamatojoties uz šo paziņoto informāciju, Komisija vajadzības gadījumā izstrādā rīcības plānu un ierosina ieteikumus un pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 34. pantu ar mērķi palielināt šādu ēku skaitu un veicināt paraugpraksi, kā esošās ēkas izmaksefektīvi pārveidot par gandrīz nulles enerģijas ēkām.”;

4) direktīvas 10. panta 2. un 3. punktu svītrot;

5) direktīvas 14. panta 3. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.”;

6) direktīvas 15. panta 3. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.”

54. pants

Grozījumi Direktīvā 2012/27/ES

Direktīvu 2012/27/ES groza šādi:

1) direktīvas 4. pantu svītrot;

2) direktīvas 18. panta 1. punkta e) apakšpunktu svītrot;

- 3) direktīvas 24. pantu groza šādi:
 - a) panta 1., 3., 4. un 11. punktu svītros;
 - b) panta 2. punktu svītros;
- 4) direktīvas XIV pielikumu svītros.

55. pants

Grozījums Direktīvā 2013/30/ES

Direktīvas 2013/30/ES 25. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis katru gadu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 (*) 26. pantā minētās ikgadējās ziņošanas ietvaros ziņo Komisijai IX pielikuma 3. punktā norādīto informāciju.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp).”

56. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2015/652

Direktīvu (ES) 2015/652 groza šādi:

- 1) direktīvas 5. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Katru gadu līdz 31. decembrim dalībvalstis iesniedz Komisijai datus par iepriekšējo kalendāro gadu saistībā ar atbilstību Direktīvas 98/70/EK 7.a panta prasībām, kā noteikts šīs direktīvas III pielikumā.”;

- 2) direktīvas I pielikuma 2. daļas 1. punkta h) apakšpunktu, 2., 3., 4. un 7. punktu svītros;

- 3) direktīvas III pielikumu groza šādi:

- a) pielikuma 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstīm jāziņo 3. punktā uzskaitītie dati. Minētie dati jāpaziņo par visu degvielu un enerģiju, kas laista tirgū attiecīgajā dalībvalstī. Ja ar fosilajām degvielām tiek sajauktas vairākas biodegvielas, jānorāda dati par katru biodegvielu.”;

- b) pielikuma 3. punkta e) un f) apakšpunktu svītros;

- 4) IV pielikumu groza šādi:

- a) pielikumā svītros šādas veidnes ziņoto datu saskaņības nodrošināšanai:

- Izcelsme – viens piegādātājs
- Izcelsme – koppiegādātāji
- Pirkuma vieta

- b) pielikuma piezīmēs par formātu svītros 8. un 9. punktu.

57. pants

Atcelšana

Regulu (ES) Nr. 525/2013 atceļ no 2021. gada 1. janvāra saskaņā ar šīs regulas 58. pantā paredzētajiem pārejas noteikumiem, izņemot Regulas (ES) Nr. 525/2013 26. panta 1. punktu, ko atceļ no 2018. gada 24. decembra. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar XIII pielikumā doto atbilstības tabulu.

58. pants

Pārejas noteikumi

Atkāpjoties no šīs regulas 57. panta, Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. pantu un 17. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktu turpina piemērot ziņojumiem, kas satur minētajos pantos prasītos datus par 2018., 2019. un 2020. gadu.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 11. panta 3. punktu turpina piemērot Kioto protokola otrajam saistību periodam.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 19. pantu turpina piemērot siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumos iekļauto datu par 2018., 2019. un 2020. gadu izskatīšanai.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 22. pantu turpina piemērot minētajā pantā prasītā ziņojuma iesniegšanai.

Saskaņotības un juridiskās noteiktības labad nekam šajā regulā nevajadzētu atturēt no atkāpju piemērošanas saskaņā ar attiecīgajiem Savienības sektorālajiem tiesību aktiem elektroenerģijas un elektroenerģijas nozares riskatavības jomā.

59. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas 40. pantu, 53. panta 2., 3. un 4. punktu, 54. panta 3. un 4. punktu un 55. pantu piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2018. gada 11. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. BOGNER-STRAUSS

I PIELIKUMS

INTEGRĒTO NACIONĀLO ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNU VISPĀRĪGĀ STRUKTŪRA

1. daļa

Vispārīgā struktūra

A IEDAĻA. NACIONĀLAIS PLĀNS

1. PĀRSKATS UN PLĀNA IZVEIDES PROCESS

1.1. Kopsavilkums

- i. Plāna politiskais, ekonomiskais, vides un sociālais konteksts
- ii. Stratēģija, kas attiecas uz enerģētikas savienības piecām dimensijām
- iii. Pārskata tabula, kurā norādīti plāna galvenie mērķi, rīcībpolitikas un pasākumi

1.2. Pašreizējā rīcībpolitikas stāvokļa apskats

- i. Dalībvalsts un Savienības energosistēmas un rīcībpolitikas konteksts, kas ņemts vērā nacionālajā plānā
- ii. Pašreizējās enerģētikas un klimata rīcībpolitikas un pasākumi, kas attiecas uz enerģētikas savienības piecām dimensijām
- iii. Pārrobežu kontekstā svarīgie jautājumi
- iv. Nacionālo enerģētikas un klimata rīcībpolitiku īstenošanas administratīvā struktūra

1.3. Apspriešanās ar valsts un Savienības struktūrām, to iesaistīšanās un attiecīgie rezultāti

- i. Valsts parlamentu iesaistīšana
- ii. Vietējo un reģionālo iestāžu iesaistīšanās
- iii. Apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm, tostarp ar sociālajiem partneriem, un pilsoniskās sabiedrības, kā arī plašas sabiedrības iesaistīšana
- iv. Apspriešanās ar citām dalībvalstīm
- v. Iteratīvs process ar Komisiju

1.4. Reģionālā sadarbība plāna sagatavošanā

- i. Elementi, ko plāno kopīgi vai saskaņoti ar citām dalībvalstīm
- ii. Izskaidrojums, kā plānā ņemta vērā reģionālā sadarbība

2. NACIONĀLIE MĒRĶI UN MĒRĶRĀDĪTĀJI

2.1. Dimensija – dekarbonizācija

2.1.1. SEG emisijas un piesaiste ⁽¹⁾

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta a) punkta 1) apakšpunktā
- ii. Attiecīgā gadījumā citi nacionālie mērķi un mērķrādītāji, kas ir saskaņīgi ar Parīzes nolīgumu un esošajām ilgtermiņa stratēģijām. Attiecīgā gadījumā devums kopējo Savienības SEG emisiju samazināšanas saistību izpildē, citi mērķi un mērķrādītāji, tostarp sektoru mērķrādītāji un pielāgošanās uzdevumi, ja tādi pieejami

2.1.2. Atjaunojamā enerģija

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā

⁽¹⁾ Saskaņotību jānodrošina ar ilgtermiņa stratēģijām saskaņā ar 15. pantu.

-
- ii. Aprēķinātās trajektorijas, kas raksturo atjaunojamās enerģijas sektorālo īpatsvaru enerģijas galapatēriņā 2021.–2030. gadā elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā
 - iii. Aprēķinātās trajektorijas, kas raksturo katru atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju, kuru dalībvalsts plāno izmantot, lai īstenotu atjaunojamās enerģijas kopējās un sektorālās trajektorijas 2021.–2030. gadā, tostarp paredzamais kopējais enerģijas bruto galapatēriņš (Mtoe) sadalījumā pa tehnoloģijām un sektoriem un kopējā plānotā uzstādītā jauda (MW; norāda atsevišķi jaunuzstādīto jaudu un energoatjaunināšanas rezultātā jauniegūto jaudu) sadalījumā pa tehnoloģijām un sektoriem
 - iv. Aprēķinātās trajektorijas, kas raksturo bioenerģijas pieprasījumu, sadalītu atbilstīgi pieprasījumam siltumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā, un biomasas piedāvājumu sadalījumā pa izejvielām un pēc izcelsmes (nošķirot iekšzemes ražošanu un importu). Attiecībā uz meža biomasu – tās resursu un ietekmes uz ZIZIMM piesaistītāju novērtējums
 - v. Attiecīgā gadījumā citas nacionālās trajektorijas un mērķi, tostarp ilgtermiņa vai sektorālie (piemēram, atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, atjaunojamās enerģijas izmantošana ēkās, pilsētu, atjaunojamās enerģijas kopienu un atjaunojamo energoresursu enerģijas pašpatēriņā sarāžotā atjaunojamā enerģija, enerģija, kas iegūta no dūņām notekūdeņu attīrīšanas procesā)
-

2.2. Dimensija – energoefektivitāte

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta b) punktā
 - ii. 2030., 2040. un 2050. gada indikatīvie atskaites punkti, nacionāli noteikti progresa mērīšanas indikatori, uz pierādījumiem balstīts aprēķins par prognozēto enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem un to devums Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanā, kā norādīts ceļvežos, kas izklāstīti dzīvojamo ēku un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) nacionālā fonda ilgtermiņa renovācijas stratēģijās, saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu
 - iii. Attiecīgā gadījumā citi nacionālie mērķi, tostarp ilgtermiņa mērķrādītāji vai stratēģijas un sektorālie mērķrādītāji, un nacionālie mērķi tādās jomās kā energoefektivitāte transporta sektorā un saistībā ar siltumapgādi un aukstumapgādi
-

2.3. Dimensija – enerģētiskā drošība

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta c) punktā
 - ii. Nacionālie mērķi nolūkā palielināt: ergoavotu un enerģijas piegāžu no trešām valstīm dažādību nolūkā palielināt reģionālo un nacionālo energosistēmu noturību
 - iii. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai mazinātu atkarību no enerģijas importa no trešām valstīm nolūkā palielināt reģionālo un nacionālo energosistēmu noturību
 - iv. Nacionālie mērķi attiecībā uz nacionālās energosistēmas elastības uzlabošanu, jo īpaši izmantojot iekšzemes energoresursus, pieprasījuma reakciju un enerģijas akumulēšanu
-

2.4. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus

2.4.1. Elektrotīklu starpsavienojumi

- i. Elektrotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā, ņemot vērā elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju 2030. gadam – vismaz 15 % līmenī, atbilstīgi stratēģijai, kurā, sākot no 2021. gada, līmenis tiek noteikts ciešā sadarbībā ar iesaistītajām dalībvalstīm, ņemot vērā starpsavienojumu mērķrādītāju 2020. gadam – 10 % līmenī un šādus rīcības neatliekamības indikatorus:
 - 1) cenu atšķirības vairumtirgū, kas starp dalībvalstīm, reģioniem vai tirdzniecības zonām pārsniedz indikatīvo sliekšni EUR 2/MWh;
 - 2) starpsavienojumu nominālā pārvades jauda zem 30 % no to maksimumslodzes;
 - 3) starpsavienojumu nominālā pārvades jauda zem 30 % no uzstādītās atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudas

Par katru jaunu starpsavienojumu ir jāveic sociālekonomiskā un vides izmaksu un ieguvumu analīze, un tas ir jāievieš tikai tad, ja potenciālie ieguvumi pārsniedz izmaksas

2.4.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra

- i. Galvenie mērķi attiecībā uz elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras projektiem un attiecīgā gadījumā modernizācijas projektiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus piecās enerģētikas savienības stratēģijas dimensijās
- ii. Attiecīgā gadījumā galvenie iecerētie infrastruktūras projekti, kas nav kopīgu interešu projekti (KIP) ⁽¹⁾

2.4.3. Tirgus integrācija

- i. Nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, tādiem kā lielāka sistēmas elastība, jo īpaši saistībā ar konkurences noteiktu elektroenerģijas cenu veicināšana saskaņā ar attiecīgajiem sektorālajiem tiesību aktiem, tirgus integrācija un sasaistīšana nolūkā palielināt esošo starpsavienojumu tirgusspēju, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli, tostarp mērķu izpildes grafiks
- ii. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas saistīti ar atjaunojamās enerģijas nediskriminējošu integrēšanu, pieprasījuma reakciju un akumulēšanu, tostarp izmantojot agregāciju, visos enerģijas tirgos, tostarp mērķu izpildes grafiks
- iii. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi nolūkā nodrošināt, ka patērētāji līdzdarbojas energosistēmā un gūst labumu no pašražošanas un jaunām tehnoloģijām, tostarp viedajiem skaitītājiem
- iv. Nacionālie mērķi, kas attiecīgā gadījumā izvirzīti, lai nodrošinātu elektroenerģijas sistēmas pietiekamību, skarot arī energosistēmas elastību saistībā ar atjaunojamās enerģijas ražošanu un tostarp mērķu izpildes grafiks
- v. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi enerģijas patērētāju aizsardzībai un enerģijas mazumtirdzniecības sektora konkurētspējas uzlabošanai

2.4.4. Enerģētiskā nabadzība

Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi attiecībā uz enerģētisko nabadzību, tostarp mērķu izpildes grafiks

2.5. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja

- i. nacionālie mērķi un finansēšanas mērķrādītāji publiskai un, ja pieejams, privātai pētniecībai un inovācijai, kas saistīta ar enerģētikas savienību, vajadzības gadījumā tostarp mērķu izpildes grafiks
- ii. Ja pieejams, nacionālie 2050. gada mērķi saistībā ar tīras enerģijas tehnoloģiju veicināšanu un vajadzības gadījumā nacionālie mērķi, tostarp ilgtermiņa mērķi (2050), mazoglekļa tehnoloģiju ieviešanai, tostarp energoietilpīgu un oglekļietilpīgu rūpniecības nozaru dekarbonizācijai, un attiecīgā gadījumā skarot saistīto oglekļa transportēšanas un uzglabāšanas infrastruktūru
- iii. Attiecīgā gadījumā nacionālie konkurētspējas mērķi

3. RĪCĪBPOLITIKAS UN PASĀKUMI

3.1. Dimensija – dekarbonizācija

3.1.1. SEG emisijas un piesaiste

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā sasniegt saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842 noteikto mērķrādītāju, kas minēts 2.1.1. punktā, un rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā nodrošināt atbilstību Regulai (ES) 2018/841, aptverot visas galvenās emisijas radošās nozares un nozares piesaistes veicināšanai, ilgtermiņa redzējuma perspektīvā un ar mērķi kļūt par mazemisiju ekonomiku un panākt līdzsvaru starp emisijām un piesaisti atbilstīgi Parīzes nolīgumam
- ii. Vajadzības gadījumā reģionālā sadarbība šajā jomā
- iii. Neskarot valsts atbalsta noteikumu piemērojamību, attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

⁽¹⁾ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfras-
truktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu
(EK) Nr. 715/2009 (OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.).

3.1.2. Atjaunojamā enerģija

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā sasniegt nacionālo devumu saistošajā Savienības mērķrādītājā 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo enerģiju un trajektorijas, kā minēts 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā, un attiecīgā gadījumā vai ja pieejams – elementi, kas minēti šā pielikuma 2.1.2. punktā, tostarp pasākumi, kuri attiecas uz konkrētiem sektoriem un konkrētām tehnoloģijām ⁽¹⁾
- ii. Attiecīgā gadījumā īpaši pasākumi, kuri attiecas uz reģionālo sadarbību, kā arī – fakultatīvi – aplēses par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pārprodukciju, ko varētu pārvadīt uz citām dalībvalstīm, lai sasniegtu 2.1.2. punktā minēto nacionālo devumu un trajektorijas
- iii. Īpaši pasākumi, kuri attiecas uz finansiālu atbalstu, tostarp attiecīgā gadījumā Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana, nolūkā veicināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanu un izmantošanu elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā
- iv. Attiecīgā gadījumā novērtējums par atbalstu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai, kas dalībvalstīm jāsniedz saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 6. panta 4. punktu
- v. Īpaši pasākumi nolūkā ieviest vienu vai vairākus kontaktpunktus, racionalizēt administratīvās procedūras, nodrošināt informāciju un apmācību un atvieglot enerģijas pirkšanas līgumu noslēgšanu

To rīcībpolitiku un pasākumu kopsavilkums, kuri ietverti veicinošā satvarā, kas dalībvalstīm jāizveido saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 21. panta 6. punktu un 22. panta 5. punktu, lai veicinātu un atvieglotu pašpatēriņa un atjaunojamās enerģijas kopienu veidošanu

- vi. Novērtējums, vai nepieciešams būvēt jaunu infrastruktūru centralizētajai siltumapgādei un aukstumapgādei, kurai izmanto no atjaunojamajiem energoresursiem saražotu enerģiju
- vii. Attiecīgā gadījumā īpaši pasākumi nolūkā veicināt no biomasas saražotās enerģijas izmantošanu, jo īpaši jauna veida biomasas izmantošanu, ņemot vērā:
 - biomasas, tostarp ilgtspējīgas biomasas, pieejamību: gan iekšzemes resursu potenciālu, gan importu no trešām valstīm,
 - citus biomasas izmantojumus citos sektoros (lauksaimniecībā un uz koksnes resursiem balstītos sektoros); kā arī pasākumi biomasas ražošanas un izmantošanas ilgtspējas nodrošināšanai

3.1.3. Citi dimensijas elementi

- i. Attiecīgā gadījumā nacionālās rīcībpolitikas un pasākumi, kas skar ES ETS sektoru, un novērtējums par papildināmību ar ES ETS un ietekmi uz to
- ii. Attiecīgā gadījumā rīcībpolitikas un pasākumi citu nacionālo mērķrādītāju sasniegšanai
- iii. Rīcībpolitikas un pasākumi mazemisiju mobilitātes sasniegšanai (tostarp transporta elektrifikācijai)
- iv. Attiecīgā gadījuma plānotās nacionālās rīcībpolitikas, grafiki un pasākumi nolūkā pakāpeniski atteikties no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam

3.2. Dimensija – energoefektivitāte

Plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas indikatīvo nacionālo energoefektivitātes devumu 2030. gadam, kā arī citu 2.2. punktā minēto mērķu sasniegšanai, tostarp plānotie pasākumi un instrumenti (arī finansiāli) ēku energoefektivitātes veicināšanai, it sevišķi attiecībā uz turpmāk norādīto.

- i. Energoefektivitātes pienākuma shēmas un alternatīvi rīcībpolitikas pasākumi saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu un 20. panta 6. punktu, kuri jāsaņem saskaņā ar šīs regulas III pielikumu
- ii. Ilgtermiņa atjaunošanas stratēģija, kas veicina dalībvalsts dzīvojamo un nedzīvojamo ēku fonda, gan valsts, gan privāto, atjaunošanu ⁽²⁾, tostarp rīcībpolitikas, pasākumi un darbības izmaksefektīvas pilnīgas renovācijas veicināšanai un rīcībpolitikas un darbības, kas orientētas uz nacionālā ēku fonda segmentiem ar vissliktākajiem rādītājiem, kā noteikts Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantā

⁽¹⁾ Plānojot šos pasākumus, dalībvalstis ņem vērā esošo iekārtu ekspluatācijas laika beigas un energoatjaunināšanas potenciālu.

⁽²⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu.

-
- iii. Apraksts par rīcībpolitiku un pasākumiem energopakalpojumu veicināšanai publiskajā sektorā un pasākumiem nolūkā novērst regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas kavē ieviest energoefektivitātes uzlabošanas līgumus un citus energoefektivitātes pakalpojumu modeļus ⁽¹⁾
 - iv. Citas plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas indikatīvo nacionālo energoefektivitātes devumu 2030. gadam, kā arī citu 2.2. punktā minēto mērķu sasniegšanai (piemēram, pasākumi nolūkā popularizēt publisko ēku piemēru un veicināt energoefektīvu publisko iepirkumu, pasākumi energoauditu un energopārvaldības sistēmu atbalstam ⁽²⁾, patērētāju informēšanas un mācību pasākumi ⁽³⁾ un citi energoefektivitātes veicināšanas pasākumi ⁽⁴⁾)
 - v. Attiecīgā gadījumā tādu rīcībpolitiku un pasākumu apraksts, kuru mērķis ir palielināt vietējo enerģijas kopienų lomu i), ii), iii) un iv) apakšpunktā minēto rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanā
 - vi. Apraksts par pasākumiem nolūkā izstrādāt līdzekļus, kas ļauj izmantot gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu ⁽⁵⁾
 - vii. Reģionālā sadarbība šajā jomā, attiecīgā gadījumā
 - viii. Finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana
-

3.3. Dimensija – enerģētiskā drošība ⁽⁶⁾

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.3. punktā izklāstītajiem elementiem ⁽⁷⁾
 - ii. Reģionālā sadarbība šajā jomā
 - iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana
-

3.4. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus ⁽⁸⁾

3.4.1. Elektroenerģijas infrastruktūra

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi starpsavienojumu mērķlīmeņa sasniegšanai, kā noteikts 4. panta d) punktā
- ii. Reģionālā sadarbība šajā jomā ⁽⁹⁾
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

3.4.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.4.2. punktā izklāstītajiem elementiem, attiecīgā gadījumā iekļaujot īpašus pasākumus, kas ļauj īstenot kopīgu interešu projektus (KIP) un citus galvenos infrastruktūras projektus
- ii. Reģionālā sadarbība šajā jomā ⁽¹⁰⁾
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

3.4.3. Tirgus integrācija

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.4.3. punktā izklāstītajiem elementiem

⁽¹⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 18. pantu.

⁽²⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 8. pantu.

⁽³⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 12. un 17. pantu.

⁽⁴⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 19. pantu.

⁽⁵⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 15. panta 2. punktu.

⁽⁶⁾ Rīcībpolitikas un pasākumi atspoguļo principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

⁽⁷⁾ Jānodrošina saskaņība ar preventīvās rīcības plāniem un ārkārtas situāciju plāniem, kuri paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.), kā arī riskgatavības plāniem, kuri paredzēti Regulā (ES) 2018/2001 [ierosināta ar priekšlikumu COM(2016)0862 par riskgatavību elektroenerģijas sektorā un ar kuru atceļ Direktīvu 2005/89/EK].

⁽⁸⁾ Rīcībpolitikas un pasākumi atspoguļo principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

⁽⁹⁾ Izņemot sadarbību KIP reģionālajās grupās, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 347/2013.

⁽¹⁰⁾ Izņemot sadarbību KIP reģionālajās grupās, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 347/2013.

- ii. Pasākumi energosistēmas elastības uzlabošanai saistībā ar atjaunojamās enerģijas ražošanu, piemēram, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli, tostarp tekošās dienas tirgu saistīšanas un pārrobežu balansēšanas tirgu izvēršana
- iii. Attiecīgā gadījumā pasākumi, lai nodrošinātu atjaunojamās enerģijas nediskriminējošu integrēšanu, pieprasījuma reakciju un akumulēšanu, tostarp izmantojot agregāciju, visos enerģijas tirgos
- iv. Rīcībpolitikas un pasākumi patērētāju, it sevišķi neaizsargātu un attiecīgā gadījumā enerģētiskās nabadzības skartu patērētāju, aizsardzībai un konkurences un sāncensības kāpināšanai enerģijas mazumtirgū
- v. Apraksts par pasākumiem, ar ko iespējo un pilnveido pieprasījuma reakciju, tostarp tarifu pasākumi dinamiskas cenu noteikšanas atbalstam ⁽¹⁾

3.4.4. Enerģētiskā nabadzība

- i. Attiecīgā gadījumā rīcībpolitikas un pasākumi 2.4.4. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanai

3.5. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.5. punktā izklāstītajiem elementiem
- ii. Attiecīgā gadījumā sadarbība ar citām dalībvalstīm šajā jomā, pēc vajadzības iekļaujot informāciju par to, kā SET plānā noteiktie mērķi un rīcībpolitikas tiek pārlikti nacionālā kontekstā
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

B IEDAĻA. ANALĪTISKAIS PAMATS ⁽²⁾

4. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA UN PROGNOZES, KAM PAR PAMATU ŅEMTAS ESOŠĀS RĪCĪBPOLITIKAS UN PASĀKUMI ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

4.1. Energosistēmu un SEG emisijas ietekmējošo galveno ārējo faktoru attīstības prognozes

- i. Makroekonomiskās prognozes (IKP un iedzīvotāju skaita pieaugums)
- ii. Sektorālas izmaiņas, kas var ietekmēt energosistēmu un SEG emisijas
- iii. Globālās tendences enerģētikā, starptautiskās fosilā kurināmā cenas, ES ETS oglekļa cena
- iv. Izmaiņas tehnoloģiskajās izmaksās

4.2. Dimensija – dekarbonizācija

4.2.1. SEG emisijas un piesaiste

- i. Pašreizējās SEG emisiju un piesaistes tendences ES ETS, kopīgi centieni un ZIZIMM sektoros un dažādos enerģētikas sektoros
- ii. Vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) izvīrītās sektorālās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās nacionālās un Savienības rīcībpolitikas un pasākumi

⁽¹⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 15. panta 8. punktu.

⁽²⁾ Plāna B iedaļā iekļaujamo parametru un mainīgo lielumu sīki izstrādātu sarakstu sk. 2. daļā.

⁽³⁾ Pašreizējai situācijai jāatspoguļo stāvoklis nacionālā plāna iesniegšanas datumā (vai pēdējā pieejamajā datumā). Pašreizējās rīcībpolitikas un pasākumi ietver īstenotās un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus. Pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi ir rīcībpolitikas un pasākumi, par kuriem līdz nacionālā plāna iesniegšanas dienai pieņemts oficiāls valdības lēmums un kurus ir skaidra apņemšanās īstenot. Īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi ir rīcībpolitikas un pasākumi, attiecībā uz kuriem integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienā ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem: ir spēkā tieši piemērojami Eiropas tiesību akti vai valsts tiesību akti, ir noslēgts viens vai vairāki brīvprātīgi nolīgumi, ir piešķirti finanšu resursi, ir mobilizēti cilvēkresursi.

⁽⁴⁾ Ārējo faktoru atlases pamatā var būt pieņēmumi, kas izvīrīti ES 2016. gada atsaucē scenārijā vai citos turpmākos rīcībpolitikas scenārijos attiecībā uz tiem pašiem mainīgajiem. Turklāt dalībvalstīm specifiski ES 2016. gada atsaucē scenārija rezultāti vai citu turpmāku rīcībpolitikas scenāriju rezultāti arī var būt noderīgs informācijas avots, izstrādājot nacionālās prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi, un ietekmes novērtējumus.

4.2.2. Atjaunojamā enerģija

- i. Atjaunojamās enerģijas pašreizējais īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā un dažādos sektoros (siltumapgādes un aukstumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā), kā arī sadalījumā pa tehnoloģijām katrā no šiem sektoriem
 - ii. 2030. gadam (ar perspektīvu līdz 2040. gadam) izvirzītās indikatīvās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas
-

4.3. Dimensija – energoefektivitāte

- i. Pašreizējais primārās enerģijas patēriņš un enerģijas galapatēriņš tautsaimniecībā un sadalījumā pa sektoriem (tostarp rūpniecības, dzīvojamā ēku, pakalpojumu un transporta sektorā)
 - ii. Pašreizējais augstas efektivitātes koģenerācijas izmantošanas un efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāls ⁽¹⁾
 - iii. Prognozes, kurās ņemtas vērā 1.2. punkta ii) apakšpunktā aprakstītās esošās energoefektivitātes rīcībpolitikas, pasākumi un programmas un kuras attiecas uz primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu katrā sektorā vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) ⁽²⁾
 - iv. Izmaks optimālais minimālo energoefektivitātes prasību līmenis, kas izriet no valstu aprēķiniem, saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 5. pantu
-

4.4. Dimensija – enerģētiskā drošība

- i. Pašreizējā energoresursu struktūra, iekšzemes energoresursi, atkarība no enerģijas importa, tostarp attiecīgie riski
 - ii. Vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) izvirzītās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
-

4.5. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus

4.5.1. Elektrotīklu starpsavienojumi

- i. Pašreizējais starpsavienojumu līmenis un galvenie starpsavienojumi ⁽³⁾
- ii. Starpsavienojumu paplašināšanas prasību prognozes (tostarp 2030. gadam) ⁽⁴⁾

4.5.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra

- i. Esošās elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras galvenās iezīmes ⁽⁵⁾
- ii. Tīkla paplašināšanas prasību prognozes vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) ⁽⁶⁾

4.5.3. Elektroenerģijas un gāzes tirgi, enerģijas cenas

- i. Pašreizējā situācija elektroenerģijas un gāzes tirgos, tostarp enerģijas cenas
 - ii. Vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) izvirzītās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
-

4.6. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja

- i. Pašreizējā situācija mazoglekļa tehnoloģiju sektorā un, ciktāl iespējams, tā vieta pasaules tirgū (minētā analīze ir jāveic Savienības vai pasaules līmenī)
 - ii. Pašreizējais publisko un, ja pieejams, privāto pētniecības un inovācijas izdevumu līmenis mazoglekļa tehnoloģiju vajadzībām, pašreizējais patenti skaits un pašreizējais pētnieku skaits
 - iii. Pašreizējo to cenas elementu sadalījums, kas ir pamatā galvenajiem trim cenas komponentiem (enerģija, tīkls, nodokļi/nodevas)
 - iv. Enerģijas subsīdiu apraksts, tostarp fosilais kurināmais
-

⁽¹⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 14. panta 1. punktu.

⁽²⁾ Šī ierastās darbības scenārija atsaucis prognoze būs pamatā 2.3. punktā aprakstītajam 2030. gada primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa mērkrādītājam un pārrēķina koeficientiem.

⁽³⁾ Ar atsauci uz pārvades sistēmas operatoru (PSO) pašreizējās pārvades infrastruktūras pārskatiem.

⁽⁴⁾ Ar atsauci uz valsts tīkla attīstības plāniem un PSO reģionālajiem investīciju plāniem.

⁽⁵⁾ Ar atsauci uz PSO pašreizējās pārvades infrastruktūras pārskatiem.

⁽⁶⁾ Ar atsauci uz valsts tīkla attīstības plāniem un PSO reģionālajiem investīciju plāniem.

5. PLĀNOTO RĪCĪBPOLITIKU UN PASĀKUMU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS ⁽¹⁾

- 5.1. Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz energosistēmu un SEG emisijām un piesaisti, tostarp salīdzinājums ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi (kā aprakstīts 4. iedaļā)
- Energosistēmas attīstības un SEG emisiju un piesaistes, kā arī vajadzības gadījumā gaisu piesārņojošo vielu emisiju prognozes saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284, kā paredzēts plānotajās rīcībpolitikās un pasākumos vismaz desmit gadiem pēc plānā aptvertā perioda (tostarp prognozes plānā aptvertā perioda pēdējam gadam), tostarp attiecīgās Savienības rīcībpolitikas un pasākumi
 - Novērtējums par rīcībpolitiku mijiedarbību (starp esošajām rīcībpolitikām un pasākumiem un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem konkrētā politikas dimensijā un starp dažādu politikas dimensiju esošajām rīcībpolitikām un pasākumiem un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem) vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, jo īpaši nolūkā gūt skaidru priekšstatu par energoefektivitātes / enerģijas ietaupījumu rīcībpolitiku ietekmi uz energosistēmas lielumu un nolūkā samazināt risku, ka energoapgādes investīcijas varētu tikt norakstītas
 - Esošo nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu un plānoto rīcībpolitiku un pasākumu mijiedarbības novērtējums, mijiedarbības novērtējums starp minētajām rīcībpolitikām un pasākumiem un Savienības klimata un enerģētikas politikas pasākumiem
- 5.2. Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomiskā, un ciktāl iespējams, ar veselību saistītā, vides, ar nodarbinātību un izglītību saistītā un sociālā ietekme un ietekme uz prasmēm, tostarp taisnīgas pārejas aspekti (izmaksu un ieguvumu, kā arī izmaksefektivitātes izteiksmē) vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, iekļaujot salīdzinājumu ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
- 5.3. Pārskats par vajadzīgajām investīcijām
- Esošās investīciju plūsmas un nākotnes pieņēmumi attiecībā uz plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem
 - Sektorālā vai tirgus riska faktori vai šķēršļi valsts vai reģionālā kontekstā
 - Papildu publiskā finansiālā atbalsta vai resursu analīze, kas vajadzīgi saskaņā ar ii) punktu konstatētās neatbilstības novēršanai
- 5.4. Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz citām dalībvalstīm un reģionālo sadarbību vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, tostarp salīdzinājums ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
- Ciktāl iespējams, ietekme uz energosistēmu kaimiņvalstīs un citās attiecīgā reģiona dalībvalstīs
 - Ietekme uz enerģijas cenām, energoapgādes pakalpojumiem un enerģijas tirgus integrāciju
 - Vajadzības gadījumā ietekme uz reģionālo sadarbību

2. daļa

Nacionālo plānu B iedaļā iekļaujamo parametru un mainīgo lielumu saraksts ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

Turpmāk norādītie parametri, mainīgie lielumi, enerģijas bilances un indikatori, ja tiek izmantoti, iekļaujami nacionālo plānu B iedaļā "Analītiskais pamats".

1. Vispārēji parametri un mainīgie lielumi

1) Iedzīvotāju skaits [miljonos]

⁽¹⁾ Plānotās rīcībpolitikas un pasākumi ir varianti, par kuriem norit debates un kurus reālistiski varētu pieņemt un īstenot pēc nacionālā plāna iesniegšanas dienas. Attiecīgās 5.1. punkta i. apakšpunktā noteiktās prognozes tāpēc ietver ne tikai īstenotās un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus (prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi), bet arī plānotās rīcībpolitikas un pasākumus.

⁽²⁾ Plānam, kas aptver periodu no 2021. gada līdz 2030. gadam: katra sarakstā norādītā parametra/mainīgā tendences 2005.–2040. gadam (vajadzības gadījumā 2005.–2050. gadam), tostarp 2030. gadam, piecu gadu intervālos norāda gan 4. iedaļā, gan 5. iedaļā. Norāda, vai parametra pamatā ir ārēji pieņēmumi vai modelēšanas rezultāti.

⁽³⁾ Ciktāl iespējams, paziņotie dati un prognozes pamatojas uz *Eurostat* datiem un Eiropas statistikas ziņošanai izmantoto metodiku, kas noteikta attiecīgajos sektorālajos tiesību aktos, un ir saskanīgi ar minētajiem datiem un metodiku, jo Eiropas statistika ir primārais ziņošanai un monitoringam izmantoto statistikas datu avots saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku.

⁽⁴⁾ Piezīme: visu prognožu pamatā ir nemainīgas cenas (kā bāzi izmanto 2016. gada cenas).

⁽⁵⁾ Komisija sniegs ieteikumus par galvenajiem prognožu parametriem, kas aptver vismaz naftas, gāzes un akmeņogļu importa cenas, kā arī ES ETS oglekļa cenas.

- 2) IKP [miljonos euro]
 - 3) Sektorālā bruto pievienotā vērtība (tostarp galvenie rūpniecības, būvniecības, pakalpojumu un lauksaimniecības sektori) [miljonos euro]
 - 4) Mājsaimniecību skaits [tūkstošos]
 - 5) Mājsaimniecību lielums [iedzīvotāji/mājsaimniecībā]
 - 6) Mājsaimniecību izmantojamais ienākums [euro]
 - 7) Pasažierkilometru skaits: visos transporta veidos, t.i., norādot atsevišķi autotransportu (ja iespējams, nošķirot vieglos automobiļus un autobusus), dzelzceļa transportu, aviāciju un iekšzemes kuģošanu (attiecīgā gadījumā) [miljonos pkm]
 - 8) Kravu pārvadājumi tonnkilometros: visos transporta veidos, izņemot starptautisko jūras transportu, t.i., norādot atsevišķi autotransportu, dzelzceļa transportu, aviāciju un iekšzemes kuģošanu (satiksmi pa iekšējiem ūdensceļiem un valsts jūras satiksmi) [miljonos tkm]
 - 9) Naftas, gāzes un akmeņogļu kurināmā starptautiskās importa cenas [EUR/G] vai euro/toe], balstoties uz Komisijas ieteikumiem
 - 10) ES ETS oglekļa cena [EUR/EUA], balstoties uz Komisijas ieteikumiem
 - 11) Pieņēmumi par valūtas maiņas kursu uz EUR un uz USD (attiecīgā gadījumā) [euro/valūta un USD/valūta]
 - 12) Apkures grādu dienu (HDD) skaits
 - 13) Dzesēšanas grādu dienu (CDD) skaits
 - 14) Modelēšanā izmantotie pieņēmumi par tehnoloģiskajām izmaksām galvenajām attiecīgajām tehnoloģijām
2. Energijas bilances un indikatori
- 2.1. Energoapgāde
- 1) Iekšzemes ražošana sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti, kurus ražo nozīmīgos daudzumos) [ktoe]
 - 2) Neto imports sadalījumā pa kurināmā veidiem (tostarp elektroenerģija un norādot atsevišķi neto importu no ES valstīm un neto importu no valstīm ārpus ES) [ktoe]
 - 3) Atkarība no importa no trešām valstīm [%]
 - 4) Galveno energoresursu (tostarp gāze un elektroenerģija) galvenie importa avoti (valstis)
 - 5) Bruto iekšzemes patēriņš sadalījumā pa kurināmā resursu veidiem (tostarp cietais kurināmais, visi energoprodukti: akmeņogles, jēlnafta un naftas produkti, dabasgāze, kodolenerģija, elektroenerģija, iegūtā siltumenerģija, atjaunojamie energoresursi, atkritumi) [ktoe]
- 2.2. Elektroenerģija un siltumenerģija
- 1) Bruto saražotā elektroenerģija [GWh]
 - 2) Bruto saražotā elektroenerģija sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti) [GWh]
 - 3) Koģenerācijas stacijās saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas īpatsvars kopējā elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā [%]
 - 4) Elektroenerģijas ražošanas jauda sadalījumā pa energoresursiem, tostarp no ekspluatācijas izņemtās iekārtas un jaunuzstādītās iekārtas [MW]
 - 5) Termoelektrostacijās saražotā siltumenerģija
 - 6) Koģenerācijas stacijās saražotā siltumenerģija, tostarp rūpniecības nelietderīgais siltums
 - 7) Gāzes un elektroenerģijas pārvades pārrobežu starpsavienojumu jaudas [noteiktas elektrotīkliem saskaņā ar patlaban notiekošo pārrunu rezultātiem, pamatojoties uz starpsavienojumu mērķi – 15 %] un to prognozētais izmantojuma līmenis
- 2.3. Pārveidošanas sektors
- 1) Enerģijas ražošanai termoelektrostacijās izmantotais kurināmais (tostarp cietais kurināmais, nafta, gāze) [ktoe]
 - 2) Citos pārveidošanas procesos izmantotais kurināmais [ktoe]

2.4. Enerģijas patēriņš

- 1) Primārās enerģijas patēriņš un enerģijas galapatēriņš [ktoe]
- 2) Enerģijas galapatēriņš sadalījumā pa sektoriem (tostarp rūpniecība, dzīvojamo ēku sektors, terciārais sektors, lauksaimniecība un transports (norādot atsevišķi pasažieru un kravas transportu, ja pieejami tādi dati)) [ktoe]
- 3) Enerģijas galapatēriņš sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti) [ktoe]
- 4) Neenerģētiskais galapatēriņš [ktoe]
- 5) Visas tautsaimniecības primārās enerģijas intensitāte (primārās enerģijas patēriņš uz IKP) [toe/euro]
- 6) Enerģijas galapatēriņa intensitāte sadalījumā pa sektoriem (tostarp rūpniecība, dzīvojamo ēku sektors, terciārais sektors un transports (tostarp norādot atsevišķi pasažieru un kravas transportu, ja pieejami tādi dati))

2.5. Cenas

- 1) Elektroenerģijas cenas sadalījumā pa izmantojošo sektoru veidiem (dzīvojamo ēku sektors, rūpniecība, terciārais sektors)
- 2) Valsts mazumtirdzniecības kurināmā cenas (tostarp ar nodokļiem, sadalījumā pa resursu veidiem un sektoriem) [euro/ktoe]

2.6. Investīcijas

Investīciju izmaksas enerģijas pārveides, piegādes, pārvades un sadales sektoros

2.7. Atjaunojamie energoresursi

- 1) No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņš un atjaunojamās enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā un sadalījumā pa sektoriem (elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes, transporta sektorā), un sadalījumā pa tehnoloģijām
- 2) Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunojamās enerģijas ēkās; te, ja pieejams, iekļauj sadalītus datus par saražoto, patērēto un tīklā ievadīto enerģiju no saules fotoelementu sistēmām, saules siltumenerģijas sistēmām, biomasas, siltumsūkņiem, ģeotermālajām sistēmām, kā arī visām citām decentralizētām atjaunojamo energoresursu sistēmām
- 3) Attiecīgā gadījumā citas nacionālās trajektorijas, tostarp ilgtermiņa vai sektorālās trajektorijas, no pārtikas kultūraugiem ražoto biodegvielu un moderno biodegvielu īpatsvars, atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, kā arī atjaunojamā enerģija, kas saražota pilsētās un atjaunojamās enerģijas kopienās.

3. Ar SEG emisijām un piesaisti saistītie indikatori

- 1) SEG emisijas sadalījumā pa rīcībpolitikas sektoriem (ES ETS, kopīgie centieni un ZIZIMM)
- 2) SEG emisijas sadalījumā pa IPCC sektoriem un pa gāzēm (attiecīgā gadījumā norādot atsevišķi ES ETS un kopīgo centienus sektoros) [tCO₂eq]
- 3) Visas tautsaimniecības oglekļa intensitāte [tCO₂eq/IKP]
- 4) Ar CO₂ emisiju saistītie indikatori
 - a) Iekšzemes elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas SEG intensitāte [tCO₂eq/MWh]
 - b) Enerģijas galapatēriņa SEG intensitāte sadalījumā pa sektoriem [tCO₂eq/toe]
- 5) Ar emisiju, kas nav CO₂ emisija, saistītie parametri
 - a) Lauksaimniecības dzīvnieki: piena lopi [1 000 galvas], lopi, kas nav piena lopi [1 000 galvas], aitas [1 000 galvas], cūkas [1 000 galvas], mājuputni [1 000 galvas]
 - b) Slāpekļa ienese no sintētisko mēslošanas līdzekļu izmantošanas [kt slāpekļa]
 - c) Slāpekļa ienese no kūtsmēslu izmantošanas [kt slāpekļa]
 - d) Slāpekļis, ko piesaista slāpekļsaistītāji kultūraugi [kt slāpekļa]

- e) Slāpeklis kultūraugu atliekās, ko atgriež augsnē [kt slāpekļa]
 - f) Kultivēto organisko augšņu platība [hektāri]
 - g) Cieto sadzīves atkritumu (CSA) rašanās
 - h) Cietie sadzīves atkritumi (CSA), kas nonāk poligonos
 - i) Atgūtā CH_4 īpatsvars attiecībā pret kopējo poligonos radīto CH_4 apjomu [%]
-

II PIELIKUMS

NACIONĀLIE DEVUMI NO ATJAUNOJAMAJIEM ENERGORESURSIEM IEGŪTAS ENERĢIJAS ĪPATSVARAM
ENERĢIJAS BRUTO GALAPATĒRINĀ 2030. GADĀ

1. Šīs regulas 5. panta 1. punkta e) apakšpunkta i)–v) punktā uzskaitītos objektīvos kritērijus, katru izteiktu procentpunktos, attēlo šāda indikatīvā formula:
 - a) dalībvalstu saistošais nacionālais mērķrādītājs 2020. gadam, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 I pielikuma A daļas tabulas trešajā slejā;
 - b) vienotas likmes devums (“ C_{Flat} ”);
 - c) devums pēc IKP uz vienu iedzīvotāju (“ C_{GDP} ”);
 - d) uz potenciālu balstīts devums (“ $C_{Potential}$ ”);
 - e) devums, kas atspoguļo dalībvalsts starpsavienojumu līmeni (“ C_{Interc} ”).
 2. C_{Flat} ir vienāds visām dalībvalstīm. Visu dalībvalstu C_{Flat} kopā ir 30 % no starpības starp Savienības 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
 3. C_{GDP} starp dalībvalstīm sadala, pamatojoties uz Eurostat sniegto IKP uz vienu iedzīvotāju indeksu attiecībā pret Savienības vidējo devumu 2013.–2017. gadā, izteiktu kā pirktspējas standartu, un katrai dalībvalstij atsevišķi šā indeksa maksimālā robežvērtība ir 150 % no Savienības vidējā devuma. Visu dalībvalstu C_{GDP} kopā ir 30 % no starpības starp Savienības 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
 4. $C_{Potential}$ starp dalībvalstīm sadala, pamatojoties uz starpību starp PRIMES scenārijā noteikto dalībvalsts AER īpatsvaru 2030. gadā un saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam. Visu dalībvalstu $C_{Potential}$ kopā ir 30 % no starpības starp ES 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
 5. C_{Interc} starp dalībvalstīm sadala, pamatojoties uz elektrotīklu starpsavienojumu īpatsvara indeksa attiecībā pret Savienības vidējo devumu 2017. gadā, izmērītu kā neto pārvades jaudu attiecībā pret kopējo uzstādīto ražošanas jaudu, un katrai dalībvalstij atsevišķi elektrotīklu starpsavienojumu indeksa maksimālā robežvērtība ir 150 % no Savienības vidējā devuma. Visu dalībvalstu C_{Interc} kopā ir 10 % no starpības starp Savienības 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
-

III PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS PAR DALĪBVALSTU PASĀKUMIEM UN METODIKU DIREKTĪVAS 2012/27/ES 7. PANTA ĪSTENOŠANAI

Dalībvalstis paziņo Komisijai savu ierosināto sīki izstrādāto metodiku saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 5. punktu minētās direktīvas 7.a un 7.b pantā un 20. panta 6. punktā norādīto energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvo politikas pasākumu darbībai.

1. Prasītā enerģijas ietaupījuma līmeņa, kas panākams visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, aprēķins, kurā parādīts, kā tiek ņemti vērā šādi elementi:
 - a) gada vidējais enerģijas galapatēriņš kā vidējais lielums pēdējā trīs gadu periodā pirms 2019. gada 1. janvāra [ktoe];
 - b) kopējais enerģijas galapatēriņa ietaupījuma kumulatīvais apjoms [ktoe], kas jāpanāk saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu;
 - c) enerģijas galapatēriņa aprēķinā izmantotie dati un šādu datu avoti, tostarp alternatīvu statistikas datu avotu izmantošanas un visu tā rezultātā iegūto daudzuma atšķirības pamatojums (ja tiek izmantoti citi datu avoti, nevis *Eurostat*);
2. dalībvalstis, kuras nolemj izmantot kādu no Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 2. punktā minētajām iespējām, paziņo arī aprēķināto prasīto enerģijas ietaupījuma līmeni, kāds jāsasniedz visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, parādot, kā ir ņemti vērā arī šādi elementi:
 - a) attiecīgās dalībvalsts ikgadējais ietaupījuma līmenis;
 - b) attiecīgās dalībvalsts aprēķinātā bāzlinija un transportā izmantotās enerģijas apjoms, kopumā vai daļēji, kas izslēgts no aprēķina [ktoe];
 - c) aprēķinātais enerģijas ietaupījuma kumulatīvais apjoms [ktoe] visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim (pirms Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktā minēto iespēju piemērošanas);
 - d) Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktā minēto iespēju piemērošana:
 - i) rūpnieciskās darbībās, kuras uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā, izmantotās enerģijas galapatēriņš [ktoe], kas izslēgts no aprēķina saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b) apakšpunktu;
 - ii) enerģijas pārveidošanas, sadales un pārvades sektoros, tostarp efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumaapgādes infrastruktūrā, gūtā enerģijas ietaupījuma apjoms [ktoe] saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta c) apakšpunktu;
 - iii) enerģijas ietaupījuma, kas gūts ar atsevišķām darbībām, kuras īsteno kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā un pēc tam, apjoms [ktoe] saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta d) apakšpunktu;
 - iv) politikas pasākumu radītais enerģijas ietaupījums [ktoe], ja var pierādīt, ka attiecīgo politikas pasākumu rezultātā veiktas atsevišķas darbības no 2018. gada 1. janvāra un līdz 2020. gada 31. decembrim, kas radījušas ietaupījumu pēc 2020. gada 31. decembra, saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta e) apakšpunktu;
 - v) enerģijas ietaupījuma apjoms [ktoe], kas saražots ēkās vai uz ēkām pašpatēriņam, ja pie tā noveduši politikas pasākumi, ar kuriem veicina atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju jaunuzstādīšanu, saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta f) apakšpunktu;
 - vi) enerģijas ietaupījums [ktoe], kas pārsniedz to kumulatīvo enerģijas ietaupījumu, kas jāpanāk periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim un ko dalībvalstis ieskaita periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta g) apakšpunktu;
 - e) enerģijas ietaupījuma kopējais kumulatīvais apjoms [ktoe] (pēc Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktā paredzēto iespēju piemērošanas).

3. Rīcībpolitikas pasākumi nolūkā gūt enerģijas ietaupījumu, kas prasīts Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punktā

3.1. Energoefektivitātes pienākuma shēmas, kas minētas Direktīvas 2012/27/ES 7.a pantā:

- a) energoefektivitātes pienākuma shēmas apraksts;
- b) paredzamais ietaupījuma kumulatīvais un ikgadējais apjoms un pienākuma perioda(-u) ilgums;
- c) atbildīgās puses un to atbildības tvērums;
- d) mērķsektori;
- e) saskaņā ar pasākumu paredzētās atbilstīgās darbības;
- f) informācija par šādu Direktīvā 2012/27/ES paredzēto noteikumu piemērošanu:
 - i) attiecīgā gadījumā īpašas darbības, enerģētiski nabadzīgajās māsājaimniecībās gūstamā ietaupījuma īpatsvars saskaņā ar 7. panta 11. punktu;
 - ii) energopakalpojumu sniedzēju vai citu trešo personu gūtais ietaupījums saskaņā ar 7.a panta 6. punkta a) apakšpunktu;
 - iii) atlikšana rezervē un aizņemšanās saskaņā ar 7.a panta 6. punktu;
- g) vajadzības gadījumā informācija par enerģijas ietaupījuma tirdzniecību.

3.2 Alternatīvie pasākumi, kas minēti Direktīvas 2012/27/ES 7.b pantā un 20. panta 6. punktā (izņemot nodokļu uzlikšanu):

- a) rīcībpolitikas pasākuma veids;
- b) īss rīcībpolitikas pasākuma apraksts, tostarp katra paziņotā rīcībpolitikas pasākuma projekta iezīmes;
- c) paredzamais ietaupījuma kopējais kumulatīvais un ikgadējais apjoms katram pasākumam un/vai enerģijas ietaupījuma apjoms, kas attiecas uz visiem starposmiem;
- d) īstenojošās publiskās iestādes, iesaistītās vai pilnvarotās personas un to atbildība rīcībpolitikas pasākuma(-u) īstenošanā;
- e) mērķsektori;
- f) saskaņā ar pasākumu paredzētās atbilstīgās darbības;
- g) attiecīgā gadījumā īpaši rīcībpolitikas pasākumi vai atsevišķas darbības enerģētiskās nabadzības apkarošanai.

3.3. Informācija par nodokļu uzlikšanas pasākumiem:

- a) īss nodokļu uzlikšanas pasākuma apraksts;
- b) nodokļu uzlikšanas pasākuma ilgums;
- c) īstenojošā publiskā iestāde;
- d) paredzamais ietaupījuma kumulatīvais un ikgadējais apjoms katram pasākumam;
- e) mērķsektori un nodokļu maksātāju segments;
- f) aprēķināšanas metodika, tostarp norādot, kādas cenu elastības iespējas izmantotas un kā tās noteiktas, saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 4. punktu.

4. Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu un 20. panta 6. punktu paziņoto pasākumu (izņemot nodokļu uzlikšanas pasākumus) aprēķināšanas metodika:

- a) mērījumiem izmantotās metodes, kas minētas Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 1. punktā;
- b) metode enerģijas ietaupījuma (primārās enerģijas ietaupījuma vai enerģijas galapatēriņa ietaupījuma) izteikšanai;
- c) atsevišķu pasākumu ilgums, koeficients, pie kura ietaupījums laika gaitā samazinās, un pieeja, ko izmanto, lai ņemtu vērā ietaupījuma ietekmes ilgumu;
- d) īss aprēķināšanas metodikas apraksts, tostarp tas, kā tiek nodrošināta ietaupījuma papildināmība un būtiskums, un kāda metodika un kritēriji tiek piemēroti paredzamajam un pakāpeniskajam ietaupījumam;

- e) informācija par to, kā tiek novērsta pasākumu un atsevišķo darbību iespējamā pārklāšanās, lai izvairītos no enerģijas ietaupījuma dubultas uzskaites;
- f) vajadzības gadījumā klimatiskās atšķirības un izmantotā pieeja.

5. Monitorings un verifikācija

- a) īss monitoringa un verifikācijas sistēmas un verifikācijas procesa apraksts;
 - b) par monitoringa un verifikācijas sistēmu atbildīgā īstenojošā publiskā iestāde un tās galvenie pienākumi saistībā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu vai alternatīvajiem pasākumiem;
 - c) monitoringa un verifikācijas neatkarība no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām personām;
 - d) energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu statistiski nozīmīgā proporcija un reprezentatīvas izlases noteikšanai un atlasei izmantotā proporcija un kritēriji;
 - e) atbildīgo pušu ziņošanas pienākumi (katras atbildīgās puses vai atbildīgo pušu apakš kategorijas panāktais ietaupījums un kopējais shēmā panāktais ietaupījums);
 - f) informācijas publicēšana par (katru gadu) panākto enerģijas ietaupījumu saskaņā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvajiem pasākumiem;
 - g) informācija par neatbilstības gadījumā piemērojamiem dalībvalstu tiesību aktiem par sankcijām;
 - h) informācija par paredzētajiem rīcībpolitikas pasākumiem gadījumā, ja progress nav pietiekams.
-

IV PIELIKUMS

ILGTERMIŅA STRATĒGIJU VISPĀRĒJAIS SATVARS

1. STRATĒGIJU IZSTRĀDES PĀRSKATS UN PROCESS

- 1.1. Kopsavilkums
- 1.2. Tiesiskais un politikas konteksts
- 1.3. Sabiedriskā apspriešana

2. SATURS

2.1. KOPĒJIE SEG EMISIJU SAMAZINĀJUMI UN PIESAISTES PIESAISTĪTĀJOS PIEAUGUMS

- 2.1.1. Prognozētie emisiju samazinājumi un piesaistes pieaugums 2050. gadā
- 2.1.2. Nacionālais mērķrādītājs 2030. gadam un pēc tam, ja pieejams, un indikatīvie atskaites punkti 2040. un 2050. gadam
- 2.1.3. Pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumi

2.2. ATJAUNOJAMĀ ENERĢIJA

- 2.2.1. Ciktāl iespējams, aplēstais paredzamais atjaunojamās enerģijas īpatsvars enerģijas galapatēriņā 2050. gadā

2.3. ENERGOEFEKTIVĪTĀTE

- 2.3.1. Ciktāl iespējams, aplēstais paredzamais enerģijas patēriņš 2050. gadā

2.4. AR KONKRĒTIEM SEKTORIEM SAISTĪTAIS SATURS

2.4.1. Energosistēma

- 2.4.1.1. Plānotā vai nākotnē paredzamā emisiju trajektorija vai diapazons
- 2.4.1.2. Galveno energoefektivitātes, pieprasījuma elastības un enerģijas patēriņa veicinātāju vispārējs apraksts un to attīstība no 2021. gada un pēc tam

2.4.2. Rūpniecība

- 2.4.2.1. Paredzamais emisiju samazinājums katrā sektorā un enerģijas pieprasījums
- 2.4.2.2. Vispārējs rīcībpolitiku, esošo plānu un dekarbonizācijas pasākumu pārskats, kā izklāstīts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.1. punktā

2.4.3. Transports

- 2.4.3.1. Paredzamie emisiju un enerģijas avoti pa transporta veidiem (piemēram, vieglās automašīnas un vieglie kravas automobiļi, kravas autotransports, kuģniecība, aviācija, dzelzceļš)
- 2.4.3.2. Dekarbonizācijas risinājumi

2.4.4. Lauksaimniecība un zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (ZIZIMM)

- 2.4.4.1. Ciktāl iespējams, paredzamās katra avota emisijas un katra SEG veida emisijas
- 2.4.4.2. Paredzamie emisiju samazināšanas risinājumi
- 2.4.4.3. Saikne ar lauksaimniecības un lauku attīstības rīcībpolitikām

3. FINANSĒJUMS

- 3.1. Vajadzīgo investīciju aplēses
- 3.2. Saistītās pētniecības, izstrādes un inovācijas rīcībpolitikas un pasākumi

4. SOCIĀLEKONOMISKO ASPEKTU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

5. PIELIKUMI (pēc vajadzības)

5.1. Sīks modelēšanas izklāsts (tostarp pieņēmumi) un/vai analīze, indikatori u. c.

V PIELIKUMS

SEG INVENTARIZĀCIJAS ZIŅOJUMOS IEKĻAUJAMĀ INFORMĀCIJA

1. daļa

Informācija, kas iekļaujama 26. panta 3. punktā minētajos ziņojumos:

- a) šā pielikuma 2. daļā uzskaitītās antropogēnās SEG emisijas un Regulas (ES) 2018/842 2. panta 1. punktā minētās antropogēnās SEG emisijas par X-2 gadu;
- b) dati par oglekļa monoksīda (CO), sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa oksīdu (NO_x) un gaistošu organisku savienojumu antropogēnām emisijām, kas saskaņīgi ar datiem, kuri jau paziņoti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/2284 8. pantu, par X-2 gadu;
- c) antropogēnās SEG emisijas no avotiem un CO₂ piesaiste piesaistītajos, kas izriet no ZIZIMM, par X-2 gadu, saskaņā ar šā pielikuma 3. daļā norādīto metodiku. Šie dati ir svarīgi arī atbilstības ziņojuma sagatavošanai saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 14. pantu;
- d) visas izmaiņas a), b) un c) punktā minētajā informācijā par gadiem no attiecīgā bāzes gada vai perioda līdz X-3 gadam, norādot šādu izmaiņu iemeslus;
- e) informācija par šā pielikuma 4. daļā noteiktajiem indikatoriem par X-2 gadu;
- f) kopsavilkuma informācija par veiktajiem pārskaitījumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 5. pantu un Regulas (ES) 2018/841 12. un 13. pantu par X-1 gadu;
- g) informācija par pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu informācijas ziņojuma aprēķinus, jo īpaši tajās informācijas ziņojuma jomās, kurās ir izdarītas korekcijas vai par kurām ir sniegti ieteikumi pēc ekspertu veiktas izskatīšanas;
- h) verificēto emisiju, kuras iekārtu operatori paziņo saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, faktiskais vai aplēstais sadalījums pa nacionālā SEG informācijas ziņojuma avotu kategorijām un šo verificēto emisiju attiecība pret kopējām paziņotajām SEG emisijām šajās avotu kategorijās par X-2 gadu;
- i) vajadzības gadījumā rezultāti, kas gūti pārbaudēs par emisiju, kuras paziņotas SEG pārskatos par X-2 gadu, saskaņību ar verificētajām emisijām, kuras paziņotas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK;
- j) vajadzības gadījumā rezultāti, kas gūti pārbaudēs par datu, kuri izmantoti, lai aprēķinātu emisijas SEG informācijas ziņojuma sagatavošanā par X-2 gadu, saskaņību ar:
 - i) datiem, kas izmantoti, lai sagatavotu gaisu piesārņojošo vielu ziņojumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284;
 - ii) datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 517/2014 19. panta 1. punktu un VII pielikumu;
 - iii) enerģētikas datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1099/2008 4. pantu un B pielikumu;
- k) apraksts par nacionālās inventarizācijas sistēmas izmaiņām, ja tādas ir;
- l) apraksts par valsts reģistra izmaiņām, ja tādas ir;
- m) informācija par kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāniem, vispārēju nenoteiktības novērtējumu, vispārēju pilnīguma novērtējumu un citiem nacionālā SEG informācijas ziņojuma elementiem, kas nepieciešami, lai sagatavotu Savienības SEG informācijas ziņojumu;
- n) informācija par dalībvalsts nodomu izmantot Regulas (ES) 2018/842 5. panta 4. un 5. punktā un 7. panta 1. punktā paredzētās elastības iespējas un minētās regulas 5. panta 6. punktā paredzētos ieņēmumus.

Dalībvalsts var prasīt, lai Komisija tai piešķir atkāpi no pirmās daļas c) apakšpunkta nolūkā piemērot citu metodiku, nevis to, kas norādīta šā pielikuma 3. daļā, ja vajadzīgo metodikas uzlabojumu nevar panākt laikus, lai uzlabojumu ņemtu vērā SEG informācijas ziņojumos par periodu no 2021. gada līdz 2030. gadam, vai ja metodikas uzlabojuma izmaksas būtu nesamērīgi lielas salīdzinājumā ar ieguvumiem, ko šādas metodikas piemērošana dotu emisiju un piesaistes uzskaites uzlabošanai, jo emisijas un piesaiste no attiecīgajām oglekļa krātuvēm ir maznozīmīgas. Dalībvalstis, kas vēlas izmantot šo atkāpi, līdz 2020. gada 31. decembrim iesniedz Komisijai argumentētu pieprasījumu, kurā norāda, kādā termiņā varētu ieviest metodikas uzlabojumu, ierosināt alternatīvo metodiku vai paveikt kā vienu, tā otru, un novērtējumu par potenciālo ietekmi uz uzskaites pareizību. Komisija var prasīt, lai noteiktā, saprātīgā termiņā iesniegt papildu informācija. Ja Komisija pieprasījumu uzskata par pamatotu, tā atkāpi piešķir. Ja Komisija pieprasījumu noraida, tā savu lēmumu pamato.

2. daļa

Ietveramās SEG ir:

Oglekļa dioksīds (CO₂)

Metāns (CH₄)

Dislāpekļa oksīds (N₂O)

Sēra heksafluorīds (SF₆)

Slāpekļa trifluorīds (NF₃)

Fluorogļūdeņraži (HFC):

— HFC-23 CHF₃

— HFC-32 CH₂F₂

— HFC-41 CH₃F

— HFC-125 CHF₂CF₃

— HFC-134 CHF₂CHF₂

— HFC-134a CH₂FCF₃

— HFC-143 CH₂FCHF₂

— HFC-143a CH₃CF₃

— HFC-152 CH₂FCH₂F

— HFC-152a CH₃CHF₂

— HFC-161 CH₃CH₂F

— HFC-227ea CF₃CHF₂CF₃

— HFC-236cb CF₃CF₂CH₂F

— HFC-236ea CF₃CHFCHF₂

— HFC-236fa CF₃CH₂CF₃

— HFC-245fa CHF₂CH₂CF₃

— HFC-245ca CH₂FCF₂CHF₂

— HFC-365mfc CH₃CF₂CH₂CF₃

— HFC-43-10mee CF₃CHFCH₂CF₂CF₃ vai (C₅H₂F₁₀)

Perfluorogļūdeņraži (PFC):

— PFC-14, perfluormetāns, CF₄

— PFC-116, perfluoretāns, C₂F₆

— PFC-218, perfluorpropāns, C₃F₈

— PFC-318, perfluorciklobutāns, c-C₄F₈

— perfluorciklopropāns, c-C₃F₆

— PFC-3-1-10, perfluorbutāns, C₄F₁₀

— PFC-4-1-12, perfluorpentāns, C₅F₁₂

— PFC-5-1-14, perfluorheksāns, C₆F₁₄

— PFC-9-1-18, C₁₀F₁₈

3. daļa**Monitoringa un ziņošanas metodika ZIZIMM sektorā**

Ģeogrāfiski skaidri noteikti zemes izmantošanas pārveidošanas dati saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

1. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

Emisijām un piesaistei attiecībā uz oglekļa krātuvi, kura dod vismaz 25–30 % emisiju vai piesaistes kādā avota vai piesaistītāja kategorijā un kurai piešķirta prioritāte dalībvalsts nacionālajā inventarizācijas sistēmā, jo tās aprēķins būtiski ietekmē valsts kopējo SEG informācijas ziņojumu emisiju un piesaistes absolūtā līmeņa, emisiju un piesaistes tendenču vai emisiju un piesaistes nenoteiktības ziņā zemes izmantošanas kategorijās – vismaz 2. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

Dalībvalstis tiek mudinātas pielietot 3. līmeņa metodiku saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

4. daļa

Informācijas ziņojuma indikatori

Indikatora nosaukums	Indikators
TRANSFORMĀCIJA B0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju spēkstacijām, t/TJ CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju termoelektrostacijām, kt, dalītas ar visu produktu izlaidi publiskās un pašražotāju termoelektrostacijās, PJ
TRANSFORMĀCIJA E0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no pašražotāju spēkstacijām, t/TJ CO ₂ emisijas no pašražotāju spēkstacijām, kt, dalītas ar visu produktu izlaidi pašražotāju termoelektrostacijās, PJ
RŪPNIECĪBA A1.1	Kopējo CO ₂ emisiju intensitāte – dzelzs un tērauda rūpniecība, t/miljons euro Kopējās CO ₂ emisijas no dzelzs un tērauda rūpniecības, kt, dalītas ar dzelzs un tērauda rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.2	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – ķīmijas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no ķīmijas rūpniecības, kt, dalītas ar ķīmijas rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.3	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecības, kt, dalītas ar stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.4	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecības, kt, dalītas ar pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecības bruto pievienoto vērtību, miljonos euro (EC95)
RŪPNIECĪBA A1.5	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – papīra un poligrāfijas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no papīra un poligrāfijas rūpniecības, kt, dalītas ar papīra un poligrāfijas rūpniecības bruto pievienoto vērtību, miljonos euro (EC95)
MĀJSAIMNIECĪBAS A0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes māsaimniecībās, t/m ² CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes māsaimniecībās, dalītas ar pastāvīgi apdzīvoto dzīvojamo māju platību, miljonos m ²
PAKALPOJUMI B0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kg/m ² CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kt, dalītas ar dienesta ēku platību, miljonos m ²
TRANSPORTS B0	Īpatnējās, ar dīzeļdegvielu saistītās CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km
TRANSPORTS B0	Īpatnējās, ar benzīnu saistītās CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km

VI PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR RĪCĪBPOLITIKĀM UN PASĀKUMIEM SEG EMISIJU JOMĀ

Informācija, kas iekļaujama 18. pantā minētajos ziņojumos:

- a) apraksts par savu nacionālo sistēmu ziņošanai par rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām un ziņošanai par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos saskaņā ar 39. panta 1. punktu vai informācija par visām izmaiņām minētajā sistēmā, ja šāds apraksts jau ir iesniegts;
- b) atjauninājumi, kuri attiecas uz 15. pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām, un progress minēto stratēģiju īstenošanā;
- c) informācija par tādām nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām un par tādu Savienības rīcībpolitiku un pasākumu vai pasākumu grupu īstenošanu, ar ko ierobežo vai samazina SEG emisijas no avotiem vai veicina to piesaisti piesaistītajos, strukturējot šo informāciju pa sektoriem un iedalot pa atsevišķām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži), kas uzskaitītas V pielikuma 2. daļā. Minētajā informācijā atsaucas uz piemērojamajām un attiecīgajām nacionālajām vai Savienības rīcībpolitikām un iekļauj:
 - i) rīcībpolitikas vai pasākuma mērķi un īsu rīcībpolitikas vai pasākuma aprakstu;
 - ii) politikas instrumenta veidu;
 - iii) rīcībpolitikas, pasākuma vai pasākumu grupas īstenošanas statusu;
 - iv) indikatorus, ko izmanto progresa pārraudzībai un izvērtēšanai laika gaitā;
 - v) ja pieejams, kvantitatīvās aplēses par ietekmi uz SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos, sadalot tās šādi:
 - atsevišķu rīcībpolitiku un pasākumu vai to grupu ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanu *ex ante* izvērtējumu rezultāti. Aplēses sniedz par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kas beidzas ar 0 vai 5 un kas seko uzreiz pēc pārskata gada, nošķirot SEG emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/842 un Regula (ES) 2018/841,
 - atsevišķu rīcībpolitiku un pasākumu vai to grupu ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanu *ex post* izvērtējumu rezultāti, ja tādi ir pieejami, nošķirot SEG emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/842 un Regula (ES) 2018/841;
 - vi) rīcībpolitiku un pasākumu prognozēto izmaksu un ieguvumu pieejamās aplēses, kā arī rīcībpolitiku un pasākumu faktisko izmaksu un ieguvumu aplēses;
 - vii) visas esošās atsauces uz nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu izmaksu un ietekmes novērtējumiem, uz informāciju par tādu Savienības rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu, ar ko ierobežo vai samazina SEG emisijas no avotiem vai veicina to piesaisti piesaistītajos, un uz attiecīgajiem tehniskajiem ziņojumiem;
 - viii) novērtējums par rīcībpolitikas vai pasākuma devumu 15. pantā minētās ilgtermiņa stratēģijas īstenošanā;
- d) informācija par plānotajām papildu nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām, kas paredzēti SEG emisiju ierobežošanai papildus saistībām saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842 un Regulu (ES) 2018/841;
- e) informācija par saikni starp dažādām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām, par ko paziņots saskaņā ar c) punktu, un to, kā šādas rīcībpolitikas un šādi pasākumi vai pasākumu grupas veicina dažādu prognožu scenāriju īstenošanos.

VII PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR PROGNOZĒM SEG EMISIJU JOMĀ

Informācija, kas iekļaujama 18. pantā minētajos ziņojumos:

- a) prognozes bez pasākumiem, ja pieejams, prognozes ar pasākumiem un, ja pieejams, prognozes ar papildu pasākumiem;
 - b) kopējās SEG emisiju prognozes un atsevišķus aprēķinus par prognozētajām SEG emisijām no emisiju avotiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2003/87/EK un Regula (ES) 2018/842 un prognozētajām emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841;
 - c) saskaņā ar 18. panta 1. punkta a) apakšpunktu apzināto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme. Ja šādas rīcībpolitikas un pasākumi nav iekļauti, to skaidri norāda un izskaidro;
 - d) prognožu vajadzībām veiktās jutīguma analīzes rezultāti un informācija par izmantotajiem modeļiem un parametriem;
 - e) visas attiecīgās atsauces uz novērtējuma un tehniskajiem ziņojumiem, kas ir pamatā 18. panta 4. punktā minētajām prognozēm.
-

VIII PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR NACIONĀLAJIEM PIELĀGOŠANĀS PASĀKUMIEM, JAUNATTĪSTĪBAS VALSTĪM
SNIEGTO FINANSIĀLO UN TEHNOLOĢISKO ATBALSTU UN IZSOLĒS GŪTAJIEM IEŅĒMUMIEM

1. daļa

Ziņojumi par pielāgošanās pasākumiem

Informācija, kas jāiekļauj 19. panta 1. punktā minētajos ziņojumos:

- a) pielāgošanās galvenie uzdevumi, mērķi un institucionālais satvars;
- b) klimata pārmaiņu prognozes, tostarp ekstrēmi laikapstākļi, klimata pārmaiņu ietekme, neaizsargātības pret klimata pārmaiņām un risku novērtējums un galvenie klimata pārmaiņu radītie apdraudējumi;
- c) pielāgošanās spēja;
- d) pielāgošanās plāni un stratēģijas;
- e) monitoringa un izvērtēšanas satvars;
- f) īstenošanā gūtais progress, tostarp laba prakse un izmaiņas pārvaldībā.

2. daļa

Ziņojumi par jaunattīstības valstīm sniegto atbalstu

Informācija, kas jāiekļauj 19. panta 3. punktā minētajos ziņojumos:

- a) informācija par finansiālo atbalstu, ko dalībvalsts apņēmusies sniegt un sniegusi jaunattīstības valstīm, par X-1 gadu, tostarp:
 - i) kvantitatīva informācija par publisko finansējumu un dalībvalsts mobilizētajiem finanšu resursiem. Informācija par finanšu plūsmām jābalsta uz tā dēvētajiem "Riodežaneiro politikas rādītājiem" saistībā ar atbalstu klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī citām izsekošanas sistēmām, ko ieviesusi ESAO Attīstības palīdzības komiteja;
 - ii) kvalitatīva informāciju par metodiku, kas izskaidro kvantitatīvās informācijas aprēķināšanai izmantoto metodi, iekļaujot datu kvantificēšanai izmantotās metodikas izskaidrojumu, un attiecīgā gadījumā arī citu informāciju par jebkuru skaitlisko datu iegūšanai izmantotajām definīcijām un metodiku, jo īpaši saistībā ar informāciju, kas paziņota par mobilizētajām finanšu plūsmām;
 - iii) pieejamā informācija par dalībvalsts veiktajām darbībām, kas saistītas ar publiski finansētiem tehnoloģijas nodošanas projektiem un spēju veidošanas projektiem jaunattīstības valstīs saskaņā ar UNFCCC, tostarp norādot, vai nodotā tehnoloģija vai īstenotais spēju veidošanas projekts ir izmantots, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi vai lai pielāgotos tai, saņēmēju valsti, un, ja iespējams, sniegtā atbalsta apjomu un nodotās tehnoloģijas vai spēju veidošanas projekta veidu;
- b) pieejamā informācija par X gadā un turpmākajos gados plānoto atbalsta sniegšanu, iekļaujot informāciju par plānotajām darbībām, kas saistītas ar publiski finansētiem tehnoloģijas nodošanas projektiem vai spēju veidošanas projektiem jaunattīstības valstīs saskaņā ar UNFCCC un par nododamajām tehnoloģijām un īstenojamajiem spēju veidošanas projektiem, tostarp norādot, vai nododamā tehnoloģija vai īstenojamais spēju veidošanas projekts ir paredzēts, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi vai lai pielāgotos tai, saņēmēju valsti, un, ja iespējams, sniedzamā atbalsta apjomu un nododamās tehnoloģijas vai īstenojamā spēju veidošanas projekta veidu.

3. daļa

Ziņojumi par izsolēs gūtajiem ieņēmumiem

Informācija, kas jāiekļauj 19. panta 2. punktā minētajos ziņojumos:

- a) informācija par to, kā X-1 gadā izlietoti ieņēmumi, kurus dalībvalsts ieguvusi kvotu izsolēs saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 1. punktu, tostarp informācija par tādiem ieņēmumiem, kas izmantoti vienam vai vairākiem no minētās direktīvas 10. panta 3. punktā noteiktajiem mērķiem, vai par tādu ieņēmumu finansiālās vērtības ekvivalentu un par darbībām, kas veiktas saskaņā ar minēto pantu;

- b) informācija par to, kā atbilstīgi dalībvalsts noteiktajam ir izlietoti visi ieņēmumi no dalībvalsts aviācijas kvotu izsolēm saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.d panta 1. vai 2. punktu, un šī informācija jāsniedz saskaņā ar minētās direktīvas 3.d panta 4. punktu;

Izolēs iegūtie ieņēmumi, kas nav izlietoti laikā, kad dalībvalsts iesniedz Komisijai ziņojumu saskaņā ar 19. panta 2. punktu, tiek kvantificēti un iekļauti turpmāko gadu ziņojumos.

IX PIELIKUMS

PAPILDU ZIŅOŠANAS PIENĀKUMI

1. daļa

Papildu ziņošanas pienākumi atjaunojamās enerģijas jomā

Ja nav noteikts citādi, saskaņā ar 20. panta c) apakšpunktu jāiekļauj šāda papildu informācija:

- a) elektroenerģijas, gāzes, siltumapgādes un aukstumapgādes no atjaunojamajiem energoresursiem izcelsmes apliecinājumu sistēmas darbība, izcelsmes apliecinājumu piešķiršanas un anulēšanas apmērs un attiecīgais ikgadējais atjaunojamās enerģijas patēriņš valstī, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu sistēmas uzticamību un aizsardzību pret krāpšanu;
- b) transporta nozarē patērēto biodegvielu, biogāzes, nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu transporta degvielu, pārstrādātu oglekļa degvielu un atjaunojamās elektroenerģijas apjomi un vajadzības gadījumā to nodrošinātais siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums, sadalot starp degvielām, kuras ražotas no dažādu veidu pārtikas un lopbarības kultūrām un no katra izejvielu veida, kas uzskaitīti Direktīvas (ES) 2018/2001 IX pielikumā;
- c) tendences, kas saistītas ar biomasas resursu pieejamību, izcelsmi un izmantošanu enerģētikas vajadzībām;
- d) izejvielu cenu un zemes izmantošanas izmaiņas attiecīgajā dalībvalstī, kas saistītas ar biomasas un citu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas veidu plašāku izmantošanu;
- e) aplēses par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pārprodukciju, ko varētu pārvadīt uz citām dalībvalstīm, lai tās spētu nodrošināt atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 3. punktam un sasniegt šīs regulas 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā minētos nacionālos devumus un trajektorijas;
- f) vajadzības gadījumā aplēstais no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pieprasījums, kas līdz 2030. gadam apmierināms ar citiem līdzekļiem, kas nav iekšzemes ražošana, tostarp importētās biomasas izejvielas;
- g) tādu biodegvielu tehnoloģiskā attīstība un izmantojums, kuras saražotas no Direktīvas (ES) 2018/2001 IX pielikumā uzskaitītajām izejvielām;
- h) ja pieejams, aplēses par biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā ražošanas vai izmantošanas ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ūdens resursiem, ūdens pieejamību un kvalitāti, augsnēm un gaisa kvalitāti dalībvalstī;
- i) konstatētie krāpšanas gadījumi biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā pārraudzības ķēdē;
- j) informācija par to, kā veiktas aplēses par bioloģiski noārdāmo atkritumu īpatsvaru enerģijas ražošanai izmantojamajos atkritumos un kādi pasākumi veikti, lai uzlabotu un pārbaudītu šīs aplēses;
- k) elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunojamās enerģijas ēkās, tostarp sadalīti dati par saražoto, patērēto un tīklā ievadīto enerģiju no saules fotoelementu sistēmām, saules siltumenerģijas sistēmām, biomasas, siltumsūkņiem, ģeotermālajām sistēmām, kā arī visām citām decentralizētām atjaunojamo energoresursu sistēmām;
- l) attiecīgā gadījumā atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, kā arī atjaunojamā enerģija, kas saražota pilsētās un atjaunojamās enerģijas kopienās;
- m) cietās biomasas primārā piegāde (1 000 m³, izņemot attiecībā uz 1) apakšpunkta b) punkta iii) apakšpunktu, ko izteiks tonnās)
 - 1) meža biomasa, ko izmanto enerģijas ražošanai (iekšzemes ražošana un imports)
 - a) primārā biomasa, kas iegūta mežsaimniecībā un ko tieši izmanto enerģijas ražošanai
 - i) ja pieejams, zari un koku galotnes (ziņošana ir brīvprātīga)
 - ii) attiecīgā gadījumā celmi (ziņošana ir brīvprātīga)
 - iii) apaļkoki (norādot atsevišķi rūpnieciskos apaļkokus un kurināmo koksni)
 - b) attiecīgā gadījumā uz koksnes resursiem balstītās nozares atvasinātie produkti, ko tieši izmanto enerģijas ražošanai
 - i) attiecīgā gadījumā miza
 - ii) šķeldas, zāgskaidas un citas kokskaidas
 - iii) attiecīgā gadījumā melnais atsārms un nerafinēta taleļļa

- c) ja pieejams, izlietota koksne, ko tieši izmanto enerģijas ražošanai
- d) no apstrādātas koksnes iegūts kurināmais, kas ražots no izejvielām, kuras nav norādītas 1) apakšpunkta a), b) vai c) punktā:
 - i) attiecīgā gadījumā kokogles
 - ii) koksnes granulas un koksnes briketes
- 2) ja pieejams, lauksaimniecības biomasa, ko izmanto enerģijas ražošanai (iekšzemes ražošana, imports un eksports)
 - a) enerģētiskie kultūraugi elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai (tostarp īscirtmeta atvasāji)
 - b) lauksaimniecības kultūraugu atlikumi elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai
- 3) ja pieejams, organisko atkritumu biomasa, ko izmanto enerģijas ražošanai (iekšzemes ražošana, imports un eksports)
 - a) rūpniecisko atkritumu organiskā frakcija
 - b) sadzīves atkritumu organiskā frakcija
 - c) notekūdeņu dūņas
- n) cietās biomasas enerģijas galapatēriņš (cietās biomasas apjoms, kas izmantots enerģijas ražošanai šādos sektoros):
 - 1) enerģētikas sektors
 - a) elektroenerģija
 - b) koģenerācija
 - c) siltumenerģija
 - 2) rūpniecības sektora iekšējais patēriņš (patērētā un pasražotā elektroenerģija, koģenerācijā saražotā enerģija un siltumenerģija)
 - 3) tiešais galapatēriņš dzīvojamo ēku sektorā
 - 4) cits

2. daļa

Papildu ziņošanas pienākumi energoefektivitātes jomā

Par energoefektivitātes jomu saskaņā ar 21. panta c) punktu jāiekļauj šāda papildu informācija:

- a) galvenās normatīvās un nenormatīvās rīcībpolitikas, pasākumi, finansēšanas pasākumi un programmas, kuras X-2 un X-1 gadā (X ir gads, kad jāiesniedz ziņojums) īstenotas 4. panta b) punktā minēto mērķu sasniegšanai un ar kurām veicina energopakalpojumu tirgu attīstību, uzlabo ēku energoefektivitāti, pasākumus gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras, kā arī siltumapgādes un aukstumapgādes energoefektivitātes potenciāla izmantošanai, uzlabo informētību un kvalifikāciju; citi pasākumi energoefektivitātes veicināšanai;
- b) enerģijas ietaupījuma kumulatīvais apjoms, kas X-3 un X-2 gadā sasniegts, piemērojot Direktīvas 2012/27/ES 7. pantu;
- c) tādu politikas pasākumu radītā ietaupījuma apjoms, kuru mērķis ir mazināt enerģētisko nabadzību saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 11. punktu;
- d) attiecīgā gadījumā ietaupījuma apjoms, kas panākts saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta c) apakšpunktu;
- e) katrā sektorā gūtais progress un iemesli, kāpēc enerģijas patēriņš enerģijas galapatēriņa sektoros X-3 un X-2 gadā ir bijis nemainīgs vai palielinājies;
- f) tādu dalībvalsts centrālajai valdībai piederošu un tās izmantotu ēku kopējā platība, kuru kopējā izmantojamā platība pārsniedz 250 m² un kuras X-2 un X-1 gada 1. janvārī neatbilda Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 1. punktā minētajām energoefektivitātes prasībām;
- g) tādu dalībvalsts centrālajai valdībai piederošu un tās izmantotu apsildāmu un/vai dzesējamu ēku kopējā platība, kuras X-3 un X-2 gadā ir renovētas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 1. punktu, vai dalībvalsts centrālajai valdībai piederošajās un tās izmantotajās ēkās panāktā enerģijas ietaupījuma apjoms, kas minēts Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 6. punktā;
- h) X-3 un X-2 gadā veikto energoauditu skaits. Turklāt norāda aplēsto dalībvalsts teritorijā esošo lielo uzņēmumu, kuriem piemēro Direktīvas 2012/27/ES 8. panta 4. punktu, kopējo skaitu un minētajos uzņēmumos X-3 un X-2 gadā veikto energoauditu skaitu;

- i) valstī piemērotais elektroenerģijas primārās enerģijas faktors un attiecīgs pamatojums gadījumā, ja šis faktors atšķiras no Direktīvas 2012/27/ES IV pielikuma 3. zemsvītras piezīmē norādītā iepriekš noteiktā koeficienta;
 - j) jaunu un renovētu “gandrīz nulles enerģijas” ēku skaits un platība X-2 un X-1 gadā, kā noteikts Direktīvas 2010/31/ES 9. pantā, vajadzības gadījumā pamatojoties uz statistisko izlasi;
 - k) interneta saite uz tīmekļa vietni, kur pieejams Direktīvas 2012/27/ES 18. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais energopakalpojumu sniedzēju saraksts vai saskarne.
-

X PIELIKUMS

SAVIENĪBAS BIOENERĢĒTIKAS ILGTSPĒJAS ZIŅOJUMS

ES bioenerģētikas ilgtspējas ziņojumā par enerģiju, kas saražota no biomasas, kurš Komisijai jāpieņem reizi divos gados kopā ar Enerģētikas savienības stāvokļa apskatu saskaņā ar 35. panta 2. punkta d) apakšpunktu, ietver vismaz šādu informāciju:

- a) attiecīgie dažādu biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā ieguvumi un izmaksas vides jomā, Savienības importa rīcībpolitikas ietekme uz tiem, saistība ar piegādes drošību un veidi, kā panākt līdzsvaru starp iekšzemes ražošanu un importu;
- b) biomasas ražošanas un izmantošanas ietekme uz ilgtspēju Savienībā un trešās valstīs, tostarp ietekme uz bioloģisko daudzveidību;
- c) dati un analīze par pašreizējo un prognozēto ilgtspējīgas biomasas piedāvājumu un pieprasījumu, tostarp biomasas pieprasījuma pieauguma ietekme uz sektoriem, kuros izmanto biomasu;
- d) tādu biodegvielu tehnoloģiskā attīstība un izmantojums, kuras saražotas no Direktīvas (ES) 2018/2001 IX pielikumā uzskaitītajām izejvielām, un novērtējums par izejvielu pieejamību un resursu konkurenci, ņemot vērā Direktīvā 2008/98/EK noteiktos aprites ekonomikas un atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principus;
- e) informācija par pieejamajiem zinātnisko pētījumu rezultātiem un to analīze attiecībā uz netiešu zemes izmantošanas maiņu saistībā ar visiem ražošanas paņēmieniem, kam pievienots novērtējums par to, vai var sašaurināt to nenoteiktības amplitūdu, kas apzināta analīzē, uz kā balstās netiešas zemes izmantošanas maiņas emisiju aplēses, un vai var ņemt vērā Savienības rīcībpolitiku, piemēram, vides, klimata un lauksaimniecības rīcībpolitiku, iespējamo ietekmi;
- f) attiecībā uz trešām valstīm un dalībvalstīm, kuras ir nozīmīgs Savienībā patērēto biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā avots, – informācija par nacionālajiem pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un SEG emisiju ietaupījuma kritērijiem augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībai; un
- g) apkopota informācija no datubāzēm, kas minētas Direktīvas (ES) 2018/2001 28. panta 2. punktā.

Ziņojot par SEG emisiju ietaupījumiem, ko dod biomasas izmantošana, Komisija izmanto apjomus, ko dalībvalstis ziņojumos norādījušas saskaņā ar šīs regulas IX pielikuma 1. daļas b) apakšpunktu, iekļaujot aplēsto netiešas zemes izmantošanas maiņas emisiju provizoriskās vidējās vērtības un saistīto amplitūdu, kas izriet no Direktīvas (ES) 2018/2001 VIII pielikumā noteiktās jutīguma analīzes. Komisija dara publiski pieejamus datus par aplēsto netiešas zemes izmantošanas maiņas emisiju provizoriskajām vidējām vērtībām un saistīto amplitūdu, kas izriet no jutīguma analīzes. Turklāt Komisija izvērtē, vai un kā izmainītos tiešās emisiju ietaupījuma aplēse, ja, izmantojot aizstāšanas pieeju, tiktu ņemti vērā atvasinātie produkti.

XI PIELIKUMS

BRĪVPRĀTĪGĀS SHĒMAS, ATTIECĪBĀ UZ KURĀM KOMISIJA IR PIEŅĒMUSI LĒMUMU SASKAŅĀ AR DIREKTĪVAS (ES) 2018/2001 30. PANTA 4. PUNKTU

Ziņojumā par brīvprātīgajām shēmām, attiecībā uz kurām Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 4. punktu, kurš Komisijai jāpieņem reizi divos gados kopā ar enerģētikas savienības stāvokļa apskatu saskaņā ar šīs regulas 35. panta 2. punkta e) apakšpunktu, iekļauj Komisijas novērtējumu par vismaz šādiem aspektiem:

- a) revīziju neatkarība, kārtība un biežums – gan attiecībā uz to, kas par šiem aspektiem ir norādīts shēmas dokumentācijā brīdī, kad Komisija apstiprināja attiecīgo shēmu, gan saistībā ar nozares paraugpraksi;
 - b) neatbilstības konstatēšanas un novēršanas metožu pieejamība, kā arī pieredze un pārredzamība to piemērošanā, īpaši, risinot situācijas, kad shēmas dalībnieki ir veikuši vai tiek apgalvots, ka tie ir veikuši nopietnus pārkāpumus;
 - c) pārredzamība, jo īpaši attiecībā uz shēmas pieejamību, tulkojumu nodrošinājumu valodās, ko lieto izejvielu izcelsmes valstīs un reģionos, sertificētu uzņēmumu saraksta un attiecīgo sertifikātu pieejamību, auditoru ziņojumu pieejamību;
 - d) ieinteresēto pušu iesaiste, jo īpaši attiecībā uz apspriešanos ar pamatiedzīvotāju un vietējām kopienām, ko pirms lēmuma pieņemšanas veic shēmas izstrādes un pārskatīšanas, kā arī revīzijas laikā, un atbilde uz viņu sniegto ieguldījumu;
 - e) vispārējā shēmas stabilitāte, jo īpaši ņemot vērā noteikumus par auditoru un attiecīgu shēmas struktūru akreditāciju, kvalifikāciju un neatkarību;
 - f) ja pieejams, jaunākā informācija par tirgu saistībā ar shēmu, sertificētu izejvielu un biodegvielu apjomu, norādot sadalījumu pa izcelsmes valstīm un veidiem, dalībnieku skaits;
 - g) tas, cik vienkārši un efektīvi ir īstenojama sistēma, ar kuru izseko apliecinājumiem, ko shēma dalībniekiem izsniedz par ilgtspējas kritēriju ievērošanu, paredzot šādu sistēmu izmantot kā līdzekli krāpniecisku darbību novēršanai, lai jo īpaši konstatētu un izskatītu iespējamu krāpšanu un citus pārkāpumus un saistībā ar to veiktu turpmākus pasākumus, un vajadzības gadījumā – konstatētu krāpšanas vai pārkāpumu gadījumu skaits;
 - h) vienību iespējas tikt pilnvarotām atzīt un uzraudzīt sertifikācijas struktūras;
 - i) sertifikācijas struktūru atzīšanas vai akreditēšanas kritēriji;
 - j) noteikumi par to, kā jāveic sertifikācijas struktūru uzraudzība;
 - k) veidi, kā sekmēt vai uzlabot paraugprakses popularizēšanu.
-

XII PIELIKUMS

NACIONĀLĀS INVENTARIZĀCIJAS SISTĒMAS

Regulas 37. pantā minētā informācija ietver šādus elementus:

- a) dati un metodes attiecībā uz darbībām un iekārtām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, kuri paziņoti nolūkā sagatavot nacionālos SEG inventarizācijas ziņojumus, lai nodrošinātu paziņoto SEG emisiju konsekvenci atbilstīgi ES ETS un nacionālajiem SEG inventarizācijas ziņojumiem;
 - b) dati, kas savākti, izmantojot ziņošanai par fluorētām gāzēm attiecīgajos sektoros paredzētās sistēmas, kas izveidotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 517/2014 20. pantu nacionālo SEG inventarizācijas ziņojumu sagatavošanai;
 - c) emisijas, pamatā esošie dati un metodika, kas paziņoti no apsaimniekošanas objektiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 166/2006 nacionālo SEG inventarizācijas ziņojumu sagatavošanai;
 - d) dati, kas paziņoti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1099/2008;
 - e) dati, kas savākti, izmantojot zemes platību ģeogrāfisko apsekošanu, kas veikta esošajās Savienības un dalībvalstu programmās un apsekojumos, tostarp Zemes izmantošanas un zemes pārklājuma statistiskajā apsekojumā (*LUCAS*) un programmā *Copernicus*.
-

XIII PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (ES) Nr. 525/2013	Šī regula
1. pants	1. panta 1. punkts
2. pants	—
3. pants	—
4. pants	15. pants
5. pants	37. panta 1. punkts; 37. panta 2. punkts; 37. panta 6. punkts; XII pielikums
6. pants	37. panta 3. punkts; 37. panta 7. punkts
7. pants	26. panta 3. punkts; 26. panta 4. punkts; 26. panta 6. punkts; 26. panta 7. punkts; V pielikums
8. pants	26. panta 2. punkts; 26. panta 7. punkts
9. pants	37. panta 4. punkts; 37. panta 5. punkts
10. pants	40. pants
11. pants	—
12. pants	39. pants
13. pants	18. panta 1. punkta a) apakšpunkts; 18. panta 3. punkts; 18. panta 4. punkts; VI pielikums
14. pants	18. panta 1. punkta b) apakšpunkts; 18. panta 2. punkts; 18. panta 3. punkts; 18. panta 4. punkts; VII pielikums
15. pants	19. panta 1. punkts; VIII pielikums, 1. daļa
16. pants	19. panta 3. punkts; VIII pielikums, 2. daļa
17. pants	19. panta 2. punkts; 19. panta 4. punkts; 19. panta 5. punkts; VIII pielikums, 3. daļa
18. pants	17. panta 2. punkta e) apakšpunkts; 17. panta 2. punkta otrā daļa
19. pants	—
20. pants	—
21. pants	29. panta 1. punkta c) apakšpunkts; 29. panta 5. punkts; 29. panta 7. punkts
22. pants	—
23. pants	41. panta 1. punkta d) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta e) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta f) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta g) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta h) apakšpunkts
24. pants	42. pants
25. pants	—
26. pants	44. panta 1. punkta a) apakšpunkts; 44. panta 2. punkts; 44. panta 3. punkts; 44. panta 6. punkts
27. pants	—
28. pants	57. pants
29. pants	—

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2018/2000**(2018. gada 12. decembris),****ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 516/2014 groza attiecībā uz Padomes Lēmumu (ES) 2015/1523 un (ES) 2015/1601 īstenošanas atbalstam atvēlēto atlikušo summu atkārtotu atvēlēšanu vai minēto summu piešķiršanu citām darbībām, kas ietvertas valsts programmās**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 78. panta 2. punktu un 79. panta 2. un 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Šīs regulas mērķis ir ļaut atkārtoti atvēlēt Padomes Lēmumu (ES) 2015/1523 ⁽²⁾ un (ES) 2015/1601 ⁽³⁾ īstenošanas atbalstam atvēlētās atlikušās summas, kas paredzētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 516/2014 ⁽⁴⁾, vai minētās summas piešķirt citām valsts programmās ietvertām darbībām saskaņā ar Savienības prioritātēm un dalībvalstu vajadzībām konkrētās patvēruma un migrācijas jomās. Tai ir arī jānodrošina, ka šāda atkārtota atvēlēšana vai piešķiršana notiek pārredzami.
- (2) Komisija atvēlēja finansējumu dalībvalstu valsts programmām Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda ietvaros, lai atbalstītu Lēmumu (ES) 2015/1523 un (ES) 2015/1601 īstenošanu. Lēmumu (ES) 2015/1601 grozīja ar Padomes Lēmumu (ES) 2016/1754 ⁽⁵⁾. Minētos lēmumus tagad vairs nepiemēro.
- (3) Daļa no finansējuma, kas 2016. gadā un dažos gadījumos 2017. gadā piešķirts ar Lēmumiem (ES) 2015/1523 un (ES) 2015/1601, joprojām ir pieejama dalībvalstu valsts programmās.
- (4) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot atlikušās summas, lai turpinātu īstenot pārcelšanu, atkārtoti atvēlot summas tai pašai darbībai, kas ietverta valsts programmās. Dalībvalstīm būtu vismaz 20 % no šīm summām atkārtoti jāatvēl vai jāpārvieta darbībām, kas ietvertas valstu programmās starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju vai starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanai, pārmitināšanai vai cita veida *ad hoc* humanitārajai uzņemšanai, kā arī sagatavošanas pasākumiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanai pēc viņu ierašanās Savienībā, tostarp pa jūras ceļu, vai starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanai. Šādiem pasākumiem vajadzētu ietvert tikai tos pasākumus, kas minēti Regulas (ES) Nr. 516/2014 5. panta 1. punkta otrās daļas a), b), e) un f) punktā.
- (5) Ja tas ir pienācīgi pamatots dalībvalstu valsts programmu pārskatīšanas ietvaros, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējamam līdz 80 % no minētajām summām izmantot tam, lai pievērstos citām problēmām patvēruma un migrācijas jomā, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 516/2014. Dalībvalstu vajadzības šajās jomās vēl aizvien ir būtiskas. Atkārtotai atlikušo summu atvēlēšanai tai pašai darbībai vai to pārvietošanai uz citām valsts programmām

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 11. decembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 11. decembra lēmums.

⁽²⁾ Padomes Lēmums (ES) 2015/1523 (2015. gada 14. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OVL 239, 15.9.2015., 146. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Lēmums (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OVL 248, 24.9.2015., 80. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 516/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, groza Padomes Lēmumu 2008/381/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumus Nr. 573/2007/EK un Nr. 575/2007/EK un Padomes Lēmumu 2007/435/EK (OVL 150, 20.5.2014., 168. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Lēmums (ES) 2016/1754 (2016. gada 29. septembris), ar kuru groza Lēmumu (ES) 2015/1601, ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OVL 268, 1.10.2016., 82. lpp.).

ietvertām darbībām vajadzētu būt iespējamai tikai vienreiz un ar Komisijas apstiprinājumu. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka finanšu līdzekļu piešķiršana notiek tā, ka tiek pilnībā ievēroti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁾ noteiktie principi, jo īpaši efektivitātes un pārredzamības principi.

- (6) To personu mērķgrupa, kurām ir tiesības uz pārsūtīšanu, kā arī to dalībvalstu skaits, no kurām notiek pārsūtīšanas, būtu jāpaplašina, lai sniegtu dalībvalstīm lielāku elastīgumu pārsūtīšanas darbību veikšanā, ņemot vērā nepavadītu nepilngadīgo vai citu neaizsargātu pieteikuma iesniedzēju specifiskās vajadzības un īpašo situāciju, kādā atrodas starptautiskās aizsardzības saņēmēju ģimenes locekļi. Šī paplašināšana būtu jāatspoguļo konkrētajos noteikumos attiecībā uz vienreizējiem maksājumiem saistībā ar starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārmitināšanu un pārsūtīšanu no vienas dalībvalsts uz citu.
- (7) Dalībvalstīm un Komisijai būtu jānodod pietiekami daudz laika valsts programmu pārskatīšanai, lai ņemtu vērā attiecīgās izmaiņas, kas paredzētas šajā regulā. Tāpēc Lēmumu (ES) 2015/1523 un (ES) 2015/1601 īstenošanas atbalstam atvēlētajām atlikušajām summām būtu jāpiemēro atkāpe no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 514/2014 ⁽²⁾ 50. panta 1. punkta, par sešiem mēnešiem pagarinot saistību atcelšanas termiņu nolūkā pabeigt valsts programmu pārskatīšanas procedūru, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 514/2014 14. pantā.
- (8) Dalībvalstīm arī būtu jānodod pietiekami daudz laika, lai izmantotu tai pašai darbībai atkārtoti atvēlētās vai uz citām darbībām pārvietotās summas, pirms tiek atceltas saistības par minētajām summām. Tādēļ gadījumos, kad Komisijā ir apstiprināta šāda summa atkārtota atvēlēšana vai pārvietošana saskaņā ar valsts programmu, attiecīgās summas būtu jāuzskata par atvēlētām tajā gadā, kurā ir veikta valsts programmas pārskatīšana, ar ko apstiprina attiecīgo atkārtoto atvēlēšanu vai pārvietošanu.
- (9) Komisijai būtu ik gadu jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par resursu piemērošanu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju un starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanai, jo īpaši attiecībā uz summu pārvietojumiem citām darbībām, kas ietvertas valsts programmā, kā noteikts šajā regulā.
- (10) Šī regula neskar finansējumu, kas pieejams saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 516/2014 17. pantu.
- (11) Šīs regulas mērķi tiek īstenoti, neskarot sarunas, kas notiek par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 604/2013 ⁽³⁾ reformu.
- (12) Saskaņā ar 1. un 2. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un Līgumam par Eiropas Savienības darbību (LESD), un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un šī regula tai nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (13) Saskaņā ar 3. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, Īrija ar 2018. gada 7. decembra vēstuli ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā.
- (14) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un šī regula tai nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (15) Ņemot vērā nepieciešamību novērst saistību atcelšanu par atlikušajām summām, kas atvēlētas Lēmumu (ES) 2015/1523 un (ES) 2015/1601 īstenošanas atbalstam, šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 514/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko paredz vispārīgus noteikumus Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam un finansiālā atbalsta instrumentam policijas sadarbībai, noziedzības novēršanai un apkarošanai un krīžu pārvarēšanai (OV L 150, 20.5.2014., 112. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV L 180, 29.6.2013., 31. lpp.).

- (16) Ja Regula (ES) Nr. 516/2014 netiks grozīta pirms 2018. gada beigām, attiecīgais finansējums vairs nebūs pieejams, lai dalībvalstis to izmantotu saskaņā ar valsts programmām, kuras atbalsta ar Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu. Ņemot vērā Regulas (ES) Nr. 516/2014 grozīšanas steidzamību, tika uzskatīts, ka ir piemēroti paredzēt izņēmumu astoņu nedēļu laikposmam, kas minēts 4. pantā Protokolā Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā, kurš pievienots LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.
- (17) Tādēļ Regula (ES) Nr. 516/2014 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 516/2014 groza šādi:

1) regulas 18. pantu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

“Resursi starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju vai starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanai”;

b) panta 1. punktā vārdus “starptautiskās aizsardzības saņēmēju” aizstāj ar vārdiem “starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju vai starptautiskās aizsardzības saņēmēju”;

c) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Šā panta 1. punktā minētās papildu summas dalībvalstīm pirmo reizi piešķir ar individuāliem finansēšanas lēmumiem, ar ko apstiprina to valsts programmu saskaņā ar procedūru, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 514/2014 14. pantā, un vēlāk ar finansēšanas lēmumu, ko pievieno pielikumā lēmumam, ar ko apstiprina to valsts programmu. Atkārtota minēto summu atvēlēšana tai pašai darbībai, kas ietverta valsts programmā, vai minēto summu pārvietošana uz citām darbībām, kuras ietvertas valsts programmā, ir iespējama, to pienācīgi pamatojot attiecīgās valsts programmas pārskatīšanas ietvaros. Summu drīkst atkārtoti atvēlēt vai pārvietot tikai vienreiz. Komisija, pārskatot valsts programmu, apstiprina atkārtoto atvēlēšanu vai pārvietošanu.

Attiecībā uz summām, kas izriet no pagaidu pasākumiem, kuri noteikti ar Padomes Lēmumiem (ES) 2015/1523 (*) un (ES) 2015/1691 (**), nolūkā palielināt solidaritāti un saskaņā ar LESD 80. pantu dalībvalstis vismaz 20 % no šīm summām piešķir darbībām, kas ietvertas valsts programmās starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju vai starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanai, pārmitināšanai vai cita veida *ad hoc* humanitārajai uzņemšanai, kā arī sagatavošanas pasākumiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanai pēc viņu ierašanās Savienībā, tostarp pa jūras ceļu, vai starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanai. Šādi pasākumi neietver nekādus tādus pasākumus, kas saistīti ar aizturēšanu. Ja līdzekļu apmērs, ko dalībvalsts atvēl atkārtoti vai pārvietot, ir zemāks par šo minimālo procentuālo apjomu, starpību starp atkārtoti atvēlēto vai pārvietoto summu un minimālo procentuālo apjomu nevar pārvietot uz citām darbībām valsts programmā.

(*) Padomes Lēmums (ES) 2015/1523 (2015. gada 14. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV L 239, 15.9.2015., 146. lpp.).

(**) Padomes Lēmums (ES) 2015/1691 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā (OV L 248, 24.9.2015., 80. lpp.).”;

d) iekļauj šādus punktus:

“3.a Regulas (ES) Nr. 514/2014 50. panta 1. punkta īstenošanas nolūkā gadījumos, kad summas, kas izriet no pagaidu pasākumiem, kuri noteikti ar Lēmumiem (ES) 2015/1523 un (ES) 2015/1601, saskaņā ar šā panta 3. punktu tiek atkārtoti atvēlētas tai pašai darbībai, kas ietverta valsts programmā, vai pārvietotas uz citām darbībām, kuras ietvertas valsts programmā, attiecīgās summas uzskata par atvēlētam tajā gadā, kurā ir veikta valsts programmas pārskatīšana, ar ko apstiprina attiecīgo atkārtoto atvēlēšanu vai pārvietošanu.

3.b Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 514/2014 50. panta 1. punkta, termiņu, kādā atceļ saistības par šā panta 3. a punktā minētajām summām, pagarina par sešiem mēnešiem.

3.c Komisija katru gadu iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šā panta piemērošanu.”;

e) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Lai efektīvi sasniegtu tādus mērķus kā solidaritāte un atbildības taisnīgs sadalījums starp dalībvalstīm, kā minēts LESD 80. pantā, un pieejamo resursu satvarā Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar šīs regulas 26. pantu ar mērķi pielāgot šā panta 1. punktā minēto vienreizējo maksājumu, jo īpaši ņemot vērā pašreizējo inflācijas līmeni, būtiskas attīstības tendences starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju un starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanā no vienas dalībvalsts uz citu un pārmitināšanas un cita veida *ad hoc* humanitārās uzņemšanas jomā, kā arī faktorus, ar kuriem var optimizēt finansiālā stimula izmantošanu, ko sniedz vienreizējie maksājumi.”;

2) regulas 25. panta virsrakstā un ievaddaļā vārdus “starptautiskās aizsardzības saņēmēju” aizstāj ar vārdiem “starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju vai starptautiskās aizsardzības saņēmēju”.

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā, 2018. gada 12. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. BOGNER-STRAUSS

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/2001

(2018. gada 11. decembris)

par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu

(pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK ⁽⁴⁾ ir vairākkārt būtiski grozīta ⁽⁵⁾. Skaidrības labad minētā direktīva ir jāpārstrādā, jo ir paredzēts izdarīt vēl citus grozījumus.
- (2) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 194. panta 1. punktu viens no Savienības enerģētikas politikas mērķiem ir dažādu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas veidu attīstība. Minētais mērķis ir izvirzīts šajā direktīvā. Intensīvāka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas jeb atjaunojamās enerģijas izmantošana ieņem būtisku vietu to pasākumu kopumā, kuri jāveic, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un izpildītu saistības, ko Savienība ir uzņēmusies saskaņā ar 2015. gada Parīzes klimata nolīgumu, ko pieņēma pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijas ("Parīzes nolīgums"), un Savienības enerģētikas un klimata politikas satvaru 2030. gadam, arī lai sasniegtu Savienības saistošo mērķrādītāju līdz 2030. gadam emisijas samazināt par vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Savienības saistošais atjaunojamās enerģijas mērķrādītājs 2030. gadam un dalībvalstu devums minētā mērķa sasniegšanā, arī to bāzlīnijas īpatsvars saistībā ar minēto valstu nacionālajiem vispārējiem mērķrādītājiem 2020. gadam, ir to elementu vidū, kuri ir vispārēji svarīgi Savienības enerģētikas un vides politikai. Citi šādi elementi ir ietverti šīs direktīvas satvarā, piemēram, no atjaunojamajiem energoresursiem realizētas siltumapgādes un aukstumapgādes attīstībai un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtu transporta degvielu izstrādei.
- (3) Intensīvākai no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanai ir arī būtiska nozīme, lai veicinātu energoapgādes drošību, ilgtspējīgas enerģijas piedāvājumu par pieņemamām cenām, tehnoloģiju attīstību un inovāciju, kā arī liderpozīcijas tehnoloģiju un rūpniecības jomā, vienlaikus sniedzot labumu videi, sabiedrībai un veselībai, kā arī nodrošinot arī nodarbinātībai un reģionālajai attīstībai svarīgas iespējas, jo īpaši lauku apvidos un izolētos apvidos, reģionos vai teritorijās, kuri ir mazapdzīvoti, vai kuros notiek daļēja deindustriālizācija.

⁽¹⁾ OV C 246, 28.7.2017., 55. lpp.

⁽²⁾ OV C 342, 12.10.2017., 79. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. novembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 4. decembra lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

⁽⁵⁾ Sk. XI pielikuma A daļu.

- (4) Konkrēti, enerģijas patēriņa samazināšana, arvien plašāki tehnoloģiskie uzlabojumi, stimuli sabiedriskā transporta izmantošanai un sabiedriskā transporta tīkla paplašināšanai, energoefektivitātes tehnoloģiju izmantošana un atjaunojamās enerģijas izmantojuma veicināšana elektroenerģijas sektorā, siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā, kā arī transporta nozarē, kopā ar energoefektivitātes pasākumiem, ir efektīvi paņēmieni, kā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas Savienībā un samazināt Savienības ergoatkarību.
- (5) Ar Direktīvu 2009/28/EK tika izveidots regulatīvais satvars no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantojuma veicināšanai, un tajā tika noteikti līdz 2020. gadam sasniedzami saistoši nacionālie mērķrādītāji attiecībā uz atjaunojamās enerģijas īpatsvaru energopatēriņā un transporta nozarē. Komisijas 2014. gada 22. janvāra paziņojumā "Klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam no 2020. gada līdz 2030. gadam" tika noteikts gaidāmo Savienības enerģētikas un klimata rīcībpolitiku satvars un veicināta kopīga izpratne par to, kā šīs rīcībpolitikas attīstīt pēc 2020. gada. Komisija ierosināja, ka Savienības 2030. gada mērķrādītājam attiecībā uz Savienībā patērētās atjaunojamās enerģijas īpatsvaru vajadzētu būt vismaz 27 %. Minēto priekšlikumu Eiropadome apstiprināja savos 2014. gada 23. un 24. secinājumos, norādot, ka dalībvalstīm vajadzētu būt iespējamam noteikt pašām savus vērienīgākus nacionālos mērķrādītājus, lai tās varētu nodrošināt savu plānoto devumu Savienības mērķrādītāja 2030. gadam sasniegšanā un to pārsniegt.
- (6) Eiropas Parlaments 2014. gada 5. februāra rezolūcijā "Klimata un enerģētikas politikas satvars 2030. gadam" un 2016. gada 23. jūnija rezolūcijā "Progresā ziņojums par atjaunojamo enerģiju" spēra soli tālāk par Komisijas priekšlikumu vai Eiropadomes secinājumiem, uzsverot, ka Parīzes nolīguma kontekstā un ņemot vērā, kā pēdējā laikā ir samazinājušās atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas izmaksas, būtu vēlams rīkoties ar krietni lielāku vērienu.
- (7) Tāpēc būtu jāņem vērā vērienīgais Parīzes nolīgumā izklāstītais mērķis, kā arī tehnoloģiju attīstība, tostarp ņemot vērā arī izmaksu samazināšanos investīcijām atjaunojamajā enerģijā.
- (8) Tāpēc ir lietderīgi noteikt Savienībai saistošu mērķrādītāju – vismaz 32 % atjaunojamās enerģijas īpatsvaru. Turklāt Komisijai būtu jāizvērtē, vai minētais mērķrādītājs būtu jākorrigē augšupēji, ņemot vērā izmaksu būtisko samazināšanos atjaunojamās enerģijas ražošanā, Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā vai gadījumā, ja Savienībā būtiski samazinās enerģijas patēriņš. Dalībvalstīm savs devums minētā mērķrādītāja sasniegšanā būtu jānosaka savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu ietvaros atbilstīgi pārvaldības procesam, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1999 ⁽¹⁾.
- (9) Saistoša Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja noteikšana 2030. gadam aizvien mudinātu izstrādāt tehnoloģijas, kas ražo atjaunojamo enerģiju, un radītu noteiktību investoriem. Savienības līmenī nosprausts mērķrādītājs dalībvalstīm dotu lielāku elastību savus siltumnīcefekta gāzu samazināšanas mērķrādītājus sasniegt pēc iespējas izmaksefektīvāk, ņemot vērā to konkrētos apstākļus, energoresursu struktūru un iespējas ražot atjaunojamo enerģiju.
- (10) Lai nodrošinātu saskaņā ar Direktīvu 2009/28/EK sasniegto rezultātu konsolidāciju, 2020. gadam noteiktajiem nacionālajiem mērķrādītājiem vajadzētu būt dalībvalstu minimālajam devumam jaunā 2030. gada satvara īstenošanā. Nacionālajam atjaunojamās enerģijas īpatsvaram nekādos apstākļos nevajadzētu pazemināties zem minētā devuma. Ja tas notiek, tad attiecīgajām dalībvalstīm vajadzētu veikt pienācīgus pasākumus minētās bāzlīnijas atgūšanai, kā izklāstīts Regulā (ES) 2018/1999. Ja dalībvalsts neuztur savu bāzlīnijas īpatsvaru 12 mēnešu laikposmā, tai 12 mēnešu laikā no minētā laikposma beigām būtu jāpieņem papildu pasākumi, lai atgūtu minēto bāzlīnijas īpatsvaru. Ja dalībvalsts ir faktiski pieņēmusi šādus papildu pasākumus un ir izpildījusi savu pienākumu atgūt bāzlīnijas īpatsvaru, būtu jāpieņem, ka tā ir izpildījusi bāzlīnijas īpatsvara obligātās prasības par visu attiecīgo laikposmu saskaņā ar šo direktīvu un Regulu (ES) 2018/1999. Tāpēc nevar uzskatīt, ka periodā, kad starpība radās, konkrētā dalībvalsts nebūtu izpildījusi savu pienākumu uzturēt savu bāzlīnijas īpatsvaru. Gan 2020. gada satvars, gan 2030. gada satvars kalpo kā Savienības vides un enerģētikas politikas mērķi.
- (11) Ja no atjaunojamās enerģijas īpatsvars Savienības līmenī neatbilst Savienības trajektorijai virzībā uz no atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju vismaz 32 % apmērā, tad dalībvalstīm būtu jāveic papildu pasākumi. Ja Komisija, vērtējot integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus, konstatē vēriena nepietiekamību, tā saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 var Savienības līmenī veikt pasākumus minētā mērķrādītāja garantētai

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 1. lpp.).

sasniegšanai. Ja Komisija integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresa ziņojumu novērtēšanas laikā konstatē progresa nepietiekamību, dalībvalstīm minētās nepietiekamības novēršanai būtu jāpiemēro Regulā (ES) 2018/1999 izklāstītie pasākumi.

- (12) Lai atbalstītu dalībvalstu vērienīgos devumus Savienības mērķrādītāja sasniegšanā, būtu jāizveido finanšu shēma, kuras mērķis būtu veicināt investīcijas atjaunojamās enerģijas projektos šajās dalībvalstīs, tostarp izmantojot finanšu instrumentus.
- (13) Komisijai līdzekļu piešķiršana būtu jāorientē uz atjaunojamās enerģijas projektu kapitāla izmaksu samazināšanu, jo šādām izmaksām ir būtiska ietekme uz atjaunojamās enerģijas projektu izmaksām un to konkurētspēju, kā arī uz tādas būtiskas infrastruktūras attīstīšanu kā pārvades un sadales tīkla infrastruktūra, viedie tīkli un starpsavienojumi, lai varētu plašāk izmantot intensīvāku tehniski iespējamu un saimnieciski pieejamu atjaunojamo enerģiju.
- (14) Komisijai vajadzētu sekmēt kompetento valsts vai reģionu iestāžu vai struktūru apmaiņu ar paraugpraksi, piemēram, regulārās sanāksmēs meklējot vienotu pieeju, kā sekmēt izmaksefektīvu atjaunojamās enerģijas projektu plašāku izmantošanu. Komisijai būtu arī jāveicina investīcijas jaunās, elastīgās un tīrās tehnoloģijās un būtu jāizstrādā piemērota stratēģija, kā atteikties no tehnoloģijām, kuras nepalīdz samazināt emisijas vai nesniedz pietiekamu elastību, balstoties uz pārredzamiem kritērijiem un uzticamiem tirgus cenās signāliem.
- (15) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1099/2008 ⁽¹⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2001/77/EK ⁽²⁾ un 2003/30/EK ⁽³⁾, un Direktīvā 2009/28/EK noteiktas dažādu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas veidu definīcijas. Savienības tiesību aktos par iekšējo enerģijas tirgu ir noteiktas definīcijas, kuras piemērojamas elektroenerģijas nozarē kopumā. Skaidrības un juridiskās noteiktības labad šajā direktīvā ir lietderīgi piemērot minētās definīcijas.
- (16) Elektroenerģijas, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, jeb "atjaunojamās elektroenerģijas" atbalsta shēmas izrādījušās efektīvs līdzeklis, kā sekmēt atjaunojamās elektroenerģijas plašāku izmantošanu. Ja un kad dalībvalstis nolems ieviest atbalsta shēmas, šāds atbalsts būtu jāsniedz tādā veidā, kas pēc iespējas mazāk kropļotu elektroenerģijas tirgu darbību. Tādēļ aizvien lielāks skaits dalībvalstu atbalstu piešķir veidā, kas papildina tirgus ieņēmumus un ievieš uz tirgu balstītas sistēmas, lai noteiktu vajadzīgo atbalsta līmeni. Kopā ar pasākumiem, kas tiek veikti, lai padarītu tirgu piemērotu arvien pieaugošajam atjaunojamās enerģijas īpatsvaram, šāds atbalsts ir izšķiroši svarīgs elements arvien lielākai atjaunojamās elektroenerģijas integrācijai tirgū, vienlaikus ņemot vērā to, ka spēja reaģēt uz tirgus signāliem maziem un lieliem ražotājiem ir atšķirīga.
- (17) Maza mēroga iekārtas var nest lielu labumu nolūkā palielināt sabiedrības atbalstu un nodrošināt atjaunojamās enerģijas projektu izvērsšanu, jo īpaši vietējā līmenī. Lai nodrošinātu šādu maza mēroga iekārtu līdzdalību, tādējādi joprojām varētu būt vajadzīgi specifiski nosacījumi, arī iepirkuma tarifi, nolūkā nodrošināt pozitīvu izmaksu un ieguvumu attiecību saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kas saistīti ar elektroenerģijas tirgu. Tālab – lai investoriem sniegtu juridisko noteiktību – šāda atbalsta saņemšanas nolūkā ir svarīga maza mēroga iekārtu definīcija. Maza mēroga iekārtu definīcijas ir iekļautas valsts atbalsta noteikumos.
- (18) Ievērojot LESD 108. pantu, Komisijai ir ekskluzīva kompetence novērtēt to valsts atbalsta pasākumu saderību ar iekšējo tirgu, kurus dalībvalsts var ieviest no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas attīstīšanai. Minēto novērtējumu veic, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punktu un saskaņā ar visiem attiecīgiem noteikumiem un norādījumiem, kurus Komisija var šajā sakarā pieņemt. Šīs direktīvas noteikumi neskar Komisijas ekskluzīvo kompetenci, kas piešķirta ar LESD.
- (19) Elektroenerģijas, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, ieviešanai būtu jānorit, radot pēc iespējas mazākas izmaksas patērētājiem un nodokļu maksātājiem. Izstrādājot atbalsta shēmas un piešķirot atbalstu,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku (OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/77/EK (2001. gada 27. septembris) par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus (OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/30/EK (2003. gada 8. maijs) par biodegvielas un citu atjaunojamo veidu degvielas izmantošanas veicināšanu transportā (OV L 123, 17.5.2003., 42. lpp.).

dalībvalstīm būtu jātiecas līdz minimumam samazināt kopējās sistēmiskās ieviešanas izmaksas, pa uzņemto dekarbonizācijas kursu virzoties uz nosprausto mērķi – mazoglekļa ekonomiku līdz 2050. gadam. Ir pierādījies, ka uz tirgu balstīti mehānismi, piemēram, iepirkuma procedūras, konkurētspējīgos tirgos daudzos gadījumos efektīvi samazina atbalsta izmaksas. Tomēr konkrētos apstākļos iepirkuma procedūras ne vienmēr veicina nonākšanu pie efektīvām cenām. Tāpēc, lai nodrošinātu izmaksu efektivitāti un līdz minimumam samazinātu vispārējās atbalsta izmaksas, var būt jāapsver iespēja paredzēt līdzsvarotus atbrīvojumus. Jo īpaši būtu jāatļauj dalībvalstīm piešķirt atbrīvojumus no iepirkuma procedūrām un tiešā mārketinga maza mēroga iekārtām un demonstrēšanas projektiem, lai ņemtu vērā to jaudu, kas ir ierobežotāka. Tā kā Komisija izvērtē atjaunojamajai enerģijai piešķirtā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu katrā gadījumā atsevišķi, šādiem atbrīvojumiem būtu jāatbilst attiecīgajām robežvērtībām, kas izklāstītas Komisijas jaunākajās Pamatnostādnēs par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai. Pamatnostādnēs 2014.–2020. gadam minētās robežvērtības ir 1 MW (un 6 MW vai 6 ģenerētārvienības vēja enerģijai) un 500 kW (un 3 MW vai 3 ģenerētārvienības vēja enerģijai) izņēmuma kārtā attiecīgi iepirkuma procedūrām un tiešajam mārketingam. Lai vispārējo atbalsta izmaksu samazināšanas nolūkā palielinātu iepirkuma procedūru efektivitāti, iepirkuma procedūrām, principā, vajadzētu bez diskriminācijas būt atvērtām visiem ražotājiem, kas ražo elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Kamēr dalībvalstis attīsta savas atbalsta shēmas, tās var ierobežot iepirkuma procedūras, tās attiecinot uz konkrētām tehnoloģijām, ja tas ir nepieciešams, lai izvairītos no neoptimāliem rezultātiem, ciktāl ir runa par tīkla ierobežojumiem un tīkla stabilitāti, sistēmas integrācijas izmaksām, vajadzību panākt energoresursu struktūru diversifikāciju un tehnoloģiju ilgtermiņa potenciālu.

- (20) Savos 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam Eiropadome uzsvēra, ka ir būtiski veidot savstarpēji ciešāk savienotu iekšējo enerģijas tirgu un ka ir vajadzīgs pienācīgs atbalsts, lai iekļautu aizvien lielāku dažādas atjaunojamās enerģijas apjomu un lai Savienība šādi varētu pārkārtot savu enerģētiku ar līdera cienīgu vērienu. Tāpēc ir svarīgi nevilcinoties palielināt starpsavienojumu īpatsvaru un panākt progresu ceļā uz Eiropadomes atbalstīto mērķu sasniegšanu, lai tādējādi maksimāli izmantotu visu enerģētikas savienības potenciālu.
- (21) Izstrādājot no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas atbalsta shēmas, dalībvalstīm būtu jāapsver pieejamais biomasas ilgtspējīga piedāvājuma apjoms un pienācīgi jāņem vērā aprites ekonomikas un atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principi, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK⁽¹⁾, lai izvairītos no nevajadzīgiem izejvielu tirgus izkropojumiem. Priekšroka būtu jādod risinājumam, ar ko novērs atkritumu rašanos un nodrošina atkritumu pārstrādi. Dalībvalstīm vajadzētu atturēties no tādu atbalsta shēmu veidošanas, kuras būtu pretrunā atkritumu apsaimniekošanas mērķiem un kuru dēļ neefektīvi tiktu izmantoti pārstrādājami atkritumi.
- (22) Dalībvalstīm ir atšķirīgs atjaunojamās enerģijas potenciāls, un tās izmanto atšķirīgas atbalsta shēmas valsts līmenī. Lielākā daļa dalībvalstu piemēro atbalsta shēmas, ar kurām nodrošina priekšrocības vienīgi tādiem no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtai enerģijai, ko ražo to teritorijā. Lai valsts atbalsta shēmas pareizi darbotos, ir būtiski, lai dalībvalstis turpinātu spēt kontrolēt savu valsts atbalsta shēmu ietekmi un izmaksas atbilstīgi savam atšķirīgajam potenciālam. Viens svarīgs veids, kā sasniegt šīs direktīvas mērķi, joprojām ir – garantēt valsts atbalsta shēmu pienācīgu darbību saskaņā ar Direktīvām 2001/77/EK un 2009/28/EK, lai saglabātu investoru uzticību un dotu iespēju dalībvalstīm izstrādāt efektīvus valsts pasākumus savam attiecīgajam devumam Savienības 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanai atjaunojamās enerģijas jomā un valsts mērķrādītājiem, ko tās ir izvirzījušas pašas. Šai direktīvai būtu jāveicina pārrobežu atbalsts atjaunojamajai enerģijai, nesamērīgi neietekmējot valstu atbalsta shēmas.
- (23) Atbalsta shēmu atvēršana pārrobežu dalībai ierobežo negatīvo ietekmi uz iekšējo enerģijas tirgu un noteiktos apstākļos var dalībvalstīm palīdzēt Savienības mērķrādītāju sasniegt izmaksefektīvāk. Pārrobežu dalība arī dabiski izriet no Savienības atjaunojamās enerģijas politikas attīstības, kura sekmē konvergenci un sadarbību nolūkā dot ieguldījumu Savienības saistošo mērķrādītāju sasniegšanā. Tāpēc ir lietderīgi mudināt, lai dalībvalstis atbalsta shēmas atvērtu arī projektiem citās dalībvalstīs, un noteikt vairākus veidus, kā šādu pakāpenisku atvēršanu varētu īstenot, nodrošinot LESD noteikumu, jo īpaši tā 30., 34. un 110. panta izpildi. Tā kā elektroenerģijas plūsmas izsekot nav iespējams, ir lietderīgi atbalsta shēmu atvēršanu pārrobežu dalībai sasaitīt ar daļām, kuras atbilst centieniem panākt faktiskus fizisku starpsavienojumu līmeņus, un ļaut dalībvalstīm savas atvērtās atbalsta shēmas ierobežot, tās attiecinot vienīgi uz dalībvalstīm, ar kurām tām ir tiešs tīkla pieslēgums, tādā veidā praktiski uzskatāmi demonstrējot, ka starp dalībvalstīm pastāv fiziskas plūsmas. Tomēr tam nekādā gadījumā nevajadzētu ietekmēt elektroenerģijas tirgu starpzonu un pārrobežu darbību.

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

- (24) Lai nodrošinātu, ka atbalsta shēmu atvēršana ir savstarpēja un nes savstarpēju labumu, dalībvalstīm, kas tajās piedalās, būtu jāparaksta sadarbības nolīgumi. Dalībvalstīm būtu jāsauglabā kontrole pār atjaunojamās elektroenerģijas jaudas ieviešanas gaitu savā teritorijā, jo īpaši tāpēc, lai ņemtu vērā saistītās integrācijas izmaksas un vajadzīgās tīklu investīcijas. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāļauj noteikt ierobežojumus attiecībā uz to teritorijā atrodošos iekārtu dalību konkursos, kurus citas dalībvalstis tām atvērušas. Minētajos sadarbības nolīgumos būtu jāatspoguļo visi attiecīgie aspekti, piemēram, grāmatvedības izmaksas saistībā ar projektu, kuru viena dalībvalsts ir uzbūvējusi citas dalībvalsts teritorijā, tostarp izdevumi saistībā ar tīklu stiprināšanu, enerģijas pārvedumiem, glabāšanas un rezerves jaudu, kā arī iespējamo tīkla pārslodzi. Minētajos nolīgumos dalībvalstīm būtu jāņem vērā pasākumi, kas varētu atļaut izmaksefektīvi integrēt šādu papildu atjaunojamās elektroenerģijas jaudu, neatkarīgi no tā, vai tie būtu regulatīvi pasākumi (piemēram, saistīti ar tirgus modeli), vai arī nodrošina papildu investīcijas dažādos elastīguma avotos (piemēram, starpsavienojumi, glabāšana, pieprasījuma reakcija vai elastīga ražošana).
- (25) Dalībvalstīm būtu jāizvairās no kropļojošām situācijām, kuru rezultātā pārāk daudz resursu tiek importēts no trešām valstīm. Šajā ziņā būtu jāapsver un jāveicina pilna aprites cikla pieeja.
- (26) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka atjaunojamās enerģijas kopienas var piedalīties pieejamajās atbalsta shēmās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā lielie dalībnieki. Tāpēc būtu jāļauj dalībvalstīm veikt attiecīgus pasākumus, piemēram, sniegt informāciju, tehnisku un finansiālu atbalstu, samazināt administratīvās prasības, iekļaujot uz kopienas vērstus solīšanas kritērijus, veidojot atjaunojamās enerģijas kopienas vajadzībām atbilstošus solīšanas periodus vai arī nodrošinot atjaunojamās enerģijas kopienām iespēju saņemt atlīdzību tiešā atbalsta veidā, ja tās atbilst mazo iekārtu prasībām.
- (27) Plānojot infrastruktūru, kura ir vajadzīga, lai ražotu elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem, būtu jāņem vērā politikas nostādnes attiecībā uz to personu līdzdalību, kuras projekti ietekmē, jo īpaši vietējo iedzīvotāju līdzdalību.
- (28) Būtu jāsniedz patērētājiem vispusīga informācija, tostarp informācija par energoefektivitāti, ko sniedz siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas, un par zemākām elektrotransportlīdzekļu ekspluatācijas izmaksām, tā nodrošinot katram patērētājam iespēju pašam izvēlēties atjaunojamo enerģiju un nepieļaujot, ka patērētāji tiek tehnoloģiski norobežoti.
- (29) Neskarot LESD 107. un 108. pantu, būtu jānodrošina, ka atjaunojamās enerģijas atbalsta rīcībpolitikas ir prognozējamas un stabilas, un nevajadzētu pieļaut, ka tās bieži mainās vai ka izmaiņas ir ar atpakaļejošu spēku. Nепrognozējama un nestabila politika tieši ietekmē kapitāla finansēšanas izmaksas, projektu attīstīšanas izmaksas un līdz ar to kopējās izmaksas par atjaunojamās enerģijas plašākas izmantošanas pasākumiem Savienībā. Dalībvalstīm būtu jānovērš tas, ka kāda atjaunojamās enerģijas projektu atbalsta izmaiņas varētu negatīvi ietekmēt to ekonomisko dzīvotspēju. Minētajā kontekstā dalībvalstīm būtu jāveicina izmaksefektīvas atbalsta rīcībpolitikas un jānodrošina to finansiālā ilgtspēja. Turklāt būtu jāpublicē orientējošs ilgtermiņa grafiks, kas aptver galvenos paredzētā atbalsta aspektus, neietekmējot dalībvalstu spēju lemt par budžeta piešķiršanu gados, uz kuriem šis grafiks attiecas.
- (30) Attiecībā uz pārrēķināmības palielināšanu, lielāku skaidrību investoriem un patērētājiem un efektīvas pārraudzības iespējām liela nozīme ir dalībvalstu pienākumam sagatavot atjaunojamās enerģijas rīcības plānus un progresa ziņojumus un Komisijas pienākumam ziņot par dalībvalstu progresu. Regula (ES) 2018/1999 šos pienākumus integrē enerģētikas savienības pārvaldības sistēmā, kurā racionalizēti plānošanas, ziņošanas un uzraudzības pienākumi enerģētikas un klimata jomā. Plašākajā e-platfomā, kas izveidota ar minēto Regulu, integrēta arī atjaunojamās enerģijas pārrēķināmības platforma.
- (31) Ir jāparedz pārrēķināmi un skaidri noteikumi no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvara aprēķināšanai un šo energoresursu definēšanai.
- (32) Šīs direktīvas vajadzībām aprēķinot hidroenerģijas un vēja enerģijas ieguldījumu, klimata svārstību ietekme būtu jānormalizē, izmantojot normalizācijas formulu. Turklāt elektroenerģija, kas ražota hidroakumulācijas blokos no ūdens, kas iepriekš uzsūknēts augšup, nebūtu uzskatāma par atjaunojamo elektroenerģiju.

- (33) Siltumsūkņu, kas ļauj izmantot lietderīga temperatūras līmeņa apkārtējās vides un ģeotermālo enerģiju, vai sistēmu, kuras nodrošina aukstumapgādi, darbībai ir nepieciešama elektroenerģija vai cita papildu enerģija. Tāpēc enerģija, ko izmanto šo sistēmu darbināšanai, nebūtu jāieskaita kopējā izmantojamā enerģijā vai no šīs zonas izņemtajā enerģijā. Vērā būtu jāņem tādas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas, kurās enerģijas izlaide vai no zonas izņemtās enerģijas apjoms ievērojami pārsniedz primārās enerģijas daudzumu, ko patērē to darbināšanai. Aukstumapgādes sistēmas veido daļu no dalībvalstīs izmantotās enerģijas, un tāpēc ir lietderīgi, lai aprēķina metodēs tiktu ņemts vērā tas atjaunojamās enerģijas īpatsvars, ko šādās sistēmās izmanto tiešā izmantojuma nozarēs.
- (34) Pasīvās energosistēmas enerģijas ieguvei izmanto ēkas konstrukciju. To uzskata par ietaupītu enerģiju. Lai novērstu divkāršu uzskaiti, šādā veidā iegūtā enerģija, piemērojot šo direktīvu, nebūtu jāņem vērā.
- (35) Dažās dalībvalstīs lielu daļu no enerģijas bruto galapatēriņa sastāda aviācija. Ņemot vērā pašreizējos tehnoloģiskos un regulatīvos šķēršļus, kas kavē biodegvielas komerciālu izmantošanu aviācijā, ir ieteicams piešķirt daļēju atbrīvojumu minētajām dalībvalstīm to valsts gaisa transporta nozares enerģijas bruto galapatēriņa aprēķinā, dodot tām iespēju neiekļaut enerģijas daudzumu, par kuru tās pārsniedz pusotrkāršotu Savienības aviācijas nozares enerģijas bruto galapatēriņa vidējo rādītāju 2005. gadā pēc Eurostat novērtējuma, proti, 6,18 %. Kipra un Malta, būdamas perifēras salu valstis, jo īpaši paļaujas uz aviāciju kā transporta veidu, kas to iedzīvotājiem un ekonomikai ir neaizstājams. Tādēļ Kiprā un Maltā enerģijas bruto galapatēriņš valsts gaisa transporta nozarē ir neproporcionāli augsts, proti, vairāk nekā trīsreiz lielāks nekā vidējais Savienībā 2005. gadā. Tādējādi pašreizējie tehnoloģiskie un regulatīvie ierobežojumi tās skar nesamērīgi. Tādēļ ir piemēroti noteikt, ka šim atbrīvojumam būtu jāaptver apjoms, par kādu tās pārsniedz Savienības vidējo enerģijas bruto galapatēriņu aviācijas nozarē 2005. gadā, kā to novērtējis Eurostat, proti, 4,12 %.
- (36) Komisijas 2016. gada 20. jūlija paziņojumā "Eiropas mazemisiju mobilitātes stratēģija" ir uzsvērts, cik ļoti svarīgas vidējā termiņā aviācijas nozarei ir modernās biodegvielas un no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida degvielas.
- (37) Lai nodrošinātu, ka šīs direktīvas pielikumā izklāstītajā izejvielu, kas rada modernās biodegvielas un citas biodegvielas un biogāzes, sarakstā tiek ņemti vērā Direktīvā 2008/98/EK noteiktie atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principi, Savienības ilgtspējas kritēriji un vajadzība nodrošināt, ka minētais pielikums, sekmējot atkritumu un atlikumu izmantošanu, nerada papildu pieprasījumu pēc zemes, Komisijai, regulāri izvērtējot minēto pielikumu, būtu jāapsver iespēja tajā iekļaut papildu izejvielas, kas nerada ievērojamus (blakus)produktu, atkritumu vai atlikumu tirgu izkropļojumus.
- (38) Lai radītu iespējas samazināt izmaksas, kas ir saistītas ar šajā direktīvā noteiktā Savienības mērķrādītāja sasniegšanu, un dalībvalstīm dotu iespēju elastīgi izvēlēties, kā pēc 2020. gada noslīdēt zem to 2020. gada nacionālajiem mērķrādītājiem, ir lietderīgi dalībvalstīs veicināt citās dalībvalstīs saražotas no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas patēriņu, kā arī sniegt iespēju dalībvalstīm savā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā ieskaitīt citās dalībvalstīs patērēto atjaunojamo enerģiju. Tāpēc Komisijai būtu jāizveido Savienības no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas attīstības platforma (URDP), kas ļaus dalībvalstīm savstarpēji tirgoties ar atjaunojamās enerģijas daļām papildus divpusējiem sadarbības nolīgumiem. Paredzēts, ka URDP papildinās atbalsta shēmu brīvprātīgu atvēršanu tādiem projektiem, kas atrodas citās dalībvalstīs. Nolīgumi starp dalībvalstīm ietver statistiskus pārvedumus, dalībvalstu kopprojektus vai kopīgas atbalsta shēmas.
- (39) Dalībvalstis būtu jāmudina izmantot visas attiecīgās sadarbības formas saistībā ar šajā direktīvā izvirzītajiem mērķiem un informēt iedzīvotājus par ieguvumiem, kas izriet no sadarbības mehānismu izmantošanas. Šāda sadarbība var notikt visos līmeņos, un tā var būt divpusēja vai daudzpusēja. Sadarbība iespējama ne tikai ar šajā direktīvā ekskluzīvi paredzētajiem mehānismiem, kas ietelmē sasniedzamā atjaunojamās enerģijas īpatsvara aprēķinu un mērķrādītāja sasniegšanu, proti, ar statistiskiem pārvedumiem no vienas dalībvalsts uz citām, kas īstenoti vai nu divpusēji vai izmantojot URDP, ar kopprojektiem un kopīgām atbalsta shēmām; tā var būt arī, piemēram, informācijas un paraugprakses apmaiņa, kā to jo īpaši paredz ar Regulu (ES) 2018/1999 izveidotā e-platforma, un citāda visu veidu atbalsta shēmu brīvprātīga saskaņošana.

- (40) Nosakot dalībvalstu atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, vajadzētu būt iespējai ņemt vērā importēto elektroenerģiju, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem ārpus Savienības. Lai garantētu no neatjaunojamās izcelsmes energoresursiem iegūtas enerģijas efektīvu aizstāšanu ar atjaunojamo enerģiju Savienībā un trešās valstīs, ir lietderīgi nodrošināt uzticamu šādas enerģijas importa izsekojamību un uzskaiti. Tiks apsvērta iespēja slēgt nolīgumus ar trešām valstīm par iespējam organizēt šādu tirdzniecību ar atjaunojamo elektroenerģiju. Ja saskaņā ar lēmumu, kas šajā sakarā pieņemts, ievērojot Enerģētikas kopienas līgumu ⁽¹⁾, attiecīgie šīs direktīvas noteikumi uzliek saistības minētā līguma līgumslēdzējām pusēm, tām būtu jāpiemēro šajā direktīvā paredzētie dalībvalstu savstarpējas sadarbības pasākumi.
- (41) Ja dalībvalstis apņemas īstenot kopīgus projektus ar vienu vai vairākām trešām valstīm saistībā ar atjaunojamās elektroenerģijas ražošanu, tad šādus kopīgus projektus ir lietderīgi attiecināt tikai uz nesekmīgām iekārtām vai iekārtām, kuru jauda ir nesekmīgi palielināta. Tas palīdzēs nodrošināt, lai no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars trešo valstu kopējā energopatēriņa apjomā nesamazinātos tādēļ, ka no atjaunojamiem energoresursiem iegūtā enerģija tiek importēta Savienībā.
- (42) Papildus tam, ka tiek izveidota Savienības sistēma, kura veicina no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu, ar šo direktīvu arī palielina iespējamo labvēlīgo ietekmi, ko Savienība un dalībvalstis varētu just, veicinot atjaunojamās enerģijas nozares straujāku attīstību trešās valstīs. Savienībai un dalībvalstīm būtu jāveicina pētniecība, izstrāde un investīcijas atjaunojamās enerģijas ražošanas nozarē jaunattīstības valstīs un citās partnervalstīs, vienlaikus pilnībā ievērojot starptautisko tiesību normas, tādējādi stiprinot šo valstu vides un ekonomikas ilgtspēju un spēju eksportēt atjaunojamo enerģiju.
- (43) Procedūrai, ko izmanto atļauju, sertifikātu un licenču izsniegšanai attiecībā uz atjaunojamās enerģijas stacijām, vajadzētu būt objektīvai, pārredzamai, nediskriminējošai un samērīgai, piemērojot noteikumus konkrētiem projektiem. Jo īpaši ir lietderīgi izvairīties no jebkāda nevajadzīga sloga, kas varētu rasties, atjaunojamās enerģijas projektus klasificējot pie tām iekārtām, kuras rada augstu risku veselībai.
- (44) Lai ātri attīstītu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu, ņemot vērā tās vispārējo augsto lietderību no ilgtspējas un vides aizsardzības viedokļa, dalībvalstīm, piemērojot administratīvos noteikumus vai plānošanas shēmas un tiesību aktus, kuri paredzēti iekārtu licencēšanai attiecībā uz piesārņojuma samazināšanu un ražotņu uzraudzību, gaisa piesārņojuma novēršanai vai bīstamu vielu noplūdes vidē nepieļaušanai vai samazināšanai līdz minimumam, būtu jāņem vērā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas devums vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jomā izvirzīto mērķu sasniegšanā, jo īpaši salīdzinājumā ar no neatjaunojamās izcelsmes energoresursiem iegūtas enerģijas iekārtām.
- (45) Būtu jānodrošina šīs direktīvas un citu Savienības tiesību aktu vides jomā mērķu saskaņīgums. Konkrēti, atjaunojamās enerģijas iekārtu novērtēšanas, plānošanas vai licencēšanas laikā dalībvalstīm būtu jāņem vērā visi Savienības tiesību akti vides jomā un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas devums vides un klimata pārmaiņu jomā izvirzīto mērķu sasniegšanā, jo īpaši salīdzinājumā ar no neatjaunojamās izcelsmes energoresursiem iegūtas enerģijas iekārtām.
- (46) Ģeotermālā enerģija ir svarīgs vietējs atjaunojamās enerģijas resurss, kuram parasti ir zemākas emisijas nekā fosilajiem kurināmajiem, un konkrēta veida ģeotermālās enerģijas ražotnēm saražoto emisiju līmenis ir tuvu nullei. Tomēr, atkarībā no teritorijas ģeoloģiskajām īpatnībām ģeotermālās enerģijas ražošanas procesā no pazemes šķidrājiem iežiem un citiem dziļākiem ģeoloģiskiem veidojumiem gaisā var nonākt siltumnīcefekta gāzes un citas vielas, kas ir kaitīgas veselībai un videi. Tāpēc Komisijai būtu jāveicina vienīgi tādas ģeotermālās enerģijas izplatīšanās, kurai ir maza ietekme uz vidi un kuras rezultātā – salīdzinājumā ar neatjaunojamiem energoresursiem – veidojas siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums.
- (47) Valsts, reģionālā un – attiecīgā gadījumā – vietējā līmenī pieņemtie noteikumi un saistības attiecībā uz minimālajām prasībām no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas lietošanai jaunās un atjaunotās ēkās ir būtiski palielinājuši no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu. Šie pasākumi Savienībā būtu jāsekmē plašākā mērogā, vienlaikus ar būvniecības noteikumiem un būvnormatīviem veicinot no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas energoefektīvāku izmantošanu līdz ar energotaupības un energoefektivitātes pasākumu īstenošanu.

⁽¹⁾ OVL 198, 20.7.2006., 18. lpp.

- (48) Lai veicinātu un paātrinātu minimālo līmeņu noteikšanu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanai ēkās, šo minimālo līmeņu aprēķināšanai attiecībā uz jaunām ēkām un esošām ēkām, kurās veic kapitālremontu, vajadzētu nodrošināt pietiekamu pamatu tam, lai varētu novērtēt, vai atjaunojamās enerģijas minimālo līmeņu iekļaušana ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējama. Minēto prasību izpildes nolūkā dalībvalstīm cita starpā būtu jāatļauj izmantot efektīva centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde, vai, ja centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas nav pieejamas, – cita energoinfrastruktūra.
- (49) Lai nodrošinātu, ka nacionālie atjaunojamo energoresursu siltumapgādes un aukstumapgādes attīstīšanas pasākumi ir balstīti uz visaptverošu valsts atjaunojamo energoresursu un atkritumu enerģijas potenciāla kartēšanu un analīzi un ka minētie pasākumi paredz aizvien pilnvērtīgāk izmantot atjaunojamo enerģiju – šajā nolūkā cita starpā atbalstot inovatīvas tehnoloģijas, piemēram, siltumsūkņus, ģeotermālās un saules siltumenerģijas tehnoloģijas, – un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma avotus, ir lietderīgi prasīt, lai dalībvalstis novērtē savu valsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas potenciālu un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantojumu siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, jo īpaši nolūkā veicināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas plašāku izmantošanu siltumapgādes un aukstumapgādes iekārtās un atbalstīt konkurētspējīgu un efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi. Lai nodrošinātu saskaņību ar siltumapgādei un aukstumapgādei piemērojamajām energoefektivitātes prasībām un mazinātu administratīvo slogu, minētais novērtējums būtu jāietver visaptverošajos novērtējumos, ko veic un paziņo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/27/ES ⁽¹⁾ 14. pantu.
- (50) Pieredze liecina, ka pārredzamu noteikumu trūkums, kā arī neefektīva dažādu atļauju piešķiršanas iestāžu koordinācija kavē no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas plašāku izmantošanu. Norādījumu sniegšana pieteikumu iesniedzējiem administratīvo atļauju pieteikšanas un piešķiršanas procesa laikā ar administratīva kontaktpunkta starpniecību ir paredzēta, lai samazinātu sarežģītību, ar kuru saskaras projektu izstrādātājs, un palielinātu efektivitāti un pārredzamību, tostarp no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem un atjaunojamās enerģijas kopienām. Šādi norādījumi sniedzami atbilstīgā pārvaldības līmenī, ņemot vērā dalībvalstu īpatnības. Vienotajiem kontaktpunktiem visa administratīvā procesa laikā būtu jāsniedz pieteikuma iesniedzējam norādījumi un tas jāatbalsta tā, lai pieteikuma iesniedzējs atļaujas piešķiršanas procesa pabeigšanai nav spiests sazināties ar citām administratīvām struktūrām, izņemot gadījumus, kad pieteikuma iesniedzējs tam pats dod priekšroku.
- (51) Garas administratīvās procedūras ir būtisks administratīvs šķērslis un ir dārgas. Administratīvo atļauju piešķiršanas procesa vienkāršošanai un skaidriem termiņiem tiem lēmumiem, kas jāpieņem iestādēm, kuras ir kompetentas izsniegt atļaujas elektroenerģijas ražošanas iekārtai, pamatojoties uz aizpildītu pieteikumu, vajadzētu stimulēt efektīvāku procedūru apstrādi, tādējādi samazinot administratīvās izmaksas. Būtu jādara pieejama procedūru rokasgrāmata, lai procedūras būtu saprotamākas projektu izstrādātājiem un iedzīvotājiem, kas vēlas investēt atjaunojamajā enerģijā. Lai veicinātu to, ka arvien lielāks skaits mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) un atsevišķu iedzīvotāju izmanto atjaunojamo enerģiju saskaņā ar šajā direktīvā izklāstītajiem mērķiem, attiecībā uz nelieliem atjaunojamās enerģijas projektiem, tostarp tādiem risinājumiem, kas ir decentralizēti, piemēram, jumta saules enerģijas iekārtas, būtu jānosaka vienkārša procedūra, ar kuru kompetentajai struktūrai paziņo par tīkla pieslēgumiem. Lai reaģētu uz aizvien pieaugošo vajadzību atjaunināt jaudu esošām atjaunojamās enerģijas stacijām, būtu jānosaka racionalizētas atļauju piešķiršanas procedūras. Šī direktīva, jo īpaši noteikumi par administratīvo atļauju piešķiršanas procesa organizāciju un ilgumu, būtu jāpiemēro, neskarot starptautiskās un Savienības tiesības, tostarp noteikumus vides un cilvēka veselības aizsardzībai. Pienācīgi pamatotos ārkārtējos apstākļos vajadzētu būt iespējamam sākotnējos grafikus pagarināt vēl par maksimums vienu gadu.
- (52) Lai rosinātu plašāk izmantot atjaunojamo enerģiju, būtu jālikvidē informācijas un apmācības kursu trūkums, jo īpaši siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā.
- (53) Ciktāl piekļuve uzstādītāja profesijai un nodarbošanās ar to ir regulēta, priekšnosacījumi profesionālo kvalifikāciju atzīšanai ir ietverti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/36/EK ⁽²⁾. Tādēļ šo direktīvu piemēro, neskarot Direktīvu 2005/36/EK.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

- (54) Lai arī Direktīvā 2005/36/EK ir noteiktas prasības par profesionālo kvalifikāciju, tostarp arhitektu kvalifikācijas, savstarpēju atzīšanu, ir arī jānodrošina, lai plānotāji un arhitekti savos plānos un projektos pienācīgi apsver optimālo atjaunojamās enerģijas un augstas efektivitātes tehnoloģiju kombināciju. Tādēļ dalībvalstīm šajā sakarā vajadzētu sniegt skaidrus norādījumus. Tas būtu jāveic, neskarot minēto direktīvu un jo īpaši tās 46. un 49. pantu.
- (55) Vienīgā funkcija izcelsmes apliecinājumiem, kas izdoti, piemērojot šo direktīvu, ir parādīt galalietotājiem, ka dotā enerģijas daļa vai daudzums ir ražots no atjaunojamajiem energoresursiem. Izcelsmes apliecinājumu var nodot no viena turētāja citam neatkarīgi no enerģijas, uz kuru tas attiecas. Tomēr, lai nodrošinātu to, ka atjaunojamās enerģijas vienība lietotājam tiek norādīta tikai vienreiz, būtu jānovērš divkārsa izcelsmes apliecinājumu uzskaitē un norādīšana. Atjaunojamo enerģiju, kuras izcelsmes apliecinājumu ražotājs pārdevis atsevišķi, nebūtu galalietotājam jānorāda vai jāpārdod kā atjaunojamā enerģija. "Zaļos sertifikātus", ko izmanto atbalsta shēmām, ir svarīgi nošķirt no izcelsmes apliecinājumiem.
- (56) Ir lietderīgi atjaunojamās elektroenerģijas patērētāju tirgum paredzēt iespēju dot ieguldījumu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas jomas attīstībā. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāprasa, lai elektroenerģijas piegādātāji, kuri galalietotājus informē par savu energoresursu struktūru saskaņā ar Savienības tiesību aktiem attiecībā uz iekšējo elektroenerģijas tirgu, vai kuri patērētājiem tirgo enerģiju, atsaucoties uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas patēriņu, izmanto izcelsmes apliecinājumus no iekārtām, kuras ražo atjaunojamo enerģiju.
- (57) Svarīgi nodrošināt informāciju par to, kā atbalstāmo elektroenerģiju piešķir galalietotājiem. Lai uzlabotu šīs patērētājiem sniedzamās informācijas kvalitāti, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka par visām saražotās atjaunojamās enerģijas vienībām tiek izdoti izcelsmes apliecinājumi, izņemot gadījumus, ja tās nolemj izcelsmes apliecinājumus neizdot tiem ražotājiem, kuri saņem arī finansiālu atbalstu. Ja dalībvalstis nolemj izsniegt izcelsmes apliecinājumus tiem ražotājiem, kuri saņem arī finansiālu atbalstu, vai izcelsmes apliecinājumus ražotājiem tieši neizsniegt, tām vajadzētu būt iespējamam izvēlēties, ar kādiem līdzekļiem un mehānismiem ņemt vērā minēto izcelsmes apliecinājumu tirgus vērtību. Ja atjaunojamās enerģijas ražotāji saņem arī finansiālu atbalstu, attiecīgajā atbalsta shēmā būtu atbilstīgi jāņem vērā izcelsmes apliecinājumu tirgus vērtība tam pašam produktam.
- (58) Direktīva 2012/27/ES paredz izcelsmes apliecinājumus, kas pierāda izcelsmi elektroenerģijai, kas saražota augstas efektivitātes koģenerācijas stacijās. Tomēr šādiem izcelsmes apliecinājumiem nav precizēts nekāds lietojums, tāpēc var atļaut tos arī izmantot, informējot par augstas efektivitātes koģenerācijas stacijās saražotas enerģijas lietojumu.
- (59) Izcelsmes apliecinājumus, ko pašlaik piešķir par atjaunojamo elektroenerģiju, vajadzētu sākt piešķirt arī par atjaunojamo resursu gāzi. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izcelsmes apliecinājumu sistēmu paplašināt, to attiecinot arī uz enerģiju, kas iegūta no neatjaunojamiem energoresursiem. Tas būtu konsekvents veids, kā galalietotājiem pierādīt atjaunojamo resursu gāzu, piemēram, biometāna, izcelsmi, un veicinātu aktīvāku šādas gāzes pārrobežu tirdzniecību. Tas arī dotu iespēju izveidot izcelsmes apliecinājumus citai atjaunojamo resursu gāzei, piemēram, ūdeņradim.
- (60) Jāatbalsta no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas integrācija pārvades un sadales tīklos un enerģijas uzkrāšanas sistēmu izmantošana integrētai mainīgai no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanai, it sevišķi ar noteikumiem par dispečēšanu un piekļuvi tīklam. Satvars atjaunojamās elektroenerģijas integrēšanai ir noteikts citos Savienības tiesību aktos attiecībā uz iekšējo elektroenerģijas tirgu. Tomēr minētais satvars neietver noteikumus par atjaunojamo resursu gāzes integrēšanu gāzes tīklā. Tāpēc ir nepieciešams iekļaut šādus noteikumus šajā direktīvā.
- (61) Ir apzinātas iespējas nodrošināt ekonomisko izaugsmi ar inovācijām un ilgtspējīgu un konkurētspējīgu enerģētikas politiku. Bieži vien no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošana ir atkarīga no vietējiem vai reģionāliem MVU. Ir svarīgas tās vietējo uzņēmumu veidošanās, ilgtspējīgas izaugsmes un kvalitatīvas nodarbinātības iespējas, ko dalībvalstīm un to reģioniem dod investīcijas no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas reģionālajā un vietējā ražošanā. Tādēļ Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveicina un jāatbalsta valsts un

reģionāla līmeņa attīstības pasākumi šajās jomās, jāveicina apmaiņa ar paraugpraksi no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanā starp vietējām un reģionālajām attīstības iniciatīvām un jānodrošina vairāk tehniskās palīdzības un apmācības programmu, lai nostiprinātu zināšanas normatīvu, tehnikas un finanšu jomā un veicinātu informētību par pieejamām finansēšanas iespējām, tostarp par to, kā mērķtiecīgāk izmantot Savienības finansējumu, piemēram, kā minētajā jomā izmantot kohēzijas politikas finansējumu.

- (62) Vietējās un reģionālās pašpārvaldes iestādes bieži vien nosaka vērienīgākus atjaunojamo energoresursu mērķrādītājus, kas pārsniedz valsts mērķrādītājus. Reģionālo un vietējo pašpārvaldes iestāžu apņemšanās stimulēt atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes attīstību pašlaik tiek atbalstīta ar dažādu tīklu starpniecību, piemēram, ar Pilsētas mēru paktu, Eiropas Viedo pilsētu vai Viedo kopienu iniciatīvu, un ar ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu izstrādāšanu. Šādi tīkli ir neaizstājami un būtu jāpaplašina, jo tie palielina informētību un veicina apmaiņu ar paraugpraksi un finansiālā atbalsta pieejamību. Minētajā kontekstā Komisijai būtu jāatbalsta arī tie reģioni un vietējās pašpārvaldes iestādes, kas ir kļuvuši par līderiem un ir ieinteresēti sadarboties pārrobežu mērogā, palīdzot tiem veidot sadarbības mehānismus, piemēram, Eiropas teritoriālās sadarbības grupu, kurā dažādu dalībvalstu valsts iestādes var apvienoties un kopīgi sniegt pakalpojumus un īstenot projektus, neprasot, ka valstu parlamentiem ir jāparaksta un jāratificē iepriekšēja starptautiska vienošanās. Būtu jāapsver arī citi inovatīvi pasākumi, ar ko piesaistīt vairāk investīciju jaunām tehnoloģijām, piemēram, energoefektivitātes līgumi un standartizācijas procesi publiskā finansējuma jomā.
- (63) Veicinot no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas tirgus attīstību, jāņem vērā tā labvēlīgā ietekme uz reģionu un vietējas attīstības iespējām, eksporta iespējām, sociālo kohēziju un nodarbinātības iespējām, jo īpaši attiecībā uz MVU un neatkarīgiem enerģijas ražotājiem, arī no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem un atjaunojamās enerģijas kopienām.
- (64) LESD 349. pantā ir atzīta tālāko reģionu īpašā situācija. Tālāko reģionu enerģētikas sektoram bieži vien raksturīga izolētība, ierobežots piedāvājums un atkarība no fosilajiem kurināmajiem, tomēr minētajiem reģioniem ir svarīgi vietēji atjaunojamie energoresursi. Tādējādi tālākie reģioni varētu rādīt piemēru, kā Savienībā var izmantot inovatīvas energotehnoloģijas. Tāpēc ir jāveicina atjaunojamās enerģijas plašāka izmantošana, lai šie reģioni iegūtu lielāku enerģētisko autonomiju, un jāatzīst to īpašā situācija atjaunojamās enerģijas potenciāla un publiskā atbalsta nepieciešamības ziņā. Būtu jāparedz atkāpe, kurai ir ierobežota ietekme vietējā līmenī, kas dalībvalstīm ļauj pieņemt īpašus kritērijus, lai nodrošinātu tiesības saņemt finansiālu atbalstu par dažu biomasas kurināmo/degvielu patēriņu. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieņemt šādus īpašus kritērijus iekārtām, kurās izmanto biomasas kurināmo/degvielas un kuras atrodas tālākā reģionā, kas minēts LESD 349. pantā, kā arī biomasai, kuru izmanto kā kurināmo šādās iekārtās un kura neatbilst saskaņotajiem ilgtspējas, energoefektivitātes un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, kas noteikti šajā direktīvā. Šādi īpaši kritēriji biomasas kurināmajiem/degvielām būtu jāpiemēro neatkarīgi no minētās biomasas izcelsmes vieta ir kādā no dalībvalstīm vai trešā valstī. Turklāt visus īpašos kritērijus būtu objektīvi jāpamato tādu iemeslu dēļ kā attiecīgā tālākā reģiona enerģētiskā neatkarība un nepieciešamība nodrošināt vienmērīgu pāreju uz ilgtspējas kritērijiem, energoefektivitātes kritērijiem un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem attiecībā uz šajā direktīvā paredzētajiem biomasas kurināmajiem/degvielām šādā tālākā reģionā.

Ņemot vērā to, ka energoresursu struktūru elektroenerģijas ražošanai tālākos reģionos galvenokārt veido degvielas, ir jāļauj pienācīgi ņemt vērā siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijus šajos reģionos. Tāpēc būtu lietderīgi nodrošināt fosilajiem kurināmajiem paredzētu īpašu komparatoru tālākos reģionos saražotai elektroenerģijai. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai to īpašie kritēriji tiktu efektīvi ievēroti. Visbeidzot, neskarot atbalstu, kas sniegts atbilstīgi atbalsta shēmām saskaņā ar šo direktīvu, dalībvalstīm nebūtu jāatsakās ņemt vērā, pamatojoties uz citiem ilgtspējas apsvērumiem, biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, kas iegūti saskaņā ar šo Direktīvu. Šis aizliegums paredzēts, lai nodrošinātu, ka biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, kas atbilst šajā direktīvā paredzētajiem saskaņotajiem kritērijiem, turpina gūt labumu, ko sniedz tirdzniecības atvieglošanas mērķi, kas izvirzīti ar šo direktīvu, tostarp saistībā ar attiecīgajiem tālākiem reģioniem.

- (65) Ir piemēroti dot iespēju izstrādāt decentralizētas atjaunojamās enerģijas tehnoloģijas un uzkrāšanas sistēmas nediskriminējošos apstākļos un nekavējot finansiālas investīcijas infrastruktūrā. Pārejai uz decentralizētu enerģijas ražošanu ir daudz priekšrocību, tostarp tā ļauj izmantot vietējos energoresursus, palielināt vietējo energoapgādes drošību, samazināt transportēšanas attālumus un enerģijas zudumus sakarā ar enerģijas pārvadi. Šāda decentralizācija arī veicina kopienu attīstību un kohēziju, nodrošinot ienākumu avotus un radot darbvietas vietējā mērogā.

- (66) Atjaunojamās elektroenerģijas pašpatēriņam kļūstot aizvien nozīmīgākam, ir jādefinē, kas ir “no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji” un “no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji, kas rīkojas kopīgi”. Ir vajadzīgs arī izstrādāt tiesisko regulējumu, kas ļautu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem ražot, patērēt, uzkrāt un pārdot elektroenerģiju, nesaskaroties ar nesamērīgiem šķēršļiem. Piemēram, daudzdzīvokļu māju iemītniekiem vajadzētu būt iespējai gūt labumu no patērētāju iespēju veicināšanas tādā pašā apmērā kā savrupmājās dzīvojošām ģimenēm. Tomēr būtu jāļauj dalībvalstīm nošķirt individuālos no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājus un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājus, kas rīkojas kopīgi, to atšķirīgo īpašību dēļ tiktāl, ciktāl jebkāda šāda atšķirīga attieksme ir samērīga un pienācīgi pamatota.
- (67) Ja tiek nodrošinātas iespējas atjaunojamās enerģijas pašpatērētājiem, kas rīkojas kopīgi, tad atjaunojamās enerģijas kopienas ar mazāku patēriņu un zemākiem piegādes tarifiem var arī palielināt energoefektivitāti mājāsaimniecības līmenī un palīdzēt cīnīties pret enerģētisko nabadzību. Dalībvalstīm būtu attiecīgā gadījumā jāizmanto minētā iespēja, tostarp izvērtējot, cik lielā mērā ir iespējams nodrošināt, ka piedalīties var mājāsaimniecības, kas citādi to nevarētu izdarīt, tostarp neaizsargāti patērētāji un īrnieki.
- (68) No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem nebūtu jāsakaras ar diskriminējošu vai nesamērīgu slogu vai izmaksām, un tiem nebūtu jāpiemēro nepamatotas maksas. Būtu jāņem vērā to ieguldījums klimata un enerģētikas mērķrādītāja sasniegšanā un izmaksas un ieguvumi, ko tie rada plašākajā energosistēmā. Tāpēc dalībvalstīm parasti nevajadzētu piemērot maksu par elektroenerģiju, ko vienā un tajā pašā objektā saražo un patērē no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai piemērot nediskriminējošas un samērīgas maksas par šādu elektroenerģiju, ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu elektrosistēmas finansiālo ilgtspēju, sniegtu tikai tādu atbalstu, kas ir objektīvi vajadzīgs, un efektīvi izmantotu savas atbalsta shēmas. Vienlaikus dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji līdzsvarotā un atbilstošā veidā sniedz ieguldījumu elektroenerģijas ražošanas, sadales un patēriņa vispārējā izmaksu dalīšanas sistēmā, ja elektroenerģija tiek ievadīta tīklā.
- (69) Šajā nolūkā dalībvalstīm parasti nevajadzētu piemērot maksu par elektroenerģiju, ko vienā un tajā pašā objektā individuāli saražo un patērē no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji. Tomēr, lai nepieļautu, ka minētais stimulējošais pasākums skar atjaunojamās enerģijas atbalsta shēmu finansiālo ilgtspēju, minēto stimulējošo pasākumu varētu piemērot tikai mazām iekārtām, kuru elektroenerģijas jauda nepārsniedz 30 kW. Konkrētos gadījumos dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai piemērot no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem maksas par pašpatērēto elektroenerģiju, ja tās efektīvi izmanto savas atbalsta shēmas un piemēro nediskriminējošu un efektīvu piekļuvi savām atbalsta shēmām. Dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējamam piemērot daļējus atbrīvojumus no maksām, nodevām vai to apvienojumu un atbalstu, tos nosakot līdz tādām līmenim, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu šādu projektu ekonomisko dzīvotspēju.
- (70) Vietējo iedzīvotāju un vietējo iestāžu iesaistīšanās atjaunojamās enerģijas projektos ar atjaunojamās enerģijas kopienu starpniecību ir devusi ievērojamu pievienoto vērtību, kas izpaužas kā atjaunojamās enerģijas noderīguma atzišana vietējā mērogā un papildu privātā kapitāla pieejamība, un tas rada vietējās investīcijas, lielāku izvēli patērētājiem un plašāku iedzīvotāju līdzdalību enerģētikas pārkārtošanā. Aizvien palielinoties atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudai, šāda vietējās sabiedrības iesaistīšanās ir vēl svarīgāka. Pasākumu, kuru mērķis ir atjaunojamās enerģijas kopienām dot iespēju kā vienlīdzīgām dalībniecēm konkurēt ar citiem ražotājiem, nolūks ir arī palielināt vietējo iedzīvotāju līdzdalību atjaunojamās enerģijas projektos un tādējādi vairojot atbalstu atjaunojamajai enerģijai.
- (71) Vietējām atjaunojamās enerģijas kopienām to raksturīgo iezīmju, tādu kā lieluma, īpašumtiesību struktūras un projektu skaita, dēļ var būt grūti uz vienlīdzīgiem pamatiem konkurēt ar lieliem tirgus dalībniekiem, proti, ar konkurentiem, kuri īsteno lielākus projektus vai kuru rīcībā ir vairāk aktīvu. Tādēļ dalībvalstīm vajadzētu būt iespējamam izvēlēties jebkādu atjaunojamās enerģijas kopienu subjekta formu ar noteikumu, ka šāds subjekts, rīkojoties savā vārdā, var īstenot tiesības un uz to var attiekties konkrēti pienākumi. Lai nepieļautu ļaunprātīgu izmantošanu un nodrošinātu plašu līdzdalību, atjaunojamās enerģijas kopienām vajadzētu spēt palikt autonomām no atsevišķiem locekļiem un citiem tradicionāliem tirgus dalībniekiem, kuri ir kopienas locekļi vai kapitāldaļu turētāji vai kuri ar kopienu sadarbojas citos veidos, piemēram, ar investīcijām. Iespējai piedalīties atjaunojamās enerģijas projektos vajadzētu būt atvērta visiem potenciāliem vietējiem dalībniekiem, pamatojoties uz objektivitātiem, pārredzamību un nediskriminējošiem kritērijiem. Pasākumi, kuru mērķis ir novērst vietējām atjaunojamās enerģijas kopienām neizdevīgo stāvokli, kas saistīts ar to raksturīgajām iezīmēm lieluma, īpašumtiesību struktūras un projektu skaita ziņā, ietver pasākumus, kas atjaunojamās enerģijas kopienām dod iespēju darboties energosistēmā un veicina to integrāciju tirgū. Atjaunojamās enerģijas kopienām būtu jāspēj savstarpēji dalīties ar

enerģiju, kas tiek saražota to kopienai piederošajās iekārtās. Tomēr kopienu locekļi nebūtu jāatbrīvo no tādām attiecīgajām izmaksām, maksām, nodevām un nodokļiem, kas līdzīgā situācijā būtu jāsedz galapatērētājiem, kas nav kopienu locekļi, vai ražotājiem, vai ja minētajiem pārvedumiem tiek izmantota publiskā tīkla infrastruktūra.

- (72) Mājsaimniecību patērētājiem un kopienām, kas veic no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņu, būtu jā saglabā savas patērētāju tiesības, tostarp tiesības slēgt līgumu ar pašu izvēlētu piegādātāju un tiesības mainīt piegādātāju.
- (73) Siltumapgāde un aukstumapgāde veido aptuveni pusi enerģijas galapatēriņa Savienībā, un to uzskata par svarīgu nozari energosistēmas dekarbonizācijas paātrināšanā. Turklāt tā ir arī enerģētiskajai drošībai stratēģiski svarīga nozare, jo ir plānots līdz 2030. gadam panākt, lai aptuveni 40 % no atjaunojamās enerģijas patēriņa veidotu siltumapgāde un aukstumapgāde no atjaunojamajiem energoresursiem. Tomēr tas, ka Savienības līmenī trūkst saskaņotas stratēģijas, ārējās izmaksas nav internalizētas un siltumapgādes un aukstumapgādes tirgi ir sadrumstaloti, ir sekas tam, ka šajā nozarē līdz šim novērots salīdzinoši lēns progress.
- (74) Vairākas dalībvalstis siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē īstenojušas pasākumus nolūkā sasniegt savu 2020. gadam izvirzīto atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju. Tomēr, tā kā nav saistošu nacionālo mērķrādītāju laikposmam pēc 2020. gada, ar atlikušajiem valstīs nodrošinātajiem stimuliem vien var nepietikt, lai sasniegtu dekarbonizācijas ilgtermiņa mērķus, kas izvirzīti 2030. gadam un 2050. gadam. Lai panāktu šādu mērķu sasniegšanu, stiprinātu investoriem vajadzīgo noteiktību un veicinātu to, ka Savienības mērogā tiek izveidots tirgus siltumapgādei un aukstumapgādei no atjaunojamajiem energoresursiem, vienlaikus ievērojot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", ir lietderīgi sekmēt dalībvalstu centienus nodrošināt siltumapgādi un aukstumapgādi no atjaunojamajiem energoresursiem, tiecoties panākt atjaunojamās enerģijas īpatsvara pakāpenisku palielināšanos. Ņemot vērā dažu siltumapgādes un aukstumapgādes tirgu sadrumstalotību, ļoti svarīgi ir šādu centienu plānošanā nodrošināt elastīgumu. Svarīgi ir arī nodrošināt, lai, iespējams, aizvien plašāk ieviešot siltumapgādi un aukstumapgādi no atjaunojamajiem energoresursiem, netiktu radīta nelabvēlīga blakusietekme uz vidi vai nesamērīgas vispārējās izmaksas. Lai šo risku mazinātu, atjaunojamās enerģijas īpatsvara palielināšanā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē būtu jāņem vērā to dalībvalstu situācija, kurās šis īpatsvars jau ir ļoti liels, vai to dalībvalstu situācija, kurās netiek izmantots atlikumsiltums un atlikumaukstums, kā tas ir Kiprā un Maltā.
- (75) Centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde patlaban veido aptuveni 10 % no siltumenerģijas pieprasījuma Savienībā, tomēr situācija dažādās dalībvalstīs ļoti atšķiras. Komisijas siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijā ir atzīts centralizētās siltumapgādes dekarbonizācijas potenciāls, kuru iespējams īstenot, uzlabojot energoefektivitāti un paplašinot atjaunojamās enerģijas izmantošanu.
- (76) Enerģētikas savienības stratēģijā arī atzīta iedzīvotāju loma tādā enerģētikas pārkārtošanā, kurā iedzīvotāji iesaistās ar entuziasmu, izmanto labumu, ko sniedz jaunās tehnoloģijas, kuras palīdz samazināt rēķinus par energopatēriņu, un aktīvi līdzdarbojas tirgū.
- (77) Būtu jāuzsver iespējamā sinerģija starp centieniem aizvien plašāk ieviest siltumapgādi un aukstumapgādi no atjaunojamajiem energoresursiem un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES⁽¹⁾ un Direktīvā 2012/27/ES paredzētajām esošajām shēmām. Lai samazinātu administratīvo slogu, dalībvalstīm vajadzētu būt maksimāli plašām iespējām šādu centienu īstenošanai izmantot esošās administratīvās struktūras.
- (78) Tāpēc centralizētās siltumapgādes jomā izšķiroši svarīgi ir nodrošināt iespēju pāriet uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas kurināmo un, pastiprinot atjaunojamās enerģijas ražotāju un galapatērētāju tiesības, novērst regulatīvo un tehnoloģisko iesīksti un tehnoloģisko noslēgtību, kā arī piedāvāt galapatērētājiem rīkus, kuri tiem ļauj vienkāršāk izvēlēties risinājumu, kas dod vislielāko energoefektivitāti, ņemot vērā siltumapgādes un aukstumapgādes turpmākās vajadzības saskaņā ar paredzamajiem ēku energoefektivitātes kritērijiem. Būtu jādod galapatērētājiem pārredzama un uzticama informācija par centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu efektivitāti un par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru to konkrētajā siltumapgādē vai aukstumapgādē.
- (79) Lai aizsargātu tādu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu, kas nav neefektīvu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas, patērētājus un dotu tiem iespēju ražot siltumu vai aukstumu no atjaunojamajiem energoresursiem un ar ievērojami labāku energoefektivitāti, patērētājiem vajadzētu būt tiesībām atslēgties no sistēmas un līdz ar to visas ēkas līmenī pārtraukt neefektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu pakalpojumu izmantošanu, izbeidzot līgumu vai – gadījumā, ja līgums attiecas uz vairākām ēkām, – mainot līgumu ar centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes operatoru.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

- (80) Lai sagatavotos pārejai uz modernajām biodegvielām un samazinātu kopējo tiešas un netiešas zemes izmantošanas maiņas ietekmi, ir lietderīgi ierobežot no graudaugiem un citiem cieti bagātiem saturošiem kultūraugiem, cukura un eļļas kultūraugiem ražoto biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo daudzumu, ko var ieskaitīt šajā direktīvā noteikto mērķrādītāju sasniegšanai, neierobežojot vispārējo iespēju izmantot šādas biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos. Tam, ka ierobežojums ir noteikts Savienības līmenī, nebūtu jāliedz dalībvalstīm paredzēt zemākas robežvērtības attiecībā uz to biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo daudzumu, ko ražo no graudaugiem un citiem cieti bagātiem saturošiem kultūraugiem, cukura un eļļas kultūraugiem un ko valsts līmenī var ieskaitīt šajā direktīvā noteikto mērķrādītāju sasniegšanai, neierobežojot vispārējo iespēju izmantot šādas biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos.
- (81) Ar Direktīvu 2009/28/EK tika ieviesti ilgtspējības kritēriji, tostarp kritēriji, ar kuriem aizsargā zemes platības ar augstu bioloģisko daudzveidību un ar augstu oglekļa koncentrāciju, bet tā neietver netiešas zemes izmantošanas maiņas jautājumu. Netieša zemes izmantošanas maiņa notiek tad, kad tradicionālo pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugu audzēšanu aizstāj ar tādu kultūraugu audzēšanu, kas paredzēti biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas degvielām. Šāds papildu pieprasījums palielina spiedienu uz zemes platībām, un tā rezultātā lauksaimniecības zemes platības var izplesties platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju – tādās kā meži, mitrāji un kūdrāji –, radot papildu siltumnīcefekta gāzu emisijas. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/1513⁽¹⁾ ir atzīts, ka ar netiešu zemes izmantošanas maiņu saistīto siltumnīcefekta gāzu emisiju apmērs var novest pie daļējas vai pilnīgas atsevišķu biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas degvielu radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu zaudēšanas. Lai gan pastāv netiešas zemes izmantošanas maiņas radīti riski, pētījumi liecina, ka šā efekta apmērs ir atkarīgs no dažādiem faktoriem, tostarp tādiem kā degvielas ražošanai izmantotās izejvielas tips, biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas degvielu izmantošanas radītā papildu izejvielu pieprasījuma līmenis un tas, kādā apmērā visā pasaulē tiek aizsargātas zemes platības ar augstu oglekļa koncentrāciju.

Lai gan netiešas zemes izmantošanas maiņas radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni nevar skaidri noteikt ar tādu precizitāti, kas vajadzīga, lai tās iekļautu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas metodikā, tomēr ir noteikti netiešas zemes izmantošanas maiņas lielākie riski attiecībā uz biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas degvielām, ko ražo no izejvielām, kurām ir novērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju. Tāpēc ir lietderīgi kopumā ierobežot no pārtikas un lopbarības kultūrām ražotas biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas degvielas, ko veicina saskaņā ar šo direktīvu, un papildus tam prasīt, lai dalībvalstis nosaka konkrētu un pakāpeniski sarūkošu ierobežojumu tādām no pārtikas un lopbarības kultūrām ražotām biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas degvielām, kam ir novērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju. Tādas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas degvielas, kam ir zems netiešas zemes izmantošanas maiņas risks, būtu jāatbrīvo no konkrētā un pakāpeniski sarūkošā ierobežojuma.

- (82) Ražības pieaugums lauksaimniecības nozarēs, ko nodrošina labāka lauksaimniecības prakse, ieguldījumi labākā mašīntehnikā un zināšanu nodošana, kas pārsniedz līmeņus, kādi būtu vērojami, ja nepastāvētu ražīgumu veicinošas shēmas no pārtikas un lopbarības kultūrām ražotām biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas degvielām, kā arī kultūraugu audzēšana zemēs, kas iepriekš nav tikušas izmantotas kultūraugu audzēšanai, var palīdzēt mazināt netiešu zemes izmantošanas maiņu. Ja pastāv pierādījumi, ka šādu pasākumu rezultātā ražošana ir palielinājusies, pārsniedzot paredzamo ražīguma pieaugumu, tad no šādām papildu izejvielām ražotas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas būtu jāuzskata par tādām, kas rada mazu netiešas zemes izmantošanas maiņas risku. Šajā sakarā būtu jāņem vērā ikgadējās ražības svārstības.
- (83) Direktīvā (ES) 2015/1513 Komisija tika aicināta nekavējoties iesniegt visaptverošu priekšlikumu par izmaksefektīvu un tehnoloģiski neitrālu rīcībpolitiku laikposmam pēc 2020. gada ar mērķi radīt ilgtermiņa perspektīvu investīcijām ilgtspējīgās biodegvielās ar nelielu netiešas zemes izmantošanas maiņas risku, ar pamatmērķi – dekarbonizēt transporta nozari. Dalībvalstīm uzlikts pienākums prasīt, lai degvielas piegādātāji nodrošinātu atjaunojamo energoresursu degvielu vispārēju īpatsvaru, var dot investoriem vajadzīgo noteiktību un veicināt to, ka pastāvīgi tiek izstrādāti alternatīvu atjaunojamo resursu transporta degvielu veidi, tostarp modernās biodegvielas, no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas, un transporta nozares vajadzībām aizvien vairāk tiek izmantota no atjaunojamā elektroenerģija. Tā kā alternatīvi atjaunojamie energoresursi varētu nebūt brīvi pieejami vai izmaksefektīvi visiem degvielas piegādātājiem, ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm nošķirt degvielas piegādātājus citu no cita un vajadzības gadījumā konkrētus

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1513 (2015. gada 9. septembris), ar kuru groza Direktīvu 98/70/EK, kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti, un Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu (OV L 239, 15.9.2015., 1. lpp.).

degvielas piegādātāju veidus atbrīvojot no šā pienākuma. Tā kā transporta degvielu tirdzniecība noris vienkārši, degvielas piegādātāji dalībvalstīs, kurās attiecīgo resursu pieejamība ir ierobežota, visticamāk bez grūtībām atjaunojamo resursu degvielas iepirks no citiem avotiem.

- (84) Būtu jāievieš Savienības datubāze, lai nodrošinātu atjaunojamo resursu degvielu pārredzamību un izsekojamību. Lai gan būtu jāļauj dalībvalstīm turpināt izmantot vai izveidot valsts datubāzes, minētajām valsts datubāzēm vajadzētu būt saistītām ar Savienības datubāzi, lai nodrošinātu tūlītēju datu pārsūtīšanu un datu plūsmu harmonizāciju.
- (85) Modernās biodegvielas un citas biodegvielas un biogāze, ko ražo no šīs direktīvas pielikumā uzskaitītajām izejvielām, no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas un atjaunojamā elektroenerģija transporta nozares vajadzībām var sekmēt oglekļa emisiju samazināšanu, stimulējot izmaksefektīvu Savienības transporta nozares dekarbonizāciju un cita starpā uzlabojot energoavotu dažādošanu transporta nozarē, vienlaikus veicinot inovāciju, izaugsmi un nodarbinātību Savienības ekonomikā un mazinot atkarību no enerģijas importa. Dalībvalstīm uzliktais pienākums nodrošināt, lai degvielas piegādātāji nodrošinātu moderno biodegvielu un konkrētu biodegvielu minimālo īpatsvaru, paredzēts, lai veicinātu moderno degvielu, tostarp biodegvielu, pastāvīgu pilnveidi. Ir svarīgi nodrošināt, lai minētais pienākums arī motivētu uzlabot šā pienākuma izpildes vajadzībām piegādāto degvielu siltumnīcefekta gāzu emisijas rādītājus. Komisijai vajadzētu novērtēt minēto degvielu siltumnīcefekta gāzu emisijas rādītājus, tehnisko inovāciju un ilgtspēju.
- (86) Intelektiska transporta jomā ir svarīgi panākt, ka tiek izstrādāts un ieviests vairāk autotransporta elektromobilitātes un ka ātrāk notiek moderno tehnoloģiju integrācija inovatīvā dzelzceļā.
- (87) Paredzams, ka līdz 2030. gadam elektromobilitāte veidos ievērojamu daļu no atjaunojamās enerģijas transporta nozarē. Būtu jānodrošina turpmāki stimuli, ņemot vērā elektromobilitātes ātro attīstību un minētās nozares potenciālu attiecībā uz izaugsmi un darbvietām Savienībā. Attiecībā uz transporta nozarei piegādāto atjaunojamo elektroenerģiju būtu jāizmanto reizinātāji, lai veicinātu atjaunojamās elektroenerģijas izmantošanu transporta nozarē un lai uzlabotu salīdzinoši neizdevīgo pozīciju enerģētikas statistikā. Tā kā statistikā nav iespējams ar speciālu uzskaiti, piemēram, veicot uzlādi mājās, uzskaitīt visu elektroenerģiju, kas piegādāta autotransporta līdzekļiem, būtu jāizmanto reizinātāji, lai nodrošinātu, ka tiek pienācīgi ņemta vērā pozitīvā ietekme, ko rada elektrificēts ar atjaunojamo enerģiju darbināts transports. Būtu jāizskata iespējas nodrošināt, ka jaunais elektroenerģijas pieprasījums transporta nozarē tiek apmierināts ar papildu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanas jaudu.
- (88) Ņemot vērā klimatiskos ierobežojumus, kas vides, tehnisku vai veselības apsvērumu dēļ ierobežo iespēju patērēt dažus biodegvielas veidus, un to degvielas tirgu izmēra un struktūras dēļ ir lietderīgi Kiprai un Maltai – nolūkā apliecināt, ka ir izpildīts degvielas piegādātājiem valstī noteiktais atjaunojamās enerģijas izmantošanas pienākums, – atļaut ņemt vērā minētos objektīvos ierobežojumus.
- (89) Pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu veicināšana var palīdzēt sasniegt tādas politikas mērķus kā energoavotu dažādošana un transporta nozares dekarbonizācija, ja tie atbilst atbilstošajām siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma minimālajām robežvērtībām. Tāpēc ir lietderīgi minētos kurināmos/degvielas ietvert degvielas piegādātājiem uzliktajā pienākumā, vienlaikus dodot dalībvalstīm iespēju minētos kurināmos/degvielas neietvert minētajā pienākumā, ja tās to nevēlas darīt. Tā kā minētie kurināmie/degvielas nav jaunojami, tie nebūtu jāieskaita kopējā Savienības no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas mērķrādītājā.
- (90) No atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas ir svarīgas atjaunojamās enerģijas īpatsvara palielināšanai tādās nozarēs, kurās paredzams, ka ilgtermiņā tiks izmantoti šķidrie kurināmie/degvielas. Lai nodrošinātu, ka nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu kurināmie/degvielas dod ieguldījumu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā, kurināmo/degvielu ražošanā izmantotajai elektroenerģijai vajadzētu būt atjaunojamas izcelsmes. Komisijai, izmantojot deleģētos aktus, būtu jāizstrādā uzticama Savienības metodika, kas piemērojama, ja šādu elektroenerģiju ņem no tīkla. Minētajai metodikai būtu jānodrošina, ka pastāv laiciska un ģeogrāfiska sakarība starp elektroenerģijas ražošanas vienību, ar kuru ražotājam ir divpusējs atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgums, un kurināmā/degvielas ražošanu. Piemēram, nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu kurināmos/degvielas nevar uzskaitīt kā pilnībā atjaunojamas izcelsmes, ja tie ražoti laikā, kad atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas ražošanas

vienība, ar kuru noslēgts līgums, neražo elektroenerģiju. Cits piemērs: elektrotīkla pārslodzes gadījumā kurināmos/degvielas var uzskaitīt kā pilnībā atjaunojamas izcelsmes tikai tad, ja gan elektrostacija, gan kurināmā/degvielas ražotne atrodas vienā un tajā pašā pusē pārslodzes ziņā. Turklāt vajadzētu pastāvēt papildināmības elementam, proti, kurināmā/degvielas ražotājs papildina atjaunojamās enerģijas izmantošanu vai finansēšanu.

- (91) Būtu jāveicina tādu izejvielu izmantošana biodegvielu ražošanai, kuru netiešas zemes izmantošanas maiņas ietekme ir neliela, jo tās veicina ekonomikas dekarbonizāciju. Šis direktīvas pielikumā it sevišķi būtu jāiekļauj izejvielas, ko izmanto transporta moderno biodegvielu un biogāzes transportam ražošanai, kuras tehnoloģija ir inovatīvāka un mazāk pilnveidota, tāpēc tai nepieciešams lielāks atbalsts. Lai nodrošinātu, ka šis pielikums ir atjaunināts atbilstoši jaunāko tehnoloģiju izstrādei, vienlaikus izvairoties no negribētas nelabvēlīgas ietekmes, Komisijai būtu jāizvērtē minētais pielikums ar mērķi novērtēt vai ir nepieciešams iekļaut jaunas izejvielas.
- (92) Izmaksām, kas rodas, lai jaunus atjaunojamo resursu gāzes ražotājus pieslēgtu gāzes tīkliem, vajadzētu būt pamatotām uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, un tajās pienācīgi būtu jāņem vērā ieguvums, ko gāzes tīkliem dod tiem pieslēgti vietējie atjaunojamo energoresursu gāzes ražotāji.
- (93) Lai izmantotu visu biomasas – kas neietver kūdras un ģeoloģiskos veidojumus iekļautus vai fosilizējušos materiālus – potenciālu veicināt ekonomikas dekarbonizāciju, izmantojot biomasu materiālu un enerģijas ražošanai, Savienībai un dalībvalstīm būtu jāveicina labāka esošo koksnis un lauksaimniecības resursu ilgtspējīga mobilizācija un jaunu mežsaimniecības un lauksaimniecības ražošanas sistēmu izveide ar noteikumu, ka ir ievēroti ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji.
- (94) Biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas vienmēr vajadzētu ražot ilgtspējīgā veidā. Tāpēc būtu jāprasa, lai biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, ko izmanto šajā direktīvā noteiktā Savienības mērķrādītāja sasniegšanai un par ko saņem līdzekļus no atbalsta shēmām, atbilstu ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem. Minēto kritēriju harmonizēšana attiecībā uz biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem ir būtiska, lai sasniegtu Savienības enerģētikas politikas mērķus, kā izklāstīts LESD 194. panta 1. punktā. Šāda harmonizēšana nodrošina iekšējā enerģijas tirgus darbību un tādējādi atvieglo, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu pienākumu neatteikties ņemt vērā, pamatojoties uz citiem ilgtspējas apsvērumiem, biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, kas iegūti saskaņā ar šo Direktīvu, starp dalībvalstīm tirdzniecību ar atbilstīgām biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem. Nedrīkstētu apdraudēt minēto kritēriju harmonizācijas pozitīvo ietekmi uz iekšējā enerģijas tirgus netraucētu darbību un uz konkurences izkropļojuma novēršanu Savienībā. Attiecībā uz biomasas kurināmajiem/degvielām dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt papildu ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijus.
- (95) Savienībai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi saistībā ar šo direktīvu, tostarp jāveicina ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriju ievērošana attiecībā uz biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām.
- (96) Lauksaimniecības izejvielu ražošanai biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu vajadzībām un šajā direktīvā paredzētajiem stimuliem to izmantošanai nevajadzētu veicināt bioloģiski daudzveidīgu platību iznīcināšanu. Šādi ierobežoti resursi, kas dažādos starptautiskos dokumentos ir atzīti par universāli vērtīgiem, būtu jāsauglabā. Tāpēc ir jāparedz ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji, kas nodrošina, ka biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām stimulus var piemērot tikai tad, ja tiek garantēts, ka lauksaimniecības izejvielu izcelsme nav bioloģiski daudzveidīgās platībās, vai tad, ja gadījumā, kad platības ir paredzētas dabas aizsardzības mērķiem vai reti sastopamu, apdraudētu vai izzūdošu ekosistēmu vai sugu aizsardzībai, attiecīgā kompetentā iestāde apliecina, ka lauksaimniecības izejvielu ražošana netraucē šādiem mērķiem.
- (97) Meži būtu jāuzskata par bioloģiski daudzveidīgiem saskaņā ar ilgtspējas kritērijiem, ja tie ir pirmatnēji meži saskaņā ar definīciju, ko izmanto Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO) vispārējā mežu resursu novērtējumā, vai ja tos aizsargā valsts tiesību akti dabas aizsardzības jomā. Platības, kurās iegūst meža nekoksnes produktus, būtu jāuzskata par bioloģiski daudzveidīgiem mežiem, ja cilvēku darbības ietekme nav liela. Citu veidu meži, ko definējis FAO, piemēram, pārveidoti dabiskie meži, pusdabiskie meži un plantāciju meži, nebūtu jāuzskata par pirmatnējiem mežiem. Turklāt, ņemot vērā lielo bioloģisko daudzveidību

dažos gan mērena, gan tropiska klimata zālajos, arī savannās, stepēs, krūmāju platībās un prērijās, kurās valda liela bioloģiskā daudzveidība, biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, kas ražoti no lauksaimniecības izejvielām, kuru izcelsme ir šādās platībās, nevajadzētu piemērot šajā direktīvā paredzētos stimulus. Lai šādus zālājus, kuros valda liela bioloģiskā daudzveidība, definētu saskaņā ar labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem un attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras.

- (98) Lauksaimniecības izejvielu ražošanai biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu vajadzībām nebūtu jāpārveido zeme, ja, ņemot vērā klimata pārmaiņu apkarošanas steidzamību, pārveidošanas radītos oglekļa uzkrājuma zudumus nevar saprātīgā laikposmā kompensēt ar siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījumu, ko gūst, ražojot un izmantojot biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas. Tādējādi uzņēmējiem nebūtu jāveic lieka un apgrūtināša izpēti un netiktu pieļauts, ka tiek pārveidotas zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu, kas vēlāk izrādītos neatbilstīgas biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu lauksaimniecības izejvielu ražošanai. Oglekļa uzkrājumu uzskaitē visā pasaulē liecina, ka šajā kategorijā būtu jāietver mitrāji un pastāvīgas mežaudzes ar vainaga projekciju, kas pārsniedz 30 %.
- (99) Kopējās lauksaimniecības politikas satvarā Savienības lauksaimniekiem tiešā atbalsta saņemšanai būtu jāizpilda visaptverošs vidisko prasību kopums. Atbilstību minētajām prasībām visefektīvāk iespējams verificēt lauksaimniecības politikas kontekstā. Minēto prasību ietveršana ilgtspējas shēmā nav lietderīga, jo bioenerģijas ilgtspējas kritērijiem būtu jāparedz objektīvi un vispārpiemērojami noteikumi. Atbilstības verifikācija saskaņā ar šo direktīvu varētu arī radīt lielu administratīvo slogu.
- (100) Biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ražošanai vajadzīgās lauksaimniecības izejvielas būtu jāražo, izmantojot tādu praksi, kas nodrošina augsnes kvalitātes un augsnes organiskā oglekļa uzkrājumu aizsardzību. Tāpēc augsnes kvalitāte un augsnes organiskā oglekļa uzkrājumi būtu jāiekļauj operatoru vai valstu iestāžu īstenotās monitoringa sistēmās.
- (101) Lai arī turpmāk nodrošinātu lielu siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu salīdzinājumā ar fosilajiem kurināmajiem kā alternatīvu, izvairītos no negribētas ietekmes uz ilgtspēju un veicinātu iekšējā tirgus pilnveidi, ir lietderīgi ieviest Savienības mēroga ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijus biomasas kurināmajiem/degvielām, ko izmanto elektroenerģijas siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē. Tālākajiem reģioniem vajadzētu būt iespējai izmantot savu resursu potenciālu, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas ražošanu un savu enerģētisko neatkarību.
- (102) Lai gādātu par to, ka, neraugoties uz aizvien lielāko pieprasījumu pēc meža biomasas, tās izstrāde tiek ilgtspējīgi veikta mežos, kur nodrošināta atjaunošana, ka īpaša uzmanība tiek pievērsta bioloģiskās daudzveidības, ainavu un konkrētu dabas elementu aizsardzībai paredzētajām teritorijām, ka tiek aizsargāti bioloģiskās daudzveidības resursi un ka tiek nodrošināta oglekļa uzkrājumu izsekojamība, kokaugu izejvielas būtu jāiegūst tikai mežos, kur izstrāde notiek saskaņā ar ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas principiem, kas izstrādāti starptautiskos procesos mežsaimniecības jomā, piemēram, Ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), un īstenoti ar valstu tiesību aktu vai apsaimniekošanas paraugprakses palīdzību ieguves apgabala līmenī. Uzņēmējiem būtu jāveic attiecīgi pasākumi nolūkā līdz minimumam samazināt risku, ka bioenerģijas ražošanai tiktu izmantota meža biomasas, kas neatbilst ilgtspējas principiem. Tālab uzņēmējiem būtu jāievieš uz risku balstīta pieeja. Šajā kontekstā ir lietderīgi Komisijai – pēc apspriešanās ar Komiteju biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ilgtspējas jautājumos – ar īstenošanas aktiem izstrādāt darbības pamatnostādnes par to, kā verificēt atbilstību uz risku balstītai pieejai.
- (103) Izstrādes apjoms enerģijas ražošanas vajadzībām ir palielinājies, un ir sagaidāms, ka tas turpinās pieaugt, tāpēc vairāk izejvielu tiks importēts no trešām valstīm un palielināsies arī šo izejvielu ražošana Savienībā. Būtu jānodrošina, ka izstrāde ir ilgtspējīga.
- (104) Lai līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu, Savienības mēroga ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu ietaupījuma kritēriji būtu jāpiemēro tikai elektroenerģijai un siltumenerģijai, kas no biomasas kurināmajiem/degvielām ražota iekārtās, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauka ir 20 MW vai lielāka.

- (105) Lai maksimāli palielinātu enerģētisko drošību un siltumnīcefekta gāzu ietaupījumu, kā arī ierobežotu gaisu piesārņojošo vielu emisijas un līdz minimumam samazinātu ietekmi uz ierobežotajiem biomasas resursiem, elektroenerģija un siltumenerģija no biomasas kurināmajiem/degvielām būtu jāražo efektīvi.
- (106) Lai uzlabotu jaunu iekārtu kopējo siltumnīcefekta gāzu bilanci un atturētu no turpmākām investīcijām iekārtās ar sliktiem siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma rādītājiem, būtu jāpalielina minimālā siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma robežvērtība biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biogāzei transportam, ko ražo jaunās iekārtās. Minētais palielinājums nodrošina investīciju aizsardzību biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un transporta biogāzes ražošanas jaudām.
- (107) Pamatojoties uz Savienības mēroga ilgtspējas kritēriju praktiskajā īstenošanā gūto pieredzi, ir lietderīgi palielināt tādu brīvprātīgu starptautisku un valsts sertifikācijas shēmu nozīmi, kuras izmanto, lai saskaņoti verificētu atbilstību ilgtspējas kritērijiem.
- (108) Savienības interesēs ir veicināt tādu brīvprātīgu starptautisku vai valsts shēmu izveidi, kurās noteikti standarti ilgtspējīgu biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ražošanai un kuras apliecina, ka biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ražošana atbilst minētajiem standartiem. Šā iemesla dēļ būtu jāparedz nosacījums, ar ko atzīst, ka shēmas nodrošina ticamus pierādījumus un datus, ja tās atbilst pienācīgiem uzticamības, pārredzamības un neatkarīgas revīzijas standartiem. Lai nodrošinātu, ka atbilstība ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem tiek pārbaudīta pamatīgi un saskaņoti, un lai jo īpaši novērstu krāpniecību, Komisija būtu jāpilsonvaro pieņemt detalizētus īstenošanas noteikumus, tostarp pienācīgus uzticamības, pārredzamības un neatkarīgas revīzijas standartus, kas piemērojami brīvprātīgajām shēmām.
- (109) Brīvprātīgām shēmām ir aizvien lielāka nozīme pierādīšanā, ka biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas atbilst ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem. Tāpēc ir lietderīgi, lai Komisija prasītu brīvprātīgajām shēmām, tostarp Komisijas jau atzītajām brīvprātīgajām shēmām, regulāri ziņot par savu darbību. Šādi ziņojumi būtu jāpublisko, lai palielinātu pārredzamību un uzlabotu Komisijas veikto uzraudzību. Turklāt šādas ziņošanas rezultātā Komisijai tiktu nodrošināta informācija, kas tai nepieciešama, lai ziņotu par brīvprātīgo shēmu darbību nolūkā apzināt paraugpraksi un vajadzības gadījumā iesniegt priekšlikumu par šādas paraugprakses turpmāku sekmēšanu.
- (110) Lai veicinātu iekšējā tirgus darbību, tādi pierādījumi attiecībā uz biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, kas iegūti saskaņā ar Komisijas atzītu shēmu, būtu jāakceptē visās dalībvalstīs. Dalībvalstīm būtu jāveicina brīvprātīgo shēmu sertifikācijas principu pareiza īstenošana, šādā nolūkā uzraugot valsts akreditācijas struktūras akreditēto sertifikācijas struktūru darbību un informējot brīvprātīgās shēmas par attiecīgajiem novērojumiem.
- (111) Lai novērstu nesamērīgu administratīvo slogu, būtu jānosaka standartvērtību saraksts izplatītākajām biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā/degvielas ražošanas metodēm, un to vajadzētu atjaunināt un paplašināt, līdzko ir pieejami jauni uzticami dati. Uzņēmējiem vienmēr vajadzētu būt tiesībām atsaukties uz minētajā sarakstā noteikto siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījuma līmeni attiecībā uz biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām. Ja ražošanas metodes radītā siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījuma standartvērtība ir zemāka par prasīto siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījuma minimālo līmeni, būtu jāpieprasa ražotājiem, kuri vēlas pierādīt atbilstību minētajam minimālajam līmenim, pierādīt, ka faktiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas ir zemākas par tām, kuras izmantotas, aprēķinot standartvērtības.
- (112) Uz objektīvu un nediskriminējošu kritēriju pamata ir jāparedz precīzi noteikumi biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma un to fosilo kurināmo komparatoru aprēķināšanai.
- (113) Saskaņā ar jaunākajām tehniskajām un zinātniskajām atziņām siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaites metodikā būtu jāņem vērā cieto un gāzveida biomasas kurināmo/degvielu pārveidošana gala enerģijā, lai nodrošinātu saskaņotību ar atjaunojamās enerģijas aprēķiniem nolūkā to ieskaitīt šajā direktīvā noteiktā Savienības mērķrādītāja izpildē. Siltumnīcefekta gāzu emisiju sadalījums starp blakusproduktiem, kas atšķiras no atkritumiem un atlikumiem, arī būtu jāpārskata gadījumos, kad elektroenerģiju vai siltumapgādei un aukstumapgādei izmantojamo enerģiju ražo koģenerācijas vai multikoģenerācijas stacijās.

- (114) Ja zemi ar lielu oglekļa uzkrājumu augsnē vai augu segā pārveido, lai audzētu biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu izejvielas, daļa no uzkrātā oglekļa parasti nokļūst atmosfērā, veidojot oglekļa dioksīdu (CO₂). Šāda negatīva ietekme uz siltumnīcefekta gāzu emisiju var samazināt un atsevišķos gadījumos būtiski samazināt biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu pozitīvo ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisiju. Tādēļ, aprēķinot siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu, ko dod konkrētas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, būtu jāņem vērā šādas pārveidošanas kopējā ietekme uz oglekļa uzkrājumu. Tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma aprēķinā tiek ņemta vērā biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu izmantošanas kopējā ietekme uz oglekļa uzkrājumu.
- (115) Veicot aprēķinus par zemes pārveidošanas ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu emisiju, uzņēmējiem vajadzētu būt iespējai izmantot oglekļa uzkrājuma faktiskās vērtības, kas saistītas ar zemes pašreizējo izmantojumu un zemes izmantojumu pēc pārveidošanas. Viņiem arī vajadzētu būt iespējai izmantot standartvērtības. Klimata pārmaiņu starptautību padomes (IPCC) izstrādātā metodika ir piemērots pamats šādu standartvērtību noteikšanai. Šā darba rezultāti patlaban nav pieejami tādā veidā, lai uzņēmēji tos varētu nekavējoties izmantot. Tāpēc Komisijai būtu jāpārskata 2010. gada 10. jūnija pamatnostādnes par to, kā aprēķināt oglekļa uzkrājumu zemē šīs direktīvas pielikumā izklāstīto noteikumu, saskaņā ar kuriem aprēķina biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo ietekmi uz siltumnīcefekta gāzēm un to fosilo kurināmo komparatorus, piemērošanas vajadzībām, vienlaikus nodrošinot konsekvenču ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 ⁽¹⁾.
- (116) Aprēķinot siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu, būtu jāņem vērā kurināmo/degvielu ražošanas un izmantošanas blakusprodukti. Aizstāšanas metode ir noderīga politikas analīzes vajadzībām, bet ne atsevišķu uzņēmēju un atsevišķu transporta degvielu sūtījumu reglamentēšanai. Šajos gadījumos vispiemērotākā metode ir sadalīšana atbilstoši enerģijas saturam, jo tā ir vienkārši piemērojama, prognozējama laika griezumā, līdz minimumam samazina traucējošus stimulus un sniedz rezultātus, kuri kopumā ir salīdzināmi ar rezultātiem, kas iegūti, izmantojot aizstāšanas metodi. Politikas analīzes vajadzībām Komisijai ziņojumā būtu jāietver arī pašreizējie rezultāti, kas iegūti, izmantojot aizstāšanas metodi.
- (117) Blakusprodukti no atlikumiem un lauksaimniecības atlikumiem atšķiras ar to, ka tie ir ražošanas procesa primārais mērķis. Tāpēc ir lietderīgi precizēt, ka lauksaimniecības kultūraugu atlikumi ir atlikumi, nevis blakusprodukti. Tas neietekmē pašreizējo metodiku, bet precizē esošos noteikumus.
- (118) Ierastā metode, proti, siltumnīcefekta gāzu emisiju sadalīšanai starp blakusproduktiem parasti izmanto sadalīšanu atbilstoši enerģijas saturam, ir darbojusies sekmīgi un būtu jāizmanto arī turpmāk. Ir lietderīgi metodiku, ko izmanto, lai aprēķinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas kombinētās siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas (koģenerācijas) gadījumā, ja koģenerāciju izmanto biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu pārstrādei, saskaņot ar metodiku, ko izmanto gadījumā, ja koģenerācija ir tiešais izmantojums.
- (119) Metodikā tiek ņemts vērā tas, ka siltumnīcefekta gāzu emisijas koģenerācijas izmantošanas gadījumā ir mazākas nekā tādu staciju izmantošanas gadījumā, kurās ražo tikai elektroenerģiju vai tikai siltumenerģiju, ņemot vērā siltumenerģijas ražošanas lietderību salīdzinājumā ar elektroenerģijas ražošanu un siltumenerģijas lietderību atkarībā no siltumnesēja temperatūras. No tā izriet, ka kombinētās siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas gadījumā uz augstākas temperatūras siltumu būtu jāattiecinā lielāka daļa kopējo siltumnīcefekta gāzu emisiju nekā uz zemas temperatūras siltumu. Šajā metodikā ņemta vērā visa ražošanas ķēde līdz gala enerģijas iegūšanai, tostarp pārveidošana siltumenerģijā vai elektroenerģijā.
- (120) Standartvērtību aprēķinos izmantotos datus ir lietderīgi iegūt no neatkarīgiem zinātniskajiem ekspertiem un attiecīgi atjaunināt, līdzko minētie zinātniskie eksperti darba gaitā iegūst jaunus rezultātus. Komisijai būtu jānodrošina minētie eksperti atjaunināšanas darbā pētīt audzēšanas laikā radītās emisijas, reģiona un klimata apstākļu ietekmi, ietekmi, ko atstāj audzēšana, izmantojot ilgtspējīgas lauksaimniecības un bioloģiskās lauksaimniecības metodes, kā arī zinātnisko ieguldījumu, ko sniedz ražotāji gan Savienībā, gan trešās valstīs un pilsoniskā sabiedrība.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.).

- (121) Pasaulē pieaug pieprasījums pēc lauksaimniecības precēm. Daļa šā augošā pieprasījuma visticamāk tiks apmierināta, palielinot lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības. Atjaunot stipri degradētas zemes platības, kas nav izmantojamas lauksaimniecībā citādi, ir viens no paņēmieniem, kā palielināt audzēšanai pieejamo zemju platības. Ar ilgtspējas shēmu būtu jāveicina šādas atjaunotas zemes izmantojums, jo biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu popularizēšana veicinās pieprasījumu pēc lauksaimniecības precēm.
- (122) Lai nodrošinātu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas metodikas harmonizētu īstenošanu un pieskaņotos jaunākajām zinātnes atziņām, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras, lai pielāgotu metodiskos principus un vērtības, kas vajadzīgas nolūkā novērtēt, vai ir izpildīti siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji, un novērtēt, vai dalībvalstu un trešo valstu iesniegtajos ziņojumos ietverti precīzi dati par izejvielu audzēšanas radītajām emisijām.
- (123) Eiropas gāzes tīkli kļūst arvien integrētāki. Biometāna ražošanas un izmantošanas veicināšana, tā ievadīšana dabasgāzes tīklā un pārrobežu tirdzniecība rada vajadzību nodrošināt pienācīgu atjaunojamās enerģijas uzskaiti, kā arī izvairīties no dubultiem stimuliem, kas izriet no atbalsta shēmām dažādās dalībvalstīs. Masas bilances sistēma, kas ir saistīta ar bioenerģijas ilgtspējas verificēšanu, un jaunā Savienības datubāze ir paredzēta, lai sekmētu minēto jautājumu risināšanu.
- (124) Lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus, Savienībai un dalībvalstīm vajadzētu piešķirt ievērojamu finanšu līdzekļu apjomu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju pētniecībai un izstrādei. Jo īpaši Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtam vajadzētu piešķirt lielu prioritāti atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju pētniecībai un izstrādei.
- (125) Īstenojot šo direktīvu, vajadzības gadījumā būtu jāņem vērā Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, jo īpaši, kā tā īstenota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/4/EK ⁽¹⁾.
- (126) Lai grozītu vai papildinātu šīs direktīvas nebūtiskus elementus, pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai attiecībā uz to, lai izstrādātu metodiku aukstumapgādei un centralizētai aukstumapgādei izmantotās atjaunojamās enerģijas daudzuma aprēķināšanai, un lai grozītu metodiku, ar ko aprēķina siltumsūkņu saražoto enerģiju; izstrādātu URDP un paredzētu nosacījumus attiecībā uz statistisku pārvedumu darījumu pabeigšanu starp dalībvalstīm, izmantojot URDP; noteiktu atbilstošas pārstrādātu oglekļa kurināmo/degvielu siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma minimālās robežvērtības; pieņemtu un vajadzības gadījumā grozītu sertifikācijas kritērijus biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, kuri rada mazu netiešās zemes izmantošanas maiņas risku, un kritērijus tādu izejvielu noteikšanai, kas rada augstu netiešās zemes izmantošanas maiņas risku un kam ir novērota ievērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju, un to devuma pakāpenisks samazinājums šajā direktīvā noteikto mērķrādītāju sasniegšanā; pielāgotu transporta degvielu enerģijas saturu zinātnes un tehnikas attīstībai; izstrādātu Savienības metodiku noteikumu paredzēšanai par to, kādas prasības uzņēmējiem jāievēro, lai, izmantojot elektroenerģiju nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidrās un gāzveida transporta degvielas ražošanai vai ņemot to no tīkla, to varētu ieskaitīt par pilnībā atjaunojamās izcelsmes; precizētu metodiku, ar kuru nosaka, kāda biodegvielu un biogāzes transportam daļa saražota procesā, kurā biomasu pārstrādā kopā ar fosilajiem resursiem, un metodiku, ar kuru novērtē siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījumus no nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidrājiem un gāzveida transporta degvielām un no pārstrādātiem oglekļa kurināmajiem/degvielām nolūkā nodrošināt, lai kredītus no siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījumiem piešķirtu tikai vienreiz; grozītu papildinot, bet ne svītrojot, izejvielu sarakstus tādu moderno biodegvielu un citas biodegvielas un biogāzes ražošanai; un papildinātu vai grozītu noteikumus, saskaņā ar kuriem aprēķina biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo ietekmi uz siltumnīcefekta gāzēm un to fosilo kurināmo komparatorus. Ir

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.).

īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā⁽¹⁾ par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

- (127) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾.
- (128) Tā kā šīs direktīvas mērķi, proti, līdz 2030. gadam panākt vismaz 32 % no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru Savienības enerģijas bruto galapatēriņā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet minētās rīcības mēroga dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (129) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem⁽³⁾ dalībvalstīs ir apņemušās pamatotos gadījumos iesniegt paziņojumu par transponēšanas pasākumiem kopā ar vienu vai vairākiem dokumentiem, kas skaidro savstarpējo saikni starp direktīvas elementiem un valstu pieņemto transponēšanas instrumentu atbilstošajām daļām. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs šādu dokumentu iesniegšanu uzskata par pamatotu.
- (130) Pienākumam šo direktīvu transponēt valstu tiesību aktos būtu jāattiecas vienīgi uz noteikumiem, kuri paredz būtiskus grozījumus salīdzinājumā ar Direktīvu 2009/28/EK. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no minētās direktīvas.
- (131) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņu Padomes Direktīvas 2013/18/ES⁽⁴⁾ un Direktīvas (ES) 2015/1513 transponēšanai valsts tiesību aktos,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets

Šī direktīva izveido vienotu satvaru no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanai. Tā nosaka saistošu Savienības mērķrādītāju attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas kopējo īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā. Tā arī nosaka noteikumus par finansiālu atbalstu elektroenerģijai no atjaunojamiem energoresursiem, šādas elektroenerģijas pašpatēriņu un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē un transporta nozarē, reģionālo sadarbību dalībvalstu starpā un starp dalībvalstīm un trešām valstīm, izcelsmes apliecinājumiem, administratīvajām procedūrām un informāciju un mācībām. Tā arī nosaka ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijus biodeģvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK⁽⁵⁾ definīcijas.

⁽¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽³⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

⁽⁴⁾ Padomes Direktīva 2013/18/ES (2013. gada 13. maijs), ar ko pielāgo Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos (OV L 158, 10.6.2013., 230. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).

Piemēro arī šādas definīcijas:

- 1) “no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija” jeb “atjaunojamā enerģija” ir enerģija no atjaunojamiem nefosilajiem energoresursiem, proti, vēja, saules (saules siltumenerģija un saules fotoelementu enerģija) un ģeotermālā enerģija, apkārtējās vides enerģija, plūdmaiņu, viļņu un cita jūras enerģija, hidroenerģija un biomasas, atkritumu poligonu gāzes, notekūdeņu attīrīšanas staciju gāzes un biogāzes enerģija;
- 2) “apkārtējās vides enerģija” ir dabā sastopama siltumenerģija un norobežotā vidē uzkrāta enerģija, ko var uzkrāt apkārtējā gaisā, izņemot izplūdes gaisu, vai virszemes ūdeņus, vai notekūdeņus;
- 3) “ģeotermālā enerģija” ir enerģija, kas siltumenerģijas veidā atrodas zem zemes garozas;
- 4) “enerģijas bruto galapatēriņš” ir energoresursi, ko enerģijas izmantošanas vajadzībām piegādā rūpniecības nozarei, transporta nozarei, mājsaimniecībām, pakalpojumu, arī publisko pakalpojumu, lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarei, elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš enerģētikas nozarē elektroenerģijas, siltumenerģijas un transporta degvielu ražošanai, kā arī elektroenerģijas un siltumenerģijas zudumi sadales un pārvades laikā;
- 5) “atbalsta shēma” ir instruments, shēma vai mehānisms, ko piemēro dalībvalsts vai dalībvalstu grupa un kas veicina no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu, samazinot šādas enerģijas izmaksas, palielinot tās pārdošanas cenu vai šādas enerģijas iegādes apjomu, izmantojot atjaunojamās enerģijas pienākumu vai citādi, tostarp (bet ne tikai) atbalstu investīcijām, atbrīvojumu no nodokļiem vai nodokļu samazināšanu, nodokļu atmaksu, atbalsta shēmas, kas paredz atjaunojamās enerģijas pienākumu, arī shēmas, kurās izmanto “zaļos sertifikātus”, kā arī tiešās cenu atbalsta shēmas, tostarp regulētos tarifus un mainīgās vai fiksētās piemaksas;
- 6) “atjaunojamās enerģijas pienākums” ir atbalsta shēma, kurā enerģijas ražotājiem jāpanāk, ka konkrēta saražotās enerģijas daļa ir no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija, enerģijas piegādātājiem jāpanāk, ka konkrēta piegādātās enerģijas daļa ir no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija, vai enerģijas patērētājiem jāpanāk, ka konkrēta patērētās enerģijas daļa ir no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija, tostarp shēmas, kurās šādas prasības var izpildīt, izmantojot zaļos sertifikātus;
- 7) “finanšu instruments” ir finanšu instruments, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁾ 2. panta 29) punktā;
- 8) “MVU” ir mikrouzņēmums, mazs uzņēmums vai vidējs uzņēmums atbilstoši Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ⁽²⁾ pielikuma 2. pantā sniegtajai definīcijai;
- 9) “atlikumsiltums un atlikumaukstums” ir nenovēršams siltums vai aukstums, kas kā blakusprodukts radies rūpnieciskās iekārtās vai elektrostacijās, vai terciārajā sektorā, un kas bez centralizētas siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmas neizmantots zustu gaisā vai ūdenī, ja ir ticis izmantots vai tiks izmantots koģenerācijas process vai ja koģenerācija nav iespējama;
- 10) “jaudu atjaunināšana” ir atjaunojamās enerģijas elektrostaciju modernizēšana, tostarp iekārtu vai ekspluatācijas sistēmu un aprīkojuma pilnīga vai daļēja nomaiņa, lai nomainītu jaudu vai palielinātu efektivitāti vai iekārtas jaudu;
- 11) “sadales sistēmas operators” ir sadales sistēmas operators, kā definēts Direktīvas 2009/72/EK 2. panta 6. punktā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/73/EK ⁽³⁾ 2. panta 6. punktā;
- 12) “izcelsmes apliecinājums” ir elektroniska formāta dokuments, ko izmanto vienīgi kā pierādījumu galalietotājam, ka attiecīgā enerģijas daļa vai daudzums ir ražots no atjaunojamajiem energoresursiem;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

- 13) "atlikusī energoresursu struktūra" ir dalībvalsts kopējā gada energoresursu struktūra, izņemot daļu, kuru aptver atceltie izcelsmes apliecinājumi;
- 14) "no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājs" ir galalietotājs, kurš darbojas savā teritorijā, kas atrodas noteiktās robežās, vai, ja dalībvalstis to atļauj, citā teritorijā, un kuri ražo atjaunojamo elektroenerģiju pašu patēriņam un kuri var uzkrāt vai pārdot pašražoto atjaunojamo elektroenerģiju, ar noteikumu, ka attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājam, kas nav mājsaimniecību patērētājs, šīs darbības nav primārā saimnieciskā vai profesionālā darbība;
- 15) "no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji, kas rīkojas kopīgi" ir grupa ar vismaz diviem no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem saskaņā ar 14. punktu, kuri rīkojas kopīgi vienā un tajā pašā ēkā vai daudzdzīvokļu namā;
- 16) "atjaunojamās enerģijas kopiena" ir juridiska persona:
 - a) kura saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem ir atvērta un kurā ir brīvprātīga dalība, kura ir autonoma un kuru faktiski kontrolē kapitāldaļu turētāji vai biedri, kas atrodas tādu atjaunojamās enerģijas projektu tuvumā, kuri pieder minētajai juridiskajai personai un kurus tā attīsta;
 - b) kuras kapitāldaļu turētāji vai biedri ir fiziskas personas, MVU vai vietējās iestādes, tostarp pašvaldības;
 - c) kuras galvenais mērķis ir kopēju vides, ekonomisko vai sociālo ieguvumu nodrošināšana saviem kapitāla daļu turētājiem vai dalībniekiem vai vietējām teritorijām, kurās tā darbojas, bet ne finansiāla peļņa;
- 17) "atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgums" ir līgums, kurā fiziska vai juridiska persona vienojas atjaunojamo elektroenerģiju pirkt tieši no elektroenerģijas ražotāja;
- 18) "savstarpēja tirdzniecība" ar atjaunojamo enerģiju ir atjaunojamās enerģijas tirdzniecība starp tirgus dalībniekiem, izmantojot līgumu ar iepriekš paredzētiem noteikumiem, kas reglamentē darījuma automātisku izpildi un norēķinu tieši starp tirgus dalībniekiem vai netieši caur sertificētu trešo tirgus dalībnieku, piemēram, agregatoru. Tiesības veikt savstarpēju tirdzniecību neskar iesaistīto pušu tiesības un pienākumus, kas tām pastāv kā galalietotājiem, ražotājiem, piegādātājiem vai agregatoriem;
- 19) "centralizēta siltumapgāde" jeb "centralizēta aukstumapgāde" ir siltumenerģijas sadale tvaika, karsta ūdens vai atdzesētu šķidrumu veidā no centrālas ražotnes vai decentralizētām ražotnēm pa tīklu uz daudzām ēkām vai vietām, telpas vai procesu siltumapgādei vai aukstumapgādei;
- 20) "efektīva centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde" ir efektīva centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punktā;
- 21) "augstas efektivitātes koģenerācija" ir augstas efektivitātes koģenerācija, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 34. punktā;
- 22) "energoefektivitātes sertifikāts" ir energoefektivitātes sertifikāts, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 12. punktā;
- 23) "atkritumi" ir atkritumi, kā definēts Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 1. punktā, izņemot vielas, kas tīši modificētas vai piesārņotas, lai panāktu atbilstību minētajai definīcijai;
- 24) "biomasa" ir lauksaimniecības, mežsaimniecības un saistīto nozaru, arī zvejniecības un akvakultūras, produktu, bioloģiskas izcelsmes atkritumu un atlikumu bioloģiski noārdāmā frakcija, tostarp augu un dzīvnieku izcelsmes vielas, kā arī atkritumu, tostarp bioloģiskas izcelsmes rūpniecības un sadzīves atkritumu, bioloģiski noārdāmā frakcija;
- 25) "lauksaimniecības biomasa" ir lauksaimniecībā iegūta biomasa;
- 26) "meža biomasa" ir mežsaimniecībā iegūta biomasa;
- 27) "biomasas kurināmie/degvielas" ir gāzveida un cietie kurināmie/degvielas, kas saražoti no biomasas;
- 28) "biogāze" ir gāzveida kurināmais/degviela, kas saražota no biomasas;

- 29) "bioloģiski atkritumi" ir Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 4. punktā definētie bioloģiskie atkritumi;
- 30) "ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību;
- 31) "meža atjaunošana" ir mežaudzes atkalizveidošana ar dabiskiem vai mākslīgiem līdzekļiem pēc tam, kad iepriekšējā mežaudze nocirsta vai dabiskos apstākļos iznīcināta, tostarp ugunsgrēkā vai vētrā;
- 32) "bioloģiskais šķidrās kurināmais" ir no biomasas iegūts šķidrās kurināmais, ko izmanto ar transportu nesaistītām enerģētiskām vajadzībām, tostarp elektroenerģijas ražošanai un siltumapgādei un aukstumapgādei;
- 33) "biodegviela" ir šķidrā degviela, ko izmanto transportā un iegūst no biomasas;
- 34) "modernas biodegvielas" ir no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām saražotas biodegvielas;
- 35) "pārstrādāti oglekļa kurināmie/degvielas" ir šķidri un gāzveida kurināmie/degvielas, ko ražo no neatjaunojamas izcelsmes šķidro vai cieto atkritumu plūsmām, kas nav piemēroti materiālu reģenerācijai saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK 4. pantu, vai no neatjaunojamas izcelsmes atkritumu apstrādes gāzes un atgāzes, kas nenovēršami un netīši rodas ražošanas procesā no rūpnieciskām iekārtām;
- 36) "no atjaunojamiem energoresursiem ražota nebioloģiskas izcelsmes šķidrā vai gāzveida transporta degviela" ir šķidrā vai gāzveida degviela, kuru izmanto transporta nozarē, kura nav biodegviela vai biogāze, kuru enerģijas saturu veido atjaunojamie energoresursi, izņemot biomasu;
- 37) "neliela netiešas zemes izmantošanas maiņas riska biodegviela, bioloģiskais šķidrās kurināmais un biomasas kurināmais/degviela" ir biodegviela, bioloģiskais šķidrās kurināmais un biomasas kurināmais/degviela, kuru izejvielas ir ražotas saskaņā ar shēmām, kas nepieļauj izspiešanas efektu, ko rada no pārtikas un lopbarības kultūrām ražotas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas degvielas, to panākot ar labāku lauksaimniecības praksi, kā arī izmantojot kultūraugu audzēšanu platībās, kas iepriekš nav tikušas izmantotas kultūraugu audzēšanai, un kas tika ražotas saskaņā ar 29. pantā izklāstītajiem ilgtspējas kritērijiem biodegvielai, bioloģiskajam šķidrajam kurināmajam un biomasas kurināmajam/degvielai;
- 38) "kurināmā/degvielas piegādātājs" ir subjekts, kas piegādā kurināmo/degvielu tirgum un kas ir atbildīgs par kurināmā/degvielas izvešanu cauri akcīzes nodokļa maksāšanas vietai vai jebkāds cits attiecīgs subjekts, kuru izraugās dalībvalsts, ja runa ir par elektroenerģiju, par ko akcīzes nodoklis nav jāmaksā, vai ja tam ir pienācīgs pamatojums;
- 39) "cieti bagātīgi saturoši kultūraugi" ir kultūraugi, galvenokārt labība, neatkarīgi no tā, vai tiek izmantoti tikai graudi vai viss augs, kā tas ir, piemēram, zaļbarības kukurūzas gadījumā, bumbulaugi un sakņaugi, piemēram, kartupeļi, topinambūri, batātes, manioka un jamss un bumbuļšpolaugi, piemēram, taro un jautijas;
- 40) "pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugi" ir cieti bagātīgi saturoši kultūraugi, cukura kultūraugi un eļļas kultūraugi, ko audzē lauksaimniecības zemē kā galvenos kultūraugus, izņemot atlikumus, atkritumus vai lignocelulozes materiālus, un starpposma kultūraugi, piemēram, starpkultūras un virsaugi, ar noteikumu, ka šādu starpposma kultūraugu izmantošana nerada pieprasījumu pēc papildu zemes platībām;
- 41) "lignocelulozes materiāls" ir materiāls, ko veido lignīns, celuloze un hemiceluloze, piemēram, mežos iegūta biomasas, enerģētiskās kokaugu kultūras un uz koksnes resursiem balstītu nozaru atlikumi un atkritumi;
- 42) "nepārtikas celulozes materiāls" ir izejvielas, kas galvenokārt sastāv no celulozes un hemicelulozes un kam ir zemāks lignīna saturs nekā lignocelulozes materiālam, tostarp no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugu atlikumiem, piemēram, dažādu graudaugu salmi, sēnālas un čaumalas; enerģētiskās zālaugu kultūras ar zemu cietes saturu, piemēram, airene, klūdziņprosa, miskante, Spānijas niedre; virsaugi pirms un pēc galvenajiem kultūraugiem; augsnes saglabāšanas kultūraugi; rūpniecības atlikumi, tostarp no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem pēc augu eļļu, cukuru, cietes un proteīnu ekstrakcijas; un materiāli no bioatkritumiem, ja augsnes saglabāšanas kultūraugus un virsaugus saprot kā īstermiņa, uz laiku sētas ganības, kas satur zāles un pākšaugu maisījumu ar zemu cietes saturu, ko izmanto lopbarības iegūšanai un kas uzlabo augsnes auglību, lai varētu iegūt lielākas galveno laukaugu ražas;
- 43) "atlikumi" ir materiāls, kas nav galaprodukts, kuru ražošanas procesā tieši vēlas iegūt; tas nav ražošanas procesa pamatmērķis, un process nav apzināti modificēts, lai to ražotu;

- 44) "lauksaimniecības, akvakultūras, zvejniecības un mežsaimniecības atlikumi" ir atlikumi, kas rodas tieši lauksaimniecības, akvakultūras, zvejniecības un mežsaimniecības nozarēs, un kas neietver atlikumus, kas radušies saistītajās nozarēs vai pārstrādē;
- 45) "faktiskā vērtība" ir siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums atsevišķos vai visos konkrēta biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā/degvielas ražošanas procesa posmos, aprēķināts saskaņā ar V pielikuma C daļā vai VI pielikuma B daļā noteikto metodiku;
- 46) "tipiskā vērtība" ir konkrēta biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā vai biomasas kurināmā/degvielas ražošanas procesa siltumnīcefekta gāzu emisijas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma aplēse, kas ir reprezentatīva Savienības patēriņam;
- 47) "standartvērtība" ir vērtība, kas iegūta no tipiskās vērtības, piemērojot iepriekš noteiktus koeficientus, un ko var izmantot faktiskās vērtības vietā šajā direktīvā noteiktos gadījumos.

3. pants

Savienības saistošais vispārējais mērķrādītājs 2030. gadam

1. Dalībvalstis kopīgi nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars Savienības enerģijas bruto galapatēriņā līdz 2030. gadam sasniedz vismaz 32 %. Komisija novērtē minēto mērķrādītāju ar mērķi līdz 2023. gadam iesniegt leģislatīvā akta priekšlikumu, lai šo rādītāju palielinātu, ja turpmāk būtiski samazinās izmaksas atjaunojamās enerģijas ražošanā, ja ir jāizpilda Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā vai ja šādu palielinājumu pamato būtisks enerģijas patēriņa samazinājums Savienībā.

2. Lai kopīgi sasniegtu šā panta 1. punktā izvirzīto saistošo vispārējo mērķrādītāju, dalībvalstis nosaka savus valsts ieguldījumus integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu ietvaros saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3.–5. un 9.–14. pantu. Sagatavojot integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus, dalībvalstis var ņemt vērā formulu, kas sniegta minētās regulas II pielikumā.

Ja pēc tam, kad ir izvērtēti integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projekti, kas iesniegti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 9. pantu, Komisija secina, ka dalībvalstu ieguldījumi nav pietiekami, lai kopīgi izdotos sasniegt Savienības saistošo vispārējo mērķrādītāju, tā rīkojas atbilstīgi minētās regulas 9. un 31. pantā noteiktajai procedūrai.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka to politika, tostarp no šīs direktīvas 25. līdz 28. panta izrietošie pienākumi, un to atbalsta shēmas ir izstrādātas, pienācīgi ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, kas paredzēta Direktīvas 2008/98/EK 4. pantā, lai nepieļautu nepienācīgu kropļojošu ietekmi uz izejvielu tirgiem. Dalībvalstis nepiešķir atbalstu atjaunojamajai enerģijai, kas ražota, sadedzinot atkritumus, ja nav izpildīti minētajā direktīvā noteiktie dalītās savākšanas pienākumi.

4. No 2021. gada 1. janvāra no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars katras dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņā ir ne mazāks par bāzlīnijas īpatsvaru, kas norādīts šīs direktīvas I pielikuma A daļas tabulas trešajā slejā. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minētā bāzlīnijas īpatsvara ievērošanu. Ja dalībvalsts neuztur savu bāzlīnijas īpatsvaru, kas aplēsts jebkura viena gada periodā, tad piemēro Regulas (ES) 2018/1999 32. panta 4. punkta pirmo un otro daļu.

5. Komisija dalībvalstu ieceru lielo vērienu atbalsta ar veicinošu satvaru, kas aptver Savienības līdzekļu – tostarp papildu līdzekļu, kas paredzēti, lai atvieglotu oglekļietilpīgu reģionu taisnīgu pāreju uz lielāku atjaunojamās enerģijas īpatsvaru –, jo īpaši finanšu instrumentu, pastiprinātu izmantošanu, it sevišķi šādos nolūkos:

- a) atjaunojamās enerģijas projektu kapitāla izmaksu samazināšanai;
- b) projektu un programmu attīstībai, kas paredzēti atjaunojamo energoresursu integrēšanai energosistēmā, energosistēmas elastīguma palielināšanai, tīkla stabilitātes uzturēšanai un tīkla pārslodzes novēršanai;
- c) pārvades un sadales tīklu infrastruktūras, viedtīklu, uzglabāšanas iekārtu un starpsavienojumu attīstīšanai – ar mērķi līdz 2030. gadam sasniegt 15 % elektroenerģijas starpsavienojumu mērķrādītāju – nolūkā palielināt tehniski iespējamo un ekonomiski pieejamo atjaunojamās enerģijas līmeni elektroenerģijas sistēmā;

d) reģionālās sadarbības starp dalībvalstīm un starp dalībvalstīm un trešām valstīm veicināšanai, izmantojot kopīgus projektus, kopīgas atbalsta shēmas un atbalsta shēmu atvēršanu atjaunojamās elektroenerģijas ražotājiem, kas atrodas citās dalībvalstīs.

6. Komisija izveido atbalsta platformu, lai sniegtu atbalstu dalībvalstīm, kas izmanto sadarbības mehānismus nolūkā sniegt devumu 1. punktā noteiktā Savienības saistošā vispārējā mērķrādītāja sasniegšanā.

4. pants

Atbalsta shēmas no atjaunojamiem energoresursiem iegūtai enerģijai

1. Lai sasniegtu vai pārsniegtu 3. panta 1. punktā noteikto Savienības mērķrādītāju un katras dalībvalsts devumu izvirzītā mērķrādītāja sasniegšanā, kas atjaunojamās enerģijas ieviešanai noteikts valsts līmenī, dalībvalstis var piemērot atbalsta shēmas.

2. Atbalsta shēmas atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai nodrošina stimulus atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas integrācijai elektroenerģijas tirgū tādā veidā, kas balstīts uz tirgu un reaģē uz tirgus tendencēm, vienlaikus nepieļaujot nevajadzīgus elektroenerģijas tirgu izkropļojumus, kā arī ņem vērā iespējamās sistēmu integrācijas izmaksas un tīklu stabilitāti.

3. Atbalsta shēmas atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai izstrādā tā, lai maksimāli palielinātu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas integrāciju elektroenerģijas tirgū un nodrošinātu, ka atjaunojamās enerģijas ražotāji reaģē uz tirgus cenas signāliem un gūst maksimālus tirgus ieņēmumus.

Šajā nolūkā – attiecībā uz tiešām cenu atbalsta shēmām – atbalstu sniedz tirgus piemaksas veidā, kas cita starpā varētu būt mainīga vai fiksēta.

Dalībvalstis var maza mēroga iekārtas un demonstrācijas projektus atbrīvot no šā punkta piemērošanas, neskarot piemērojamās Savienības tiesību aktus iekšējā elektroenerģijas tirgus jomā.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka atbalsts atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai tiek piešķirts atvērtā, pārredzamā, uz konkurenci balstītā, nediskriminējošā un izmaksefektīvā veidā.

Dalībvalstis var maza mēroga iekārtas un demonstrācijas projektus atbrīvot no iepirkuma procedūrām.

Dalībvalstis var arī apsvērt izstrādāt mehānismu, lai nodrošinātu reģionālo dažādošanu attiecībā uz atjaunojamās elektroenerģijas izmantošanu, jo īpaši, lai nodrošinātu izmaksefektīvu sistēmas integrāciju.

5. Dalībvalstis var paredzēt, ka iepirkuma procedūras attiecas tikai uz konkrētām tehnoloģijām, ja atbalsta shēmu atvēršana visiem ražotājiem, kas ražo elektrību no atjaunojamiem energoresursiem, dotu neoptimālu rezultātu, ņemot vērā:

- a) konkrētās tehnoloģijas ilgtermiņa potenciālu;
- b) vajadzību panākt dažādošanu;
- c) tīklu integrācijas izmaksas;
- d) tīkla ierobežojumus un tīkla stabilitāti;
- e) attiecībā uz biomasu – vajadzību nepieļaut izejvielu tirgu kropļojumus.

6. Ja atbalstu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai sniedz, rīkojot iepirkuma procedūru, dalībvalstis nolūkā nodrošināt augstus projekta izpildes rādītājus:

- a) izstrādā un publicē nediskriminējošus un pārredzamus kritērijus par kvalificēšanos iepirkuma procedūrai un paredz skaidrus termiņus un noteikumus projekta izpildei;
- b) publicē informāciju par iepriekšējām iepirkuma procedūrām, tostarp norādot arī attiecīgo projektu izpildes rādītājus.

7. Lai no atjaunojamiem energoresursiem tiktu saražots vairāk enerģijas tālākajos reģionos un uz mazām salām, finansiālā atbalsta shēmas projektiem, ko šādos reģionos īsteno, dalībvalstis var pielāgot, lai ņemtu vērā ražošanas izmaksas, kuras rodas tieši tādēļ, ka šie reģioni ir izolēti un atkarīgi no ārējiem resursiem.

8. Līdz 2021. gada 31. decembrim un pēc tam reizi trijos gados Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai sniegtā atbalsta, izmantojot iepirkuma procedūras, īstenošanas rezultātiem Savienībā, ziņojumā jo īpaši analizējot to, vai ar iepirkuma procedūrām izdodas:

- a) panākt izmaksu samazināšanos;
 - b) panākt tehnoloģiskus uzlabojumus;
 - c) sasniegt augstus izpildes rādītājus;
 - d) nodrošināt mazu dalībnieku un attiecīgā gadījumā vietējo iestāžu nediskriminējošu līdzdalību;
 - e) ierobežot ietekmi uz vidi;
 - f) nodrošināt vietēju atbalstu;
 - g) nodrošināt piegādes drošību un tīklu integrāciju.
9. Šo pantu piemēro, neskarot LESD 107. un 108. pantu.

5. pants

Atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas atbalsta shēmu atvēršana

1. Dalībvalstīm ir tiesības saskaņā ar šīs direktīvas 7.–13. pantu lemt par to, kādā mērā tās atbalsta atjaunojamo enerģiju, kas ražota citā dalībvalstī. Tomēr dalībvalstis var atvērt dalībai atbalsta shēmas atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas ražotājiem, kas atrodas citās dalībvalstīs, ievērojot šajā pantā paredzētos nosacījumus.

Atverot dalību atbalsta shēmās atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai, dalībvalstis var noteikt, ka atbalsts orientējošai daļai no jaunatbalstītās jaudas vai no tai piešķirtā budžeta katru gadu ir atvērts ražotājiem, kas atrodas citās dalībvalstīs.

Šādas orientējošas daļas laikposmā no 2023.–2026. gadam var katru gadu sasniegt vismaz 5 % un laikposmā no 2027.–2030. gadam – vismaz 10 %, vai, ja tās ir zemākas, arī attiecīgās dalībvalsts starpsavienojumu līmeni jebkurā attiecīgajā gadā.

Lai iegūtu papildu pieredzi īstenošanā, dalībvalstis var organizēt vienu vai vairākas pilotshēmas, ja atbalsts ir atvērta ražotājiem, kuri atrodas citās dalībvalstīs.

2. Dalībvalstis var prasīt apliecinājumu tam, ka tiek veikts atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas fizisks imports. Šajā nolūkā dalībvalstis var noteikt, ka piedalīties to atbalsta shēmās var tikai ražotāji, kuri atrodas dalībvalstīs, ar kurām tām ir tiešs savienojums, ko nodrošina starpsavienojumi. Tomēr dalībvalstis neizmaina vai citādi neietekmē starpzonu grafikus un jaudas piešķiršanu to ražotāju dēļ, kas piedalās pārrobežu atbalsta shēmās. Pārrobežu elektroenerģijas apmaiņu nosaka vienīgi rezultāts, kas iegūts jaudas piešķiršanā, ievērojot Savienības tiesību aktus iekšējā elektroenerģijas tirgus jomā.

3. Ja dalībvalsts nolemj atvērt dalību atbalstu shēmās ražotājiem, kas atrodas citās dalībvalstīs, attiecīgās dalībvalstis vienojas par šādas dalības principiem. Šādas vienošanās ietver vismaz principus par to, kā ieskaita atjaunojamo elektroenerģiju, kurai ir piemērojams pārrobežu atbalsts.

4. Komisija pēc attiecīgo dalībvalstu pieprasījuma visa sarunu procesa gaitā palīdz dalībvalstīm, nosakot sadarbības kārtību, sniedzot informāciju un veicot analīzi, cita starpā arī kvantitatīvus un kvalitatīvus datus par tiešām un netiešām sadarbības izmaksām un ieguvumiem, kā arī norādījumus un tehnisko ekspertu zināšanas. Komisija var rosināt vai atvieglināt paraugprakses apmaiņu un var izstrādāt sadarbības vienošanās paraugus, lai veicinātu sarunu procesa raitu norisi. Komisija līdz 2025. gadam novērtē, kādas ir šā panta noteikumu radītās izmaksas un pozitīvā ietekme uz atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas izmantošanu Savienībā.

5. Komisija līdz 2023. gadam izvērtē šā panta īstenošanu. Minētajā izvērtējumā novērtē, vai ir jāievieš pienākums dalībvalstīm daļēji atvērt dalību atbalsta shēmās atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas ražotājiem, kuri atrodas citās dalībvalstīs, ar mērķi sasniegt 5 % atvērtību līdz 2025. gadam un 10 % atvērtību līdz 2030. gadam.

6. pants

Finansiālā atbalsta stabilitāte

1. Neskarot pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai ievērotu LESD 107. un 108. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka atjaunojamās enerģijas projektiem piešķirtā atbalsta līmeni un ar atbalstu saistītos nosacījumus nepārskata tā, ka negatīvi tiek ietekmētas šādi piešķirtās tiesības un apdraudēta jau atbalstīto projektu ekonomiskā dzīvotspēja.
2. Dalībvalstis var pielāgot atbalsta līmeni saskaņā ar objektīviem kritērijiem, ar noteikumu, ka šādi kritēriji ir noteikti atbalsta shēmas sākotnējā modelī.
3. Dalībvalstis kā atsauci publicē ilgtermiņa grafiku, kas prognozē plānotos atbalsta piešķirumus un kas attiecas uz vismaz nākamajiem pieciem gadiem vai nākamajiem trīs gadiem budžeta plānošanas ierobežojumu gadījumā, attiecīgā gadījumā ietverot indikatīvo laiku, iepirkuma procedūru rīkošanas biežumu, paredzamo jaudu un attiecīgā gadījumā budžetu vai maksimālo atbalstu, ko ir paredzēts piešķirt vienam projektam, kā arī, ja piemērojams, paredzamās iepirkuma kritērijiem atbilstošās tehnoloģijas. Šo grafiku atjaunina ik gadus vai, ja nepieciešams, lai ņemtu vērā nesenas norises tirgū vai paredzamos atbalsta piešķirumus.
4. Dalībvalstis vismaz reizi piecos gados novērtē, cik rezultatīvas ir to atbalsta shēmas atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai, un novērtē šā atbalsta būtiskāko ietekmi uz sadali starp dažādām patērētāju grupām un ieguldījumiem. Minētajā novērtējumā ņem vērā iespējamo izmaiņu ietekmi uz atbalsta shēmām. Minētā novērtējuma rezultātus ņem vērā indikatīvajā ilgtermiņa plānošanā, kas reglamentē atbalsta lēmumu pieņemšanu un jauna atbalsta izstrādi. Šo novērtējumu dalībvalstis iekļauj attiecīgajos savu nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninājumos un progresa ziņojumos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.

7. pants

No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvara aprēķināšana

1. No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņu katrā dalībvalstī aprēķina kā turpmāk minēto rādītāju summu:
 - a) atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas bruto galapatēriņš;
 - b) siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē izmantotās no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņš; un
 - c) no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas galapatēriņš transporta nozarē.

Attiecībā uz pirmās daļas a), b) vai c) apakšpunktu gāzi, elektroenerģiju un ūdeņradi, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ņem vērā tikai vienu reizi nolūkā aprēķināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru bruto galapatēriņā.

Saskaņā ar 29. panta 1. punkta otro daļu biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas, kas neatbilst 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, neņem vērā.

2. Šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta izpildei atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas bruto galapatēriņu aprēķina kā dalībvalstī no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas daudzumu, ieskaitot no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju un atjaunojamās enerģijas kopienu saražoto elektroenerģiju, bet izslēdzot to elektroenerģijas daudzumu, kas saražots hidroakumulācijas blokos, izmantojot ūdeni, kas iepriekš bijis sūknēts augšup.

Attiecībā uz jaukta kurināmā stacijām, kurās izmanto atjaunojamās un neatjaunojamās energoresursus, ņem vērā tikai no atjaunojamajiem energoresursiem saražoto elektroenerģijas daļu. Veicot minēto aprēķinu, katra energoresursu veida ieguldījumu aprēķina pēc tā enerģijas satura.

Ūdens un vēja elektroenerģiju uzskaita saskaņā ar II pielikumā noteiktajām normalizācijas formulām.

3. Šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta piemērošanas nolūkā siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē izmantotās no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņu aprēķina kā centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes enerģijas apjomu, kas dalībvalstī saražots no atjaunojamajiem energoresursiem, kuram pieskaita pārējās no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas patēriņu rūpniecībā, mājāsniecībā, pakalpojumu, lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā nozarēs siltumapgādei, aukstumapgādei un tehniskajiem procesiem.

Attiecībā uz jauktā kurināmā stacijām, kurās izmanto atjaunojamus un neatjaunojamus energoresursus, ņem vērā tikai to siltumapgādes un aukstumapgādes daļu, kas saražota no atjaunojamajiem energoresursiem. Veicot minēto aprēķinu, katra energoresursu veida ieguldījumu aprēķina pēc tā enerģijas satura.

Piemērojot 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, apkārtējās vides un ģeotermālo enerģiju, ko ar siltumsūkņu un centralizētas aukstumapgādes sistēmu palīdzību izmanto siltumapgādei un aukstumapgādei, ņem vērā ar noteikumu, ka galīgā saražotā enerģija būtiski pārsniedz ievadīto primāro enerģiju, kas nepieciešama, lai darbinātu siltumsūkņus. Piemērojot šo direktīvu, siltumenerģijas vai aukstumapgādes apjomu, ko uzskata par atjaunojamo enerģiju, aprēķina saskaņā ar VII pielikumā noteikto metodiku, un tajā ņem vērā enerģijas izmantošanu visās galapatēriņa nozarēs.

Siltumenerģiju, ko ražo pasīvās enerģijas sistēmas, ar kuru starpniecību zemāks enerģijas patēriņš ir sasniegts pasīvā veidā, izmantojot ēku konstrukciju vai siltumenerģiju, kas iegūta no neatjaunojamajiem energoresursiem, 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta piemērošanas nolūkā vērā neņem.

Līdz 2021. gada 31. decembrim Komisija pieņem deleģētus aktus saskaņā ar 35. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, izstrādājot metodiku tam, kā aprēķināt atjaunojamās enerģijas daudzumu, ko izmanto aukstumapgādei un centralizētai aukstumapgādei, un grozītu VII pielikumu.

Minētajā metodikā ietver minimālos sezonālos lietderības koeficientus siltumsūkņiem, kas darbojas pretējā režīmā.

4. Šā panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta vajadzībām piemēro šādas prasības:

- a) no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas galapatēriņu transporta nozarē aprēķina kā visu transporta nozarē patērēto biodegvielu, biomasas degvielu un nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidro un gāzveida transporta degvielu summu. Tomēr ar atjaunojamo elektroenerģiju saražotas no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajā aprēķinā ņem vērā, tikai aprēķinot, kāds elektroenerģijas daudzums dalībvalstī saražots no atjaunojamajiem energoresursiem;
- b) aprēķinot enerģijas galapatēriņu transporta sektorā, izmanto III pielikumā noteiktās transporta degvielu enerģijas satura vērtības. Lai noteiktu III pielikumā neiekļautu transporta degvielu enerģijas saturu, dalībvalstis izmanto attiecīgos Elektroenerģijas sistēmu operatora (ESO) standartus, lai noteiktu degvielu siltumspēju. Ja šādam nolūkam nav pieņemta ESO standarta, dalībvalstis izmanto attiecīgos Starptautiskās standartizācijas organizācijas (ISO) standartus.

5. No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru aprēķina kā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņu, kas dalīts ar visu energoresursu enerģijas bruto galapatēriņu un izteikts procentos.

Piemērojot šā punkta pirmo daļu, šā panta 1. punkta pirmajā daļā minēto summu pielāgo saskaņā ar 8., 10., 12. un 13. pantu.

Aprēķinot dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņu, lai noteiktu, vai tas atbilst šajā direktīvā noteiktajiem mērķrādītājiem un indikatīvajai trajektorijai, pieņem, ka aviācijā patērētās enerģijas daudzums veido ne vairāk kā 6,18 % no attiecīgās dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņa. Pieņem, ka Kiprai un Maltai aviācijā patērētās enerģijas daudzums veido ne vairāk kā 4,12 % no minēto dalībvalstu enerģijas bruto galapatēriņa.

6. Metodika un definīcijas, kuras izmanto, lai aprēķinātu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru, ir noteiktas Regulā (EK) Nr. 1099/2008.

Dalībvalstis nodrošina minēto sektorālo un vispārējo īpatsvaru aprēķinos izmantotās statistikas informācijas saskaņotību ar statistikas informāciju, ko dara zināmu Komisijai, ievērojot minēto regulu.

8. pants

Savienības atjaunojamo energoresursu attīstības platforma un statistiski pārvedumi no vienas dalībvalsts uz citām

1. Dalībvalstis var vienoties statistiski pārvest konkrētu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzumu no vienas dalībvalsts uz citu. Pārvesto daudzumu:

- a) atskaita no no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzuma, ko ņem vērā, aprēķinot pārvedējas dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvaru šīs direktīvas vajadzībām; un
- b) pieskaita no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzumam, ko ņem vērā, aprēķinot pārveduma pieņēmes dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvaru šīs direktīvas vajadzībām.

2. Lai atvieglotu šīs direktīvas 3. panta 1. punktā noteiktā Savienības saistošā mērķrādītāja sasniegšanu un katras dalībvalsts devumu minētā mērķrādītāja sasniegšanā saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 2. punktu un lai veicinātu statistiskos pārvedumus saskaņā ar šā panta 1. punktu, Komisija izveido Savienības atjaunojamo energoresursu attīstības platformu (URDP). Dalībvalstis var brīvprātīgi URDP iesniegt ikgadējos datus par savu valsts devumu minētā Savienības mērķrādītāja vai jebkuras robežvērtības sasniegšanā, kas Regulā (ES) 2018/1999 noteikta progresa uzraudzībai, tostarp tā gaidāmo deficītu vai pārsniegšanu, un norādīt cenu, par kuru tās būtu piekristu jebkādu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pārprodukciju pārvest no kādas dalībvalsts vai uz kādu dalībvalsti. Minēto pārvedumu cenu nosaka, izskatot katru gadījumu atsevišķi un pamatojoties uz URDP pieprasījuma un piegādes saskaņošanas mehānismu.

3. Komisija nodrošina, ka URDP var saskaņot piedāvājumu un pieprasījumu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas apjomiem, ko ņem vērā atjaunojamās enerģijas īpatsvara aprēķinā dalībvalstī, pamatojoties uz cenām vai citiem kritērijiem, ko noteikusi dalībvalsts, kura pieņem enerģijas pārvedumu.

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 35. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, izveidojot URDP un nosakot nosacījumus pārvedumu pabeigšanai, kā minēts šā panta 5. punktā.

4. Šā panta 1. un 2. punktā minētā kārtība var ilgt vienu vai vairākus kalendāros gadus. Par šādu kārtību Komisijai paziņo vai tos URDP ietvaros pabeidz ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc katra tāda gada beigām, kad tie ir spēkā. Komisijai nosūtītajā informācijā norāda attiecīgās enerģijas daudzumu un cenu. Saistībā ar pārvedumiem, kas pabeigti URDP ietvaros, iesaistītās puses un informāciju par konkrēto pārvedumu publisko.

5. Pārvedumi stājas spēkā pēc tam, kad visas pārvešanā iesaistītās dalībvalstis par to ir informējušas Komisiju, vai pēc tam, kad attiecīgā gadījumā ir izpildīti tūrvērtes nosacījumi URDP.

9. pants

Dalībvalstu kopprojekti

1. Divas vai vairākas dalībvalstis var sadarboties visu veidu kopprojektos attiecībā uz elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem. Šādā sadarbībā drīkst piedalīties privātu uzņēmēji.

2. Dalībvalstis Komisijai paziņo, kāda daļa vai daudzums no elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantotās enerģijas, kas šo dalībvalstu teritorijā saražota no atjaunojamajiem energoresursiem kopprojektā, kura darbība sākusies pēc 2009. gada 25. jūnija, vai ko nodrošina pēc šīs dienas pārbūvētas iekārtas jaudas palielinājums, šīs direktīvas vajadzībām ir uzskatāms par ieskaitāmu citas dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā.

3. Paziņojumā, kas minēts 2. punktā:

- a) raksturo ierosināto iekārtu vai identificē pārbūvēto iekārtu;

- b) precizē, kāda daļa vai daudzums no iekārtā saražotās elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantotās enerģijas ir uzskatāms par ieskaitāmu citas dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā;
 - c) identificē dalībvalsti, kurai par labu ir sniegts paziņojums; un
 - d) pilnos kalendāros gados precizē laikposmu, kurā elektroenerģija vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantotā enerģija, kas iekārtā saražota no atjaunojamajiem energoresursiem, uzskatāma par ieskaitāmu šīs citas dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā.
4. Šajā pantā minētais kopprojekts drīkst turpināties pēc 2030. gada.
5. Saskaņā ar šo pantu izdarītie paziņojumi nav grozāmi vai atceļami bez ziņotājas dalībvalsts un saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunktu identificētās dalībvalsts kopīgas piekrišanas.
6. Pēc attiecīgo dalībvalstu pieprasījuma Komisija nodrošina, lai dalībvalstīm būtu vieglāk sagatavot kopīgus projektus, jo īpaši izmantojot mērķtiecīgu tehnisko palīdzību un palīdzību projektu izstrādei.

10. pants

Dalībvalstu kopprojektu ietekme

1. Trīs mēnešu laikā pēc katra tāda gada beigām, kas iekrīt 9. panta 3. punkta d) apakšpunktā minētajā laikposmā, dalībvalsts, kura sniegusi paziņojumu saskaņā ar 9. pantu, sagatavo paziņojuma vēstuli, kurā norāda:
- a) kāds atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas kopējais daudzums minētajā gadā saražots iekārtā, uz kuru attiecas 9. pantā paredzētais paziņojums; un
 - b) kāds minētajā iekārtā minētajā gadā saražotais atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantotās enerģijas daudzums saskaņā ar paziņošanas noteikumiem ieskaitāms citas dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā.
2. Paziņotāja dalībvalsts iesniedz paziņojuma vēstuli dalībvalstij, kurai par labu ir sniegts šis paziņojums, un Komisijai.
3. Šīs direktīvas vajadzībām atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas daudzumu, kas paziņots saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu:
- a) atskaita no tā atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas daudzuma, kuru ņem vērā, aprēķinot tās dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, kura sagatavojuši paziņojuma vēstuli, ievērojot 1. punktu; un
 - b) pieskaita atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas daudzumam, kuru ņem vērā, aprēķinot tās dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, kas saņēmusi paziņojuma vēstuli, ievērojot 2. punktu.

11. pants

Dalībvalstu un trešo valstu kopprojekti

1. Viena vai vairākas dalībvalstis var sadarboties ar vienu vai vairākām trešām valstīm visu veidu kopprojektos, kas saistīti ar atjaunojamās energoresursu elektroenerģijas ražošanu. Šajā sadarbībā drīkst piedalīties privāttuzņēmēji, un tā notiek pilnīgā saskaņā ar starptautisko tiesību normām.
2. Atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, kas saražota trešā valstī, dalībvalstu atjaunojamās enerģijas īpatsvara noteikšanas nolūkā ņem vērā tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
- a) elektroenerģiju patērē Savienībā, šo prasību uzskatot par izpildītu, ja:
 - i) visi atbildīgie izcelsmes valsts, galamērķa valsts un attiecīgā gadījumā ikvienas trešās tranzīta valsts pārvades sistēmu operatori ir piešķirtajai starpsavienojuma jaudai stingri nominējuši uzskaitītajai elektroenerģijai līdzvērtīgu elektroenerģijas daudzumu;

- ii) starpsavienotāja Savienības puses atbildīgais pārvades sistēmas operators balansēšanas grafikā stingri reģistrējis uzskaitītajai elektroenerģijai līdzvērtīgu elektroenerģijas daudzumu; un
 - iii) šā punkta b) apakšpunktā minētās iekārtas nominētā jauda un atjaunojamās energoresursu elektroenerģijas ražošana attiecas uz vienu un to pašu laikposmu;
- b) elektroenerģija ražota iekārtā, kura nodota ekspluatācijā pēc 2009. gada 25. jūnija, vai nodrošināta ar tādas iekārtas jaudas palielinājumu, kura pēc minētās dienas ir pārbūvēta, kāda 1. punktā minētā kopprojekta ietvaros;
- c) saražotās un eksportētās elektroenerģijas daudzums nav saņēmis atbalstu no kādas trešās valsts atbalsta shēmas, izņemot iekārtai piešķirtu atbalstu investīcijām;
- d) elektroenerģija ir ražota saskaņā ar starptautisko tiesību normām trešā valstī, kas ir parakstījusi Eiropas Padomes Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju vai citas starptautiskas konvencijas vai līgumus par cilvēktiesībām.
3. Šā panta 4. punkta piemērošanas nolūkā dalībvalstis var Komisijai lūgt ņemt vērā trešā valstī saražoto un patērēto atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju saistībā ar starpsavienotāja ilgstošu būvniecību starp dalībvalsti un trešo valsti, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:
- a) starpsavienotāja būvniecība sāka līdz 2026. gada 31. decembrim;
 - b) starpsavienotāju nav iespējams nodot ekspluatācijā līdz 2030. gada 31. decembrim;
 - c) starpsavienotāju var nodot ekspluatācijā līdz 2032. gada 31. decembrim;
 - d) pēc starpsavienotāja nodošanas ekspluatācijā to izmantos, lai saskaņā ar 2. punktu uz Savienību eksportētu atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju;
 - e) pieteikums attiecas uz kopprojektu, kurš atbilst 2. punkta b) un c) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem un kurā starpsavienotāju izmantos pēc tā nodošanas ekspluatācijā, kā arī uz elektroenerģijas apjomu, kas nav lielāks par to apjomu, kuru eksportēs uz Savienību pēc starpsavienotāja nodošanas ekspluatācijā.
4. Komisijai dara zināmu, cik daudz elektroenerģijas vai kāda tās daļa ir saražota iekārtās, kas atrodas kādas trešās valsts teritorijā, bet uzskatāma par ieskaitāmu vienas vai vairāku dalībvalstu atjaunojamās enerģijas īpatsvarā šīs direktīvas vajadzībām. Ja ir iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts, to, kā dalībvalstis savstarpēji sadala minēto daļu vai apjomu, dara zināmu Komisijai. Šī daļa vai apjoms nav lielāks par daļu vai apjomu, ko faktiski eksportē uz Savienību un tur patērē, un atbilst 2. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktā minētajam apjomam un minētā punkta a) apakšpunktā izklāstītajiem nosacījumiem. Paziņojumu sniedz katra dalībvalsts, kuras vispārējā nacionālajā mērķrādītājā ir paredzēts ņemt vērā elektroenerģijas daļu vai daudzumu.
5. Paziņojumā, kas minēts 4. punktā:
- a) raksturo ierosināto iekārtu vai identificē pārbūvēto iekārtu;
 - b) norāda iekārtā saražotās elektroenerģijas daudzumu vai daļu, kas uzskatāma par ieskaitāmu dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā, kā arī attiecīgos finanšu mehānismus, ievērojot konfidencialitātes prasības;
 - c) pilnos kalendāra gados precizē laiku, kurā elektroenerģija uzskatāma par ieskaitāmu dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā; un
 - d) iekļauj rakstisku tās trešās valsts izdotu apliecinājumu par b) un c) apakšpunktu, kuras teritorijā iekārtu ir paredzēts nodot ekspluatācijā, un norādi par to iekārtas saražotās elektroenerģijas daļu vai daudzumu, ko šī trešā valsts lieto iekšzemē.
6. Šajā pantā minētais kopprojekts drīkst turpināties pēc 2030. gada.
7. Saskaņā ar šo pantu sniegtu paziņojumu groza vai atceļ vienīgi tad, ja ir panākta kopīga vienošanās starp paziņojuma sniedzēju dalībvalsti un to trešo valsti, kura ir atzinusi šo kopprojektu saskaņā ar 5. punkta d) apakšpunktu.

8. Dalībvalstis un Savienība aicina attiecīgas Enerģētikas kopienas struktūras saskaņā ar Enerģētikas kopienas līgumu veikt pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai ļautu līgumslēdzējām pusēm piemērot šajā direktīvā paredzētos dalībvalstu sadarbības noteikumus.

12. pants

Dalībvalstu un trešo valstu kopprojektu ietekme

1. 12 mēnešu laikā pēc katra tāda gada beigām, kurš ietilpst saskaņā ar 11. panta 5. punkta c) apakšpunktu noteiktajā laikposmā, paziņojošā dalībvalsts raksta paziņojuma vēstuli, kurā:

- a) ir noteikts elektroenerģijas kopapjoms, kas minētajā gadā ir saražots no atjaunojamajiem energoresursiem iekārtā, uz kuru attiecas 11. pantā minētais paziņojums;
- b) ir uzrādīts iekārtā gada laikā saražotās atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas daudzums, kas saskaņā ar 11. pantā noteiktajiem paziņošanas noteikumiem uzskatāms par ieskaitāmu šīs valsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā; un
- c) ir pierādījumi par atbilstību 11. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

2. Šā panta 1. punktā minētā dalībvalsts iesniedz paziņojuma vēstuli Komisijai un trešai valstij, kas saskaņā ar 11. panta 5. punkta d) apakšpunktu ir atzinusi projektu.

3. Aprēķinot atjaunojamās enerģijas īpatsvaru saskaņā ar šo direktīvu, to atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas daudzumu, par ko paziņots saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu, pievieno tam no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzumam, kas ņemts vērā, aprēķinot tās dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, kura sagatavojusi paziņojuma vēstuli.

13. pants

Kopīgas atbalsta shēmas

1. Neskarot ar 5. pantu noteiktās dalībvalstu saistības, divas vai vairākas dalībvalstis, pamatojoties uz brīvprātības principu, var nolemt apvienot vai daļēji koordinēt savas valsts atbalsta shēmas. Šādos gadījumos noteiktu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzumu, kas ražots vienas iesaistītās dalībvalsts teritorijā, var ieskaitīt citas iesaistītās dalībvalsts atjaunojamās enerģijas īpatsvarā ar noteikumu, ka attiecīgās dalībvalstis:

- a) saskaņā ar 8. pantu statistiski pārved konkrētus no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzumus no vienas dalībvalsts uz citu; vai
- b) izstrādā sadales noteikumu, par kuru vienojas iesaistītās dalībvalstis un ar kuru no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzumus sadala iesaistītajām dalībvalstīm.

Par 1. punkta b) apakšpunkta minēto sadales noteikumu paziņo Komisijai ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc pirmā gada, kad tas stājas spēkā.

2. Trīs mēnešu laikā pēc katra gada beigām katra dalībvalsts, kas saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunkta otro daļu ir izdevusi paziņojumu, izdod paziņojuma vēstuli, kurā dara zināmu tās elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantotās enerģijas kopējo daudzumu, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem tajā gadā, uz ko attiecas noteikums par sadali.

3. Aprēķinot atjaunojamās enerģijas īpatsvaru saskaņā ar šo direktīvu, no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas daudzumu, par ko paziņots saskaņā ar 2. punktu, pārdala iesaistītajām dalībvalstīm saskaņā ar noteikumu par sadali, par kuru iesniegts paziņojums.

4. Komisija izplata norādījumus un paraugpraksi un pēc attiecīgo dalībvalstu pieprasījuma atvieglo kopīgu atbalsta shēmu izveidi starp dalībvalstīm.

14. pants

Jaudas palielinājumi

Šis direktīvas 9. panta 2. punkta un 11. panta 2. punkta b) apakšpunkta vajadzībām no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas vienības, kuras piedēvējamas iekārtas jaudas palielinājumam, uzskata par vienībām, kas ražotas atsevišķā iekārtā, kura nodota ekspluatācijā brīdī, kad noticis jaudas palielinājums.

15. pants

Administratīvās procedūras, noteikumi un kodeksi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visi valsts noteikumi attiecībā uz atļauju izsniegšanas, sertificēšanas un licencēšanas procedūrām, kuras piemēro atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantojamās enerģijas ražošanas stacijām un attiecīgajiem pārvades un sadales tīkliem, biomasas pārveidošanai par biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo, biomasas kurināmo/degvielu vai citiem energoproduktiem, un kuras piemēro attiecībā uz nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidro un gāzveida transporta degvielu, ir samērīgi un vajadzīgi un palīdz ievērot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

Dalībvalstis jo īpaši veic piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

- a) administratīvās procedūras vienkāršo un paātrina attiecīgajā administratīvajā līmenī un tiek noteikti prognozējami termiņi pirmajā daļā minētajām procedūrām;
- b) noteikumi par atļauju izsniegšanu, sertificēšanu un licencēšanu ir objektīvi, pārredzami un samērīgi, tie nediskriminē pieteikumu iesniedzējus, un tajos pilnībā ņem vērā atsevišķu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju īpatnības;
- c) administratīvie maksājumi, ko iekasē no patērētājiem, plānotājiem, arhitektiem, celtniekiem, aprīkojuma un sistēmu uzstādītājiem un piegādātājiem, ir pārredzami un pamatoti ar konkrētām izmaksām; un
- d) decentralizētām atjaunojamo enerģiju ražojošām un uzkrājošām iekārtām nosaka vienkāršotas un mazāk apgrūtinātas atļauju izsniegšanas procedūras, kā arī vienkāršas paziņošanas procedūru.

2. Dalībvalstis skaidri nosaka visas tehniskās specifikācijas, kuras jāievēro attiecībā uz atjaunojamās enerģijas aprīkojumu un sistēmām, lai varētu gūt labumu no atbalsta shēmām. Ja ir noteikti Eiropas standarti, tostarp ekomarķējums, energomarķējums un citas tehniskās atsaucēs sistēmas, ko izveidojušas Eiropas standartizācijas iestādes, šādas tehniskās specifikācijas nosaka, atsaucoties uz šiem standartiem. Šādās tehniskajās specifikācijās neparedz konkrētu vietu, kur sertificē aprīkojumu un sistēmas, un tās nerada šķēršļus iekšējā tirgus pareizai darbībai.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts, reģionālā un vietējā līmeņa kompetentās iestādes, plānojot – tostarp, veicot agrīnu telpisko plānošanu –, projektējot, būvējot un atjaunojot pilsētu infrastruktūru, rūpnieciskos, komerciālos vai dzīvojamos rajonus un energoinfrastruktūru, tostarp elektroenerģijas, centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes, dabasgāzes un alternatīvo kurināmo/degvielu tīklus, paredz noteikumus par atjaunojamās enerģijas integrēšanu un ieviešanu, tostarp par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņu un atjaunojamās enerģijas kopienām, un nenovēršama atlikumsiltuma vai atlikumaukstuma izmantošanu. Dalībvalstis jo īpaši mudina vietējās un reģionālās administratīvās iestādes, plānojot infrastruktūru pilsētās, attiecīgā gadījumā iekļaut arī siltumapgādi un aukstumapgādi no atjaunojamajiem energoresursiem un apspriesties ar tīklu operatoriem, lai ņemtu vērā to, kā energoefektivitātes un pieprasījuma reakcijas programmas, kā arī konkrēti noteikumi par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņu un atjaunojamās enerģijas kopienām ietekmē operatoru plānus par infrastruktūras attīstību.

4. Dalībvalstis savos būvniecības noteikumos un būvnormatīvos ievieš tāds piemērotus pasākumus, lai būvniecības nozarē palielinātu visu veidu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru.

Izstrādājot šādus pasākumus vai atbalsta shēmās dalībvalstis var attiecīgā gadījumā ņemt vērā valsts pasākumus, kas attiecas uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņa, vietējās enerģijas uzkrāšanas un energoefektivitātes ieviešanu palielināšanu, uz koģenerāciju un uz ēkām, kurās enerģijas izmantojums ir pasīvs, mazs vai līdzinās nullei.

Dalībvalstis savos būvniecības noteikumos un būvnormatīvos vai ar citiem līdzvērtīgiem paņēmieniem pieprasa jaunajās ēkās un esošajās ēkās, kurās veic kapitālremontu, nodrošināt minimālos no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pielietojuma līmeņus, ciktāl tas ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējami, atspoguļo saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 5. panta 2. punktu veiktā izmaksu ziņā optimālo līmeņu aprēķina rezultātus un ciktāl tas negatīvi neietekmē iekštelņu gaisa kvalitāti. Dalībvalstis ļauj minētos minimālos līmeņus ievērot, cita starpā izmantojot efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi, kas izmanto ievērojamu atjaunojamās enerģijas daļu un atlikumsiltumu un atlikumaukstumu.

Pirmajā daļā noteiktās prasības uz bruņotajiem spēkiem attiecas tikai tādā mērā, kādā to piemērošana nav pretrunā bruņoto spēku darbību būtībai un primārajam mērķim, un neattiecas uz materiāliem, kurus izmanto tikai militāriem mērķiem.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka no 2012. gada 1. janvāra jaunas valstu, reģionu un vietējas nozīmes publiskās ēkas un šādas esošas ēkas, kurās veic kapitālremontu, šīs direktīvas nozīmē noderētu par paraugu. Dalībvalstis cita starpā var ļaut īstenot šo pienākumu, panākot atbilstību noteikumiem par gandrīz nulles enerģijas ēkām, kā paredzēts Direktīvā 2010/31/ES, vai nosakot, ka trešās personas var izmantot publisko vai jaukto publisko un privāto ēku jumtus atjaunojamo enerģiju ražojošu iekārtu uzstādīšanai.

6. Būvniecības noteikumos un būvnormatīvos dalībvalstis veicina tādu siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu un aprīkojuma izmantošanu, kas izmanto atjaunojamus energoresursus un kas ievērojami samazina energopatēriņu. Šajā nolūkā dalībvalstis izmanto energomarķējumu, ekomarķējumu vai citus attiecīgus sertifikātus vai standartus, ko izstrādā valsts vai Savienības līmenī, ja tādi ir, un nodrošina, ka tiek sniegta atbilstoša informācija un ieteikumi par īpaši energoefektīvām alternatīvām, kuru pamatā ir atjaunojamie energoresursi, kā arī par iespējamiem finanšu instrumentiem un stimuliem, kas ir pieejami nomaiņas gadījumā, un tādējādi cenšas panākt, ka tiek nomainīts vairāk veco apkures sistēmu un ka plašāka ir pāreja uz risinājumiem, kuru pamatā ir atjaunojamā enerģija saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES.

7. Dalībvalstis novērtē savu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantojuma potenciālu siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē. Minētajā novērtējumā attiecīgā gadījumā ietver tādu teritoriju telpisko analīzi, kurās attiecīgus projektus varētu īstenot ar zemu vides apdraudējuma risku, un iespējas īstenot maza mēroga mājsaimniecību projektus, un šo novērtējumu iekļauj otrajā visaptverošajā izvērtējumā, kas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 14. panta 1. punktu pirmoreiz jāiesniedz līdz 2020. gada 31. decembrim, un vēlākajos visaptverošo izvērtējumu atjauninājumos.

8. Dalībvalstis izvērtē regulatīvos un administratīvos šķēršļus ilgtermiņa atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumiem, novērš nepamatotus šķēršļus un veicina šādu līgumu ieviešanu. Dalībvalstis nodrošina, ka uz minētajiem līgumiem neattiecas nesamērīgas vai diskriminējošas procedūras vai maksas.

Dalībvalstis apraksta integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un vēlākajos progresa ziņojumos politiku un pasākumus, ar ko veicina atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumu ieviešanu, ievērojot Regulu (ES) 2018/1999.

16. pants

Atļauju piešķiršanas procesa organizācija un ilgums

1. Dalībvalstis izveido vai izraugās vienu vai vairākus kontaktpunktus. Minētie kontaktpunkti pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma sniedz norādījumus un palīdzību visa administratīvo atļauju pieprasīšanas un piešķiršanas procesa laikā. Visa procesa laikā pieteikuma iesniedzējam neprasa sazināties ar vairāk kā vienu kontaktpunktu. Atļauju piešķiršanas process aptver attiecīgās administratīvās atļaujas būvēt un ekspluatēt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanas stacijas un aktīvus, kas ir vajadzīgi, lai tos pieslēgtu tīklam, kā arī tām veikt jaudu atjaunināšanu. Atļauju piešķiršanas process ietver visas procedūras, sākot no apstiprinājuma par pieteikuma saņemšanu apstiprināšanas līdz 2. punktā minētās procedūras rezultātu nosūtīšanai.

2. Kontaktpunkts pieteikuma iesniedzējam pārredzami palīdz iziet administratīvo atļauju pieprasīšanas procesu līdz brīdim, kad atbildīgās iestādes procesa beigās pieņem vienu vai vairākus lēmumus, tam sniedz visu vajadzīgo informāciju un vajadzības gadījumā iesaista citas administratīvās iestādes. Pieteikuma iesniedzējiem ļauj attiecīgos dokumentus iesniegt arī digitālā formātā.

3. Kontaktpunkts dara pieejamu procedūru rokasgrāmatu atjaunojamās enerģijas ražošanas projektu izstrādātājiem un sniedz minēto informāciju arī tiešsaistē, skaidri aplūkojot arī nelielus projektus un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju projektus. Tiešsaistes informācijā pieteikuma iesniedzējam norāda attiecīgo kontaktpunktu, kurā jāiesniedz pieteikums. Ja dalībvalstī ir vairāk kā viens kontaktpunkts, tad tiešsaistes informācijā pieteikuma iesniedzējam norāda, kurā no šiem kontaktpunktiem jāiesniedz pieteikums.

4. Neskarot 7. punktu, 1. punktā minētais atļauju piešķiršanas process nepārsniedz divus gadus procedūrām, kas piemērojamas elektrostacijām, tostarp visām attiecīgajām kompetento iestāžu procedūrām. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos minēto divu gadu termiņu var pagarināt vēl par ilgākais vienu gadu.

5. Neskarot 7. punktu, atļaujas piešķiršanas process iekārtām ar elektroenerģijas ražošanas jaudu zem 150 kW nepārsniedz vienu gadu. Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos minēto viena gada termiņu var pagarināt vēl par ilgākais vienu gadu.

Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir ērta piekļuve vienkāršām procedūrām, tostarp attiecīgā gadījumā alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem, kas paredzēti strīdu izšķiršanai par atļauju piešķiršanas procesiem un par atļaujas izsniegšanu atjaunojamās enerģijas staciju būvniecībai un ekspluatācijai.

6. Dalībvalstis atvieglo jaudu atjaunināšanu esošām atjaunojamās enerģijas stacijām, nodrošinot vienkāršotu un ātru atļauju piešķiršanas procesu. Minētā procesa ilgums nepārsniedz vienu gadu.

Pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos, piemēram, sevišķi svarīgu drošības apsvērumu dēļ, ja jaudas atjaunināšanas projekts būtiski ietekmē tīklu vai iekārtas sākotnējo jaudu, izmēru vai veiktspēju, minēto viena gada termiņu var pagarināt vēl par ilgākais vienu gadu.

7. Šajā pantā paredzētos termiņus piemēro, neskarot pienākumus, kas izriet no piemērojamiem Savienības vides tiesību aktiem, pārsūdzībai tiesā, tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un citām tiesas procedūrām un alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem, tostarp pārsūdzībām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, un tos var pagarināt par laikposmu, kas atbilst šādu procedūru ilgumam.

8. Dalībvalstis var izstrādāt vienkāršas paziņošanas procedūru par tīkla pieslēgumiem attiecībā uz jaudas atjaunināšanas projektiem, kā minēts 17. panta 1. punktā. Ja dalībvalstis tā dara, jaudas atjaunināšana ir atļauta pēc tam, kad attiecīgajai iestādei ir iesniegts paziņojums, ja nav paredzēta ievērojama negatīva ietekme uz vidi vai sabiedrību. Minētā iestāde sešu mēnešu laikā pēc paziņojuma saņemšanas nolemj, vai tas ir pietiekami.

Ja attiecīgā iestāde nolemj, ka ar paziņojumu pietiek, tā automātiski piešķir atļauju. Ja minētā iestāde nolemj, ka ar paziņojumu nepietiek, ir jāiesniedz pieteikums jaunas atļaujas saņemšanai un ir piemērojami 6. punktā minētie termiņi.

17. pants

Vienkāršas paziņošanas procedūra par tīkla pieslēgumiem

1. Dalībvalstis izstrādā vienkāršu paziņošanas procedūru par tīkla pieslēgumiem, saskaņā ar kuru iekārtas vai no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju agregētās ražošanas vienības un demonstrējumprojekti, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir 10,8 kW vai mazāka par to, vai līdzvērtīgi attiecībā uz savienojumiem, kas nav trīs fāzu savienojumi, ir pieslēdzami tīklam pēc paziņojuma sniegšanas sadales sistēmas operatoram.

Sadales sistēmas operators ierobežotā laikposmā pēc paziņojuma sniegšanas var atteikt pieprasīto tīkla pieslēgumu vai ierosināt alternatīvu tīkla pieslēguma punktu, balstoties uz pamatotiem drošības apsvērumiem vai sistēmas komponentu tehnisko nesaderību. Sadales sistēmas operatora labvēlīga lēmuma gadījumā vai ja viena mēneša laikā pēc paziņojuma sniegšanas sadales sistēmas operators nav pieņēmis lēmumu, iekārtu vai agregēto ražošanas vienību var pieslēgt tīklam.

2. Dalībvalstis var atļaut vienkāršu paziņošanas procedūru iekārtām vai agregētām ražošanas vienībām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir lielāka par 10,8 kW un nepārsniedz 50 kW, ar noteikumu, ka tiek saglabāta tīkla stabilitāte, tīkla uzticamība un drošība.

18. pants

Informācija un mācības

1. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par atbalsta pasākumiem tiek darīta pieejama visiem attiecīgajiem dalībniekiem, piemēram, patērētājiem, tostarp mazturīgiem, neaizsargātiem patērētājiem, no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem un atjaunojamās enerģijas kopienām, celtniekiem, uzstādītājiem, arhitektiem un siltumapgādes, aukstumapgādes un elektroenerģijas aprīkojumu un sistēmu piegādātājiem un tādu transportlīdzekļu piegādātājiem, kas var izmantot atjaunojamo enerģiju, un intelektisko transporta sistēmu piegādātājiem.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka informāciju par atjaunojamo energoresursu siltumapgādes, aukstumapgādes un elektroenerģijas izmantošanai paredzētā aprīkojuma un sistēmu sniegtajiem neto ieguvumiem, izmaksefektivitāti un energoefektivitāti dara pieejamu aprīkojuma vai sistēmas piegādātājs vai valsts kompetentās iestādes.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka mazu biomasas katlu un krāšņu, saules fotoelementu un saules siltumenerģijas sistēmu, sekli izvietotu ģeotermālās enerģijas sistēmu un siltumsūkņu uzstādītājiem ir pieejamas sertificēšanas shēmas vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas. Šajās shēmās var ņemt vērā attiecīgas esošas shēmas un struktūras, un to pamatā ir IV pielikumā noteiktie kritēriji. Katra dalībvalsts atzīst sertifikāciju, ko saskaņā ar minētajiem kritērijiem ir piešķirušas citas dalībvalstis.
4. Dalībvalstis dara publiski pieejamu informāciju par 3. punktā minētajām sertificēšanas shēmām vai līdzvērtīgām kvalifikācijas shēmām. Dalībvalstis var arī darīt publiski pieejamu to uzstādītāju sarakstu, kas ir kvalificēti vai sertificēti saskaņā ar 3. punktā paredzētajiem noteikumiem.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem attiecīgajiem dalībniekiem, jo īpaši plānotājiem un arhitektiem, ir darīti pieejami norādījumi, lai tie varētu pienācīgi apsvērt, kāda būtu optimālā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas, augstas efektivitātes tehnoloģiju un centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes kombinācija, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskās, komerciālās vai dzīvojamās zonas.
6. Dalībvalstis – attiecīgā gadījumā ar vietējo un reģionālo iestāžu līdzdalību – izstrādā piemērotas informācijas, izpratnes veidošanas, norādījumu vai mācību programmas, lai informētu iedzīvotājus par to, kā īstenot savas aktīva lietotāja tiesības, un par ieguvumiem un praktiskiem aspektiem, tostarp tehniskiem un finansiāliem aspektiem, kas saistīti ar no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas attīstību un izmantošanu, cita starpā arī ar no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņu vai līdzdalību atjaunojamās enerģijas kopienās.

19. pants

Atjaunojamo energoresursu enerģijas izcelsmes apliecinājumi

1. Lai galalietotājiem pierādītu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas daļu vai daudzumu enerģijas piegādātāja energoresursu struktūrā un enerģijā, kas patērētājiem piegādāta saskaņā ar līgumiem, kuros ietverta atsauce uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas patēriņu, dalībvalstis nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izcelsmi šīs direktīvas nozīmē var apliecināt pēc objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem.
2. Šajā nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka izcelsmes apliecinājumu izsniedz, atbildot uz pieprasījumu, ko iesniedzis ražotājs, kurš ražo enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, izņemot, ja izcelsmes apliecinājuma tirgus vērtības uzskaites nolūkos dalībvalstis nolemj šādu izcelsmes apliecinājumu neizsniegt ražotājam, kas saņem finansiālu atbalstu no atbalsta shēmas. Dalībvalstis var vienoties par izcelsmes apliecinājumu izsniegšanu neatjaunojamo energoresursu enerģijai. Attiecībā uz izcelsmes apliecinājumu izdošanu var noteikt minimālās jaudas ierobežojumu. Izcelsmes apliecinājumu izdod par standartapjomu – 1 MWh. Par katru saražotās enerģijas vienību izsniedz ne vairāk kā vienu izcelsmes apliecinājumu.

Dalībvalstis nodrošina, ka vienu un to pašu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtu enerģijas vienību uzskaita tikai vienu reizi.

Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja ražotājs saņem finansiālu atbalstu no atbalsta shēmas, attiecīgajā atbalsta shēmā pienācīgi ņem vērā izcelsmes apliecinājuma tirgus vērtību tam pašam produktam.

Pieņem, ka izcelsmes apliecinājuma tirgus vērtība ir pienācīgi ņemta vērā jebkurā no šādiem gadījumiem:

- a) ja finansiālu atbalstu piešķir ar iepirkuma procedūru vai ar tirgojamu zaļo sertifikātu sistēmu;
- b) ja izcelsmes apliecinājumu tirgus vērtība ir administratīvi ņemta vērā, nosakot finansiālā atbalsta līmeni; vai
- c) ja izcelsmes apliecinājumus neizsniedz pašam ražotājam, bet gan piegādātājam vai patērētājam, kurš atjaunojamo enerģiju iegādājas vai nu konkurences apstākļos, vai saskaņā ar ilgtermiņa atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumiem.

Lai ņemtu vērā izcelsmes apliecinājuma tirgus vērtību, dalībvalstis var cita starpā nolemt izsniegt ražotājam izcelsmes apliecinājumu vai nekavējoties to atcelt.

Izcelsmes apliecinājums neietekmē to, kā dalībvalsts izpilda 3. pantu. Izcelsmes apliecinājumu nodošana citiem, vienalga, atsevišķi vai līdz ar fizisku enerģijas pārsūtīšanu, nekādi neiespaido dalībvalstu lēmumu izmantot statistiskus pārveidumus, kopprojektus vai kopīgas atbalsta shēmas atbilstības 3. pantam sasniegšanā vai no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņa aprēķinos saskaņā ar 7. pantu.

3. Šā panta 1. punkta nolūkos izcelsmes apliecinājumi ir derīgi 12 mēnešus pēc attiecīgās enerģijas vienības saražošanas. Dalībvalstis nodrošina, ka visi neatceltie izcelsmes apliecinājumi zaudē spēku vēlākais 18 mēnešus pēc enerģijas vienības saražošanas. Dalībvalstis ietver spēku zaudējušos izcelsmes apliecinājumus savos atlikušās energoresursu struktūras aprēķinos.

4. Šā panta 8. un 13. punktā minētās informēšanas nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka energouzņēmumi atceļ izcelsmes apliecinājumus vēlākais sešos mēnešos pēc izcelsmes apliecinājuma derīguma termiņa beigām.

5. Dalībvalstis vai izraudzītās kompetentās iestādes pārrauga izcelsmes apliecinājumu izsniegšanu, nodošanu un atcelšanu. Izraudzīto kompetento iestāžu atbildība ģeogrāfiski nepārklājas, un tās ir neatkarīgas no ražošanas, tirdzniecības un piegādes darbībām.

6. Dalībvalstis vai izraudzītās kompetentās iestādes ievieš piemērotus mehānismus, lai nodrošinātu, ka izcelsmes apliecinājumus izsniedz, nodod un atceļ elektroniskā veidā un tie ir precīzi, ticami un aizsargāti pret krāpšanu. Dalībvalstis un izraudzītās kompetentās iestādes nodrošina, ka to noteiktās prasības atbilst standartam CEN-EN 16325.

7. Izcelsmes apliecinājumā obligāti precizē:

- a) energoresursu, no kura enerģija iegūta, un ražošanas sākuma un beigu datumus;
- b) to, vai tas attiecas uz:
 - i) elektroenerģiju;
 - ii) gāzi, tostarp ūdeņradi; vai
 - iii) siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantoto enerģiju;
- c) enerģijas ražošanas iekārtas identifikāciju, atrašanās vietu, veidu un jaudu;
- d) to, vai attiecībā uz iekārtu ir piešķirts atbalsts investīcijām, un to, vai par attiecīgo enerģijas vienību ir piešķirts jebkāds cits atbalsts no kādas valsts atbalsta shēmas, un atbalsta shēmas tipu;
- e) datumu, kad ir sāka iekārtas ekspluatācija; un
- f) izdošanas datumu un valsti, kā arī unikālo identifikācijas numuru.

Tādu iekārtu izcelsmes apliecinājumus, kuru jauda ir mazāka par 50 kW, var norādīt vienkāršotu informāciju.

8. Ja elektroenerģijas piegādātājam jāpierāda no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars vai daudzums savā energoresursu struktūrā Direktīvas 2009/72/EK 3. panta 9. punkta a) apakšpunkta nolūkos, tas to dara, izmantojot izcelsmes apliecinājumus, izņemot:

- a) attiecībā uz savu energoresursu struktūras daļu, kas atbilst neizsekojamiem komerciāliem piedāvājumiem, ja tādi ir, kuriem piegādātājs var izmantot atlikušo energoresursu struktūru; vai
- b) izņemot gadījumus, kad dalībvalstis nolemj neizdot izcelsmes apliecinājumus ražotājam, kurš saņem finansiālu atbalstu no atbalsta shēmas.

Ja dalībvalstis ir ieviesušas izcelsmes apliecinājumus citiem enerģijas veidiem, piegādātāji informēšanas nolūkos izmanto tādas pašas izcelsmes apliecinājumus, kādi tiek izmantoti piegādātājam enerģijai. Tāpat par liecību, ka izpildīta prasība pierādīt augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģijas daudzumu, var izmantot saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 14. panta 10. punktu izdotos izcelsmes apliecinājumus. Šā panta 2. punkta nolūkos, ja elektroenerģiju ražo augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, izmantojot atjaunojamus energoresursus, var izsniegt tikai vienu izcelsmes apliecinājumu, kurā norāda abus rādītājus.

9. Dalībvalstis atzīst citu dalībvalstu izsniegtos izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar šo direktīvu vienīgi kā 1. punktā un 7. punkta pirmās daļas a) līdz f) apakšpunktā minēto elementu pierādījumu. Dalībvalsts var atteikties izcelsmes apliecinājumu atzīt vienīgi tad, ja tai ir pamatotas šaubas par to, cik tas ir precīzs, ticams vai īsts. Atteikumu un tā pamatojumu dalībvalsts dara zināmu Komisijai.

10. Ja Komisija uzskata, ka izcelsmes apliecinājuma neatzīšana ir nepamatota, Komisija var pieņemt lēmumu, ar kuru attiecīgajai dalībvalstij pieprasa atzīt attiecīgo izcelsmes apliecinājumu.

11. Dalībvalstis neatzīst trešās valsts izdotos izcelsmes apliecinājumus, ja vien Savienība ar šo trešo valsti nav noslēgusi nolīgumu par to, ka tās savstarpēji atzīst Savienībā izdotos izcelsmes apliecinājumus un izcelsmes apliecinājumus, kas izdoti saderīgās attiecīgās trešās valsts izcelsmes apliecinājumu sistēmās, un tikai tieša enerģijas importa vai eksporta gadījumā.

12. Dalībvalsts saskaņā ar Savienības tiesību aktiem var ieviest objektīvus, pārredzamus un nediskriminējošus kritērijus, kā lietot izcelsmes apliecinājumus, saskaņā ar pienākumiem, kas noteikti Direktīvas 2009/72/EK 3. panta 9. punktā.

13. Komisija pieņem ziņojumu, kurā izvērtē iespējamus variantus Savienības mēroga zaļā marķējuma izveidošanai ar mērķi veicināt jaunās iekārtās ražotas atjaunojamās enerģijas izmantošanu. Lai pierādītu atbilstību šāda marķējuma prasībām, piegādātāji izmanto izcelsmes apliecinājumus iekļauto informāciju.

20. pants

Piekļuve tīkliem un to ekspluatācija

1. Vajadzības gadījumā dalībvalstis izvērtē nepieciešamību paplašināt pašreizējo gāzes tīklu infrastruktūru, lai atvieglinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas gāzes integrāciju.

2. Vajadzības gadījumā dalībvalstis prasa pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem savā teritorijā publicēt tehniskus noteikumus saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 8. pantu, jo īpaši par tīkla pieslēguma noteikumiem, kas ietver gāzes kvalitātei, gāzes odorēšanai un gāzes spiedienam izvirzītās prasības. Dalībvalstis arī prasa pārvades un sadales sistēmu operatoriem publicēt pieslēguma tarifus, pieslēdzot gāzi no atjaunojamajiem energoresursiem, pamatojoties uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem.

3. Pamatojoties uz integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999. I pielikumu ietverto novērtējumu par nepieciešamību būvēt jaunu infrastruktūru centralizētajai siltumapgādei un aukstumapgādei no atjaunojamajiem energoresursiem nolūkā sasniegt šīs direktīvas 3. panta 1. punktā izvirzīto Savienības mērķrādītāju, dalībvalstis vajadzības gadījumā veic pasākumus ar mērķi izveidot centralizētu siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūru, lai varētu attīstīt siltumapgādi un aukstumapgādi, izmantojot lielas biomasas, saules enerģiju, apkārtējās vides enerģiju un ģeotermālās enerģijas ietaises un atlikumsiltumu un atlikumaaukstumu.

21. pants

No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji

1. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem ir tiesības kļūt par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem, ievērojot šo pantu.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem individuāli vai ar agregatoru starpniecību ir tiesības:
 - a) ražot atjaunojamo enerģiju, tostarp savam pašpatēriņam, uzkrāt un pārdot atjaunojamo elektroenerģijas pārprodukciju, tostarp izmantojot atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumus, elektroenerģijas piegādātājus un savstarpējas tirdzniecības mehānismus, un tiem netiek piemērotas:
 - i) attiecībā uz elektroenerģiju, ko tie patērē no tīkla vai ievada tīklā – diskriminējošas vai nesamērīgas procedūras un maksas, un tīkla maksas, kas neatspoguļo izmaksas;
 - ii) attiecībā uz pašražoto atjaunojamo energoresursu elektroenerģiju, kas netiek izvadīta no objekta – diskriminējošas vai nesamērīgas procedūras un jebkādas maksas vai nodevas;
 - b) uzstādīt un ekspluatēt elektroenerģijas uzkrāšanas sistēmas, kas ir savienotas ar iekārtām, kuras ražo atjaunojamo elektroenerģiju pašpatēriņam, un no viņiem par to netiek iekasēta nekāda dubulta maksa, tostarp tīkla izmaksas, ja uzkrātā elektroenerģija netiek izvadīta no viņu objekta;
 - c) saglabāt savas galapatērētāju tiesības un pienākumus;
 - d) saņemt atlīdzību, tostarp attiecīgā gadījumā izmantojot atbalsta shēmas, par tīklā ievadīto pašražoto atjaunojamo elektroenerģiju, kas atspoguļo minētās elektroenerģijas tirgus vērtību un kas var ņemt vērā tās ilgtermiņa vērtību tīklā, vidē un sabiedrībā.
3. Dalībvalstis var piemērot nediskriminējošas un samērīgas maksas un nodevas no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem attiecībā uz viņu pašražoto atjaunojamo elektroenerģiju, kas netiek izvadīta no viņu objekta, vienā vai vairākos no šiem gadījumiem:
 - a) ja pašražoto atjaunojamo elektroenerģiju faktiski atbalsta, izmantojot atbalsta shēmas, tad tikai tik lielā mērā, lai ar šādu atbalstu netiktu vājināta projekta ekonomiskā dzīvotspēja un stimulējošā ietekme;
 - b) no 2026. gada decembra, ja kopējais pašpatēriņa iekārtu īpatsvars pārsniedz 8 % no dalībvalsts kopējās uzstādītās elektroenerģijas ražošanas jaudas un ja minētās dalībvalsts regulatīvās iestādes veiktā izmaksu un ieguvumu analīze, ko īsteno atvērtā, pārredzamā un līdzdalību veicinošā procesā, pierāda, ka 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā paredzētā noteikuma rezultātā rodas būtisks nesamērīgs slogs elektrosistēmas ilgtermiņa finansiālajai ilgtspējai vai tas rada stimulu, kas pārsniedz objektīvi vajadzīgo, lai sasniegtu atjaunojamās enerģijas izmantošanas izmaksefektīvu paplašināšanu, un ka šādu slogu vai stimulu nevar mazināt citu samērīgu pasākumu veikšana; vai
 - c) ja pašražotā atjaunojamā elektroenerģija tiek ražota iekārtās, kuru kopējā uzstādītā elektroenerģijas ražošanas jauda ir lielāka par 30 kW.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem, kuri atrodas vienā un tajā pašā ēkā, tostarp daudzdzīvokļu namos, ir tiesības kopīgi iesaistīties 2. punktā minētajās darbībās un ka tiem ir ļauts savstarpēji vienoties par tādas atjaunojamās enerģijas koplietošanu, kas tiek saražota uz vietas(-ās), neskarot tīkla izmaksas un citas attiecīgās maksas, izmaksas, nodevas un nodokļus, kas piemērojami katram no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājam. Dalībvalstis var nošķirt individuālus no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājus un no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājus, kas rīkojas kopīgi. Jebkāda šāda nošķiršana ir samērīga un pienācīgi pamatota.
5. No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāja iekārta var būt trešās personas īpašums vai arī trešā persona var pildīt šādas iekārtas apsaimniekotāja funkciju attiecībā uz tās uzstādīšanu, ekspluatāciju, tostarp uzskaiti, un uzturēšanu ar noteikumu, ka uz trešo personu turpina attiekties no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāja norādījumi. Pati šī trešā persona nav uzskatāma par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāju.

6. Dalībvalstis ievieš labvēlīgu regulējumu, lai sekmētu un atvieglotu no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņa attīstību, pamatojoties uz izvērtējumu par šķēršļiem, kuri pašlaik nepamatoti apgrūtina no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņu, un par šāda pašpatēriņa potenciālu to teritorijās un energotīklos. Minētais labvēlīgais regulējums cita starpā ietver šādus elementus:

- a) pievēršties jautājumam par no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņa pieejamību visiem galalietotājiem, tostarp galalietotājiem mazturīgās vai neaizsargātās māsaimniecībās;
- b) pievēršties jautājumam par nepamatotiem šķēršļiem projektu finansēšanai tirgū un par pasākumiem ar mērķi atvieglot piekļuvi finansējumam;
- c) pievēršties jautājumam par citiem nepamatotiem normatīviem šķēršļiem no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņam, cita starpā arī īrniekiem.
- d) pievēršties jautājumam par stimuliem ēku īpašniekiem, ar ko tos rosina piedāvāt no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatēriņa iespējas, tostarp īrniekiem;
- e) no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētājiem par pašražotu atjaunojamo elektroenerģiju, ko tie nodod tīklā, piešķirt nediskriminējošu piekļuvi attiecīgām pastāvošajām atbalsta shēmām, kā arī visiem elektroenerģijas tirgus segmentiem;
- f) nodrošināt, ka no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pašpatērētāji adekvāti un līdzsvaroti sniedz ieguldījumu sistēmas kopējo izmaksu dalīšanā, ja elektroenerģija ir ievadīta tīklā.

Dalībvalstis saskaņā ar labvēlīgo regulējumu īstenotās politikas un pasākumu kopsavilkumu un to īstenošanas novērtējumu attiecīgi iekļauj savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un progresa ziņojumos, ievērojot Regulu (ES) 2018/1999.

7. Šo pantu piemēro, neskarot LESD 107. un 108. pantu.

22. pants

Atjaunojamās enerģijas kopienas

1. Dalībvalstis nodrošina, lai galalietotājiem, jo īpaši tad, ja tās ir māsaimniecības, būtu tiesības piedalīties atjaunojamās enerģijas kopienā, vienlaikus saglabājot savas galalietotāja tiesības vai pienākumus, un lai tādēļ tiem nenāktos pildīt nepamatotus vai diskriminējošus nosacījumus vai procedūras, kas nepieļautu galalietotāju līdzdalību atjaunojamās enerģijas kopienā, ja vien tas nav privātu uzņēmums, kuram šāda līdzdalība ir primārais komercdarbības vai profesionālās darbības veids.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka atjaunojamās enerģijas kopienas ir tiesīgas:

- a) ražot, patērēt, uzkrāt un pārdot atjaunojamo enerģiju, tostarp slēdzot atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pirkuma līgumus;
- b) koplietot atjaunojamās enerģijas kopienā atjaunojamo enerģiju, ko saražo saražo minētajai atjaunojamās enerģijas kopienai piederošas ražošanas vienības, ievērojot citas šajā pantā paredzētās prasības un saglabājot atjaunojamās enerģijas kopienas biedru kā klientu tiesības un pienākumus;
- c) bez diskriminācijas piekļūt visiem piemērotajiem enerģijas tirgiem gan tieši, gan ar agregēšanas starpniecību.

3. Dalībvalstis izvērtē, kādi šķēršļi pašlaik apgrūtina atjaunojamās enerģijas kopienas un kāds ir šādu kopienu veidošanās potenciāls attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

4. Dalībvalstis paredz labvēlīgu regulējumu, ar ko sekmē un atvieglo atjaunojamās enerģijas kopienu izveidi. Minētais regulējums cita starpā nodrošina, ka:

- a) tiek likvidēti nepamatoti normatīvie un administratīvie šķēršļi atjaunojamās enerģijas kopienām;
- b) atjaunojamās enerģijas kopienām, kas piegādā enerģiju, sniedz agregēšanas vai citus komerciālus energopakalpojumus, piemēro noteikumus, kas attiecas uz šādām darbībām;

- c) attiecīgais sadales sistēmas operators sadarbojas ar atjaunojamās enerģijas kopienām, lai atvieglotu enerģijas pārvadi atjaunojamās enerģijas kopienās;
 - d) atjaunojamās enerģijas kopienām piemēro taisnīgas, samērīgas un pārredzamas procedūras, tostarp reģistrācijas un licencēšanas procedūras, un izmaksas atspoguļojošas tīkla maksas, kā arī attiecīgās maksas, nodevas un nodokļus, nodrošinot, ka tās adekvāti, taisnīgi un līdzsvaroti sniedz ieguldījumu sistēmas kopējo izmaksu dalīšanā saskaņā ar valsts kompetento iestāžu izstrādātu pārredzamu izmaksu un ieguvumu analīzi attiecībā uz decentralizētajiem energoresursiem;
 - e) pret atjaunojamās enerģijas kopienām netiek īstenota diskriminējoša attieksme attiecībā uz to darbībām un to tiesībām un pienākumiem kā galalietotājiem, ražotājiem, piegādātājiem, pārvades sistēmu operatoriem vai kā citiem tirgus dalībniekiem;
 - f) līdzdalība atjaunojamās enerģijas kopienās ir pieejama visiem patērētājiem, tostarp patērētājiem mazturīgās vai neaizsargātās māsaimniecībās;
 - g) ir pieejami instrumenti, kas finansējumu un informāciju padara pieejamāku;
 - h) publiskā sektora iestādēm tiek sniegts normatīvs un spēju veidošanas atbalsts, kas ļauj tām veicināt un veidot atjaunojamās enerģijas kopienas, un palīdz iestādēm tajās tieši piedalīties;
 - i) pastāv noteikumi, ar ko garantē vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret patērētājiem, kas piedalās atjaunojamās enerģijas kopienā;
5. Šā panta 4. punktā minētā labvēlīgā regulējuma galvenie elementi un tā īstenošana ir daļa no dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjauninātajām versijām un progresa ziņojumiem atbilstīgi Regulai (ES) 2018/1999.
6. Dalībvalstis var paredzēt, ka atjaunojamās enerģijas kopienas ir atvērtas pārrobežu dalībai.
7. Neskarot LESD 107. un 108. pantu, dalībvalstis, izstrādājot atbalsta shēmas, ņem vērā atjaunojamās enerģijas kopienas specifiku, lai dotu tām iespēju kā vienlīdzīgām dalībniecēm konkurēt ar citiem tirgus dalībniekiem par atbalstu.

23. pants

Atjaunojamās enerģijas plašāka izmantošana siltumapgādē un aukstumapgādē

1. Lai veicinātu atjaunojamās enerģijas plašāku izmantošanu siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, katra dalībvalsts tiecas palielināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru minētajā nozarē, izmantojot indikatīvu 1,3 procentpunktu kā gada vidējo vērtību, kas aprēķināta laikposmiem no 2021. līdz 2025. gadam un no 2026. līdz 2030. gadam, sākot no atjaunojamās enerģijas īpatsvara siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē 2020. gadā, izsakot to kā nacionālo īpatsvaru enerģijas galapatēriņā un aprēķinot saskaņā ar 7. pantā noteikto metodiku, neskarot šā panta 2. punktu. Minētais palielinājums nepārsniedz indikatīvu 1,1 procentpunktu dalībvalstīs, kurās atlikumsiltums un atlikumaukstums netiek izmantots. Dalībvalstis attiecīgā gadījumā priekšroku dod labākajām pieejamajām tehnoloģijām.
2. Lai izpildītu 1. punkta prasības, katra dalībvalsts, aprēķinot tās atjaunojamās enerģijas īpatsvaru siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē un tā ikgadējo vidējo palielinājumu saskaņā ar minēto punktu:
- a) var ņemt vērā atlikumsiltumu un atlikumaukstumu, tomēr ne vairāk kā 40 % apmērā no attiecīgā ikgadējā vidējā palielinājuma;
 - b) ja tās atjaunojamās enerģijas īpatsvars siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē pārsniedz 60 %, var uzskatīt, ka jebkurš šāds īpatsvars atbilst ikgadējam vidējam palielinājumam; un
 - c) ja tās atjaunojamās enerģijas īpatsvars siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē pārsniedz 50 % un ir līdz 60 %, var uzskatīt, ka jebkurš šāds īpatsvars atbilst pusei no ikgadējā vidējā palielinājuma.

Lemjot par to, kurus pasākumus pieņemt nolūkā izmantot atjaunojamo enerģiju siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē, dalībvalstis var ņemt vērā izmaksu efektivitāti, atspoguļojot strukturālus šķēršļus, kas rodas no liela dabasgāzes vai aukstumapgādes īpatsvara vai no izkliedētas apdzīvotības struktūrām ar zemu iedzīvotāju blīvumu.

Ja minēto pasākumu rezultātā pazeminātos ikgadējā vidējā palielinājuma līmenis salīdzinājumā ar šā panta 1. punktā minēto, dalībvalstis to publisko, piemēram, izmantojot savus valsts enerģētikas un klimata progresu ziņojumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 18. pantu, un Komisijai dara zināmus iemeslus, tostarp izvēlētos pasākumus, kā minēts šā punkta otrajā daļā.

3. Pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, dalībvalstis var izstrādāt un publikot sarakstu, kurā norādīti pasākumi, un var izvēlēties un paziņot īstenojošās struktūras, piemēram, kurināmā piegādātāji, publiskā sektora vai profesionālās struktūras, kas veicina 1. punktā minēto ikgadējo vidējo palielinājumu.

4. Dalībvalstis var īstenot 1. punktā minēto ikgadējo vidējo palielinājumu, izmantojot cita starpā vienu vai vairākas turpmāk norādītās iespējas:

- a) atjaunojamās enerģijas vai atlikumsiltuma un atlikumaukstuma fiziska iekļaušana siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzībām piegādātājā enerģijā un enerģijas ražošanai izmantotajā kurināmajā;
- b) tieši ietekmes mazināšanas pasākumi, piemēram, augstas efektivitātes sistēmu uzstādīšana ēkās nolūkā nodrošināt siltumapgādi un aukstumapgādi no atjaunojamiem energoresursiem vai atjaunojamās enerģijas vai atlikumsiltuma un atlikumaukstuma izmantošana industriālās siltumapgādes un aukstumapgādes procesos;
- c) netieši ietekmes mazināšanas pasākumi, uz kuriem attiecas tirgojami sertifikāti, kas apliecina 1. punktā noteiktā ikgadējā vidējā pienākuma izpildi, atbalstot netiešus ietekmes mazināšanas pasākumus, kurus veic cits uzņēmējs, piemēram, neatkarīgs atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas uzstādītājs vai energopakalpojumu uzņēmums, kas sniedz atjaunojamo energoresursu iekārtu uzstādīšanas pakalpojumus;
- d) citi politikas pasākumi ar līdzvērtīgu ietekmi, lai sasniegtu 1. punktā minēto ikgadējo vidējo palielinājumu, tostarp fiskālie pasākumi vai citi finansiāli stimuli.

Pieņemot lēmumu par pirmajā daļā minētajiem pasākumiem vai tos īstenojot, dalībvalstis cenšas panākt, lai attiecīgie pasākumi būtu pieejami visiem patērētājiem, jo īpaši patērētājiem no mazturīgām vai neaizsargātām māsaimniecībām, kuriem citādi nebūtu pietiekama sākotnējā kapitāla, lai gūtu labumu no minētajiem pasākumiem.

5. Šā panta 3. punktā minēto pasākumu īstenošanai un uzraudzībai dalībvalstis var izmantot struktūras, kas izveidotas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. pantā noteiktajiem valsts enerģijas ietaupījuma pienākumiem.

6. Ja struktūras tiek izraudzītas saskaņā ar 3. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka minēto struktūru devums ir izmērāms un verificējams un ka izraudzītās struktūras katru gadu ziņo par:

- a) siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzībām piegādātās enerģijas kopējo daudzumu;
- b) siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzībām piegādātās atjaunojamās enerģijas kopējo daudzumu;
- c) siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzībām piegādātā atlikumsiltuma un atlikumaukstuma daudzumu;
- d) atjaunojamās enerģijas, kā arī atlikumsiltuma un atlikumaukstuma īpatsvaru siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzībām piegādātās enerģijas kopējā daudzumā; un
- e) atjaunojamo energoresursu veidu.

24. pants

Centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde

1. Dalībvalstis nodrošina, ka galapatērētājiem tiek sniegta informācija par energoefektivitāti un atjaunojamās enerģijas īpatsvaru to centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās viegli piekļūstamā veidā, piemēram, piegādātāju tīmekļa vietnēs, ikgadējos rēķinos vai pēc pieprasījuma.

2. Dalībvalstis nosaka pasākumus un nosacījumus, kas vajadzīgi, lai tādu centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu lietotājiem, kuras nav kvalificējas kā efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas vai par šādu sistēmu nav kļuvušas līdz 2025. gada 31. decembrim, pamatojoties uz kompetentās iestādes apstiprinātu plānu, ļautu atslēgties no sistēmas, izbeidzot vai mainot līgumu, nolūkā pašiem ražot siltumu vai aukstumu no atjaunojamiem energoresursiem.

Ja līguma izbeigšana ir saistīta ar fizisku atslēgšanos, tad šādi izbeigšanai var piemērot nosacījumu par kompensāciju attiecībā uz izmaksām, kas tieši radušās fiziskas atslēgšanas dēļ, un par to aktīvu neamortizēto daļu, kuri ir vajadzīgi, lai minētajam lietotājam nodrošinātu siltumu un aukstumu.

3. Dalībvalstis var ierobežot tiesības atslēgties no sistēmas, izbeidzot vai mainot līgumu saskaņā ar 2. punktu, attiecinot tās uz lietotājiem, kuri var pierādīt, ka iecerētais alternatīvais siltumapgādes vai aukstumapgādes risinājums nodrošina ievērojami labāku energoefektivitāti. Alternatīvā enerģijas apgādes risinājuma efektivitātes novērtējums var būt balstīts uz energoefektivitātes sertifikātu.

4. Dalībvalstis nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas veicina šīs direktīvas 23. panta 1. punktā minēto palielinājumu, īstenojot vismaz vienu no divām šādām iespējām:

a) censties palielināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma īpatsvaru centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē vismaz par 1 procentpunktu kā ikgadējo vidējo vērtību, kura aprēķināta laikposmiem no 2021. līdz 2025. gadam un no 2026. līdz 2030. gadam, sākot ar no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvara un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma īpatsvara centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē 2020. gadā, kas izteikts kā īpatsvars centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē izmantotās enerģijas galapatēriņā, šajā nolūkā īstenojot pasākumus, kuri var izraisīt minēto vidējo ikgadējo palielinājumu gados, kad ir normāli klimatiskie apstākļi.

Dalībvalstis, kurām no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma īpatsvars centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē pārsniedz 60 %, var uzskatīt, ka jebkurš šāds īpatsvars atbilst šā apakšpunkta pirmajā daļā minētajam ikgadējam vidējam palielinājumam.

Dalībvalstis savos integrētajos valsts enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 I pielikumu nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šā apakšpunkta pirmajā daļā minēto ikgadējo vidējo palielinājumu;

b) nodrošināt, lai centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu operatori, pamatojoties uz nediskriminējošiem kritērijiem, kurus nosaka attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde, būtu pienākums pieslēgt tīklam no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas un atlikumsiltuma un atlikumaukstuma piegādātājus vai būtu pienākums piedāvāt trešās personas piegādātāju pieslēgumu tīklam un iegādāties no tiem siltumu vai aukstumu, kas saražots no atjaunojamajiem energoresursiem, un atlikumsiltumu un atlikumaukstumu, ja tiem nepieciešams veikt vienu vai vairākas no šādām darbībām:

- i) apmierināt jauno lietotāju pieprasījumus;
- ii) aizstāt esošās siltuma vai aukstuma ražošanas jaudas; un
- iii) paplašināt esošās siltuma vai aukstuma ražošanas jaudas.

5. Ja dalībvalsts īsteno 4. punkta b) apakšpunktā minēto iespēju, centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmas operators var atteikties pieslēgt tīklam trešās personas piegādātājus un iegādāties no tiem siltumu vai aukstumu, ja:

- a) citu atlikumsiltuma un atlikumaukstuma vai siltuma vai aukstuma no atjaunojamajiem energoresursiem, vai augstas efektivitātes koģenerācijā ražota siltuma vai aukstuma piegāžu dēļ sistēmai trūkst vajadzīgās jaudas;
- b) siltums vai aukstums no trešās personas piegādātāja neatbilst tehniskajiem parametriem, kas vajadzīgi, lai pieslēgtu tīklam un nodrošinātu centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas uzticamu un drošu darbību; vai
- c) operators var pierādīt, ka, nodrošinot prasīto piekļuvi, cena par siltumu vai aukstumu galalietotājiem nesamērīgi palielinātos salīdzinājumā ar cenu, par kādu to nodrošina galvenā vietējā siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēma, ar kuru atjaunojamie energoresursi vai atlikumsiltums un atlikumaukstums konkurētu.

Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmas operators atsakās pieslēgt siltuma vai aukstuma piegādātāju tīklam saskaņā ar pirmo daļu, minētais operators saskaņā ar 9. punktu sniedz kompetentajai iestādei informāciju par atteikuma iemesliem, kā arī par nosacījumiem, kuri jāievēro, un pasākumiem, kas sistēmā būtu jāveic, lai nodrošinātu pieslēgumu.

6. Ja dalībvalsts īsteno 4. punkta b) apakšpunktā minēto iespēju, tā var atbrīvot no minētā apakšpunkta piemērošanas šādas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas:

- a) efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi;
- b) efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi, kas izmanto augstas efektivitātes koģenerāciju;

- c) siltumapgādi un aukstumapgādi, kas līdz 2025. gada 1. decembrim ir kļuvusi par efektīvu centralizēto siltumapgādi un aukstumapgādi, pamatojoties uz plānu, ko apstiprinājusi kompetentā iestāde;
- d) siltumapgādi un aukstumapgādi ar kopējo nominālo ievadīto siltumjaudu zem 20 MW.

7. Tiesības atslēgties no sistēmas, izbeidzot vai mainot līgumu saskaņā ar 2. punktu, var izmantot atsevišķi lietotāji, lietotāju veidoti kopuzņēmumi vai personas, kas rīkojas lietotāju vārdā. Daudzdzīvokļu namos šādi atslēgties var tikai visa ēka kopā saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem par mājokļiem.

8. Dalībvalstis prasa elektroenerģijas sadales sistēmu operatoriem vismaz reizi četros gados sadarbībā ar centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu operatoriem to attiecīgajā reģionā izvērtēt centralizētās siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu potenciālu nodrošināt balansēšanu un citus sistēmas pakalpojumus, tostarp pieprasījuma reakciju un atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas pārprodukcijas uzkrāšanu, kā arī izvērtēt, vai apzinātā potenciāla izmantošana nodrošinātu lielāku resursefektivitāti un izmaksefektivitāti nekā alternatīvi risinājumi.

9. Dalībvalstis nodrošina to, lai patērētāju tiesības un centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu ekspluatācijas noteikumus saskaņā ar šo pantu precīzi definētu un īstenotu kompetentā iestāde.

10. Dalībvalstīm nav jāpiemēro šā panta 2.–9. punkts, ja:

- a) 2018. gada 24. decembrī to centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes īpatsvars ir mazāks par vai vienāds ar 2 % no aukstumapgādes un aukstumapgādes nozarē izmantotās enerģijas kopējā patēriņa;
- b) to centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes īpatsvars ir palielināts virs 2 %, izstrādājot jaunas efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes, pamatojoties uz to integrētajiem valsts enerģētikas un klimata plāniem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 I pielikumu vai novērtējumu, kas minēts šīs direktīvas 15. panta 7. punktā; vai
- c) šā panta 6. punktā minēto sistēmu īpatsvars pārsniedz 90 % no to kopējā centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes pārdošanas apjoma dalībvalstī.

25. pants

Atjaunojamās enerģijas plašāka izmantošana transporta nozarē

1. Lai veicinātu atjaunojamās enerģijas izmantošanu transporta nozarē, katra dalībvalsts degvielas piegādātājiem nosaka pienākumu nodrošināt, lai atjaunojamās enerģijas īpatsvars galapatēriņam transporta nozarē līdz 2030. gadam būtu vismaz 14 % (minimālais īpatsvars) atbilstīgi indikatīvajai līknei, ko noteikusi dalībvalsts un kas aprēķināta saskaņā ar šajā pantā un 26. un 27. pantā izklāstīto metodiku. Komisija novērtē minēto pienākumu ar mērķi līdz 2023. gadam iesniegt leģislatīvā akta priekšlikumu, lai šo rādītāju pārskatītu un palielinātu, ja ir bijušas vajadzīgas turpmākas būtiski mazākas izmaksas atjaunojamās enerģijas ražošanā, lai izpildītu Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā vai ja to pamato būtisks enerģijas patēriņa samazinājums Savienībā.

Nosakot šo pienākumu degvielas piegādātājiem, dalībvalstis var atbrīvot vai nodalīt dažādus degvielas piegādātājus un dažādus energoiesniekus, nodrošinot, ka tiek ņemtas vērā dažādu tehnoloģiju dažādās gatavības stadijas un izmaksas.

Pirmajā daļā minētā minimālā daudzuma aprēķinos dalībvalstis:

- a) ņem vērā arī no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas, ja tās izmanto kā starpproduktus tradicionālo degvielu ražošanā; un
- b) var ņemt vērā pārstrādāta oglekļa degvielas.

Pirmajā daļā minētajā minimālajā īpatsvarā modernās biodegvielas un biogāzes, ko ražo no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, devums kā daļa no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvara galapatēriņam transporta nozarē, ir vismaz 0,2 % 2022. gadā, 1 % 2025. gadā un vismaz 3,5 % līdz 2030. gadam.

Dalībvalstis degvielas piegādātājus, kuri piegādā elektroenerģiju vai no atjaunojamajiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidro un gāzveida transporta degvielu, var attiecībā uz minētajām degvielām atbrīvot no prasības par minimālo daudzumu, kas jānodrošina ar modernajām biodegvielām un biogāzi, kas ražota no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, attiecībā uz minētajām degvielām.

Nosakot pirmajā un ceturtajā daļā minēto pienākumu, lai nodrošinātu tajās noteiktā īpatsvara sasniegšanu, dalībvalstis to cita starpā var veikt ar pasākumiem, kas vērsti uz apjomu, enerģijas saturu vai siltumnīcefekta gāzu emisijām, ar noteikumu, ka tiek pierādīts, ka pirmajā un ceturtajā daļā minētais minimālais īpatsvars ir sasniegts.

2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums, ko nodrošina nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidro un gāzveida transporta degvielu izmantošana, no 2021. gada 1. janvāra ir vismaz 70 %.

Komisija līdz 2021. gada 1. janvārim pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 35. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, nosakot atbilstošas pārstrādātu oglekļa degvielu siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma minimālās robežvērtības, veicot aprites cikla novērtējumu, kurā ņem vērā katras degvielas specifiku.

26. pants

Īpaši noteikumi biodegvielai, bioloģiskajam šķidrajam kurināmajam un biomasas degvielai/kurināmajam, ko ražo no pārtikas vai dzīvnieku barības kultūraugiem

1. Aprēķinot dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņu, kas minēts 7. pantā, un minimālo īpatsvaru, kas minēts 25. panta 1. punkta pirmajā daļā, biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo, kā arī biomasas degvielu īpatsvars, ko patērē transporta nozarē, ja to ražo no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, nepārsniedz par vairāk nekā vienu procentpunktu šādu degvielu/kurināmā īpatsvaru enerģijas galapatēriņā autotransporta un dzelzceļa transporta nozarēs minētajā dalībvalstī 2020. gadā un nepārsniedz 7 % no enerģijas galapatēriņa minētās dalībvalsts autotransporta un dzelzceļa transporta nozarēs.

Ja minētais īpatsvars dalībvalstī ir mazāks nekā 1 %, tad to var palielināt līdz, maksimums, 2 % no enerģijas galapatēriņa autotransporta un dzelzceļa transporta nozarēs.

Dalībvalstis var noteikt zemāku robežvērtību un 29. panta 1. punkta nolūkos var nošķirt dažādas biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas degvielas, kas ražotas no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, ņemot vērā labākos pieejamos pierādījumus par netiešās zemes izmantošanas maiņas ietekmi. Dalībvalstis var, piemēram, noteikt zemāku robežvērtību biodegvielas, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas degvielas, ko saražo no eļļas kultūraugiem, īpatsvaram.

Ja biodegvielas, bioloģisko šķidro kurināmo, kā arī tādas transporta nozarē patērētās biomasas degvielas īpatsvars, ko ražo no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, dalībvalstī ir ierobežots līdz īpatsvaram, kas ir mazāks par 7 %, vai ja dalībvalsts nolemj šo īpatsvaru ierobežot arī turpmāk, tad minētā dalībvalsts var attiecīgi samazināt 25. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto minimālo īpatsvaru par, maksimums, 7 procentpunktiem.

2. Lai aprēķinātu 7. pantā minēto dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru un 25. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto minimālo īpatsvaru, īpatsvars no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem saražotām biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem vai biomasas degvielām, kam ir augsts netiešās zemes izmantošanas maiņas risks un kam ir novērota ievērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju, nepārsniedz šādu degvielu/kurināmā patērēto līmeni 2019. gadā minētajā dalībvalstī, izņemot gadījumus, kad tās ir sertificētās kā tādas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie vai biomasas degvielas un kurināmie, kam ir zems netiešās zemes izmantošanas maiņas risks, ievērojot šo punktu.

No 2023. gada 31. decembra līdz, vēlākais, 2030. gada 31. decembrim minēto robežvērtību pakāpeniski samazina līdz 0 %.

Līdz 2019. gada 1. februārim Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par visā pasaulē būtisku pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugu ražošanas izplatīšanās stāvokli.

Līdz 2019. gada 1. februārim Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar šīs direktīvas 35. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, nosakot sertifikācijas kritērijus biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas degvielām un kurināmajiem, kuri rada zemu netiešās zemes izmantošanas maiņas risku, un lai noteiktu izejvielas, kas rada augstu netiešās zemes izmantošanas maiņas risku un kurām ir novērojama ievērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju. Ziņojums un pievienotais deleģētais akts ir pamatoti uz vislabākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem.

Līdz 2023. gada 1. septembrim Komisija pārskata kritērijus, kas izklāstīti ceturtajā daļā minētajā deleģētajā aktā, pamatojoties uz vislabākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem, un pieņem deleģētu aktu saskaņā ar 35. pantu, lai vajadzības gadījumā grozītu šādus kritērijus un iekļautu līkni, saskaņā ar kuru pakāpeniski samazinās to biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas degvielu devums 3. panta 1. punktā izvirzītā mērķrādītāja sasniegšanā un 25. panta 1. punkta pirmajā daļā minētā minimālā īpatsvara sasniegšanā, kam ir augsts netiešās zemes izmantošanas maiņas risks un kas ir ražotas no izejvielām, kurām ir novērojama ievērojama ražošanas platības izplešanās zemes platībās ar augstu oglekļa koncentrāciju.

27. pants

Aprēķināšanas noteikumi attiecībā uz atjaunojamās enerģijas minimālo īpatsvaru transporta nozarē

1. Šīs direktīvas 25. panta 1. punkta pirmajā un ceturtajā daļā minētā minimālā īpatsvara aprēķiniem piemēro šādus noteikumus:

- a) lai aprēķinātu saucēju, kas ir patēriņam vai izmantošanai tirgū piegādāto autotransporta un dzelzceļa transporta degvielu enerģijas saturs, ņem vērā benzīnu, dīzeļdegvielu, dabasgāzi, biodegvielas, biogāzi, no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas, pārstrādāta oglekļa kurināmos/degvielas un elektroenerģiju, ko piegādā autotransporta un dzelzceļa transporta nozarēs;
- b) lai aprēķinātu skaitītāju, kas ir 25. panta 1. punkta pirmās daļas nolūkos transporta nozarē patērētās no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas daudzums, ņem vērā jebkādas visiem transporta sektoriem piegādātas enerģijas no atjaunojamiem energoresursiem un autotransporta, tostarp dzelzceļa transporta nozarēs piegādātas atjaunojamās elektroenerģijas, enerģijas saturu. Dalībvalstis var arī ņemt vērā pārstrādāta oglekļa kurināmos/degvielas.

Lai aprēķinātu skaitītāju, to biodegvielu un biogāzes īpatsvaru, ko ražo no IX pielikuma B daļā uzskaitītajām izejvielām, ierobežo, izņemot attiecībā uz Kipru un Maltu, līdz 1,7 % no patēriņam vai izmantošanai tirgū piegādāto transporta degvielu enerģijas satura. Dalībvalstis var pamatotus gadījumos mainīt minēto robežvērtību, ņemot vērā attiecīgās izejvielas pieejamību. Jebkuras šādas izmaiņas ir jāapstiprina Komisijai.

- c) Lai aprēķinātu skaitītāju un saucēju, izmanto III pielikumā noteiktās transporta degvielu enerģijas satura vērtības. Lai noteiktu III pielikumā neiekļauto transporta degvielu enerģijas saturu, dalībvalstis izmanto attiecīgos ESO standartus degvielu siltumspējas noteikšanai. Ja nav minētajam nolūkam pieņemta ESO standarta, izmanto attiecīgos ISO standartus. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 35. pantu, lai grozītu šo direktīvu, pielāgojot III pielikumā izklāstīto transporta degvielu enerģijas saturu atbilstīgi zinātnes un tehnikas attīstībai.

2. Lai pierādītu, ka ir panākta atbilstība 25. panta 1. punktā minētajiem daudzumiem:

- a) biodegvielu un biogāzes daļu, ko ražo no IX pielikumā uzskaitītajām izejvielām, var uzskatīt par divreiz lielāku par tās enerģijas saturu;
- b) atjaunojamās elektroenerģijas daļa tiek uzskatīta par četrreiz lielāku par tās enerģijas saturu, ja to piegādā autotransportā, un to var uzskatīt par 1,5 reizes lielāku par tās enerģijas saturu, ja to piegādā dzelzceļa transportā;
- c) izņemot degvielu, ko ražo no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, – uzskata, ka aviācijas un jūrniecības sektorā piegādāto degvielu devums ir 1,2 reizes lielāks par to enerģijas saturu.

3. Lai aprēķinātu atjaunojamās elektroenerģijas īpatsvaru enerģijā, kas piegādāta autotransportam un dzelzceļa transportam, šā panta 1. punkta vajadzībām, dalībvalstis var atsaukties uz divu gadu laikposmu pirms gada, kurā elektrība ir piegādāta to teritorijā.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, ja tā ir elektroenerģija, kas iegūta no tieša pieslēguma iekārtai, kura ražo atjaunojamo elektroenerģiju, un piegādāta autotransportam, tad elektroenerģijas īpatsvara noteikšanai saskaņā ar šā panta 1. punktu visu šādas elektroenerģijas apjomu uzskata par atjaunojamo elektroenerģiju.

Lai panāktu, ka papildu atjaunojamās enerģijas ģenerācijas jauda atbilst plānotajam elektroenerģijas pieprasījuma pieaugumam transporta nozarē virs pašreizējās bāzlinijas, Komisija izstrādā satvaru par papildināmību transporta nozarē un izstrādā dažādus iespējamus variantus, lai noteiktu dalībvalstu bāzliniju un izmērītu papildināmību.

Šā punkta vajadzībām, ja elektroenerģiju izmanto nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidro un gāzveida transporta degvielu ražošanai vai nu tieši, vai starpproduktu ražošanai, atjaunojamās enerģijas īpatsvara noteikšanai izmanto vidējo atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas īpatsvaru valstī, kurā notiek ražošana, ņemot vērā mērījumus divu gadu laikā pirms attiecīgā gada.

Tomēr elektroenerģiju, kas iegūta no tieša pieslēguma atjaunojamās elektroenerģijas ražošanas iekārtai, var pilnībā ieskaitīt kā atjaunojamo elektroenerģiju, ja to izmanto attiecīgās no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielu ražošanas vajadzībām, ar noteikumu, ka:

- a) iekārtas ekspluatācija uzsākta pēc iekārtas, kas ražo nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidro un gāzveida transporta degvielu, vai vienlaicīgi ar šādu iekārtu; un
- b) iekārta nav pieslēgta tīklam vai ir pieslēgta tīklam, bet var pierādīt, ka attiecīgā elektroenerģija tiek nodrošināta, neņemot elektroenerģiju no tīkla.

Elektroenerģiju, kas ņemta no tīkla, var pilnā apjomā ieskaitīt kā atjaunojamo, ar noteikumu, ka tā ir ražota tikai un vienīgi no atjaunojamiem energoresursiem, un ja ir pierādītas atjaunojamu energoresursu īpašības un citi atbilstoši kritēriji, nodrošinot, ka minētās elektroenerģijas atjaunojamu energoresursu īpašības tiek prasīts atzīt tikai vienu reizi un tikai vienā galapatēriņa nozarē.

Komisija līdz 2021. gada 31. decembrim pieņem deleģētu aktu saskaņā ar 35. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, izveidojot Savienības metodiku, kurā izsklāstīti sīki izstrādāti noteikumi, kas uzņēmējiem jāievēro, lai izpildītu šā punkta piektajā un sestajā daļā izklāstītās prasības.

28. pants

Citi noteikumi attiecībā uz atjaunojamo enerģiju transporta nozarē

1. Lai samazinātu risku, ka viens sūtījums Savienībā tiek deklarēts vairāk nekā vienu reizi, dalībvalstis un Komisija stiprina valstu sistēmu sadarbību un sadarbību starp valstu sistēmām un brīvprātīgajām shēmām, un verificētājiem, kas iedibināti, ievērojot 30. pantu, tostarp attiecīgos gadījumos datu apmaiņu. Ja kādas dalībvalsts kompetentajai iestādei ir aizdomas par krāpšanu vai ja tā konstatē krāpšanu, tā vajadzības gadījumā informē citas dalībvalstis.

2. Komisija nodrošina, ka tiek izveidota Savienības datubāze, lai nodrošinātu izsekojamību šķidrajām un gāzveida transporta degvielām, kuras ir tiesības ieskaitīt 27. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā skaitītājā vai kuras ņem vērā 29. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos. Dalībvalstis prasa attiecīgajiem uzņēmējiem ievadīt minētajā datubāzē informāciju par veiktajiem darījumiem un minēto degvielu ilgtspējas rādītājiem, tostarp to aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijām no to ražošanas vietas līdz degvielas piegādātājam, kurš degvielu laiž tirgū. Dalībvalsts var izveidot valsts datubāzi, kas ir saistīta ar Savienības izveidoto datubāzi, nodrošinot datu bāzē ievadītās informācijas tūlītēju pārsūtīšanu starp datubāzēm.

Degvielas piegādātāji ievada informāciju, kas nepieciešama, lai pārbaudītu atbilstību 25. panta 1. punkta pirmajā un ceturtajā daļā noteiktajām prasībām.

3. Līdz 2021. gada 31. decembrim dalībvalstis pieņem pasākumus, lai nodrošinātu, ka transporta nozarei ir pieejamas atjaunojamo energoresursu degvielas, tostarp publiski pieejami lieljaudas uzlādes punkti un cita uzpildes infrastruktūra, kā tas paredzēts to valsts politikas satvaros saskaņā ar Direktīvu 2014/94/ES.

4. Dalībvalstīm ir piekļuve šā panta 2. punktā minētajai Savienības datubāzei. Tās veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji attiecīgajā datubāzē ievada precīzu informāciju. Komisija pieprasa shēmām, uz kurām attiecas lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šīs direktīvas 30. panta 4. punktu, pārbaudīt atbilstību minētajai prasībai, pārbaudot atbilstību ilgtspējas kritērijiem attiecībā uz biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām. Tā reizi divos gados publicē apkopotu informāciju no Savienības datubāzes saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 VIII pielikumu.

5. Līdz 2021. gada 31. decembrim Komisija pieņem deleģētus aktus saskaņā ar 35. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, precizējot metodiku biomasas, ko pārstrādā kopīgā procesā ar fosilajiem resursiem, iegūtās biodegvielas un biogāzes transportam īpatsvara noteikšanai, un lai precizētu metodiku, ar kuru novērtē siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu, ko dod no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas un pārstrādāta oglekļa kurināmie/degvielas, un tas nodrošina, ka netiek dots kredīts par novērstām CO₂ emisijām, kura novēršanai jau ir saņemts emisiju kredīts saskaņā ar citām tiesību normām.

6. Līdz 2019. gada 25. jūnijam un pēc tam reizi divos gados Komisija izvērtē IX pielikuma A un B daļā izklāstīto izejvielu sarakstu, lai tam pievienotu izejvielas, saskaņā ar trešajā daļā izklāstītajiem principiem.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 35. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu IX pielikuma A un B daļā sniegto izejvielu sarakstu, tās pievienojot, bet ne svītrojot. Izejvielas, ko var pārstrādāt tikai ar progresīvām tehnoloģijām, pievieno IX pielikuma A daļai. Izejvielas, ko var pārstrādāt biodegvielās vai biogāzēs transportam ar pilnveidotām tehnoloģijām, pievieno IX pielikuma B daļai.

Šādu deleģēto aktu pamatā ir analīze par jēlvielas kā izejvielas potenciālu biodegvielu un biogāžu transportam ražošanai, ņemot vērā visus šos aspektus:

- a) Direktīvā 2008/98/EK noteiktos aprites ekonomikas un atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principus;
- b) 29. panta 2.–7. punktā noteiktos Savienības ilgtspējas kritērijus;
- c) nepieciešamību izvairīties no ievērojamiem (blakus)produktu, atkritumu vai atlikumu tirgu izkropļojumiem;
- d) potenciālu sniegt būtiskus siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus salīdzinājumā ar fosilajām degvielām, pamatojoties uz emisiju aprites cikla izvērtējumu;
- e) nepieciešamību izvairīties no negatīvas ietekmes uz vidi un bioloģisko daudzveidību;
- f) nepieciešamību izvairīties no tā, ka rodas papildu pieprasījums pēc zemes.

7. Līdz 2025. gada 31. decembrim saistībā ar panāktā progresa novērtējumu, kas ik pēc diviem gadiem tiek veikts saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 Komisija izvērtē, vai 25. panta 1. punkta ceturtajā daļā noteiktais pienākums attiecībā uz modernām biodegvielām un biogāzēm, kas ražotas no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, efektīvi stimulē inovāciju un nodrošina siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu transporta nozarē. Komisija minētajā novērtējumā analizē to, vai šā panta piemērošana ļauj efektīvi izvairīties no dubultas uzskaites attiecībā uz atjaunojamo enerģiju.

Komisija vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumu grozīt 25. panta 1. punkta ceturtajā daļā attiecībā uz modernām biodegvielām un biogāzēm, kas ražotas no IX pielikuma A daļā uzskaitītajām izejvielām, noteikto pienākumu.

29. pants

Ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām

1. No biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām iegūto enerģiju ņem vērā šīs daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos tikai tādā gadījumā, ja tie atbilst 2. līdz 7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem:

- a) devums 3. panta 1. punktā izvirzītā Savienības mērķrādītāja un dalībvalstu atjaunojamās enerģijas īpatsvara sasniegšanā;

- b) atjaunojamās enerģijas pienākumu, tostarp 25. pantā noteiktā pienākuma, izpildes novērtējums;
- c) tiesības saņemt finanšu atbalstu par biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu patēriņu.

Tomēr biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām, ko ražo no atkritumiem un atlikumiem, kas nav lauksaimniecības, akvakultūras, zvejniecības un mežsaimniecības atlikumi, ir jāatbilst vienīgi 7. punktā noteiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, lai tos ņemtu vērā pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos. Šo daļu piemēro arī atkritumiem un atlikumiem, ko vispirms pārstrādā produktā, kuru pēc tam pārstrādā biodegvielās, bioloģiskajos šķidrājos kurināmajos un biomasas kurināmajos/degvielās.

Uz elektroenerģiju un siltumapgādei un aukstumapgādei izmantojamo enerģiju, kas ražota no cietajiem sadzīves atkritumiem, neattiecas 10. punktā noteiktie siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji.

Biomasas kurināmiem/degvielām atbilst 2. līdz 7. punktā un 9. punktā noteiktajiem ilgspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, ja tos izmanto elektroenerģijas, siltuma un aukstuma vai degvielu ražošanas iekārtās, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauka ir 20 MW vai lielāka cieto biomasas kurināmo gadījumā un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauka ir 2 MW vai lielāka gāzveida biomasas kurināmo gadījumā. Dalībvalstis ilgspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijus var piemērot iekārtām ar mazāku kopējo nominālo ievadīto siltumjauku.

Šā panta 2. līdz 6. un 7. punktā un 10. punktā noteiktos ilgspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijus piemēro neatkarīgi no biomasas ģeogrāfiskās izcelsmes.

2. Biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, ko ražo no atkritumiem un atlikumiem, kuri ir radušies nevis uz meža, bet lauksaimniecības zemes izmantošanas rezultātā, 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos ņem vērā, ja operatori vai valstu iestādēm ir uzraudzības vai pārvaldības plāni, lai pievērstos jautājumam par ietekmi uz augsnes kvalitāti un augsnes oglekļa uzkrājumu. Informāciju par to, kā minētā ietekme tiek uzraudzīta un pārvaldīta, paziņo, kā noteikts 30. panta 3. punktā.

3. Biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, kas ražoti no lauksaimniecības biomasas un ko ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, nedrīkst būt ražoti no izejvielām, kuras iegūtas bioloģiskās daudzveidības ziņā augstvērtīgās zemes platībās, tas ir, zemē, kurai bija piešķirts viens no turpmāk minētajiem statusiem 2008. gada janvārī vai pēc tam, neatkarīgi no tā, vai zemei joprojām ir šāds statuss:

- a) pirmatnēji meži un citas kokaugiem klātas zemes, tas ir, meži un citas kokaugiem klātas zemes, kurās ir sastopamas endēmiskas sugas, kurās nav skaidri konstatējama cilvēku darbība un kuru ekoloģiskie procesi nav nopietni traucēti;
- b) mežs ar lielu bioloģisko daudzveidību un citas kokaugiem klātas zemes, kas ir sugām bagātas un nav degradētas vai ko attiecīgā kompetentā iestāde ir atzinusi par zemēm ar lielu bioloģisko daudzveidību, ja vien nav pierādījumu, kas liecina, ka attiecīgās izejvielas ražošana netraucē sasniegt šos dabas aizsardzības mērķus;
- c) platības:
- i) kas ar likumu paredzētas dabas aizsardzībai vai par aizsargājamām tās noteikusi attiecīgā kompetentā iestāde; vai
- ii) aizsargājamās platības, kurās ir reti sastopamas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas vai sugas, kas par tādām ir atzītas starptautiskos nolīgumos vai ir iekļautas starpvaldību organizāciju vai Starptautiskās Dabas aizsardzības savienības izveidotos sarakstos un ir atzītas saskaņā ar 30. panta 4. punkta pirmo daļu;

ja vien nav pierādījumu, ka minēto izejvielu ražošana netraucēja dabas aizsardzības mērķim;

d) zālāji ar lielu bioloģisko daudzveidību, kuri aizņem vairāk nekā vienu hektāru:

- i) dabiski zālāji, tas ir, zālāji, kas arī bez cilvēku iejaukšanās būtu zālāji un kuros saglabājas dabiskais sugu sastāvs, kā arī ekoloģiskie parametri un procesi; vai
- ii) zālāji, kas nav dabiski zālāji, tas ir, zālāji, kas bez cilvēku iejaukšanās vairs nebūtu zālāji un kuri ir sugām bagāti un nav degradēti, un kurus attiecīgā kompetentā iestāde atzinusi par zālājiem ar lielu bioloģisko daudzveidību, ja vien nav pierādījumu, ka izejvielu izstrāde ir vajadzīga, lai saglabātu tiem zālāju ar lielu bioloģisko daudzveidību statusu.

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, papildus precizējot kritērijus, saskaņā ar ko nosaka, uz kuriem zālājiem attiecas šā punkta pirmās daļas d) apakšpunkts. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.

4. Biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, kas ražoti no lauksaimniecības biomasas un ko ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, nedrīkst būt ražoti no izejvielām, kuras iegūtas no zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu, tas ir, no zemes, kurai bija piešķirts viens no turpmāk minētajiem statusiem 2008. gada janvārī vai agrāk un kurai vairs nav šā statusa:

- a) mitrājs, tas ir, zemes platība, kuru nepārtraukti vai ievērojamu gada daļu klāj ūdens vai kura ievērojamu gada daļu ir piesātināta ar ūdeni;
- b) pastāvīga mežaudze, tas ir, platība, kura aizņem vairāk nekā vienu hektāru un kurā koku augstums pārsniedz piecus metrus un vainaga projekcija ir vairāk nekā 30 % vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*;
- c) platība, kura aizņem vairāk nekā vienu hektāru un kurā koku augstums pārsniedz piecus metrus un vainaga projekcija ir 10–30 % vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*, ja vien nav sniegti pierādījumi, ka šīs platības oglekļa uzkrājums pirms un pēc pārveidošanas ir tāds, ka, piemērojot V pielikuma C daļā izklāstīto metodiku, tiktu izpildīti šā panta 10. punktā paredzētie nosacījumi.

Šo punktu nepiemēro, ja laikā, kad tika iegūtas izejvielas, zemei bija piešķirts tāds pats statuss kā 2008. gada janvārī.

5. Biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, kas ražoti no lauksaimniecības biomasas un ko ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, nedrīkst būt ražoti no izejvielām, kas iegūtas no zemes, kura 2008. gada janvārī bija kūdrājs, ja vien nav dokumentāri pierādīts, ka attiecīgā izejviela ir audzēta un izstrādāta bez iepriekš nenosusinātas augsnes nosusināšanas.

6. Lai samazinātu risku, ka tiek izmantoti meža biomasas produkti, kuru ieguve nav ilgtspējīga, no meža biomasas ražotas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas kurināmie/degvielas, ko ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, atbilst šādiem kritērijiem:

- a) valstī, kurā veikta meža biomasas izstrāde, ir valsts vai zemāka līmeņa tiesību akti, kas piemērojami izstrādes platībā, kā arī ir izveidotas uzraudzības un izpildes panākšanas sistēmas, kas nodrošina:
 - i) izstrādes darbību likumību;
 - ii) meža atjaunošanu izstrādes apgabalos;
 - iii) to, ka tiek aizsargātas platības, tostarp mitrājos un kūdrājos, kas ar starptautiskiem vai valsts tiesību aktiem vai ar attiecīgas kompetentās iestādes lēmumu ir noteiktas par aizsargājamām dabas teritorijām dabas aizsardzības mērķiem;
 - iv) to, ka izstrāde tiek veikta, rūpējoties par augsnes kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ar mērķi līdz minimumam samazināt nelabvēlīgu ietekmi; un
 - v) to, ka izstrāde saglabā vai uzlabo meža ilgtermiņa produktivitātes jaudu.
- b) ja šā punkta a) apakšpunktā minētie pierādījumi nav pieejami, no meža biomasas ražotas biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos ņem vērā, ja meža ieguves apgabala līmenī ir izveidotas apsaimniekošanas sistēmas, nodrošinot:
 - i) izstrādes darbību likumību;
 - ii) meža atjaunošanu izstrādes apgabalos;
 - iii) to, ka tiek aizsargātas teritorijas, kas ar starptautiskiem vai valsts tiesību aktiem vai ar attiecīgas kompetentās iestādes lēmumu ir paredzētas dabas aizsardzības mērķiem, tostarp mitrājos un kūdrājos, izņemot, ja ir pierādījumi, ka attiecīgo izejvielu izstrāde netraucē minētajiem dabas aizsardzības mērķiem;
 - iv) to, ka izstrāde tiek veikta, rūpējoties par augsnes kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu ar mērķi līdz minimumam samazināt nelabvēlīgu ietekmi; un
 - v) to, ka izstrāde saglabā vai uzlabo meža ilgtermiņa produktivitātes jaudu.

7. No lauksaimniecības vai meža biomasas ražotas biodegvielas, bioloģiskie šķidrie kurināmie un biomasas degvielas, ko ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, atbilst šādiem zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) prasībām un kritērijiem:

a) meža biomasas izcelsmes valsts vai reģionālā ekonomiskās integrācijas organizācija:

i) ir Parīzes nolīguma puse;

ii) ir iesniegusi nacionāli noteikto devumu (NND) Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencijā par klimata pārmaiņām (UNFCCC), kas aptver lauksaimniecības, mežsaimniecības un zemes izmantošanas radītās emisijas un piesaistījumus un nodrošina to, ka ar biomasas izstrādi saistītās oglekļa uzkrājuma izmaiņas tiek ieskaitītas attiecībā uz valsts saistībām samazināt vai ierobežot siltumnīcefekta gāzu emisijas, kā norādīts NND; vai

iii) saskaņā ar Parīzes nolīguma 5. pantu ir pieņēmusi valsts vai zemāka līmeņa tiesību aktus, kas izstrādes platībā piemērojami, lai saglabātu un palielinātu oglekļa uzkrājumus un piesaistītājus, un pierāda, ka ZIZIMM nozares emisijas nepārsniedz piesaistījumus;

b) ja šā punkta a) apakšpunktā minētie pierādījumi nav pieejami, no meža biomasas ražotas biodegvielas, bioloģiskos šķidrās kurināmos un biomasas kurināmos/degvielas 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos ņem vērā, ja meža ieguves apgabala līmenī ir izveidotas apsaimniekošanas sistēmas, kas nodrošina, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā.

8. Līdz 2021. gada 31. janvārim Komisija pieņem īstenošanas aktus, nosakot darbības pamatnostādnes par pierādījumiem, kuri izmantojami, lai pierādītu atbilstību šā panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.

9. Līdz 2026. gada 31. decembrim Komisija, pamatojoties uz pieejamajiem datiem, izvērtē, vai 6. un 7. punktā noteiktie kritēriji efektīvi samazina risku, ka tiek izmantota meža biomasas, kuras ieguve nav ilgtspējīga, un nodrošina atbilstību ZIZIMM kritērijiem.

Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz leģislatīva akta priekšlikumu grozīt 6. un 7. punktā noteiktos kritērijus laikposmam pēc 2030. gada.

10. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums no biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu izmantošanas, ko ņem vērā 1. punktā minētajos nolūkos, ir:

a) vismaz 50 % biodegvielām, biogāzei, ko patērē transporta nozarē, un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem, kas ražoti iekārtās, kuras bija ekspluatācijā 2015. gada 5. oktobrī vai pirms šā datuma;

b) vismaz 60 % biodegvielām, biogāzei, ko patērē transporta nozarē, un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem, kas ražoti iekārtās, kuru ekspluatācija uzsākta no 2015. gada 6. oktobra līdz 2020. gada 31. decembrim;

c) vismaz 65 % biodegvielām, biogāzei, ko patērē transporta nozarē, un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem, kas ražoti iekārtās, kuru ekspluatācija uzsākta no 2021. gada 1. janvāra;

d) vismaz 70 % elektroenerģijas, siltuma un aukstuma ražošanai no biomasas kurināmajiem, kas izmantoti iekārtās, kuru ekspluatācija uzsākta no 2021. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim, un 80 % – iekārtās, kuru ekspluatācija uzsākta no 2026. gada 1. janvāra.

Iekārtu uzskata par esošu ekspluatācijā tad, kad ir uzsākta biodegvielu, transporta nozarē patērējamas biogāzes un bioloģisko šķidro kurināmo, un siltuma un aukstuma un elektroenerģijas fiziska ražošana no biomasas kurināmajiem.

Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu, ko panāk, izmantojot biodegvielas, transporta nozarē patērējamas biogāzes, bioloģiskos šķidrās kurināmos un biomasas kurināmos iekārtās, kas ražo elektroenerģiju, siltumu un aukstumu, aprēķina saskaņā ar 31. panta 1. punktu.

11. Elektroenerģiju, kas ražota no biomasas kurināmā, ņem vērā 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos tikai tad, ja tā atbilst vienai vai vairākām no turpmāk minētajām prasībām:

- a) tā ir ražota iekārtās ar kopējo nominālo ievadīto siltumjaudu zem 50 MW;
- b) iekārtās ar kopējo nominālo ievadīto siltumjaudu no 50 līdz 100 MW to ražo, izmantojot augstas efektivitātes koģenerācijas tehnoloģiju, vai tikai elektroenerģijas ieguvei paredzētās iekārtās, kuras atbilst ar labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem saistītam energoefektivitātes līmenim (LPTP SEEL), kā noteikts Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2017/1442 ⁽¹⁾;
- c) iekārtās ar kopējo nominālo ievadīto siltumjaudu virs 100 MW to ražo, izmantojot augstas efektivitātes koģenerācijas tehnoloģiju, vai tikai elektroenerģijas ieguvei paredzētās iekārtās, panākot neto elektrisko lietderības koeficientu vismaz 36 %;
- d) to ražo, izmantojot biomasas CO₂ uztveršanu un uzglabāšanu.

Šā panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos tikai elektroenerģijas ieguvei paredzētās iekārtas ņem vērā vienīgi tad, ja tajās kā galvenais kurināmais netiek izmantots fosilais kurināmais, un vienīgi tad, ja atbilstīgi novērtējumam, kas veikts saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 14. pantu, nav izmaksefektīvas iespējas izmantot augstas efektivitātes koģenerācijas tehnoloģiju.

Attiecībā uz šā panta 1. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktu, šo punktu piemēro tikai iekārtām, kuru ekspluatācija uzsāka vai kuras ir pārveidotas biomasas kurināmā/degvielas izmantošanai pēc 2021. gada 25. decembra. Attiecībā uz šā panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, šis punkts neskar atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar atbalsta shēmām atbilstīgi 4. pantam, kuras apstiprinātas līdz 2021. gada 25. decembrim.

Iekārtām ar zemāku nominālo ievadīto siltumjaudu dalībvalstis var piemērot augstākas energoefektivitātes prasības nekā tās, kas minētas pirmajā daļā.

Pirmo daļu nepiemēro elektroenerģijai no iekārtām, par kurām dalībvalstis sniedz Komisijai īpašu paziņojumu, pamatojoties uz to, ka pastāv pienācīgi pamatots elektroenerģijas piegādes drošības apdraudējums. Pēc paziņojuma novērtēšanas Komisija pieņem lēmumu, ņemot vērā paziņojumā ietvertos elementus.

12. Dalībvalstis šā panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos un neskarot 25. un 26. pantu, pamatojoties uz citiem ilgtspējas apsvērumiem, neatsakās ņemt vērā biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, kas iegūti saskaņā ar šo pantu. Šis punkts neskar publisko atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar atbalsta shēmām, kuras apstiprinātas pirms 2018. gada 24. decembra.

13. Šā panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minētajā nolūkā dalībvalstis uz ierobežotu laikposmu var atkāpties no kritērijiem, kas noteikti šā panta 2. līdz 7. punktā un 10. un 11. punktā, pieņemot atšķirīgus kritērijus:

- a) iekārtām, kas atrodas tālākā reģionā, kā minēts LESD 349. pantā, ciktāl šādas iekārtas ražo elektroenerģiju vai siltumapgādei vai aukstumapgādei izmantoto enerģiju no biomasas kurināmajiem/degvielām; un
- b) šīs daļas a) apakšpunktā minētajās iekārtās izmantotiem biomasas kurināmajiem/degvielām neatkarīgi no minētās biomasas izcelsmes vietas, ar noteikumu, ka šādi kritēriji ir objektīvi pamatoti, pamatojoties uz to nolūku šādam tālākam reģionam nodrošināt šā panta 2. līdz 7. punktā un 10. un 11. punktā noteikto kritēriju raitu un pakāpenisku ieviešanu, un tādējādi stimulēt pāreju no fosilā kurināmā/degvielām uz biomasas kurināmajiem/degvielām.

Par šajā punktā minētajiem atšķirīgajiem kritērijiem attiecīgā dalībvalsts sniedz īpašu paziņojumu Komisijai.

14. Šā panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos dalībvalstis var noteikt papildu ilgtspējas kritērijus biomasas kurināmajiem/degvielām.

Līdz 2026. gada 31. decembrim Komisija novērtē šādu papildu kritēriju ietekmi uz iekšējo tirgu, un vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumu, lai nodrošinātu to saskaņošanu.

⁽¹⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442 (2017. gada 31. jūlijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām (OV L 212, 17.8.2017., 1. lpp.).

30. pants

Atbilstības verificēšana attiecībā uz ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem

1. Ja 23. un 25. pantā un 29. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos jāņem vērā biodegvielas, bioloģiskie šķidrīgie kurināmie un biomasas kurināmie vai citas degvielas, kuras ir tiesības ieskaitīt 27. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā skaitītājā, dalībvalstīs pieprasa uzņēmējiem pierādīt, ka ir izpildīti 29. panta 2. līdz 7. punktā un 10. punktā noteiktie ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji. Minētajos nolūkos uzņēmējiem prasa izmantot masas bilances sistēmu, kura:

- a) ļauj apvienot sūtījumus, kuros ir izejvielas vai degvielas ar atšķirīgām ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma īpašībām, piemēram, konteinerā, pārstrādes vai loģistikas objektā, pārvades un sadales infrastruktūrā vai objektā;
- b) ļauj turpmākas pārstrādes vajadzībām sūtījumos apvienot izejvielas ar atšķirīgu enerģijas saturu, ja sūtījuma apjoms tiek koriģēts atbilstīgi tā enerģijas saturam;
- c) pieprasa, lai informācija par a) apakšpunktā minēto sūtījumu ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma īpašībām un apjomiem aizvien būtu attiecināta uz maisījumu; un
- d) nodrošina, ka visu no maisījuma izņemto sūtījumu kopumam ir tādi paši ilgtspējas rādītāji tādā pašā apmērā kā attiecīgajam visu maisījumam pievienoto sūtījumu kopumam, un prasa, lai šī bilance tiktu sasniegta atbilstīgā laikposmā.

Masas bilances sistēma nodrošina, ka katru sūtījumu ieskaita tikai vienu reizi 7. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) vai c) apakšpunktā, lai aprēķinātu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņu, un tajā iekļauj informācija par to, vai minētā sūtījuma ražošanai ir ticis sniegts atbalsts, un, ja tā ir, – atbalsta shēmas tips.

2. Ja sūtījums tiek pārstrādāts, informāciju par sūtījuma ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma rādītājiem koriģē un sadala starp galaproduktiem saskaņā ar šādiem noteikumiem:

- a) ja izejvielu sūtījuma pārstrādē iegūst tikai vienu galaproduktu, kas paredzēts biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas degvielu, no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas vai pārstrādāta oglekļa kurināmo/degvielu ražošanai, sūtījuma apjomu un attiecīgo sūtījuma ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma rādītāju apmēru pielāgo, piemērojot pārrēķina koeficientu, kas ir attiecība starp šādai ražošanai paredzētā galaprodukta masu un procesā izmantoto izejvielu masu;
- b) ja izejvielu sūtījuma pārstrādē iegūst vairākus galap produktus, kas paredzēti biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas degvielu, no atjaunojamiem energoresursiem ražotas nebioloģiskas izcelsmes šķidrās vai gāzveida transporta degvielas vai pārstrādāta oglekļa kurināmo/degvielu ražošanai, katram galaproduktam piemēro atsevišķu pārrēķina koeficientu un izmanto atsevišķu masas bilanci.

3. Dalībvalstīs veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji iesniedz ticamu informāciju par atbilstību 25. panta 2. punktā noteiktajām un saskaņā ar to pieņemtajām siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma robežvērtībām un 29. panta 2. līdz 7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem un pēc pieprasījuma attiecīgajai dalībvalstij dara pieejamus datus, kas izmantoti informācijas apkopošanai. Dalībvalstīs pieprasa uzņēmējiem nodrošināt atbilstīgu standartu to iesniegtās informācijas neatkarīgai revīzijai un pierādīt, ka tas ir izdarīts. Lai nodrošinātu atbilstību 29. panta 6. punkta a) apakšpunktam un 29. panta 7. punkta a) apakšpunktam, var izmantot pirmās vai otrās puses revīziju līdz pat pirmajai meža biomasas savākšanas vietai. Revīzijas procesā verificē, vai uzņēmēju izmantotās sistēmas ir precīzas, ticamas un aizsargātas pret krāpšanu, tostarp verificē arī to, vai ir nodrošināts, ka materiāli nav tīši modificēti vai pārvērti par atkritumiem, lai tādējādi panāktu, ka sūtījumu vai tā daļu var uzskatīt par atkritumiem vai atlikumiem. Tajā novērtē paraugu ņemšanas biežumu un metodiku, kā arī informācijas pamatīgumu.

Šajā punktā noteiktie pienākumi attiecas gan uz Savienībā ražotām, gan importētām biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājajiem kurināmajiem, biomasas kurināmajiem/degvielām, nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidrājām un gāzveida transporta degvielām vai pārstrādāta oglekļa kurināmajiem/degvielām. Informāciju par katra kurināmo/degvielas piegādātāja biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmo/degvielas ģeogrāfisko izcelsmi un izejvielu veidu patērētājiem dara pieejamu operatoru, piegādātāju vai attiecīgo kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs, un to ik gadu atjaunina.

Dalībvalstis Komisijai iesniedz agregētu šā punkta pirmajā daļā minēto informāciju. Komisija publicē šo informāciju Regulas (ES) 2018/1999 24. pantā minētajā e-ziņošanas platformā kā kopsavilkumu, saglabājot sensitīvas komercinformācijas konfidencialitāti.

4. Komisija var nolemt, ka brīvprātīgās valstu vai starptautiskās shēmās, kurās noteikti standarti to biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas kurināmo/degvielu vai citu degvielu ražošanā, kuras ir tiesības ieskaitīt 27. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā skaitītājā, sniedz pareizus datus par siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumiem 25. panta 2. punkta un 29. panta 10. punkta nolūkos pierāda atbilstību 27. panta 2. punkta un 28. panta 2. un 4. punktam vai pierāda, ka biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo vai biomasas kurināmo/degvielu sūtījumi atbilst 29. panta 2. līdz 7. punktā noteiktajiem ilgtspējas kritērijiem. Kad uzņēmēji pierāda, ka ir izpildītas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktās prasības, tie var nolemt sniegt prasītos pierādījumus tieši ieguves apgabala līmenī. Komisija var arī atzīt platības, kas ir paredzētas, lai aizsargātu reti sastopamas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas vai sugas, kuras par tādām ir atzītas starptautiskos nolīgumos vai ir iekļautas starpvaldību organizāciju vai Starptautiskās Dabas un dabas resursu aizsardzības savienības sastādītos sarakstos, 29. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta ii) punkta nolūkā.

Komisija var nolemt, ka minētajās shēmās ietverta precīza informācija par pasākumiem, kas veikti augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībai, degradētas zemes atjaunošanai, nolūkā novērst pārmērīgu ūdens patēriņu apgalos ar trūcīgiem ūdens resursiem un neliela netiešas zemes izmantošanas maiņas riska biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielas sertifikācijai.

5. Lēmumus atbilstīgi 4. punktam Komisija pieņem ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā. Šādi lēmumi ir spēkā ne ilgāk kā piecus gadus.

Komisija pieprasa, lai katra šāda brīvprātīgā shēma, par kuru lēmums ir pieņemts atbilstīgi 4. punktam, katru gadu līdz 30. aprīlim iesniedz Komisijai ziņojumu, kurā ietver katru no Regulas (ES) 2018/1999 IX pielikumā izklāstītajiem punktiem. Ziņojums aptver iepriekšējo kalendāro gadu. Prasība par ziņojuma iesniegšanu attiecas tikai uz tām brīvprātīgajām shēmām, kuras ir darbojušās vismaz 12 mēnešus.

Komisija dara pieejamus brīvprātīgo shēmu iesniegto ziņojumu kopsavilkumus vai vajadzības gadījumā – šos ziņojumus pilnā apmērā Regulas (ES) 2018/1999 28. pantā minētajā e-ziņošanas platformā.

6. Dalībvalstis var izveidot valsts shēmas, kurās atbilstība 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma robežvērtībām nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu šķidrām un gāzveida transporta degvielām un pārstrādāta oglekļa kurināmajiem/degvielām, kas paredzētas un pieņemtas, ievērojot 25. panta 2. punktu un saskaņā ar 28. panta 5. punktu, tiek pārbaudīta visā pārraudzības ķēdē, kurā iesaistītas kompetentās valsts iestādes.

Dalībvalsts par savu valsts shēmu var paziņot Komisijai. Komisija dod priekšroku šādas shēmas novērtēšanai, lai sekmētu to, ka tiek savstarpēji divpusēji vai daudzpusēji atzītas shēmas atbilstības pārbaudei attiecībā uz biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma robežvērtībām citam degvielām, attiecībā uz kurām ir tiesības tās ieskaitīt 27. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajā skaitītājā. Komisija ar īstenošanas aktiem var nolemt, vai šāda paziņota valsts shēma atbilst šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.

Ja lēmums ir pozitīvs, shēmas, kas ir izveidotas saskaņā ar šo pantu, neatsaka savstarpēju atzīšanu ar minētās dalībvalsts shēmu attiecībā uz pārbaudi par atbilstību 29. panta 2. līdz 7. punktā un 10. punktā noteiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem un siltumnīcefekta gāzes ietaupījuma robežvērtībām, kas ir noteiktas un pieņemtas, ievērojot 25. panta 2. punktu.

7. Komisija pieņem lēmumus saskaņā ar šā panta 4. punktu tikai tad, ja attiecīgā shēma atbilst atbilstīgiem ticamības, pārredzamības un neatkarīgas revīzijas standartiem un sniedz pietiekamas garantijas, ka materiāli nav tiši modificēti vai

pārvērsti par atkritumiem, lai uz sūtījumu vai tā daļu attiektos IX pielikums. Ja shēmas izmanto, lai izmērītu siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu, šādas shēmas atbilst arī V pielikumā vai VI pielikumā izklāstītajām metodiskajām prasībām. 29. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta ii) punktā minētie bioloģiskās daudzveidības ziņā augstvērtīgu platību saraksti atbilst pienācīgiem objektivitātes standartiem un saskan ar starptautiski atzītiem standartiem, kā arī to sakarā ir paredzētas atbilstīgas pārsūdzības procedūras.

Šā panta 4. punktā minētās brīvprātīgās shēmas vismaz reizi gadā publicē sarakstu ar to sertifikācijas struktūrām, ko izmanto neatkarīgas revīzijas veikšanai, par katru sertifikācijas struktūru norādot, kurš subjekts vai kura valsts publiskā sektora iestāde to ir atzinusi un kurš subjekts vai kura vai valsts publiskā sektora iestāde to uzrauga.

8. Lai nodrošinātu to, ka atbilstība ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem, kā arī noteikumiem par biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem un biomasas degvielām/kurināmajiem, kas rada zemu vai augstu tiešas vai netiešas zemes izmantošanas maiņas risku, tiek pārbaudīta efektīvi un saskaņoti, un jo īpaši lai novērstu krāpšanu, Komisija pieņem īstenošanas aktus, nosakot sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus, tostarp atbilstīgus ticamības, pārredzamības un neatkarīgas revīzijas standartus, un paredzot prasību, ka visām brīvprātīgajām shēmām minētie standarti ir jāpiemēro. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.

Minētajos īstenošanas aktos Komisija īpašu uzmanību pievērš nepieciešamībai līdz minimumam samazināt administratīvo slogu. Īstenošanas aktos nosaka termiņu, līdz kuram brīvprātīgajām shēmām minētie standarti ir jāīsteno. Komisija var atcelt lēmumus par brīvprātīgo shēmu atzīšanu atbilstīgi 4. punktam gadījumā, ja minētās shēmas tam paredzētajā termiņā neīsteno minētos standartus. Ja dalībvalsts pauž bažas, ka brīvprātīgā shēma nedarbojas saskaņā ar ticamības, pārredzamības un neatkarīgas revīzijas standartiem, kas veido pamatu lēmumiem saskaņā ar 4. punktu, Komisija lietu izmeklē un atbilstoši rīkojas.

9. Ja uzņēmējs iesniedz pierādījumus vai informāciju, kas iegūta saskaņā ar shēmu, kurai piemēro saskaņā ar šā panta 4. vai 6. punktu pieņemtu lēmumu, ciktāl uz to attiecas minētais lēmums, dalībvalsts neprasa piegādātājam nodrošināt turpmākus pierādījumus par atbilstību 29. panta 2. līdz 7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem.

Dalībvalstu kompetentās iestādes uzrauga to sertifikācijas struktūru darbību, kuras veic neatkarīgas revīzijas saskaņā ar brīvprātīgu shēmu. Sertifikācijas struktūras pēc kompetentās iestādes pieprasījuma iesniedz visu attiecīgo informāciju, kas nepieciešama, lai uzraudzītu darbību, tostarp revīziju precīzu dienu, laiku un vietu. Ja dalībvalstis konstatē neatbilstības gadījumus, tās nekavējoties informē brīvprātīgo shēmu.

10. Pēc dalībvalsts pieprasījuma, ko var pamatot ar uzņēmēja pieprasījumu, Komisija, pamatojoties uz visiem pieejamiem pierādījumiem, pārbauda, vai ir ievēroti 29. panta 2. līdz 7. punktā un 10. punktā noteiktie ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriji attiecībā uz biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā/degvielas energoresursu un siltumnīcefekta gāzes ietaupījuma robežvērtībām, kas ir noteiktas un pieņemtas, ievērojot 25. panta 2. punktu.

Sešu mēnešu laikā no šāda pieprasījuma saņemšanas un saskaņā ar 34. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru Komisija ar īstenošanas aktiem izlemj, vai attiecīgā dalībvalsts drīkst vai nu:

- a) ņemt vērā biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo, biomasas kurināmo/degvielu un citas degvielas, attiecībā uz kurām ir tiesības tās ieskaitīt 27. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā skaitītājā, no minētā energoresursa 29. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos; vai
- b) atkāpjoties no šā panta 9. punkta, prasīt biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā, biomasas kurināmā/degvielas energoresursa un citas degvielas, attiecībā uz kurām ir tiesības tās ieskaitīt 27. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā skaitītājā, piegādātājam nodrošināt turpmākus pierādījumus par atbilstību minētajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem un minētajām siltumnīcefekta gāzes ietaupījuma robežvērtībām.

31. pants

Biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu siltumnīcefekta gāzu ietekmes aprēķināšana

1. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu no biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu izmantošanas 29. panta 10. punkta vajadzībām aprēķina vienā no šādiem veidiem:
 - a) ja siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma standartvērtība ražošanas paņēmienam ir noteikta V pielikuma A vai B daļā biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un VI pielikuma A daļā biomasas kurināmajiem/degvielām, ja e_i vērtība šīm biodegvielām vai bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem ir aprēķināta saskaņā ar V pielikuma C daļas 7. punktu un šiem biomasas kurināmajiem/degvielām ir aprēķināta saskaņā ar VI pielikuma B daļas 7. punktu un ir vienāda ar vai mazāka par nulli, izmanto minēto standartvērtību;
 - b) izmanto faktisko vērtību, kas aprēķināta saskaņā ar V pielikuma C daļā noteikto metodiku biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un saskaņā ar VI pielikuma B daļā izklāstīto metodiku biomasas kurināmajiem/degvielām;
 - c) izmanto vērtību, kas aprēķināta kā V pielikuma C daļas 1. punktā minēto formulu faktoru summa, kur dezagregētās standartvērtības V pielikuma D vai E daļā var izmantot kā dažus faktorus un faktiskās vērtības, kas aprēķinātas saskaņā ar V pielikuma C daļā izklāstīto metodiku, – izmanto kā visus citus faktorus;
 - d) izmanto vērtību, kas aprēķināta kā VI pielikuma B daļas 1. punktā minēto formulu faktoru summa, kur dezagregētās standartvērtības VI pielikuma C daļā var izmantot kā dažus faktorus un faktiskās vērtības, kas aprēķinātas saskaņā ar VI pielikuma B daļā izklāstīto metodiku, – izmanto kā visus citus faktorus.
2. Dalībvalstis var iesniegt Komisijai ziņojumus, kuros ir ietverta informācija par tipiskajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, ko rada lauksaimniecības izejvielu audzēšana to teritorijā esošajās platībās, kuras klasificētas kopējās statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) 2. līmenī vai sīkākā NUTS klasifikācijas līmenī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1059/2003 ⁽¹⁾. Minētajiem ziņojumiem pievieno emisiju līmeņa aprēķināšanai izmantotās metodes un datu avotu aprakstu. Metodē ņem vērā augsnes īpašības, klimatu un paredzamos izejvielu ieguves apjomus.
3. Šā panta 2. punktā minētajiem līdzvērtīgus ziņojumus, ko sagatavojušas kompetentas struktūras, var iesniegt Komisijai ārpus Savienības esošu teritoriju gadījumā.
4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var nolemt, ka ziņojumi, kas minēti šā panta 2. un 3. punktā, satur pareizus datus, kuri 29. panta 10. punkta nolūkā ļauj mērīt siltumnīcefekta gāzu emisijas no tādu lauksaimniecības biomasas izejvielu audzēšanas, ko ražo šādos ziņojumos ietvertajās teritorijās. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.

Minētos datus – atbilstīgi šādiem lēmumiem – var izmantot V pielikuma D vai E daļā biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un VI pielikuma C daļā biomasas kurināmajiem/degvielām noteikto dezagregēto audzēšanas standartvērtību vietā.

5. Komisija pārskata V pielikumu un VI pielikumu, lai pamatotā gadījumā pievienotu vai pārskatītu vērtības, ko piemēro biodegvielās, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā/degvielās ražošanas paņēmieniem. Minētajā pārskatīšanā arī apsver iespēju grozīt V pielikuma C daļā un VI pielikuma B daļā paredzēto metodiku.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 35. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai vajadzības gadījumā grozītu V un VI pielikumu, papildinot vai pārskatot standartvērtības vai grozot metodoloģiju.

Gadījumā, kad tiek veikta jebkāda V pielikumā un VI pielikumā ietvertā standartvērtību saraksta pielāgošana vai papildināšana:

- a) ja faktora ieguldījums kopējā emisiju apjomā ir neliels vai ja ir ierobežotas atšķirības, vai ja faktisko vērtību noteikšana rada ievērojamas grūtības vai lielas izmaksas, standartvērtības ir normālam ražošanas procesam tipiskās vērtības;
- b) visos citos gadījumos standartvērtībām jābūt piesardzīgām salīdzinājumā ar normāliem ražošanas procesiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējās statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.).

6. Ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu V pielikuma C daļas un VI pielikuma B daļas vienādu piemērošanu, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, nosakot detalizētas tehniskās specifikācijas, tostarp definīcijas, pārrēķina koeficientus, tādu ikgadējo audzēšanas emisiju vai emisiju ietaupījuma aprēķināšanu, ko rada virszemes un pazemes oglekļa uzkrājumu izmaiņas jau apstrādātās zemes platībās, tāda emisiju ietaupījuma aprēķināšanu, ko nodrošina CO₂ uztveršana, CO₂ aizstāšana un CO₂ ģeoloģiskā uzglabāšana. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 3. punktā.

32. pants

Īstenošanas akti

Īstenošanas aktos, kas minēti šīs direktīvas 29. panta 3. punkta otrajā daļā un 8. punktā, 30. panta 5. punkta pirmajā daļā, 30. panta 6. punkta otrajā daļā, 30. panta 8. punkta pirmajā daļā, 31. panta 4. punkta pirmajā daļā un 31. panta 6. punktā, pilnībā ņem vērā noteikumus attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/70/EK ⁽¹⁾ 7.a pantam.

33. pants

Komisijas veikta uzraudzība

1. Komisija uzrauga Savienībā patērēto biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu izcelsmi un to ražošanas ietekmi, tostarp ar ražošanas izpēšanu saistīto ietekmi, uz zemes izmantošanu Savienībā un galvenajās trešajās piegādātājās valstīs. Šādas uzraudzības pamatā ir dalībvalstu integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni un attiecīgie progresa ziņojumi atbilstīgi Regulas (ES) 2018/1999 3., 17. un 20. pantam, un attiecīgo trešo valstu, starpvaldību organizāciju ziņojumi, zinātniskie pētījumi un visa cita attiecīgā informācija. Komisija arī uzrauga preču cenu izmaiņas, kas saistītas ar biomasas izmantošanu enerģijas ražošanai, kā arī jebkādu ar to saistīto pozitīvo un negatīvo ietekmi uz pārtikas nodrošinājumu.

2. Komisija turpina dialogu un informācijas apmaiņu ar trešām valstīm, biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā/degvielas ražotājiem, patērētāju organizācijām un pilsonisko sabiedrību attiecībā uz šajā direktīvā noteikto ar biodegvielām, bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem un biomasas kurināmajiem/degvielām saistīto pasākumu vispārējo īstenošanu. Šajā sakarā Komisija pievērš īpašu uzmanību tam, kā biodegvielas, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā/degvielas ražošana varētu ietekmēt pārtikas cenas.

3. Komisija vajadzības gadījumā 2026. gadā iesniedz leģislatīvā akta priekšlikumu par tiesisko regulējumu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanai laikposmā pēc 2030. gada.

Minētajā priekšlikumā ņem vērā ar šīs direktīvas, tostarp tās ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritēriju, īstenošanu saistīto pieredzi un tehnoloģisko attīstību no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas jomā.

4. Komisija 2032. gadā publicē pārskata ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

34. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Enerģētikas savienības komiteja, kas izveidota ar Regulas (ES) 2018/1999 44. pantu.

2. Neatkarīgi no 1. punkta jautājumos, kas saistīti ar biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ilgtspēju, Komisijai palīdz Komiteja biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmo/degvielu ilgtspējas jautājumos. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK (1998. gada 13. oktobris), kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK (OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.).

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

35. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 8. panta 3. punkta otrajā daļā, 25. panta 2. punkta otrajā daļā, 26. panta 2. punkta ceturtajā daļā, 26. panta 2. punkta piektajā daļā, 27. panta 1. punkta c) apakšpunktā un 27. panta 3. punkta septītajā daļā, 28. panta 5. punktā, 28. panta 6. punkta otrajā daļā un 31. panta 5. punkta otrajā daļā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 24. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Pilnvaras pieņemt 7. panta 3. punkta piektajā daļā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir no 2018. gada 24. decembra.
4. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 7. panta 3. punkta piektajā daļā, 8. panta 3. punkta otrajā daļā, 25. panta 2. punkta otrajā daļā, 26. panta 2. punkta ceturtajā daļā, 26. panta 2. punkta piektajā daļā, 27. panta 1. punkta c) apakšpunktā, 27. panta 3. punkta septītajā daļā, 28. panta 5. punktā, 28. panta 6. punkta otrajā daļā un 31. panta 5. punkta otrajā daļā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
5. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
6. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
7. Saskaņā ar 7. panta 3. punkta piekto daļu, 8. panta 3. punkta otro daļu, 25. panta 2. punkta otro daļu, 26. panta 2. punkta ceturto daļu, 26. panta 2. punkta piekto daļu, 27. panta 1. punkta c) apakšpunktu, 27. panta 3. punkta septīto daļu, 28. panta 5. punktu, 28. panta 6. punkta otro daļu un 31. panta 5. punkta otro daļu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

36. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2. līdz 13. panta, 15. līdz 31. un 37. panta un II, III un V līdz IX pielikuma prasības līdz 2021. gada 30. jūnijam. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. Šīs direktīvas noteikumi neskar atkāpes, ko piemēro, ievērojot Savienības tiesību aktus iekšējā enerģētikas tirgus jomā attiecībā uz elektroenerģiju.

37. pants

Atcelšana

Direktīvu 2009/28/EK, kurā grozījumi izdarīti ar X pielikuma A daļā norādītajām direktīvām, atceļ no 2021. gada 1. jūlija, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem XI pielikuma B daļā norādīto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un neskarot dalībvalstu pienākumus 2020. gadā, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK 3. panta 1. punktā un izklāstīts I pielikuma A daļā.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu, kas izklāstīta XI pielikumā.

38. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

39. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2018. gada 11. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. BOGNER-STRAUSS

I PIELIKUMS

VISPĀRĒJIE NACIONĀLIE MĒRĶRĀDĪTĀJI NO ATJAUNOJAMAJIEM ENERĢORESURSIEM IEGŪTAS ENERĢIJAS ĪPATSVĀRAM 2020. GADA ENERĢIJAS BRUTO GALAPATĒRĪNĀ ⁽¹⁾

A. Valstu vispārējie mērķi

	No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā, 2005. gads (S ₂₀₀₅)	No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā, 2020. gads (S ₂₀₂₀)
Beļģija	2,2 %	13 %
Bulgārija	9,4 %	16 %
Čehija	6,1 %	13 %
Dānija	17,0 %	30 %
Vācija	5,8 %	18 %
Igaunija	18,0 %	25 %
Īrija	3,1 %	16 %
Grieķija	6,9 %	18 %
Spānija	8,7 %	20 %
Francija	10,3 %	23 %
Horvātija	12,6 %	20 %
Itālija	5,2 %	17 %
Kipra	2,9 %	13 %
Latvija	32,6 %	40 %
Lietuva	15,0 %	23 %
Luksemburga	0,9 %	11 %
Ungārija	4,3 %	13 %
Malta	0,0 %	10 %
Nīderlande	2,4 %	14 %
Austrija	23,3 %	34 %
Polija	7,2 %	15 %
Portugāle	20,5 %	31 %
Rumānija	17,8 %	24 %
Slovēnija	16,0 %	25 %
Slovākija	6,7 %	14 %
Somija	28,5 %	38 %
Zviedrija	39,8 %	49 %
Apvienotā Karaliste	1,3 %	15 %

⁽¹⁾ Lai varētu sasniegt šajā pielikumā noteiktos nacionālos mērķus, tiek uzsvērts, ka valsts atbalsta pamatnostādņēs par vides aizsardzību ir atzīts, ka joprojām ir vajadzīgi pastāvīgi valsts atbalsta mehānismi, lai veicinātu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu.

II PIELIKUMS

ŪDENS UN VĒJA ELEKTROENERĢIJAS UZSKAITES NORMALIZĀCIJAS FORMULA

Šo formulu izmanto, lai aprēķinātu attiecīgās valsts ūdens ģenerēto elektroenerģiju:

$(Q_{N(\text{norm})}) / (C_N \cdot (1/N)) \cdot (Q_i / C_i)$, kur:

N	=	atskaites gads;
$Q_{N(\text{norm})}$	=	aprēķinu vajadzībām normalizētais elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs hidroelektrostacijās saražots N gadā;
Q_i	=	GWh izteikts elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs hidroelektrostacijās faktiski saražots i gadā, neiekļaujot to elektroenerģijas daudzumu, kas saražots hidroakumulācijas stacijās, izmantojot ūdeni, kas iepriekš bijis sūknēts kalnup;
C_i	=	MW izteikta visu dalībvalsts hidroelektrostaciju kopējā uzstādītā jauda, neietverot hidroakumulācijas stacijas, i gada beigās.

Šo formulu izmanto, lai aprēķinātu sauszemes vēja elektrostacijās saražoto elektroenerģiju attiecīgajā dalībvalstī:

$(Q_{N(\text{norm})}) / (C_N \cdot C_{N-1} \cdot 2) \cdot ((1/i) \cdot (Nn)) \cdot (Q_i / (j \cdot (Nn))) \cdot (C_j / C_{j-1} \cdot 2))$, kur:

N	=	atskaites gads;
$Q_{N(\text{norm})}$	=	aprēķinu vajadzībām standartizētais elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs sauszemes vēja elektrostacijās saražots N gadā;
Q_i	=	GWh izteikts elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs sauszemes vēja elektrostacijās faktiski saražots i gadā;
C_j	=	MW izteikta visu dalībvalsts sauszemes vēja elektrostaciju kopējā uzstādītā jauda j gada beigās;
n	=	4 vai gadu skaits pirms N gada, par kuriem attiecīgā dalībvalstī ir pieejami jaudas un ražošanas rādītāji, atkarībā no tā, kuri rādītāji ir mazāki.

Šo formulu izmanto, lai aprēķinātu atkrastes vēja elektrostacijās saražoto elektroenerģiju attiecīgajā dalībvalstī:

$(Q_{N(\text{norm})}) / (C_N \cdot C_{N-1} \cdot 2) \cdot ((1/i) \cdot (Nn)) \cdot (Q_i / (j \cdot (Nn))) \cdot (C_j / C_{j-1} \cdot 2))$, kur:

N	=	atskaites gads;
$Q_{N(\text{norm})}$	=	aprēķinu vajadzībām standartizētais elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs atkrastes vēja elektrostacijās saražots N gadā;
Q_i	=	GWh izteikts elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs atkrastes vēja elektrostacijās faktiski saražots i gadā;
C_j	=	MW izteikta visu dalībvalsts atkrastes vēja elektrostaciju kopējā uzstādītā jauda j gada beigās;
n	=	4 vai gadu skaits pirms N gada, par kuriem attiecīgā dalībvalstī ir pieejami jaudas un ražošanas rādītāji, atkarībā no tā, kuri rādītāji ir mazāki.

III PIELIKUMS

DEGVIELU ENERĢIJAS SATURS

Degviela	Enerģijas saturs pēc masas (zemākā siltumspēja, MJ/kg)	Enerģijas saturs pēc tilpuma (zemākā siltumspēja, MJ/l)
DEGVIELAS, KO IEGŪST NO BIOMASAS UN/VAI BIOMASAS PĀRSTRĀDES DARBĪBĀM		
Biopropāns	46	24
Tīra augu eļļa (nerafinēta vai rafinēta, ķīmiski nemodificēta eļļa, ko spiežot, ekstrahējot vai ar līdzvērtīgiem paņēmieniem iegūst no eļļas augiem)	37	34
Biodīzeļdegviela - taukskābju metilesteris (no biomasas izcelsmes taukiem iegūts metilesteris)	37	33
Biodīzeļdegviela - taukskābju etilesteris (no biomasas izcelsmes taukiem iegūts etilesteris)	38	34
Biogāze, ko iespējams attīrīt līdz dabasgāzes kvalitātei	50	—
Biomāzmes izcelsmes hidroģenēta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot dīzeļdegvielas aizstāšanai	44	34
Biomāzmes izcelsmes hidroģenēta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot benzīna aizstāšanai	45	30
Biomāzmes izcelsmes hidroģenēta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot reaktīvo dzinēju degvielas aizstāšanai	44	34
Biomāzmes izcelsmes hidroģenēta (termoķīmiski apstrādāta ar ūdeņradi) eļļa, ko paredzēts izmantot sašķidrinātās naftas gāzes aizstāšanai	46	24
Augu, dzīvnieku, ūdens biomasas vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinēšanas fabrikā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot dīzeļdegvielas aizstāšanai	43	36
Biomāzmes vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinēšanas fabrikā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot benzīna aizstāšanai	44	32
Biomāzmes vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinēšanas fabrikā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot reaktīvo dzinēju degvielas aizstāšanai	43	33
Biomāzmes vai pirolizētas biomasas izcelsmes līdzpārstrādāta eļļa (rafinēšanas fabrikā pārstrādāta vienlaicīgi ar fosilo degvielu), ko paredzēts izmantot sašķidrinātās naftas gāzes aizstāšanai	46	23
ATJAUNOJAMO ENERĢORESURSU DEGVIELAS, KO VAR RAŽOT NO DAŽĀDIEM ATJAUNOJAMAJIEM ENERĢORESURSIEM, TOSTARP NO BIOMASAS		
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts metanols	20	16
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts etanols	27	21
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts propanols	31	25
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts butanols	33	27

Degviela	Enerģijas saturs pēc masas (zemākā siltumspēja, MJ/kg)	Enerģijas saturs pēc tilpuma (zemākā siltumspēja, MJ/l)
Fišera-Tropša dīzeļdegviela (sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts izmantot dīzeļdegvielas aizstāšanai)	44	34
Fišera-Tropša benzīns (no biomasas iegūts sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts izmantot benzīna aizstāšanai)	44	33
Fišera-Tropša reaktīvo dzinēju degviela (no biomasas iegūts sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts izmantot reaktīvo dzinēju degvielas aizstāšanai)	44	33
Fišera-Tropša sašķīdinātā naftas gāze (sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums, ko paredzēts izmantot sašķīdinātās naftas gāzes aizstāšanai)	46	24
DME (dimetilēteris)	28	19
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūts ūdeņradis	120	—
ETBE (uz etanola bāzes iegūts etil-terc-butilēteris)	36 (no kuriem 37 % veido atjaunojamie energoresursi)	27 (no kuriem 37 % veido atjaunojamie energoresursi)
MTBE (uz metanola bāzes iegūts metil-terc-butilēteris)	35 (no kuriem 22 % veido atjaunojamie energoresursi)	26 (no kuriem 22 % veido atjaunojamie energoresursi)
TAAE (uz etanola bāzes iegūts terc-amilēteris)	38 (no kuriem 29 % veido atjaunojamie energoresursi)	29 (no kuriem 29 % veido atjaunojamie energoresursi)
TAME (uz etanola bāzes iegūts terc-amilmetilēteris)	36 (no kuriem 18 % veido atjaunojamie energoresursi)	28 (no kuriem 18 % veido atjaunojamie energoresursi)
THxEE (uz etanola bāzes iegūts terc-heksilēteris)	38 (no kuriem 25 % veido atjaunojamie energoresursi)	30 (no kuriem 25 % veido atjaunojamie energoresursi)
THxME (uz etanola bāzes iegūts terc-heksilmetilēteris)	38 (no kuriem 14 % veido atjaunojamie energoresursi)	30 (no kuriem 14 % veido atjaunojamie energoresursi)
FOSILĀS DEGVIELAS		
Benzīns	43	32
Dīzeļdegviela	43	36

IV PIELIKUMS

IEKĀRTU UZSTĀDĪTĀJU SERTIFIKĀCIJA

Direktīvas 18. panta 3. punktā minēto sertificēšanas shēmu vai līdzvērtīgu kvalificēšanas shēmu pamatā ir šādi kritēriji:

1. Sertifikācijas vai kvalificēšanas process ir atklāts, un dalībvalsts vai tās izraudzītā administratīvā struktūra skaidri definē tā norisi.
2. Biomasas iekārtu, siltumsūkņu, seklo ģeotermālo un saules fotoelementu un saules siltumenerģijas iekārtu uzstādītāji sertifikātu saņem pēc akreditētas apmācību programmas apguves vai pēc apmācības akreditētā mācību centrā.
3. Apmācību programmu vai centru akreditē dalībvalstis vai to izraudzītās administratīvās struktūras. Akreditācijas struktūra nodrošina to, ka mācību centrā apmācību programmu iespējams apgūt nepārtraukti un ka apmācības programma ir pieejama visā reģionā vai valstī. Lai mācību centrs nodrošinātu praktiskās mācības, tā rīcībā ir jābūt pienācīgam tehniskajam nodrošinājumam, tostarp laboratorijai vai attiecīgajām iekārtām. Papildus pamata apmācībai mācību centrs piedāvā arī īsus, tematiskus kursus zināšanu atsvaidzināšanai (tostarp kursus jaunāko tehnoloģiju apguvei), tādējādi nodrošinot mūžizglītību iekārtu uzstādīšanas jomā. Apmācību var nodrošināt aprīkojuma vai sistēmas ražotājs, institūti vai asociācijas.
4. Apmācībā, pēc kuras apgūšanas iegūst iekārtas uzstādītāja sertifikātu vai kvalifikāciju, iekļauj teorijas un praktisko iemaņu apguvi. Pēc apmācības uzstādītājam ir jābūt iemaņām, kuras vajadzīgas, lai attiecīgo iekārtu un sistēmas uzstādītu, izpildot klienta prasības attiecībā uz to veiktspēju un uzticamību, darbu veicot kvalificēti un atbilstīgi visiem spēkā esošajiem noteikumiem un standartiem, tostarp energomarķējuma un ekomarķējuma standartam.
5. Apmācības kursu noslēdz pārbaudījums, pēc kura saņem sertifikātu vai iegūst kvalifikāciju. Pārbaudījumā iekļauj biomasas katlu vai krāšņu, siltumsūkņu, seklā ģeotermālā, saules fotoelementu un saules siltumenerģijas aprīkojuma uzstādīšanas praktisko novērtējumu.
6. Direktīvas 18. panta 3. punktā minētajās sertificēšanas shēmās vai līdzvērtīgās kvalificēšanas shēmās ņem vērā šādas vadlīnijas:
 - a) akreditētas apmācības programmas jāpiedāvā pieredzējušiem iekārtu uzstādītājiem, kas ir apguvuši vai apgūst šādu apmācības programmu:
 - i) biomasas katlu un krāšņu uzstādītāji – priekšnosacījums ir cauruļatslēdznieka, cauruļvadu montētāja, siltumtehnika vai sanitārtehnika un siltumapgādes vai aukstumapgādes iekārtu tehnika izglītība;
 - ii) siltumsūkņu uzstādītāji – priekšnosacījums ir cauruļatslēdznieka vai saldēšanas iekārtu tehnika izglītība un pamata iemaņas elektrotehniskajos un sanitārtehniskajos darbos (cauruļvadu griešana, cauruļvadu savienojumu lodēšana, cauruļvadu savienojumu līmēšana, izolācijas darbi, savienotājelementu blīvēšana, hermētiskuma pārbaude un siltumapgādes vai aukstumapgādes sistēmu uzstādīšana);
 - iii) saules fotoelementu vai saules siltumenerģijas iekārtu uzstādītāji – priekšnosacījums ir cauruļatslēdznieka, elektriķa izglītība un sanitārtehnika, elektrotehnika un jumīķa iemaņas, tostarp zināšanas par cauruļvadu savienojumu lodēšanu un līmēšanu, savienotājelementu blīvēšanu, hermētiskuma pārbaudi, kā arī spēja savienot elektroinstalāciju, zināšanas par jumta seguma pamatmateriāliem, blīvēšanas un hermetizācijas paņēmieniem; vai
 - iv) arodizglītības programma, kurā aprīkojuma uzstādītāji pienācīgā līmenī apgūst prasmes, kas atbilst trīs gadus ilgai izglītībai a), b) vai c) apakšpunktā norādītajā jomā, ietverot kā teorijas, tā praktisko iemaņu apguvi;
 - b) biomasas krāšņu un katlu uzstādītāja apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli biomasas tirgū un jāaptver ekoloģiskie aspekti, biomasas kurināmais/degvielas, loģistika, ugunsdrošība, saistītās subsīdijas, sadedzināšanas paņēmieni, aizdedzes sistēmas, optimāli hidrauliskie risinājumi, izmaksu un rentabilitātes salīdzinājums, kā arī biomasas katlu un krāšņu projektēšana, uzstādīšana un tehniskā apkope. Apmācības programmai jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz tehnoloģiju un biomasas kurināmo, piemēram, granulām, un par valsts un Savienības tiesību aktiem, kas attiecas uz biomasu;

- c) siltumsūkņu uzstādītāju apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli siltumsūkņu tirgū un jāaptver informācija par ģeotermālajiem resursiem un pazemes ūdeņu temperatūru dažādos reģionos, augsnes un iežu siltumvadītspējas noteikšana, noteikumi par ģeotermālo resursu izmantošanu, siltumsūkņu izmantojamība ēkās, vispiemērotākās siltumsūkņa sistēmas izvēle un siltumsūkņu tehniskās prasības, drošība, gaisa filtrācija, pieslēgšana siltumavotam un sistēmas plāns. Apmācības programmai jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz siltumsūkņiem, un par attiecīgajiem valsts un Savienības tiesību aktiem. Uzstādītājam vajadzētu būt šādām pamatiemaņām:
- i) pamatizpratne par siltumsūkņa fizikālo uzbūvi un darbības pamatprincipiem, tostarp par siltumsūkņa cikla tehnoloģiskajiem parametriem – saikni starp siltumdevēja zemo temperatūru, siltumzuvērēja augsto temperatūru un sistēmas energoefektivitāti, lietderības koeficienta un sezonālā lietderības koeficienta (SPF) aprēķinu;
 - ii) izpratne par siltumsūkņa cikla sastāvdaļām – kompresoru, izplešanās vārstu, iztvaikotāju, kondensatoru, armatūru un savienojumiem, smērēļļu, aukstumaģentu, pārkarsēšanu un pārdzesēšanu, kā arī siltumsūkņa izmantošanu aukstumapgādē – un par to funkcijām; un
 - iii) spēja izvēlēties sastāvdaļas un pielāgot to izmērus parastos uzstādīšanas gadījumos, tostarp spēja noteikt dažādu ēku siltumslodzes un karstā ūdens ieguves raksturīgās vērtības, ņemot vērā energopatēriņu, spēja noteikt siltumsūkņu jaudu, ņemot vērā karstā ūdens ieguves siltumslodzi, ēkas siltuma akumulāciju un pārtraucamu strāvas padevi, kā arī spēja izvēlēties bufertvertnes sastāvdaļas un tilpumu, un spēju esošā sistēmā iebūvēt otru apkures sistēmu.
- d) saules fotoelementu un saules siltumenerģijas iekārtu uzstādītāju apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli saules energoiekārtu tirgū, izmaksu un rentabilitātes salīdzinājums un jāaptver ekoloģiskie aspekti, solārās apsildes sistēmas elementi, parametri un gabarīti, piemērotu sistēmu izvēle, sastāvdaļu dimensionēšana, siltuma pieprasījuma aprēķins, ugunsdrošība, saistītās subsīdijas, kā arī saules fotoelementu un saules siltumenerģijas sistēmu projektēšana, uzstādīšana un tehniskā apkope. Apmācības programmai būtu jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz tehnoloģiju un sertifikāciju (piemēram, *Solar Keymark*) un attiecīgajiem valsts un Savienības tiesību aktiem. Uzstādītājam vajadzētu būt šādām pamatiemaņām:
- i) iemaņas droši strādāt ar vajadzīgajiem instrumentiem un aprīkojumu, rīkoties saskaņā ar drošības noteikumiem un standartiem un konstatēt ar saules energoiekārtu uzstādīšanu saistītos cauruļvadu, elektroinstalācijas radītos un citus apdraudējumus;
 - ii) iemaņas atpazīt sistēmas un aktīvajām un pasīvajām sistēmām raksturīgās sastāvdaļas (tostarp mehānisko konstrukciju) un noteikt sastāvdaļu novietojumu un sistēmas plānu un konfigurāciju;
 - iii) iemaņas aprēķināt saules fotoelementu un solārā ūdens sildītāja uzstādīšanai vajadzīgo platību, virzienu un slīpuma leņķi, ņemot vērā ēnojumu, saules apspīdēto platību, strukturālo integritāti, aprīkojuma piemērotību ēkai vai laika apstākļiem, un iemaņas noteikt dažāda veida jumtiem piemērotus uzstādīšanas paņēmienus, kā arī uzstādīšanai vajadzīgā sistēmas aprīkojuma sabalansētību; un
 - iv) jo īpaši runājot par saules fotoelementu sistēmām – iemaņas pielāgot elektrotehniskos parametrus, tostarp noteikt nominālo strāvas stiprumu, izvēlēties dažādām elektroķēdēm piemērotus vadītājus un nominālo jaudu, noteikt piemērotus visu saistīto iekārtu un apakšsistēmu parametrus, nominālo jaudu un novietojumu, kā arī izvēlēties piemērotus pieslēguma punktus;
- e) uzstādītāja sertifikātam vajadzētu būt spēkā noteiktu periodu, tādējādi paredzot, ka ir jāpiedalās zināšanu atsvaidzināšanas seminārā vai pasākumā, lai pagarinātu sertifikāta derīguma termiņu.
-

V PIELIKUMS

**BIODEGVIELAS, BIOĻĪSKO ŠĶIDRO KURINĀMO UN TO FOSILO KURINĀMO KOMPparatorU
SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU IETEKMES APRĒĶINA NOTEIKUMI**

A. TIPISKĀS UN STANDARTVĒRTĪBAS BIODEGVIELĀM, JA TĀS RAŽOTAS, ZEMES PLATĪBAS IZMANTOJUMA MAIŅAI NERADOT OGLEKĻA EMISIJU IZMAIŅAS

Biodegvielas ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – standartvērtība
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	67 %	59 %
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	77 %	73 %
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	73 %	68 %
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	79 %	76 %
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	58 %	47 %
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	71 %	64 %
Kukurūzas etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	48 %	40 %
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	55 %	48 %
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	40 %	28 %
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	69 %	68 %
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	47 %	38 %
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	53 %	46 %
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	37 %	24 %
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	67 %	67 %

Biodegvielas ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – standartvērtība
Cukurniedru etanols	70 %	70 %
Atjaunojamo energoresursu daļa etil-terc-butilēterī (ETBE)	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Atjaunojamo energoresursu daļa terc-amilēterī (TAAE)	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	52 %	47 %
Saulespuķu biodīzeļdegviela	57 %	52 %
Sojas pupu biodīzeļdegviela	55 %	50 %
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (vaļējs nostādināšanas dīķis)	32 %	19 %
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	51 %	45 %
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	88 %	84 %
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	84 %	78 %
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	51 %	47 %
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	58 %	54 %
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	55 %	51 %
Hidrogenēta palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	34 %	22 %
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	53 %	49 %
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	87 %	83 %
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	83 %	77 %
Tīra rapšu sēkļu eļļa	59 %	57 %
Tīra saulespuķu eļļa	65 %	64 %
Tīra sojas pupu eļļa	63 %	61 %
Tīra palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	40 %	30 %
Tīra palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	59 %	57 %

Biodegvielas ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – standartvērtība
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	98 %	98 %

(*) Standartvērtības koģenerācijas gadījumā ir derīgas tikai tad, ja visu procesa siltumenerģiju nodrošina koģenerācija.

(**) Attiecas vienīgi uz biodegvielu, kas ražota no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1069/2009 ⁽¹⁾, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

B. APLĒSTĀS TIPISKĀS UN STANDARTVĒRTĪBAS BIODEGVIELĀM, KAS 2016. GADĀ NEBIJA PIEEJAMAS TIRGŪ VAI BIJA PIEEJAMAS TIRGŪ TIKAI NELIELĀ DAUDZUMĀ UN KAS RAŽOTAS, ZEMES IZMANTOJUMA MAIŅAI NERADOT OGLEKĻA EMISIJAS IZMAIŅAS

Biodegvielas ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – standartvērtība
Kviešu salmu etanols	85 %	83 %
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	85 %	85 %
Audzētās koksnes Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	82 %	82 %
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	85 %	85 %
Audzētās koksnes Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	82 %	82 %
No koksnes atkritumiem iegūts dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	86 %	86 %
No audzētās koksnes iegūts dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	83 %	83 %
No koksnes atkritumiem iegūts metanols atsevišķā ražotnē	86 %	86 %
No audzētās koksnes iegūts metanols atsevišķā ražotnē	83 %	83 %
Fišera-Tropša dīzeļdegviela no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	89 %	89 %
Fišera-Tropša benzīns no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	89 %	89 %
Dimetilēteris (DME) no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	89 %	89 %
Metanols no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	89 %	89 %
Atjaunojamo energoresursu daļa metil-terc-butilēterī (MTBE)	Tāds pats kā metanola ražošanas paņēmienam	

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1069/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1774/2002 (Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula) (OV L 300, 14.11.2009., 1. lpp.).

C. METODIKA

1. Siltumnīcefekta gāzu emisijas no transporta degvielu, biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas un izmantošanas aprēķina šādi:

- a) siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas, ražojot un izmantojot biodegvielas, aprēķina šādi:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}$$

kur:

E	=	kopējās degvielas emisijas;
e_{ec}	=	izejvielu ieguves vai audzēšanas emisijas;
e_l	=	gada emisijas, kas rodas, zemes izmantojuma maiņas ietekmē mainoties oglekļa uzkrājumam;
e_p	=	pārstrādes emisijas;
e_{td}	=	transportēšanas un realizācijas emisijas;
e_u	=	degvielas izmantošanas emisijas;
e_{sca}	=	emisiju ietaupījums no oglekļa uzkrāšanās augsnē, pateicoties uzlabotām lauksaimniecības metodēm;
e_{ccs}	=	emisiju ietaupījums, ko nodrošina CO ₂ uztveršana un ģeoloģiskā uzglabāšana; un
e_{ccr}	=	emisiju ietaupījums, ko nodrošina CO ₂ uztveršana un aizstāšana

Iekārtu un aprīkojuma ražošanā radītās emisijas neņem vērā.

- b) Siltumnīcefekta gāzu emisijas no bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas un izmantošanas aprēķina tāpat kā attiecībā uz biodegvielām (E), bet papildinot formulu, lai ietvertu enerģijas pārveidi par saražoto elektroenerģiju un/vai siltumu un aukstumu:

- i) energoiekārtām, kas ražo tikai siltumu:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h}$$

- ii) energoiekārtām, kas ražo tikai elektroenerģiju:

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}$$

kur:

$EC_{h,el}$ = kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas no gala energoprecēm;

E = bioloģisko šķidro kurināmo kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas pirms beigu pārveides;

η_{el} = elektriskais lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotā elektroenerģija dalīta ar gadā ievadīto bioloģisko šķidro kurināmo, pamatojoties uz tā enerģijas saturu;

η_h = siltuma lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotais lietderīgais siltums, dalīts ar gadā pievadīto bioloģisko šķidro kurināmo, pamatojoties uz tā enerģijas saturu;

- iii) elektroenerģijai vai mehāniskajai enerģijai, ko ražo energoiekārtās, kas ražo lietderīgo siltumu kopā ar elektroenerģiju un/vai mehānisko enerģiju:

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \left(\frac{C_{el} \cdot \eta_{el}}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

- iv) lietderīgajam siltumam, ko ražo energoiekārtās, kas ražo siltumu kopā ar elektroenerģiju un/vai mehānisko enerģiju:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

kur:

$EC_{h,el}$ = kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas no gala energoprecēm;

E = bioloģisko šķidro kurināmo kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas pirms beigu pārveides;

η_{el} = elektriskais lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotā elektroenerģija, dalīta ar gadā pievadīto kurināmo, pamatojoties uz tā enerģijas saturu;

η_h = siltuma lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotais lietderīgais siltums, dalīts ar gadā pievadīto kurināmo, pamatojoties uz tā enerģijas saturu;

C_{el} = elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas ekserģijas daļa pielīdzināta 100 % ($C_{el} = 1$);

C_h = Karno cikla lietderības koeficients (ekserģijas daļa lietderīgajā siltumā).

Karno cikla lietderības koeficientu, C_h , lietderīgajam siltumam pie atšķirīgām temperatūrām aprēķina šādi:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

kur:

T_h = temperatūra, ko mēra kā lietderīgā siltuma absolūto temperatūru (kelvinos) punktā, kur to piegādā;

T_0 = apkārtējā temperatūra, noteikta kā 273,15 kelvini (0 °C);

Ja siltuma pārpalikumu eksportē ēku siltumapgādei temperatūrā, kas ir zemāka par 150 °C (423,15 kelvini), C_h var alternatīvi definēt šādi:

C_h = Karno cikla lietderības koeficients siltumam pie 150 °C (423,15 kelvini), kas ir 0,3546.

Minētā aprēķina vajadzībām piemēro šādas definīcijas:

- “koģenerācija” ir siltumenerģijas un elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
- “lietderīgais siltums” ir siltums, kas saražots, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu pēc siltuma siltumapgādes un aukstumapgādes vajadzībām;
- “ekonomiski pamatots pieprasījums” ir pieprasījums, kas nepārsniedz vajadzību pēc siltuma vai aukstuma un ko pretējā gadījumā apmierinātu atbilstīgi tirgus nosacījumiem.

2. Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo siltumnīcefekta gāzu emisijas izsaka šādi:

- biodegvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, E , izsaka CO_2 ekvivalenta gramos uz kurināmā/degvielas MJ, $\text{g CO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$;
- bioloģisko šķidro kurināmo siltumnīcefekta gāzu emisijas, EC , izsaka gramos CO_2 ekvivalenta uz gala energopreces (siltumenerģija vai elektroenerģija) $\text{g CO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$.

Ja siltumu un aukstumu iegūst koģenerācijas procesā ar elektroenerģiju, emisijas sadala starp siltumenerģiju un elektroenerģiju (kā noteikts 1. punkta b) apakšpunktā), neatkarīgi no tā, vai siltumu faktiski izmanto siltumapgādes vai aukstumapgādes vajadzībām (¹).

(¹) Siltumu vai atlikumsiltumu izmanto aukstuma ģenerēšanai (gaisa vai ūdens dzesēšana) ar absorbcijas dzesinātājiem. Tādēļ ir lietderīgi aprēķināt tikai emisijas, kas saistītas ar saražoto siltumu (uz siltuma MJ), neatkarīgi no tā, vai siltuma tiešais izmantojums faktiski ir siltumapgāde vai aukstumapgāde, izmantojot absorbcijas dzesinātājus.

Ja izejvielu ieguves vai audzēšanas siltumnīcefekta gāzu emisijas e_{ec} izsaka gramos CO_2eq ekvivalenta uz tonnu sausu izejvielu, pārveidošanu uz grammiem CO_2 ekvivalenta uz kurināmā/degvielas MJ, g CO_2eq /MJ, veic šādi ⁽¹⁾:

$$e_{ec, kurināmais vai degviela} \left[\frac{gCO_2eq}{MJ MJ \text{ kurināmais vai degviela}} \right]_{ec} = \frac{e_{ec, izejviela} \left[\frac{gCO_2eq}{t \text{ sausas masas}} \right]}{LHV_a \left[\frac{MJ \text{ izejviela}}{t \text{ sausu izejvielu}} \right]} \times \text{Kurināmā vai degvielas izejvielas koeficients}_a \times \text{Kurināmā vai degvielas sadales koeficients}_a$$

kur:

$$\text{Kurināmā vai degvielas sadales koeficients}_a = \left[\frac{\text{Energija kurināmajā vai degvielā}}{\text{Energija kurināmajā vai degvielā} + \text{Energija blakusproduktos}} \right]$$

$$\text{Kurināmā vai degvielas izejvielas koeficients}_a = [MJ \text{ izejvielas } \dot{m} \text{ 1 MJ kurināmā vai degvielas saražošanai}]$$

Emisijas uz tonnu sausu izejvielu aprēķina šādi:

$$e_{ec, izejviela} \left[\frac{gCO_2eq}{t \text{ sausas masas}} \right] = \frac{e_{ec, izejviela} \left[\frac{gCO_2eq}{t \text{ mitras masas}} \right]}{(1 - \text{mitruma saturs})}$$

3. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu no biodegvielām un bioloģiskā šķidrā kurināmā aprēķina šādi:

a) biodegvielu siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums:

$$\text{IETAUPIJUMS} = (E_{F(t)} - E_B) / E_{F(t)},$$

kur:

E_B	=	biodegvielas kopējās emisijas; un
$E_{F(t)}$	=	kopējās emisijas, ko rada fosilās degvielas komparators transportam.

b) siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums, ko nodrošina siltuma, aukstuma un elektroenerģijas ražošana no bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem:

$$\text{IETAUPIJUMS} = (EC_{F(h\&c,el)} - EC_{B(h\&c,el)}) / EC_{F(h\&c,el)},$$

kur:

$EC_{B(h\&c,el)}$ = siltuma vai elektroenerģijas ražošanas kopējās emisijas; un

$EC_{F(h\&c,el)}$ = kopējās emisijas, ko rada fosilās degvielas komparatora lietderīgajam siltumam vai elektroenerģijai kopējās emisijas.

4. Šā pielikuma 1. punkta vajadzībām ņem vērā šādas siltumnīcefekta gāzes: CO_2 , N_2O un CH_4 . CO_2 ekvivalences aprēķināšanai minētajām gāzēm piešķir šādus koeficientus:

CO_2	:	1
N_2O	:	298
CH_4	:	25

5. Izejvielu ieguves, novākšanas vai audzēšanas emisijās, e_{ec} , ietver emisijas, ko rada pats ieguves, novākšanas vai audzēšanas process; emisijas, ko rada izejvielu savākšana, žāvēšana un uzglabāšana; emisijas no atkritumiem un noplūdēm; un ieguvē vai audzēšanā izmantoto ķīmisko vielu vai produktu ražošanas radītās emisijas. Izejvielu audzēšanā uztverto CO_2 neietver. Faktisko vērtību vietā lauksaimniecības biomasas audzēšanas radīto emisiju prognozēšanai drīkst izmantot reģionālās vidējās vērtības attiecībā uz audzēšanas emisijām, kas ietvertas šīs

⁽¹⁾ Formula izejvielu ieguves vai audzēšanas siltumnīcefekta gāzu emisiju e_{ec} aprēķināšanai apraksta gadījumus, kad izejvielas tiek pārveidotas biodegvielā vienā paņēmienā. Sarežģītākām piegādes ķēdēm ir nepieciešami pielāgojumi izejvielu ieguves vai audzēšanas siltumnīcefekta gāzu emisiju e_{ec} aprēķināšanai starpproduktiem.

direktīvas 31. panta 4. punktā minētajos ziņojumos, vai šajā pielikumā iekļauto informāciju par audzēšanas emisiju dezagregētajām standartvērtībām. Ja minētajos ziņojumos nav vajadzīgās informācijas, tad kā alternatīvu faktisko vērtību izmantošanai drīkst aprēķināt vidējās vērtības, pamatojoties uz vietējo lauksaimniecības praksi, izmantojot, piemēram, datus par kādu saimniecību grupu, veicot aprēķinus ģeogrāfiskajiem apvidiem, kuri ir mazāki.

6. Lai veiktu 1. punkta a) apakšpunktā minētos aprēķinus, siltumnīcefekta gāze emisiju ietaupījumus, ko rada labāka lauksaimniecības pārvaldība, e_{sca} piemēram, pāreja uz augsnes apstrādes samazināšanu vai atteikšanās no tās, uzlabota augseka, virsaugu izmantošana, ieskaitot kultūraugu pēcplaujas atlieku apsaimniekošanu, un organisko augsnes ielabotāju (piemēram, komposts, kūtsmēslu fermentācijas digestāts) izmantošana, ņem vērā tikai tad, ja ir iesniegti pārlicinoši un verificējami pierādījumi, ka oglekļa koncentrācija augsnē ir palielinājusies vai ka ir paredzams, ka tā būs palielinājusies laika posmā, kurā attiecīgie izejvielas audzētas, ņemot vērā emisijas, kas rodas, ja šāda prakse noved pie plašākas mēslošanas līdzekļu un herbicīdu izmantošanas ⁽¹⁾.
7. Zemes izmantošanas maiņas ietekmē notiekošo oglekļa koncentrācijas izmaiņu radītās gada emisijas e_i aprēķina, kopējās emisijas sadalot vienādās daļās 20 gadu ilgā laikposmā. Minēto emisiju aprēķināšanai piemēro šādu noteikumu:

$$e_i = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_b \text{ (}^2\text{)}$$

kur:

e_i	=	zemes izmantošanas maiņas ietekmē notiekošo oglekļa uzkrājuma izmaiņu radītās gada emisijas (izteikta kā CO ₂ ekvivalenta masa (grami) uz biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā enerģijas vienību (megadžouli)). "Aramzeme" ⁽³⁾ un "ilggadīgie stādījumi" ⁽⁴⁾ tiek uzskatīti par vienu zemes izmantojuma veidu;
CS_R	=	ar atsauces zemes izmantojumu saistītais oglekļa uzkrājums vienā platības vienībā (izteikts kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Atsauces zemes izmantojums ir vai nu zemes izmantojums 2008. gada janvārī, vai 20 gadus pirms izejvielu ieguves (izmanto vēlāko datumu);
CS_A	=	ar faktisko zemes izmantojumu saistītais oglekļa uzkrājums vienā platības vienībā (izteikts kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Ja ogleklis uzkrājas ilgāk par vienu gadu, CS_A piešķirto vērtību aprēķina pēc oglekļa uzkrājuma vienā platības vienībā pēc 20 gadiem vai tad, kad kultūraugi sasnieguši gatavību, atkarībā no tā, kurš nosacījums īstenojas agrāk;
P	=	kultūraugu ražība (izteikta kā biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā enerģija uz platības vienību gadā) un
e_b	=	bonuss 29 g CO ₂ eq/MJ, ko piešķir biodegvielai, ja biomasu iegūst no atjaunotas degradētas zemes saskaņā ar 8. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

8. Bonusu 29 g CO₂eq/MJ piešķir, ja ir pierādījumi, ka attiecīgā zeme:

- a) 2008. gada janvārī nav izmantota lauksaimniecības vai jebkādam citām darbībām, un
- b) ir stipri degradēta zeme, tostarp zeme, kas agrāk izmantota lauksaimniecībā.

Bonusu 29 g CO₂eq/MJ piemēro līdz 20 gadu periodam no datuma, kad zemi pārvērš par lauksaimniecības zemi, ja vien augsnē ir nodrošināts regulārs oglekļa uzkrājuma pieaugums, kā arī b) punktā norādītajā zemē panākta ievērojama erozijas samazināšanās.

⁽¹⁾ Šādi pierādījumi var būt augsnes oglekļa mērījumi, piemēram, pirmais mērījums pirms audzēšanas un turpmākie regulāros intervālos ik pēc vairākiem gadiem. Tādā gadījumā, pirms ir pieejams otrais mērījums, augsnes oglekļa pieaugumu aplēš, pamatojoties uz reprezentatīviem eksperimentiem vai augsnes modeļiem. Sākot ar otro mērījumu un pēc tam, mērījumi ir pamats, pēc kura nosaka, vai ir vērojams augsnes oglekļa pieaugums, un tā apjomu.

⁽²⁾ Daļījums, kas iegūts, dalot CO₂ molekulu masu (44,010 g/mol) ar oglekļa molekulu masu (12,011 g/mol), ir 3,664.

⁽³⁾ Aramzeme saskaņā ar IPCC definīciju.

⁽⁴⁾ Ilggadīgi stādījumi ir daudzgadīgi kultūraugi, kuru stumbrs parasti netiek katru gadu novākts, piemēram, īsircimta atvasāji un eļļas palmas.

9. "Stipri degradēta zeme" ir zeme, kas vai nu ir ilgi bijusi sāļaina, vai arī kurā ir īpaši maz organisko vielu, un kas ir spēcīgi erodēta;
10. Komisija līdz 2020. gada 31. decembrim pārskata pamatnostādnes, kā aprēķināt oglekļa uzkrājumu zemē⁽¹⁾, izmantojot 2006. gada IPCC Pamatnostādnes par valstu siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sarakstiem (4. sējums) un saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/841⁽²⁾. Pēc tam, kad Komisija ir pieņēmusi pamatnostādnes, tās izmanto par pamatu, lai šīs direktīvas vajadzībām aprēķinātu oglekļa krājumus zemē.
11. Pārstrādes emisijās, e_p , ietver emisijas no pašas pārstrādes; emisijas no atkritumiem un noplūdēm; un pārstrādē izmantoto ķīmisko vielu vai produktu ražošanas radītās emisijas, tostarp CO₂ emisijas, kuras atbilst fosilo ievadīto produktu oglekļa saturam neatkarīgi no tā, vai tas procesa laikā faktiski sadeg vai nē.

Aprēķinot ārpus degvielas ražotnes saražotās elektroenerģijas patēriņu, pieņem, ka minētās elektroenerģijas ražošanas un realizācijas siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāte ir vienāda ar elektroenerģijas ražošanas un realizācijas emisiju vidējo intensitāti konkrētajā reģionā. Atkāpjoties no šā noteikuma, ja elektrostacija nav pieslēgta pie elektrotīkla, tad minētās elektrostacijas saražotās elektroenerģijas daudzuma aprēķinam ražotāji drīkst izmantot vidējo atsevišķas elektrostacijas saražotās elektroenerģijas daudzumu.

Pārstrādes emisijas vajadzības gadījumā ietver emisijas no starpproduktu un materiālu žāvēšanas.

12. Transportēšanas un sadales emisijās, e_{td} , iekļauj izejvielu un pusfabrikātu transportēšanas un gatavo izstrādājumu uzglabāšanas un realizācijas emisijas. Šis punkts neietver transportēšanas un realizācijas emisijas, kuras jāņem vērā saskaņā ar 5. punktu.
13. Pieņem, ka izmantotā kurināmā/degvielas emisijas, e_u , biodegvielai un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem ir nulle.

Siltumnīcefekta gāzu, kuras nav CO₂ (N₂O un CH₄), emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem ietver e_u koeficientā.

14. CO₂ uztveršanas un ģeoloģiskās uzglabāšanas radītais emisiju ietaupījums, e_{ccs} , kas nav ņemts vērā e_p , ir tikai ar CO₂ uztveršanu un uzglabāšanu novērstās emisijas, kas tieši saistītas ar kurināmā/degvielas iegūvi, transportēšanu, pārstrādi un realizāciju, ja to uzglabā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2009/31/EK⁽³⁾.
15. CO₂ uztveršanas un aizstāšanas radītais emisiju ietaupījums, e_{cc} , ir tieši saistīts ar tās biodegvielas vai to bioloģisko šķidro kurināmo ražošanu, kuri šīs emisijas rada, un ir tikai tās emisijas, kas novērstas, uztverot tādu CO₂, kurā oglekļa avots ir biomasa un ko izmanto, lai komerciālo produktu un pakalpojumu ražošanā aizstātu no fosilā kurināmā/degvielas radītu CO₂.
16. Ja koģenerācijas bloks, kas nodrošina siltumenerģiju un/vai elektroenerģiju degvielas ražošanas procesā, attiecībā uz kuru tiek aprēķinātas emisijas, saražo elektroenerģijas pārprodukciju un/vai lietderīgā siltuma pārprodukciju, siltumnīcefekta gāzu emisijas sadala starp elektroenerģiju un lietderīgo siltumu saskaņā ar siltuma temperatūru (kas atspoguļo siltuma lietderīgumu (lietderību)). Lietderīgā siltuma daļu iegūst tā enerģijas saturu pareizinot ar Karno cikla lietderības koeficientu, C_h , aprēķinot šādi:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

kur:

T_h = temperatūra, ko mēra kā lietderīgā siltuma absolūto temperatūru (kelvinos) punktā, kur to piegādā;

T_0 = apkārtējā temperatūra, noteikta kā 273,15 kelvini (0 °C)

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 2010/335/ES (2010. gada 10. jūnijs) par pamatnostādņēm, kā aprēķināt oglekļa krāju zemē Direktīvas 2009/28/EK V pielikuma piemērošanas vajadzībām (OV L 151, 17.6.2010., 19. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

Ja siltuma pārpalikumu eksportē ēku siltumapgādei temperatūrā, kas ir zemāka par 150 °C (423,15 kelvini), C_h var alternatīvi definēt šādi:

C_h = Karno cikla lietderības koeficients siltumam pie 150 °C (423,15 kelvini), kas ir 0,3546

Minētā aprēķina vajadzībām izmanto faktisko lietderību, kas definēta attiecīgi kā gadā attiecīgi saražotā mehāniskā enerģija, elektroenerģija un siltumenerģija, dalīta ar gada enerģijas ielaidi.

Minētā aprēķina vajadzībām piemēro šādas definīcijas:

- a) "koģenerācija" ir siltumenerģijas un elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
 - b) "lietderīgais siltums" ir siltums, kas saražots, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu pēc siltumenerģijas, siltumapgādes vai aukstumapgādes vajadzībām;
 - c) "ekonomiski pamatots pieprasījums" ir pieprasījums, kas nepārsniedz vajadzību pēc siltuma vai aukstuma un ko pretējā gadījumā apmierinātu atbilstīgi tirgus nosacījumiem.
17. Ja kurināmā/degvielas ražošanas procesā iegūst gan kurināmo/degvielu, kurai aprēķina emisijas, gan vienu vai vairākus citus produktus (blakusproduktus), tad kurināmā/degvielas vai tā(s) starpproduktu un blakusproduktu siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu sadala proporcionāli to enerģijas saturam (ja blakusprodukti nav elektroenerģija un siltums, tas atkarīgs no zemākās siltumspējas). Lietderīgā siltuma pārprodukcijas vai elektroenerģijas pārprodukcijas siltumnīcefekta gāzu intensitāte ir tāda pati kā siltumnīcefekta gāzu intensitāte siltumam vai elektroenerģijai, ko piegādā kurināmā/degvielas ražošanas procesam, un to nosaka, aprēķinot siltumnīcefekta intensitāti visiem ievadītajiem produktiem un emisijām, tostarp izejvielām un CH_4 un N_2O emisijām, kas tiek ievadītas un izvadītas no koģenerācijas iekārtas, katla vai citas ierīces, kas piegādā siltumu vai elektroenerģiju kurināmā/degvielas ražošanas procesam. Elektroenerģijas un siltumenerģijas koģenerācijas gadījumā aprēķinus veic saskaņā ar 16. punktu.
18. Šā pielikuma 17. punktā minētā aprēķina vajadzībām emisijas sadala šādi: $e_{cc} + e_l + e_{sca} + t\alpha e_p, e_{td}, e_{ccs}$ un e_{ccr} daļas, kas rodas līdz tam procesa posmam (to ieskaitot), kurā tiek ražots blakusprodukts. Ja blakusproduktiem emisijas vērtība ir piešķirta kādā no iepriekšējiem aprites cikla posmiem, tad minēto emisijas apjomu kopsummas vietā aprēķinam izmanto to emisiju apjomu daļu, kuru minētās apstrādes pēdējā posmā piešķir kurināmā/degvielas starpproduktam.

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo gadījumā šajā aprēķinā ņem vērā visus blakusproduktus. Atkritumiem un atliekām emisijas neiedala. Šā aprēķina vajadzībām pieņem, ka blakusproduktiem ar negatīvu enerģijas saturu enerģijas saturs ir vienāds ar nulli.

Pieņem, ka atkritumu un atlikumu, tostarp koku galotņu un zaru, salmu, sēnalu, kukurūzas vāļiņu un riekstu čaumalu, un pārstrādes atlikumu, tostarp jēlglicerīna (nerafinēta glicerīna) un cukurniedru izspaidu, aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz šo materiālu savākšanai ir vienādas ar nulli neatkarīgi no tā, vai tos pārstrādā starpproduktos pirms tie pārtop galaproduktā.

Ja degvielu/kurināmo ražo naftas rafinēšanas iekārtās, kas nav pārstrādes stacijas apvienojumā ar parastajiem katliem vai koģenerācijas iekārtām, kuras nodrošina siltumenerģiju un/vai elektroenerģiju pārstrādes stacijai, tad vieta, kur veic analīzes 17. punktā minētajiem aprēķiniem, ir rafinēšanas iekārta.

19. Biodegvielas – 3. punktā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka fosilā kurināmā komparators $E_{F(t)}$ ir 94 g $\text{CO}_2\text{eq/MJ}$.

Elektroenerģijas ražošanai izmantotajiem bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem – 3. punktā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka fosilā kurināmā komparatora $EC_{F(e)}$ vērtība ir 183 g $\text{CO}_2\text{eq/MJ}$.

Lietderīgā siltuma ražošanai, kā arī aukstuma un/vai siltuma ražošanai izmantotie bioloģiskie šķidrie kurināmie – 3. punktā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka fosilā kurināmā komparators $EC_{F(h\&c)}$ ir 80 g $\text{CO}_2\text{eq/MJ}$.

D. DEZAGREGĒTĀS STANDARTVĒRTĪBAS BIODEGVIELĀM UN BILOĢISKAJIEM ŠĶIDRAJIEM KURINĀMAJIEM

Dezagregētās standartvērtības attiecībā uz audzēšanu: "e_{cc}" kā noteikts šā pielikuma C daļā, tostarp augsnes N₂O emisijas

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Cukurbiešu etanols	9,6	9,6
Kukurūzas etanols	25,5	25,5
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols	27,0	27,0
Cukurniedru etanols	17,1	17,1
Atjaunojamo energoresursu daļa ETBE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Atjaunojamo energoresursu daļa TAAE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	32,0	32,0
Saulespuķu biodīzeļdegviela	26,1	26,1
Sojas pupu biodīzeļdegviela	21,2	21,2
Palmu eļļas biodīzeļdegviela	26,2	26,2
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	0	0
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	0	0
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	33,4	33,4
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	26,9	26,9
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	22,1	22,1
Hidrogenēta palmu eļļa	27,4	27,4
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	0	0
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	0	0
Tīra rapšu sēkļu eļļa	33,4	33,4
Tīra saulespuķu eļļa	27,2	27,2
Tīra sojas pupu eļļa	22,2	22,2
Tīra palmu eļļa	27,1	27,1
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	0	0

(**) Attiecas vienīgi uz biodegvielu, kas ražota no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

Dezagregētās standartvērtības attiecībā uz audzēšanu: “e_{cc}” – tikai augsnes N₂O emisijām (tās jau ir ietvertas audzēšanas emisiju dezagregētajās vērtībās tabulā “e_{cc}”)

Biodeģvijas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Cukurbiešu etanols	4,9	4,9
Kukurūzas etanols	13,7	13,7
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols	14,1	14,1
Cukurniedru etanols	2,1	2,1
Atjaunojamo energoresursu daļa ETBE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	
Atjaunojamo energoresursu daļa TAEE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēklu biodīzeļdegviela	17,6	17,6
Saulespuķu biodīzeļdegviela	12,2	12,2
Sojas pupu biodīzeļdegviela	13,4	13,4
Palmu eļļas biodīzeļdegviela	16,5	16,5
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	0	0
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	0	0
Hidrogenēta rapšu sēklu eļļa	18,0	18,0
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	12,5	12,5
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	13,7	13,7
Hidrogenēta palmu eļļa	16,9	16,9
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	0	0
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	0	0
Tīra rapšu sēklu eļļa	17,6	17,6
Tīra saulespuķu eļļa	12,2	12,2
Tīra sojas pupu eļļa	13,4	13,4
Tīra palmu eļļa	16,5	16,5
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	0	0

(**) Piezīme: attiecas vienīgi uz biodeģvielām, kas ražotas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

Dezagregētās standartvērtības attiecībā uz pārstrādi: "e_p" kā noteikts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	18,8	26,3
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	9,7	13,6
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	13,2	18,5
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	7,6	10,6
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	27,4	38,3
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	15,7	22,0
Kukurūzas etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	20,8	29,1
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	14,8	20,8
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	28,6	40,1
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	1,8	2,6
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	21,0	29,3
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	15,1	21,1
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	30,3	42,5
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	1,5	2,2
Cukurniedru etanols	1,3	1,8
Atjaunojamo energoresursu daļa ETBE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Atjaunojamo energoresursu daļa TAEE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	11,7	16,3
Saulespuķu biodīzeļdegviela	11,8	16,5
Sojas pupu biodīzeļdegviela	12,1	16,9
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (vaļējs efluenta nostādīšanas dīķis)	30,4	42,6
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	13,2	18,5
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	9,3	13,0
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	13,6	19,1
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	10,7	15,0
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	10,5	14,7
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	10,9	15,2
Hidrogenēta palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādīšanas dīķis)	27,8	38,9
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	9,7	13,6
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	10,2	14,3
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	14,5	20,3
Tīra rapšu sēkļu eļļa	3,7	5,2
Tīra saulespuķu eļļa	3,8	5,4
Tīra sojas pupu eļļa	4,2	5,9
Tīra palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādīšanas dīķis)	22,6	31,7
Tīra palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	4,7	6,5
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	0,6	0,8

(*) Standartvērtības koģenerācijas gadījumā ir derīgas tikai tad, ja visu procesa siltumenerģiju nodrošina koģenerācija.

(**) Piezīme: attiecas vienīgi uz biodegvielām, kas ražotas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

Dezagregētās standartvērtības tikai attiecībā uz eļļas ieguvu (tās jau ir ietvertas pārstrādes emisiju dezagregētajās vērtībās "e_p" tabulā)

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/Mj)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/Mj)
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	3,0	4,2
Saulespuķu biodīzeļdegviela	2,9	4,0
Sojas pupu biodīzeļdegviela	3,2	4,4
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	20,9	29,2
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	3,7	5,1
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	0	0
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	4,3	6,1
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	3,1	4,4
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	3,0	4,1
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	3,3	4,6
Hidrogenēta palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	21,9	30,7
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	3,8	5,4
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	0	0
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	4,3	6,0
Tīra rapšu sēkļu eļļa	3,1	4,4
Tīra saulespuķu eļļa	3,0	4,2
Tīra sojas pupu eļļa	3,4	4,7
Tīra palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	21,8	30,5
Tīra palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	3,8	5,3
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	0	0

(**) Piezīme: attiecas vienīgi uz biodegvielām, kas ražotas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

Dezagregētās standartvērtības attiecībā uz transportēšanu un realizāciju: “e_{td}”, kā noteikts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	2,3	2,3
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	2,3	2,3
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	2,3	2,3
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	2,3	2,3
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	2,3	2,3
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	2,3	2,3
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	2,2	2,2
Kukurūzas etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	2,2	2,2
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	2,2	2,2
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	2,2	2,2
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	2,2	2,2
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	2,2	2,2
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	2,2	2,2
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	2,2	2,2
Cukurniedru etanols	9,7	9,7
Atjaunojamo energoresursu daļa ETBE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Atjaunojamo energoresursu daļa TAEE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	1,8	1,8
Saulespuķu biodīzeļdegviela	2,1	2,1
Sojas pupu biodīzeļdegviela	8,9	8,9
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	6,9	6,9
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	6,9	6,9
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	1,9	1,9
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	1,7	1,7
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	1,7	1,7
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	2,0	2,0
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	9,2	9,2
Hidrogenēta palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	7,0	7,0
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	7,0	7,0
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	1,7	1,7
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	1,5	1,5
Tīra rapšu sēkļu eļļa	1,4	1,4
Tīra saulespuķu eļļa	1,7	1,7
Tīra sojas pupu eļļa	8,8	8,8
Tīra palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	6,7	6,7
Tīra palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	6,7	6,7
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	1,4	1,4

(*) Standartvērtības koģenerācijas gadījumā ir derīgas tikai tad, ja visu procesa siltumenerģiju nodrošina koģenerācija.

(**) Piezīme: attiecas vienīgi uz biodegvielām, kas ražotas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

Dezagregētās standartvērtības tikai attiecībā uz gala degvielas/kurināmā transportēšanu un realizāciju. Šīs vērtības jau ir iekļautas tabulā “transportēšanas un realizācijas emisijas e_{d} ”, kā noteikts šā pielikuma C daļā, bet turpmāk minētās vērtības ir noderīgas, ja ekonomikas dalībnieks vēlas deklarēt faktiskās transportēšanas emisijas tikai attiecībā uz kultūraugu vai eļļas transportu).

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedra, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	1,6	1,6
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedra, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	1,6	1,6
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedra, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	1,6	1,6
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedra, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	1,6	1,6
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedra, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	1,6	1,6
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedra, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	1,6	1,6
Kukurūzas etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	1,6	1,6
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	1,6	1,6
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	1,6	1,6
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	1,6	1,6
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	1,6	1,6
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	1,6	1,6
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	1,6	1,6
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	1,6	1,6
Cukurniedru etanols	6,0	6,0
No atjaunojama etanola saražotais etil-terc-butilēteris (ETBE)	Tiks uzskatīts par līdzvērtīgām etanola ražošanas paņēmiena emisijām	

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
No atjaunojama etanola saražotais terc-amiletilēteris (TAAE)	Tiks uzskatīts par līdzvērtīgām etanola ražošanas paņēmiena emisijām	
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	1,3	1,3
Saulespuķu biodīzeļdegviela	1,3	1,3
Sojas pupu biodīzeļdegviela	1,3	1,3
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	1,3	1,3
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	1,3	1,3
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	1,3	1,3
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	1,3	1,3
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	1,2	1,2
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	1,2	1,2
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	1,2	1,2
Hidrogenēta palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	1,2	1,2
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	1,2	1,2
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	1,2	1,2
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	1,2	1,2
Tīra rapšu sēkļu eļļa	0,8	0,8
Tīra saulespuķu eļļa	0,8	0,8
Tīra sojas pupu eļļa	0,8	0,8
Tīra palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	0,8	0,8
Tīra palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	0,8	0,8
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	0,8	0,8

(*) Standartvērtības koģenerācijas gadījumā ir derīgas tikai tad, ja visu procesa siltumenerģiju nodrošina koģenerācija.

(**) Piezīme: attiecas vienīgi uz biodegvielām, kas ražotas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

Audzēšanai, pārstrādei, transportēšanai un realizācijai kopā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	30,7	38,2
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	21,6	25,5
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	25,1	30,4
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	19,5	22,5
Cukurbiešu etanols (neietverot biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	39,3	50,2
Cukurbiešu etanols (ar biogāzi no šķiedeņa, koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	27,6	33,9
Kukurūzas etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	48,5	56,8
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	42,5	48,5
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	56,3	67,8
Kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	29,5	30,3
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	50,2	58,5
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze (*))	44,3	50,3
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts (*))	59,5	71,7
Citu graudaugu, ne kukurūzas, etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – mežsaimniecības atlikumi (*))	30,7	31,4
Cukurniedru etanols	28,1	28,6
Atjaunojamo energoresursu daļa ETBE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	
Atjaunojamo energoresursu daļa TAEE	Tādas pašas kā etanola ražošanas paņēmienam	

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	45,5	50,1
Saulespuķu biodīzeļdegviela	40,0	44,7
Sojas pupu biodīzeļdegviela	42,2	47,0
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	63,5	75,7
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	46,3	51,6
Lietotas cepamās eļļas biodīzeļdegviela	11,2	14,9
Kausētu dzīvnieku tauku biodīzeļdegviela (**)	15,3	20,8
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	45,8	50,1
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	39,4	43,6
Hidrogenēta sojas pupu eļļa	42,2	46,5
Hidrogenēta palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	62,2	73,3
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	44,1	48,0
Hidrogenēta eļļa no lietotas cepamās eļļas	11,9	16,0
Hidrogenēta eļļa no kausētiem dzīvnieku taukiem (**)	16,0	21,8
Tīra rapšu sēkļu eļļa	38,5	40,0
Tīra saulespuķu eļļa	32,7	34,3
Tīra sojas pupu eļļa	35,2	36,9
Tīra palmu eļļa (vaļējs efluenta nostādināšanas dīķis)	56,3	65,4
Tīra palmu eļļa (apstrāde ar metāna uztveršanu eļļas spiestuvē)	38,4	57,2
Tīra eļļa no lietotas cepamās eļļas	2,0	2,2

(*) Standartvērtības koģenerācijas gadījumā ir derīgas tikai tad, ja visu procesa siltumenerģiju nodrošina koģenerācija.

(**) Piezīme: attiecas vienīgi uz biodegvielām, kas ražotas no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri iekļauti 1. un 2. izejmateriālu kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009, attiecībā uz ko emisijas saistībā ar higienizāciju, kas ir tauku kausēšanas daļa, netiek ņemtas vērā.

E. TO NĀKOTNES BIODEGVIELU UN BIOĻĪSKO ŠĶIDRO KURINĀMO PROGNOZĒTĀS DEZAGREGĒTĀS STANDARTVĒRTĪBAS, KAS 2016. GADĀ NEBIJA PIEEJAMAS TIRGŪ VAI BIJA PIEEJAMAS TIRGŪ TIKAI NELIELĀ DAUDZUMĀ

Dezagregētās standartvērtības attiecībā uz audzēšanu: "e_{ec}", kā noteikts šā pielikuma C daļā, tostarp N₂O emisijas (tostarp atkritumu vai audzētās koksnes smalcināšana)

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Kviešu salmu etanols	1,8	1,8
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	3,3	3,3
Audzētās koksnes Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	8,2	8,2
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	8,2	8,2
Audzētās koksnes Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	12,4	12,4
Koksnes atkritumu dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	3,1	3,1
Audzētās koksnes dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	7,6	7,6
Koksnes atkritumu metanols atsevišķā ražotnē	3,1	3,1
Audzētās koksnes metanols atsevišķā ražotnē	7,6	7,6
Fišera-Tropša dīzeļdegviela no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,5	2,5
Fišera-Tropša benzīns no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,5	2,5
Dimetilēteris (DME) no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,5	2,5
Metanols no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,5	2,5
Atjaunojamo energoresursu daļa MTBE	Tādas pašas kā metanola ražošanas paņēmieniem	

Dezagregētās standartvērtības attiecībā uz augsnes N₂O emisijām (kas iekļautas audzēšanas emisiju dezagregētajās noklusējuma vērtībās "e_{ec}" tabulā)

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Kviešu salmu etanols	0	0
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	0	0

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Audzētās koksnes Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	4,4	4,4
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	0	0
Audzētās koksnes Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	4,4	4,4
Koksnes atkritumu dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	0	0
Audzētās koksnes dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	4,1	4,1
Koksnes atkritumu metanols atsevišķā ražotnē	0	0
Audzētās koksnes metanols atsevišķā ražotnē	4,1	4,1
Fišera-Tropša dīzeļdegviela no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Fišera-Tropša benzīns no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Dimetilēteris (DME) no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Metanols no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Atjaunojamo energoresursu daļa MTBE	Tādas pašas kā metanola ražošanas paņēmieniem	

Dezagregētās standartvērtības attiecībā uz pārstrādi: “e_p”, kā noteikts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Kviešu salmu etanols	4,8	6,8
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	0,1	0,1
Audzētās koksnes Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	0,1	0,1
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	0,1	0,1
Audzētās koksnes Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	0,1	0,1
Koksnes atkritumu dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	0	0

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Audzētās koksnes dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	0	0
Koksnes atkritumu metanols atsevišķā ražotnē	0	0
Audzētās koksnes metanols atsevišķā ražotnē	0	0
Fišera-Tropša dīzeļdegviela no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Fišera-Tropša benzīns no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Dimetilēteris (DME) no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Metanols no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	0	0
Atjaunojamo energoresursu daļa MTBE	Tādas pašas kā metanola ražošanas paņēmienam	

Dezagrētās standartvērtības attiecībā uz transportēšanu un realizāciju: “e_{td}”, kā noteikts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Kviešu salmu etanols	7,1	7,1
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	10,3	10,3
Audzētās koksnes Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	8,4	8,4
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	10,3	10,3
Audzētās koksnes Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	8,4	8,4
Koksnes atkritumu dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	10,4	10,4
Audzētās koksnes dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	8,6	8,6
Koksnes atkritumu metanols atsevišķā ražotnē	10,4	10,4
Audzētās koksnes metanols atsevišķā ražotnē	8,6	8,6
Fišera-Tropša dīzeļdegviela no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	7,7	7,7
Fišera-Tropša benzīns no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	7,9	7,9
Dimetilēteris (DME) no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	7,7	7,7

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Metanols no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	7,9	7,9
Atjaunojamo energoresursu daļa <i>MTBE</i>	Tādas pašas kā metanola ražošanas paņēmienam	

Dezagregētās standartvērtības tikai attiecībā uz gala degvielas/kurināmā transportēšanu un realizāciju. Šīs vērtības jau ir iekļautas tabulā "transportēšanas un realizācijas emisijas e_{cd} ", kā noteikts šā pielikuma C daļā, bet turpmāk minētās vērtības ir noderīgas, ja ekonomikas dalībnieks vēlas deklarēt faktiskās transportēšanas emisijas tikai attiecībā uz izejvielu transportu).

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Kviešu salmu etanols	1,6	1,6
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	1,2	1,2
Audzētās koksnes Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	1,2	1,2
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	1,2	1,2
Audzētās koksnes Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	1,2	1,2
Koksnes atkritumu dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	2,0	2,0
Audzētās koksnes dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	2,0	2,0
Koksnes atkritumu metanols atsevišķā ražotnē	2,0	2,0
Audzētās koksnes metanols atsevišķā ražotnē	2,0	2,0
Fišera-Tropša dīzeļdegviela no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,0	2,0
Fišera-Tropša benzīns no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,0	2,0
Dimetilēteris (DME) no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,0	2,0

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Metanols no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	2,0	2,0
Atjaunojamo energoresursu daļa MTBE	Tādas pašas kā metanola ražošanas paņēmienam	

Audzēšanai, pārstrādei, transportēšanai un realizācijai kopā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Kviešu salmu etanols	13,7	15,7
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	13,7	13,7
Audzētās koksnes Fišera-Tropša dīzeļdegviela atsevišķā ražotnē	16,7	16,7
Koksnes atkritumu Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	13,7	13,7
Audzētās koksnes Fišera-Tropša benzīns atsevišķā ražotnē	16,7	16,7
Koksnes atkritumu dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	13,5	13,5
Audzētās koksnes dimetilēteris (DME) atsevišķā ražotnē	16,2	16,2
Koksnes atkritumu metanols atsevišķā ražotnē	13,5	13,5
Audzētās koksnes metanols atsevišķā ražotnē	16,2	16,2
Fišera-Tropša dīzeļdegviela no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	10,2	10,2
Fišera-Tropša benzīns no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	10,4	10,4
Dimetilēteris (DME) no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	10,2	10,2
Metanols no pulpas ražotnē integrētas melnā atsārma gazifikācijas	10,4	10,4
Atjaunojamo energoresursu daļa MTBE	Tādas pašas kā metanola ražošanas paņēmienam	

VI PIELIKUMS

BIOMASAS KURINĀMO/DEGVIELU UN TO FOSILO KURINĀMO/DEGVIELU KOMPARATORU SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU IETEKMES APRĒKINA NOTEIKUMI

A. BIOMASAS KURINĀMĀ/DEGVIELU SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJU IETAUPĪJUMA TIPISKĀS UN STANDARTVĒRTĪBAS, JA TAS RAŽOTS, ZEMES IZMANTOŠANAS MAIŅAI NERADOT OGLEKĻA NETO EMISIJAS

ŠĶELDA					
Biomاسas kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība		Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums	
		Siltumenerģija	Elektroenerģija	Siltumenerģija	Elektroenerģija
Šķelda no mežsaimniecības atlikumiem	1 līdz 500 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	500 līdz 2 500 km	89 %	84 %	87 %	81 %
	2 500 līdz 10 000 km	82 %	73 %	78 %	67 %
	vairāk nekā 10 000 km	67 %	51 %	60 %	41 %
Šķelda no ģircirtmeta atvasājiem (eikalipts)	2 500 līdz 10 000 km	77 %	65 %	73 %	60 %
Šķelda no ģircirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu)	1 līdz 500 km	89 %	83 %	87 %	81 %
	500 līdz 2 500 km	85 %	78 %	84 %	76 %
	2 500 līdz 10 000 km	78 %	67 %	74 %	62 %
	vairāk nekā 10 000 km	63 %	45 %	57 %	35 %
Šķelda no ģircirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu)	1 līdz 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	500 līdz 2 500 km	88 %	82 %	86 %	79 %
	2 500 līdz 10 000 km	80 %	70 %	77 %	65 %
	vairāk nekā 10 000 km	65 %	48 %	59 %	39 %
Šķelda no stumbra koksnes	1 līdz 500 km	93 %	89 %	92 %	88 %
	500 līdz 2 500 km	90 %	85 %	88 %	82 %
	2 500 līdz 10 000 km	82 %	73 %	79 %	68 %
	vairāk nekā 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
Šķelda no rūpniecības atlikumiem	1 līdz 500 km	94 %	92 %	93 %	90 %
	500 līdz 2 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	2 500 līdz 10 000 km	83 %	75 %	80 %	71 %
	vairāk nekā 10 000 km	69 %	54 %	63 %	44 %

KOKSNES GRANULAS (*)						
Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskais ietaupījums		Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums		
		Siltumenerģija	Elektroenerģija	Siltumenerģija	Elektroenerģija	
Koksnes briketes vai granulas no mežsaimniecības atlikumiem	1. gad.	1 līdz 500 km	58 %	37 %	49 %	24 %
		500 līdz 2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500 līdz 10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		vairāk nekā 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	2.a gad.	1 līdz 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		500 līdz 2 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		2 500 līdz 10 000 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		vairāk nekā 10 000 km	69 %	54 %	63 %	45 %
	3.a gad.	1 līdz 500 km	92 %	88 %	90 %	85 %
		500 līdz 2 500 km	92 %	88 %	90 %	86 %
		2 500 līdz 10 000 km	90 %	85 %	88 %	81 %
		vairāk nekā 10 000 km	84 %	76 %	81 %	72 %
Koksnes briketes vai granulas no īscirtmeta atvasājiem (eikalipis)	1. gad.	2 500 līdz 10 000 km	52 %	28 %	43 %	15 %
	2.a gad.	2 500 līdz 10 000 km	70 %	56 %	66 %	49 %
	3.a gad.	2 500 līdz 10 000 km	85 %	78 %	83 %	75 %
Koksnes briketes vai granulas no īscirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu)	1. gad.	1 līdz 500 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		500 līdz 10 000 km	52 %	29 %	44 %	16 %
		vairāk nekā 10 000 km	47 %	21 %	37 %	7 %
	2.a gad.	1 līdz 500 km	73 %	60 %	69 %	54 %
		500 līdz 10 000 km	71 %	57 %	67 %	50 %
		vairāk nekā 10 000 km	66 %	49 %	60 %	41 %
	3.a gad.	1 līdz 500 km	88 %	82 %	87 %	81 %
		500 līdz 10 000 km	86 %	79 %	84 %	77 %
		vairāk nekā 10 000 km	80 %	71 %	78 %	67 %

KOKSNES GRANULAS (*)						
Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskais ietaupījums		Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums		
		Siltumenerģija	Elektroenerģija	Siltumenerģija	Elektroenerģija	
Koksnes briketes vai granulas no ģirtsmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu)	1. gad.	1 līdz 500 km	56 %	35 %	48 %	23 %
		500 līdz 10 000 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		vairāk nekā 10 000 km	49 %	24 %	40 %	10 %
	2.a gad.	1 līdz 500 km	76 %	64 %	72 %	58 %
		500 līdz 10 000 km	74 %	61 %	69 %	54 %
		vairāk nekā 10 000 km	68 %	53 %	63 %	45 %
	3.a gad.	1 līdz 500 km	91 %	86 %	90 %	85 %
		500 līdz 10 000 km	89 %	83 %	87 %	81 %
		vairāk nekā 10 000 km	83 %	75 %	81 %	71 %
Stumbra koksne	1. gad.	1 līdz 500 km	57 %	37 %	49 %	24 %
		500 līdz 2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500 līdz 10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		vairāk nekā 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	2.a gad.	1 līdz 500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		500 līdz 2 500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		2 500 līdz 10 000 km	75 %	63 %	70 %	56 %
		vairāk nekā 10 000 km	70 %	55 %	64 %	46 %
	3.a gad.	1 līdz 500 km	92 %	88 %	91 %	86 %
		500 līdz 2 500 km	92 %	88 %	91 %	87 %
		2 500 līdz 10 000 km	90 %	85 %	88 %	83 %
		vairāk nekā 10 000 km	84 %	77 %	82 %	73 %
Koksnes briketes vai granulas no mežrūpniecības atlikumiem	1. gad.	1 līdz 500 km	75 %	62 %	69 %	55 %
		500 līdz 2 500 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		2 500 līdz 10 000 km	72 %	59 %	67 %	51 %
		vairāk nekā 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
	2.a gad.	1 līdz 500 km	87 %	80 %	84 %	76 %
		500 līdz 2 500 km	87 %	80 %	84 %	77 %
		2 500 līdz 10 000 km	85 %	77 %	82 %	73 %
		vairāk nekā 10 000 km	79 %	69 %	75 %	63 %

KOKSNES GRANULAS (*)						
Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskais ietaupījums		Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums		
		Siltumenerģija	Elektroenerģija	Siltumenerģija	Elektroenerģija	
3.a gad.	1 līdz 500 km	95 %	93 %	94 %	91 %	
	500 līdz 2 500 km	95 %	93 %	94 %	92 %	
	2 500 līdz 10 000 km	93 %	90 %	92 %	88 %	
	vairāk nekā 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %	

(*) 1. gadījums attiecas uz procesiem, kuros dabasgāzes katlu izmanto tehnoloģiskā siltuma nodrošināšanai granulatoram. Elektroenerģiju granulatoram nodrošina no elektrotīkla.

2.a gadījums attiecas uz procesiem, kuros šķeldas katlu, kurā izmanto iepriekš izžāvētu šķeldu, lieto tehnoloģiskā siltuma nodrošināšanai. Elektroenerģiju granulatoram nodrošina no elektrotīkla.

3.a gadījums attiecas uz procesiem, kuros koģenerācijas iekārtu, kurā izmanto iepriekš izžāvētu šķeldu, lieto elektroenerģijas un siltuma nodrošināšanai granulatoram.

LAUKSAIMNIECISKIE PAŅĒMIENI					
Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskais ietaupījums		Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums	
		Siltumenerģija	Elektroenerģija	Siltumenerģija	Elektroenerģija
Lauksaimniecības atlikumi ar blīvumu < 0,2 t/m ³ (*)	1 līdz 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500 līdz 2 500 km	89 %	83 %	86 %	80 %
	2 500 līdz 10 000 km	77 %	66 %	73 %	60 %
	vairāk nekā 10 000 km	57 %	36 %	48 %	23 %
Lauksaimniecības atlikumi ar blīvumu > 0,2 t/m ³ (**)	1 līdz 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500 līdz 2 500 km	93 %	89 %	92 %	87 %
	2 500 līdz 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	vairāk nekā 10 000 km	78 %	68 %	74 %	61 %
Salmu granulas	1 līdz 500 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	500 līdz 10 000 km	86 %	79 %	83 %	74 %
	vairāk nekā 10 000 km	80 %	70 %	76 %	64 %
Cukurniedru izspaidu briketes	500 līdz 10 000 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	vairāk nekā 10 000 km	87 %	81 %	85 %	77 %
Palmu augļu kodolu milti	vairāk nekā 10 000 km	20 %	- 18 %	11 %	- 33 %

LAUKSAIMNIECISKIE PAŅĒMIENI

Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskais ietaupījums		Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums	
		Siltumenerģija	Elektroenerģija	Siltumenerģija	Elektroenerģija
Palmu augļu kodolu milti (nav CH ₄ emisiju no eļļas spiestuves)	vairāk nekā 10 000 km	46 %	20 %	42 %	14 %

(*) Šī materiālu grupa aptver lauksaimniecības atlikumus ar mazu tilpumbļivumu un ietver, piemēram, šādus materiālus: salmu ķīpas, auzu klijas, rīsu sēnālas un cukurniedru izspaidu ķīpas (saraksts nav izsmēlošs).

(**) Augstāka tilpumbļivuma lauksaimniecības atlikumu grupā ietilpst, piemēram, šādi materiāli: kukurūzas vāļītes, riekstu čaumalas, sojas pupu pākstis un eļļas palmu augļu kodolu čaulas (saraksts nav izsmēlošs).

BIOGĀZE ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAI (*)

Biogāzes ražošanas sistēma		Tehnoloģiskais variants	Siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskais ietaupījums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums
Šķidrmēsli ⁽¹⁾	1. gad.	Vaļējs digestāts ⁽²⁾	146 %	94 %
		Slēgts digestāts ⁽³⁾	246 %	240 %
	2. gad.	Vaļējs digestāts	136 %	85 %
		Slēgts digestāts	227 %	219 %
	3. gad.	Vaļējs digestāts	142 %	86 %
		Slēgts digestāts	243 %	235 %
Viss kukurūzas augs ⁽⁴⁾	1. gad.	Vaļējs digestāts	36 %	21 %
		Slēgts digestāts	59 %	53 %
	2. gad.	Vaļējs digestāts	34 %	18 %
		Slēgts digestāts	55 %	47 %
	3. gad.	Vaļējs digestāts	28 %	10 %
		Slēgts digestāts	52 %	43 %

(¹) Biogāzes ražošanas no kūtsmēsliem vērtībās ir ietvertas negatīvās emisijas, proti, emisijas, kas ietaupītas, izmantojot neapstrādātu kūtsmēsliu apsaimniekošanu. Pieņem, ka emisiju ietaupījuma vērtība no oglekļa uzkrāšanās augsnē ir – 45 g CO₂eq/MJ kūtsmēsli, ko izmanto anaerobai sadalīšanai.

(²) Digestāta vaļēja uzglabāšana rada metāna un N₂O papildu emisijas. Šādu emisiju apjoms mainās atkarībā no apkārtējiem apstākļiem, substrātu tipiem un sadalīšanās efektivitātes.

(³) Slēgta uzglabāšana nozīmē, ka digestāts, kas rodas sadalīšanās procesā, tiek glabāts gāzu necaurlaidīgā tvertnē, un uzskata, ka papildu biogāzi, kas izdalās glabāšanas laikā, izgūst papildu elektroenerģijas vai biometāna ražošanai. Minētajā procesā nav ietvertas nekādas SEG emisijas.

(⁴) Viss kukurūzas augs ir lopbarībai novākta kukurūza, ko uzglabā silosos.

BIOGĀZE ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAI (*)				
Biogāzes ražošanas sistēma		Tehnoloģiskais variants	Siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskais ietaupījums	Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums
Bioatkritumi	1. gad.	Vaļējs digestāts	47 %	26 %
		Slēgts digestāts	84 %	78 %
	2. gad.	Vaļējs digestāts	43 %	21 %
		Slēgts digestāts	77 %	68 %
	3. gad.	Vaļējs digestāts	38 %	14 %
		Slēgts digestāts	76 %	66 %

- (*) 1. gadījums attiecas uz paņēmieniem, ar kuriem procesā nepieciešamo elektroenerģiju un siltumu nodrošina pats koģenerācijas dzinējs.
 2. gadījums attiecas uz paņēmieniem, ar kuriem procesā nepieciešamo elektroenerģiju ņem no elektrotīkla un tehnoloģisko siltumu nodrošina pats koģenerācijas dzinējs. Dažās dalībvalstīs operatoriem subsīdiju saņemšanai nav atļauts deklarēt bruto produkciju, un 1. gadījums ir ticamākā konfigurācija.
 3. gadījums attiecas uz paņēmieniem, kuros procesā nepieciešamo elektroenerģiju ņem no elektrotīkla un tehnoloģisko siltumu nodrošina biogāzes katls. Šis gadījums attiecas uz dažām iekārtām, kurās koģenerācijas dzinējs neatrodas uz vietas un biogāze tiek pār-dota (bet netiek uzlabota līdz biometānam).

BIOGĀZE ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAI – KŪTSMĒSLU UN KUKURŪZAS MAISĪJUMI				
Biogāzes ražošanas sistēma		Tehnoloģiskais variants	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums - standartvērtība
Kūtsmēsli – kukurūza 80 % – 20 %	1. gad.	Vaļējs digestāts	72 %	45 %
		Slēgts digestāts	120 %	114 %
	2. gad.	Vaļējs digestāts	67 %	40 %
		Slēgts digestāts	111 %	103 %
	3. gad.	Vaļējs digestāts	65 %	35 %
		Slēgts digestāts	114 %	106 %
Kūtsmēsli – kukurūza 70 % – 30 %	1. gad.	Vaļējs digestāts	60 %	37 %
		Slēgts digestāts	100 %	94 %
	2. gad.	Vaļējs digestāts	57 %	32 %
		Slēgts digestāts	93 %	85 %
	3. gad.	Vaļējs digestāts	53 %	27 %
		Slēgts digestāts	94 %	85 %

BIOGĀZE ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAI – KŪTSMĒSLU UN KUKURŪZAS MAISĪJUMI

Biogāzes ražošanas sistēma		Tehnoloģiskais variants	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums - standartvērtība
Kūtsmēsli – kukurūza 60 % – 40 %	1. gad.	Vaļējs digestāts	53 %	32 %
		Slēgts digestāts	88 %	82 %
	2. gad.	Vaļējs digestāts	50 %	28 %
		Slēgts digestāts	82 %	73 %
	3. gad.	Vaļējs digestāts	46 %	22 %
		Slēgts digestāts	81 %	72 %

BIOMETĀNS TRANSPORTAM (*)

Biometāna ražošanas sistēma	Tehnoloģiskie varianti	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums - standartvērtība
Šķidrmēsli	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	117 %	72 %
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	133 %	94 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	190 %	179 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	206 %	202 %
Viss kukurūzas augs	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	35 %	17 %
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	51 %	39 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	52 %	41 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	68 %	63 %
Bioatkritumi	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	43 %	20 %
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	59 %	42 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	70 %	58 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	86 %	80 %

(*) Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums saistībā ar biometānu attiecas tikai uz saspiestu biometānu salīdzinājumā ar fosilo degvielu komparatoru transportam, proti, 94 g CO₂eq/MJ.

BIOMETĀNS – KŪTSMĒSLU UN KUKURŪZAS MAISĪJUMI (*)			
Biometāna ražošanas sistēma	Tehnoloģiskie varianti	Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums – tipiskā vērtība	Siltumnīcefekta gāzu emisiju noklusējuma ietaupījums
Kūtsmēsli – kukurūza 80 % – 20 %	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta ⁽¹⁾	62 %	35 %
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta ⁽²⁾	78 %	57 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	97 %	86 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	113 %	108 %
Kūtsmēsli – kukurūza 70 % – 30 %	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	53 %	29 %
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	69 %	51 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	83 %	71 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	99 %	94 %
Kūtsmēsli – kukurūza 60 % – 40 %	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	48 %	25 %
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	64 %	48 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	74 %	62 %
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	90 %	84 %

(*) Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumi saistībā ar biometānu attiecas tikai uz saspiestu biometānu salīdzinājumā ar fosilo degvielu komparatoru transportam, proti, 94 g CO₂eq/MJ.

B. METODIKA

1. Siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas, ražojot un izmantojot biomasas kurināmo/degvielas, aprēķina šādi:

- a) Siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas biomasas kurināmo/degvielu ražošanā un izmantošanā pirms to pārveides elektroenerģijā, siltumā un aukstumā, aprēķina šādi:

$$E = e_{ec} + e_i + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}$$

kur:

E = kopējās emisijas no kurināmā/degvielas ražošanas pirms enerģijas pārveides;

e_{ec} = emisijas no izejvielu ieguves vai audzēšanas;

e_i = gada emisijas, kas rodas, zemes izmantojuma maiņas ietekmē mainoties oglekļa uzkrājumam;

e_p = pārstrādes emisijas;

⁽¹⁾ Šajā kategorijā ietilpst šādas tehnoloģiju kategorijas biogāzes uzlabošanai līdz biometānam: spiediena izmaiņu adsorbcija (PSA), slapjā attīrīšana skruberī ar spiedienu (PWS), membrānu un kriogēnā uzlabošana un fiziska attīrīšana ar organiskiem šķīdinātājiem skruberī (OPS). Tas ietver emisiju 0,03 MJ CH₄/MJ biometāna metāna emisijai izdalgāzēs.

⁽²⁾ Šajā kategorijā ietilpst šādas tehnoloģiju kategorijas biogāzes uzlabošanai līdz biometānam: slapjā attīrīšana skruberī ar spiedienu (PWS), ūdeni reciklējot, spiediena izmaiņu adsorbcija (PSA), ķīmiska skrubbēšana, fiziska attīrīšana ar organiskiem šķīdinātājiem skruberī (OPS), membrānu un kriogēnā uzlabošana. Metāna emisijas šai kategorijai neņem vērā (izdalgāzē esošais metāns (ja tāds ir) tiek sadedzināts).

- e_{td} = transportēšanas un realizācijas emisijas;
 e_u = kurināmā/degvielas izmantošanas emisijas;
 e_{sca} = emisiju ietaupījums no oglekļa uzkrāšanās augsnē, pateicoties uzlabotām lauksaimniecības metodēm;
 e_{ccs} = emisiju ietaupījums, ko nodrošina CO₂ uztveršana un ģeoloģiskā uzglabāšana; un
 e_{ccr} = emisiju ietaupījums, ko nodrošina CO₂ uztveršana un aizstāšana.

Iekārtu un aprīkojuma ražošanā radītās emisijas neņem vērā.

- b) Ja biogāzes stacijā biogāzes vai biometāna ražošanai notiek dažādu substrātu līdzdigestācija, siltumnīcefekta gāzu emisiju tipiskās un standartvērtības aprēķina šādi:

$$E = \sum_1^n \cdot E_n$$

,kur:

- E = siltumnīcefekta gāzu emisijas uz MJ biogāzes vai biometāna, kas saražots no konkrētā substrātu maisījuma līdzdigestācijas;
 S_n = izejvielas n īpatsvars enerģijas saturā;
 E_n = emisijas, izteiktas g CO₂/MJ, n paņēmienam, kā noteikts šā pielikuma D daļā (*).

$$S_n = \frac{P_n \cdot W_n}{\sum_1^n \cdot W_n}$$

,kur:

- P_n = energoatdeve [MJ] uz kilogramu mitras izejvielas n (**);
 W_n = substrāta n svēruma koeficients, ko definē šādi:

$$W_n = \frac{I_n}{\sum_1^n I_n} \cdot \left(\frac{1 - AM_n}{1 - SM_n} \right)$$

kur:

- I_n = bioreaktorā gadā ievadītā substrāta n daudzums (tonnas svaigas masas);
 AM_n = substrāta n vidējais gada mitrums (kg ūdens / kg svaigas masas);
 SM_n = substrāta n standarta mitrums ***.

(*) Ja kā substrātu izmanto dzīvnieku kūtsmēslus, pieskaita 45 g CO₂eq/MJ kūtsmēslu (– 54 kg CO₂eq/t svaigas masas) bonusu par uzlabotu lauksaimniecības un kūtsmēslu apsaimniekošanu.

(**) Tipisko un standartvērtību aprēķināšanai izmanto šādas P_n vērtības:

P(kukurūza): 4,16 (MJ_{biogāze}/kg mitra kukurūza @ 65 % mitruma)

P(kūtsmēsli): 0,50 (MJ_{biogāze}/kg šķidrmēsli @ 90 % mitruma)

P(bioatkritumi): 3,41 (MJ_{biogāze}/kg mitri bioatkritumi @ 76 % mitruma)

(***) Izmanto šādas standarta mitruma vērtības substrātam SM_n :

SM(kukurūza): 0,65 (kg ūdens/kg svaigas masas)

SM(kūtsmēsli): 0,90 (kg ūdens/kg svaigas masas)

SM(bioatkritumi): 0,76 (kg ūdens/kg svaigas masas)

- c) Ja biogāzes stacijā elektroenerģijas vai biometāna ražošanai notiek n substrātu līdzdigestācija, biogāzes un biometāna faktiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas aprēķina šādi:

$$E = \sum_1^n S_n \cdot (e_{ec,n} + e_{td,izejviela,n} + e_{l,n} - e_{sca,n}) + e_p + e_{td,produkts} + e_u - e_{ccs} - e_{ccr}$$

kur:

- E = kopējās emisijas no biogāzes vai biometāna ražošanas pirms enerģijas pārveides;
- S_n = izejvielas n īpatsvars bioreaktorā ievadītajā frakcijā;
- $e_{ec,n}$ = emisijas no izejvielas n ieguves vai audzēšanas;
- $e_{td,izejviela,n}$ = emisijas no izejvielas n transportēšanas uz bioreaktoru;
- $e_{l,n}$ = gada emisijas, kas rodas, zemes izmantojuma maiņas ietekmē mainoties oglekļa uzkrājumam, izejvielai n;
- e_{sca} = emisiju ietaupījums, ko nodrošina uzlabota lauksaimniecības prakse saistībā ar izejvielu n (*);
- e_p = pārstrādes emisijas;
- $e_{td,produkts}$ = emisijas no biogāzes un/vai biometāna transportēšanas un realizācijas;
- e_u = emisijas no izmantotā kurināmā, t. i., siltumnīcefekta gāzes, kas tiek emitētas sadedzināšanas laikā;
- e_{ccs} = emisiju ietaupījums, ko nodrošina CO₂ uztveršana un ģeoloģiskā uzglabāšana; un
- e_{ccr} = emisiju ietaupījums, ko nodrošina CO₂ uztveršana un aizstāšana.

(* e_{sca} piešķir bonusu 45 g CO₂eq/MJ kūtsmēsli par uzlabotu lauksaimniecības un kūtsmēsli apsaimniekošanu, ja dzīvnieku kūtsmēslus izmanto kā substrātu biogāzes un biometāna ražošanai.

- d) Siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas no biomasas kurināmo/degvielu izmantošanas elektroenerģijas, siltuma un aukstuma ražošanā, tostarp ietverot enerģijas pārveidi elektroenerģijā, siltumā un aukstumā, aprēķina šādi:

- i) energoiekārtām, kas ražo tikai siltumu:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h}$$

- ii) energoiekārtām, kas ražo tikai elektroenerģiju:

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}$$

kur:

- $EC_{h,el}$ = kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas no gala energoprecēm;
- E = kurināmā/degvielas kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas pirms beigu pārveides;
- η_{el} = elektriskais lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotā elektroenerģija, dalīta ar gadā pievadīto kurināmo, pamatojoties uz tā enerģijas saturu;
- η_h = siltuma lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotais lietderīgais siltums, dalīts ar gada kurināmā/degvielas ielaidi, pamatojoties uz tā enerģijas saturu.

- iii) elektroenerģijai vai mehāniskajai enerģijai, ko ražo energoiekārtās, kas ražo lietderīgo siltumu kopā ar elektroenerģiju un/vai mehānisko enerģiju:

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \left(\frac{C_{el} \cdot \eta_{el}}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

- iv) lietderīgajam siltumam, ko ražo energoiekārtās, kas ražo siltumu kopā ar elektroenerģiju un/vai mehānisko enerģiju:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

kur:

$EC_{h,el}$ = kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas no gala energoprecēm;

E = kurināmā/degvielas kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas pirms beigu pārveides;

η_{el} = elektriskais lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotā elektroenerģija, dalīta ar gada enerģijas ielaidi, pamatojoties uz tās enerģijas saturu;

η_h = siltuma lietderības koeficients, kas definēts kā gadā saražotais lietderīgais siltums, dalīts ar gada enerģijas ielaidi, pamatojoties uz tā enerģijas saturu;

C_{el} = elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas ekserģijas daļa, pielīdzināta 100 % ($C_{el} = 1$);

C_h = Karno cikla lietderības koeficients (lietderīgā siltuma ekserģijas daļa).

Karno cikla lietderības koeficientu, C_h , lietderīgajam siltumam pie atšķirīgām temperatūrām aprēķina šādi:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

kur:

T_h = temperatūra, ko mēra kā lietderīgā siltuma absolūto temperatūru (kelvinos) punktā, kur to piegādā;

T_0 = apkārtējā temperatūra, noteikta kā 273,15 kelvini (0 °C).

Ja siltuma pārpalikumu eksportē ēku siltumapgādei temperatūrā, kas ir zemāka par 150 °C (423,15 kelvini), C_h var alternatīvi definēt šādi:

C_h = Karno cikla lietderības koeficients siltumam pie 150 °C (423,15 kelvini), kas ir 0,3546.

Minētā aprēķina vajadzībām piemēro šādas definīcijas:

- i) "koģenerācija" ir siltumenerģijas un elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
- ii) "lietderīgais siltums" ir siltums, kas saražots, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu pēc siltumenerģijas, siltumapgādes vai aukstumapgādes vajadzībām;
- iii) "ekonomiski pamatots pieprasījums" ir pieprasījums, kas nepārsniedz vajadzību pēc siltuma vai aukstuma un ko pretējā gadījumā apmierinātu atbilstīgi tirgus nosacījumiem.

2. Biomasas kurināmā/degvielas siltumnīcefekta gāzu emisijas izsaka šādi:

- a) biomasas kurināmā/degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, E , izsaka CO₂ ekvivalenta gramos uz biomasas kurināmā/degvielas MJ, g CO₂eq/MJ;
- b) siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas, iegūstot siltumu vai elektroenerģiju no biomasas kurināmā/degvielas, EC , izsaka CO₂ ekvivalenta gramos uz gala energopreci (siltumenerģija vai elektroenerģija) MJ, g CO₂eq/MJ.

Ja siltumu un aukstumu iegūst koģenerācijas procesā kopā ar elektroenerģiju, emisijas sadala starp siltumenerģiju un elektroenerģiju (kā noteikts 1. punkta d) apakšpunktā) neatkarīgi no tā, vai siltumu faktiski izmanto siltumapgādes vai aukstumapgādes vajadzībām ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Siltumu vai atlikumsiltumu izmanto aukstuma ģenerēšanai (gaisa vai ūdens dzesēšana) ar absorbcijas dzesinātājiem. Tādēļ ir lietderīgi aprēķināt tikai emisijas, kas saistītas ar saražoto siltumu (uz siltuma MJ), neatkarīgi no tā, vai siltuma tiešais izmantojums faktiski ir siltumapgāde vai dzesēšana, izmantojot absorbcijas dzesinātājus.

Ja izejvielu ieguves vai audzēšanas siltumnīcefekta gāzu emisijas e_{ec} izsaka gramos CO_2eq ekvivalenta uz tonnu sausu izejvielu, pārveidošanu uz grammiem CO_2 ekvivalenta uz kurināmā/degvielas MJ, g CO_2eq/MJ , veic šādi ⁽¹⁾:

$$e_{ec, kurināmais vai degviela} \left[\frac{gCO_2eq}{MJ \text{ kurināmais vai degviela}} \right]_{ec} = \frac{e_{ec, izejviela} \left[\frac{gCO_2eq}{t_{sausas masas}} \right]}{LHV_a \left[\frac{MJ \text{ izejviela}}{t_{sausu izejvielu}} \right]} \cdot \text{Kurināmā vai degvielas izejvielas koeficients}_a \cdot \text{Kurināmā vai degvielas sadales koeficients}_a$$

kur:

$$\text{Kurināmā vai degvielas sadales koeficients}_a = \left[\frac{\text{Energija kurināmajā vai degvielā}}{\text{Energija kurināmajā vai degvielā} + \text{Energija blakusproduktos}} \right]$$

$$\text{Kurināmā vai degvielas izejvielas koeficients}_a = [MJ \text{ izejvielas tipatsvars } 1 MJ \text{ kurināmā vai degvielas saražošanai}]$$

Emisijas uz tonnu sausu izejvielu aprēķina šādi:

$$e_{ec, izejviela} \left[\frac{gCO_2eq}{t_{sausas masas}} \right] = \frac{e_{ec, izejviela} \left[\frac{gCO_2eq}{t_{mitras masas}} \right]}{(1 - \text{mitruma saturs})}$$

3. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu no biomasas kurināmā/degvielas aprēķina šādi:

a) siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums no biomasas kurināmā/degvielas, ko izmanto par transporta degvielu:

$$\text{IETAUPIJUMS} = (E_{F(t)} - E_B)/E_{F(t)},$$

kur:

E_B = biomasas kurināmais/degviela, ko izmanto par transporta degvielu kopējās emisijas; un

$E_{F(t)}$ = kopējās emisijas, ko rada fosilās degvielas komparators transportam;

b) siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums, ko nodrošina siltuma, aukstuma un elektroenerģijas ražošana no biomasas kurināmā/degvielas:

$$\text{IETAUPIJUMS} = (EC_{F(h\&c,el)} - EC_{B(h\&c,el)})/EC_{F(h\&c,el)},$$

kur:

$EC_{B(h\&c,el)}$ = siltuma vai elektroenerģijas ražošanas kopējās emisijas,

$EC_{F(h\&c,el)}$ = kopējās emisijas no fosilās degvielas komparatora lietderīgajam siltumam vai elektroenerģijai.

4. 1. punkta vajadzībām ņem vērā šādas siltumnīcefekta gāzes: CO_2 , N_2O un CH_4 . CO_2 ekvivalences aprēķināšanai minētajām gāzēm piešķir šādus koeficientus:

CO_2 : 1

N_2O : 298

CH_4 : 25

5. Izejvielu ieguves, novākšanas vai audzēšanas emisijās, e_{ec} , ietver emisijas, ko rada pats ieguves, novākšanas vai audzēšanas process; emisijas, ko rada izejvielu savākšana, žāvēšana un uzglabāšana; emisijas no atkritumiem un noplūdēm; ieguvē vai audzēšanā izmantoto ķīmisko vielu vai produktu ražošanas radītās emisijas. Izejvielu audzēšanā uztverto CO_2 neietver. Faktisko vērtību vietā lauksaimniecības biomasas audzēšanas radīto emisiju prognozēšanai drīkst izmantot reģionālās vidējās vērtības attiecībā uz audzēšanas emisijām, kas ietvertas šīs direktīvas 31. panta 4. punktā minētajos ziņojumos, vai šajā pielikumā iekļauto informāciju par audzēšanas emisiju dezagregētajām standartvērtībām. Ja minētajos ziņojumos nav vajadzīgās informācijas, tad kā alternatīvu faktisko vērtību izmantošanai drīkst aprēķināt vidējās vērtības, pamatojoties uz vietējo lauksaimniecības praksi, izmantojot, piemēram, datus par kādu saimniecību grupu.

Faktisko vērtību vietā mežsaimniecības biomasas audzēšanas un izstrādes radīto emisiju prognozēšanai drīkst izmantot audzēšanas un izstrādes emisiju vidējās vērtības, kas aprēķinātas ģeogrāfiskiem apgabaliem valsts līmenī.

⁽¹⁾ Formula izejvielu ieguves vai audzēšanas siltumnīcefekta gāzu emisiju e_{ec} aprēķināšanai apraksta gadījumus, kad izejvielas tiek pārveidotas biodegvielā vienā paņēmienā. Sarežģītākām piegādes ķēdēm ir nepieciešami pielāgojumi izejvielu ieguves vai audzēšanas siltumnīcefekta gāzu emisiju e_{ec} aprēķināšanai starpproduktiem.

6. Lai veiktu 1. punkta a) apakšpunktā minētos aprēķinus, emisiju ietaupījumus, ko rada labāka lauksaimniecības pārvaldība, e_{SCA} piemēram, pāreja uz augsnes apstrādes samazināšanu vai atteikšanās no tās, uzlabota augseka, virsaugu izmantošana, ieskaitot kultūraugu atlieku apsaimniekošanu, un organisko augsnes ielabotāju (piemēram, komposts, kūtsmēslu fermentācijas digestāts) izmantošana, ņem vērā tikai tad, ja ir iesniegti pārliecinoši un verificējami pierādījumi, ka oglekļa koncentrācija augsnē ir palielinājusies vai ka ir paredzams, ka tā būs palielinājusies laika posmā, kurā attiecīgās izejvielas audzētas, ņemot vērā emisijas, kas rodas, ja šādas prakses rezultātā palielinās mēslošanas līdzekļu un herbicīdu izmantošana ⁽¹⁾.
7. Zemes izmantošanas maiņas ietekmē notiekošo oglekļa koncentrācijas izmaiņu radītās gada emisijas e_i aprēķina, kopējās emisijas sadalot vienādās daļās 20 gadu ilgā laikposmā. Minēto emisiju aprēķināšanai piemēro šādu noteikumu:

$$e_i = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \text{ } ^{(2)}$$

kur:

e_i = zemes izmantošanas maiņas ietekmē notiekošo oglekļa uzkrājuma izmaiņu radītās gada emisijas (izteiktas kā CO₂ ekvivalenta masa uz biomasas kurināmā/degvielas enerģijas vienību). "Aramzeme" ⁽³⁾ un "ilggadīgie stādījumi" ⁽⁴⁾ tiek uzskatīti par vienu zemes izmantojuma veidu;

CS_R = ar atsaucis zemes izmantojumu saistītais oglekļa uzkrājums vienā platības vienībā (izteikts kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģētāciju). Atsaucis zemes izmantojuma vērtība ir zemes izmantojums vai nu 2008. gada janvārī, vai 20 gadus pirms izejvielas ieguves (izmanto vēlāko datumu);

CS_A = ar faktisko izmantojumu saistītais oglekļa uzkrājums vienā platības vienībā (izteikts kā oglekļa masa (tonnas) vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģētāciju). Ja ogleklis uzkrājas ilgāk par vienu gadu, CS_A piešķirtā vērtība ir prognozētais oglekļa uzkrājums vienā platības vienībā pēc 20 gadiem vai tad, kad kultūraugi sasnējuši gatavību (izmanto agrāko datumu);

P = kultūrauga ražība (izteikta kā biomasas kurināmā/degvielas enerģija uz platības vienību gadā); un

e_B = bonuss 29 g CO₂eq/MJ biomasas kurināmā/degvielas, ja biomasu iegūst no atjaunotas degradētas zemes saskaņā ar 8. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

8. Bonusu 29 g CO₂eq/MJ piešķir, ja ir pierādījumi, ka attiecīgā zeme:

a) 2008. gada janvārī nav izmantota lauksaimniecībā vai kādā citā darbībā; un

b) ir stipri degradēta zeme, tostarp zeme, kas agrāk izmantota lauksaimniecībā.

Bonusu 29 g CO₂eq/MJ piemēro līdz 20 gadu periodam no dienas, kad zemi pārvērs par lauksaimniecības zemi, ar noteikumu, ka augsnē ir nodrošināts regulārs oglekļa uzkrājuma pieaugums, kā arī b) apakšpunktā norādītajā zemē panākta ievērojama erozijas samazināšanās.

9. "Stipri degradēta zeme" ir zeme, kas vai nu ir ilgi bijusi sāļaina, vai arī kurā ir īpaši maz organisko vielu, un kas ir spēcīgi erodēta.

10. Saskaņā ar šīs direktīvas V pielikuma C daļas 10. punktu oglekļa krāju zemē aprēķināšanas pamatā ir Komisijas Lēmums 2010/335/ES ⁽⁵⁾, kurā ietvertas pamatnostādnes oglekļa krāju zemē aprēķināšanai saistībā ar šo direktīvu, pamatojoties uz 2006. gada IPCC pamatnostādņu par valstu siltumnīcefekta gāzu pārskatiem 4. sējumu un saskaņā ar Regulām (ES) Nr. 525/2013 un (ES) 2018/841.

⁽¹⁾ Šādi pierādījumi var būt augsnes oglekļa mērījumi, piemēram, pirmais mērījums pirms audzēšanas un turpmākie regulāros intervālos ik pēc vairākiem gadiem. Tādā gadījumā, pirms ir pieejams otrais mērījums, augsnes oglekļa pieaugumu aplēš, pamatojoties uz reprezentatīviem eksperimentiem vai augsnes modeļiem. Sākot ar otro mērījumu un pēc tam, mērījumi ir pamats, pēc kura nosaka, vai ir vērojams augsnes oglekļa pieaugums, un tā apjomu.

⁽²⁾ Dalījums, kas iegūts, dalot CO₂ molekulasmasu (44,010 g/mol) ar oglekļa molekulasmasu (12,011 g/mol), ir 3,664.

⁽³⁾ Aramzeme saskaņā ar IPCC definīciju.

⁽⁴⁾ Ilggadīgi stādījumi ir daudzgadīgi kultūraugi, kuru stumbrs parasti netiek katru gadu novākts, piemēram, īsircmeta atvasāji un eļļas palmas.

⁽⁵⁾ Komisijas Lēmums 2010/335/ES (2010. gada 10. jūnijs) par pamatnostādņēm, kā aprēķināt oglekļa krāju zemē Direktīvas 2009/28/EK V pielikuma piemērošanas vajadzībām (OVL L 151, 17.6.2010., 19. lpp.).

11. Pārstrādes emisijās, e_p , ietver emisijas no pašas pārstrādes; emisijas no atkritumiem un noplūdēm; pārstrādē izmantoto ķīmisko vielu vai produktu ražošanas radītās emisijas, tostarp CO₂ emisijas, kuras atbilst fosilo ievadīto produktu oglekļa saturam neatkarīgi no tā, vai tas procesa laikā faktiski sadeg vai nē.

Aprēķinot ārpus cietas vai gāzveida biomasas elektrostacijas saražotās elektroenerģijas patēriņu, pieņem, ka minētās elektroenerģijas ražošanas un sadales siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāte ir vienāda ar elektroenerģijas ražošanas un sadales emisiju vidējo intensitāti konkrētajā reģionā. Atkāpjoties no šā noteikuma, ja elektrostacija nav pieslēgta pie elektrotīkla, tad minētās elektrostacijas saražotās elektroenerģijas daudzuma aprēķinam ražotāji drīkst izmantot vidējo atsevišķas elektrostacijas saražotās elektroenerģijas daudzumu.

Pārstrādes emisijas vajadzības gadījumā ietver emisijas no starpproduktu un materiālu žāvēšanas.

12. Transportēšanas un sadales emisijās, e_{td} , iekļauj izejvielu un pusfabrikātu transportēšanas un gatavo izstrādājumu uzglabāšanas un realizācijas emisijas. Šis punkts neietver transportēšanas un realizācijas emisijas, kuras jāņem vērā saskaņā ar 5. punktu.
13. Pieņem, ka CO₂ emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, e_u , biomasas kurināmajam/degvielai ir nulle. Siltumnīcefekta gāzu, kuras nav CO₂ (CH₄ un N₂O), emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas ietver e_u koeficientā.
14. CO₂ uztveršanas un ģeoloģiskās uzglabāšanas radītais emisiju ietaupījums, e_{ccs} , kas nav ņemts vērā e_p , ir tikai ar emitētā CO₂ uztveršanu un uzglabāšanu novērstās emisijas, kas tieši saistītas ar biomasas kurināmā/degvielas ieguvu, transportēšanu, pārstrādi un realizāciju, ja to uzglabā atbilstīgi Direktīvai 2009/31/EK.
15. CO₂ uztveršanas un aizstāšanas radītais emisiju ietaupījums, e_{ccr} , ir tieši saistīts ar tā(s) biomasas kurināmā/degvielas ražošanu, kurš šīs emisijas rada, un ir tikai tās emisijas, kas ietaupītas, uztverot tādu CO₂, kurā oglekļa avots ir biomasa un ko izmanto no fosilā kurināmā/degvielas radīta CO₂ aizstāšanai komercpreču un pakalpojumu ražošanā.
16. Ja koģenerācijas bloks, kas nodrošina siltumenerģiju un/vai elektroenerģiju biomasas kurināmā/degvielas ražošanas procesā, attiecībā uz kuru tiek aprēķinātas emisijas, saražo elektroenerģijas pārprodukciju un/vai lietderīgā siltuma pārprodukciju, siltumnīcefekta gāzu emisijas sadala starp elektroenerģiju un lietderīgo siltumu saskaņā ar siltuma temperatūru (kas atspoguļo siltuma lietderīgumu (lietderību)). Lietderīgā siltuma daļu iegūst, tā enerģijas saturu reizinot ar Karno cikla lietderības koeficientu, C_h , aprēķinot šādi:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

kur:

T_h = temperatūra, ko mēra kā lietderīgā siltuma absolūto temperatūru (kelvinos) punktā, kur to piegādā;

T_0 = apkārtējā temperatūra, noteikta kā 273,15 kelvini (0 °C).

Ja siltuma pārpalikumu eksportē ēku siltumapgādei temperatūrā, kas ir zemāka par 150 °C (423,15 kelvini), C_h var alternatīvi definēt šādi:

C_h = Karno cikla lietderības koeficients pie 150 °C (423,15 kelvini), kas ir 0,3546.

Minētā aprēķina vajadzībām izmanto faktisko lietderību, kas definēta kā gadā saražotā mehāniskā enerģija, elektroenerģija un siltumenerģija, dalīta ar attiecīgo gada enerģijas ielaidi.

Minētā aprēķina vajadzībām piemēro šādas definīcijas:

- a) "koģenerācija" ir siltumenerģijas un elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
- b) "lietderīgais siltums" ir siltums, kas saražots, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu pēc siltumenerģijas, siltumapgādes vai aukstumapgādes vajadzībām;
- c) "ekonomiski pamatots pieprasījums" ir pieprasījums, kas nepārsniedz vajadzību pēc siltuma vai aukstuma un ko pretējā gadījumā apmierinātu atbilstīgi tirgus nosacījumiem.

17. Ja biomasas kurināmā/degvielas ražošanas procesā iegūst gan kurināmo/degvielu, kuram(-ai) aprēķina emisijas, gan vienu vai vairākus citus produktus ("blakusproduktus"), tad kurināmā/degvielas vai tā(-ās) starpproduktu un blakusproduktu siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu sadala proporcionāli to enerģijas saturam (blakusproduktiem, kas nav elektroenerģija un siltums, to nosaka pēc zemākās siltumspējas). Lietderīgā siltuma pārprodukcijas vai elektroenerģijas pārprodukcijas siltumnīcefekta gāzu intensitāte ir tāda pati kā siltumnīcefekta gāzu intensitāte siltumam vai elektroenerģijai, ko piegādā biomasas kurināmā/degvielas ražošanas procesam, un to nosaka, aprēķinot siltumnīcefekta gāzu intensitāti visiem ievadītajiem produktiem un emisijām, tostarp izejvielām un CH_4 un N_2O emisijām, kas tiek ievadīti un izvadīti no koģenerācijas iekārtas, katla vai citas ierīces, kas piegādā siltumu vai elektroenerģiju biomasas kurināmā/degvielas ražošanas procesam. Elektroenerģijas un siltumenerģijas koģenerācijas gadījumā aprēķinus veic saskaņā ar 16. punktu.
18. 17. punktā minēto aprēķinu vajadzībām emisijas sadala šādi: $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + tās e_p , e_{td} , e_{ccs} un e_{ccr} daļas, kas rodas līdz tam procesa posmam (to ieskaitot), kurā tiek ražots blakusprodukts. Ja blakusproduktiem emisijas vērtība ir piešķirta kādā no iepriekšējiem aprites cikla posmiem, tad minēto emisijas apjomu kopsummas vietā aprēķinam izmanto to emisiju apjomu daļu, kuru minētās apstrādes pēdējā posmā piešķir kurināmā/degvielas starpproduktam.

Biogāzes un biometāna gadījumā šajā aprēķinā ņem vērā visus blakusproduktus, uz kuriem neattiecas 7. punkts. Atkritumiem un atliekām emisijas neiedala. Šā aprēķina vajadzībām pieņem, ka blakusproduktiem ar negatīvu enerģijas saturu enerģijas saturs ir vienāds ar nulli.

Pieņem, ka atkritumu un atlieku, tostarp koku galotņu un zaru, salmu, sēnalu, kukurūzas vālišu un riekstu čaumalu, un pārstrādes atlikumu, tostarp jēlglicerīna (nerafinēta glicerīna) un cukurniedru izspaidu, aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz šo materiālu savākšanai ir vienādas ar nulli, neatkarīgi no tā, vai tos pārstrādā starpproduktos, pirms tie pārtop galaproduktā.

Ja biomasas kurināmo/degvielu ražo rafinēšanas iekārtās, kas nav pārstrādes stacijas apvienojumā ar katliem vai koģenerācijas blokiem, kuras nodrošina siltumenerģiju un/vai elektroenerģiju pārstrādes stacijai, tad vieta, kur veic analīzes 17. punktā minētajiem aprēķiniem, ir rafinēšanas iekārta.

19. Elektroenerģijas ražošanai izmantotajam biomasas kurināmajam/degvielai 3. punkta minētā aprēķina vajadzībām fosilā kurināmā/degvielas komparatora $EC_{F(e)}$ vērtība ir 183 g $\text{CO}_{2eq}/\text{MJ}$ elektroenerģijas vai tālākajiem reģioniem – 212 g $\text{CO}_{2eq}/\text{MJ}$ elektroenerģijas.

Lietderīgā siltuma ražošanai, kā arī siltumapgādes un/vai aukstumapgādes ražošanai izmantotajam biomasas kurināmajam/degvielai 3. punkta minētā aprēķina vajadzībām fosilā kurināmā/degvielas komparatora $EC_{F(h)}$ vērtība ir 80 g $\text{CO}_{2eq}/\text{MJ}$ siltumenerģijas.

Lietderīgā siltuma ražošanai izmantotajam biomasas kurināmajam/degvielai, attiecībā uz kuru var pierādīt ogļu tiešu fizisku aizstāšanu, 3. punkta minētā aprēķina vajadzībām fosilā kurināmā/degvielas komparatora $EC_{F(h)}$ vērtība ir 124 g $\text{CO}_{2eq}/\text{MJ}$ siltumenerģijas.

Biomasas kurināmajam/degvielai, ko izmanto kā transportlīdzekļu degvielu, 3. punkta minētā aprēķina vajadzībām fosilā kurināmā/degvielas komparatora $EC_{F(t)}$ vērtība ir

C. DEZAGREGĒTĀS STANDARTVĒRTĪBAS BIOMASAS KURINĀMAJAM/DEGVIELAI

Koksnes briketes vai granulas

Biomasa kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Šķelda no mežsaimniecības atlikumiem	1 līdz 500 km	0,0	1,6	3,0	0,4	0,0	1,9	3,6	0,5
	500 līdz 2 500 km	0,0	1,6	5,2	0,4	0,0	1,9	6,2	0,5
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	1,6	10,5	0,4	0,0	1,9	12,6	0,5
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	1,6	20,5	0,4	0,0	1,9	24,6	0,5
Šķelda no īscirtmeta atvasājiem (eikalipis)	2 500 līdz 10 000 km	4,4	0,0	11,0	0,4	4,4	0,0	13,2	0,5
Šķelda no īscirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu)	1 līdz 500 km	3,9	0,0	3,5	0,4	3,9	0,0	4,2	0,5
	500 līdz 2 500 km	3,9	0,0	5,6	0,4	3,9	0,0	6,8	0,5
	2 500 līdz 10 000 km	3,9	0,0	11,0	0,4	3,9	0,0	13,2	0,5
	vairāk nekā 10 000 km	3,9	0,0	21,0	0,4	3,9	0,0	25,2	0,5
Šķelda no īscirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu)	1 līdz 500 km	2,2	0,0	3,5	0,4	2,2	0,0	4,2	0,5
	500 līdz 2 500 km	2,2	0,0	5,6	0,4	2,2	0,0	6,8	0,5
	2 500 līdz 10 000 km	2,2	0,0	11,0	0,4	2,2	0,0	13,2	0,5
	vairāk nekā 10 000 km	2,2	0,0	21,0	0,4	2,2	0,0	25,2	0,5
Šķelda no stumbra koksnes	1 līdz 500 km	1,1	0,3	3,0	0,4	1,1	0,4	3,6	0,5
	500 līdz 2 500 km	1,1	0,3	5,2	0,4	1,1	0,4	6,2	0,5
	2 500 līdz 10 000 km	1,1	0,3	10,5	0,4	1,1	0,4	12,6	0,5
	vairāk nekā 10 000 km	1,1	0,3	20,5	0,4	1,1	0,4	24,6	0,5

Biomasa kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Šķelda no mežrūpniecības atlikumiem	1 līdz 500 km	0,0	0,3	3,0	0,4	0,0	0,4	3,6	0,5
	500 līdz 2 500 km	0,0	0,3	5,2	0,4	0,0	0,4	6,2	0,5
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	0,3	10,5	0,4	0,0	0,4	12,6	0,5
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	0,3	20,5	0,4	0,0	0,4	24,6	0,5

Koksnes briķetes vai granulas

Biomasa kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Koksnes briķetes vai granulas no mežsaimniecības atlikumiem (1. gad.)	1 līdz 500 km	0,0	25,8	2,9	0,3	0,0	30,9	3,5	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	25,8	2,8	0,3	0,0	30,9	3,3	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	25,8	4,3	0,3	0,0	30,9	5,2	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	25,8	7,9	0,3	0,0	30,9	9,5	0,3
Koksnes briķetes vai granulas no mežsaimniecības atlikumiem (2.a gad.)	1 līdz 500 km	0,0	12,5	3,0	0,3	0,0	15,0	3,6	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	12,5	2,9	0,3	0,0	15,0	3,5	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	12,5	4,4	0,3	0,0	15,0	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	12,5	8,1	0,3	0,0	15,0	9,8	0,3
Koksnes briķetes vai granulas no mežsaimniecības atlikumiem (3.a gad.)	1 līdz 500 km	0,0	2,4	3,0	0,3	0,0	2,8	3,6	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	2,4	2,9	0,3	0,0	2,8	3,5	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	2,4	4,4	0,3	0,0	2,8	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	2,4	8,2	0,3	0,0	2,8	9,8	0,3

Biomasa kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Koksnes brieketes no īscirtmeta atvasājiem (eikalīpts – 1. gad.)	2 500 līdz 10 000 km	3,9	24,5	4,3	0,3	3,9	29,4	5,2	0,3
Koksnes brieketes no īscirtmeta atvasājiem (eikalīpts – 2.a gad.)	2 500 līdz 10 000 km	5,0	10,6	4,4	0,3	5,0	12,7	5,3	0,3
Koksnes brieketes no īscirtmeta atvasājiem (eikalīpts – 3.a gad.)	2 500 līdz 10 000 km	5,3	0,3	4,4	0,3	5,3	0,4	5,3	0,3
Koksnes brieketes no īscirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu – 1. gad.)	1 līdz 500 km	3,4	24,5	2,9	0,3	3,4	29,4	3,5	0,3
	500 līdz 10 000 km	3,4	24,5	4,3	0,3	3,4	29,4	5,2	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	3,4	24,5	7,9	0,3	3,4	29,4	9,5	0,3
Koksnes brieketes no īscirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu – 2.a gad.)	1 līdz 500 km	4,4	10,6	3,0	0,3	4,4	12,7	3,6	0,3
	500 līdz 10 000 km	4,4	10,6	4,4	0,3	4,4	12,7	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	4,4	10,6	8,1	0,3	4,4	12,7	9,8	0,3
Koksnes brieketes no īscirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu – 3.a gad.)	1 līdz 500 km	4,6	0,3	3,0	0,3	4,6	0,4	3,6	0,3
	500 līdz 10 000 km	4,6	0,3	4,4	0,3	4,6	0,4	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	4,6	0,3	8,2	0,3	4,6	0,4	9,8	0,3
Koksnes brieketes no īscirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu – 1. gad.)	1 līdz 500 km	2,0	24,5	2,9	0,3	2,0	29,4	3,5	0,3
	500 līdz 2 500 km	2,0	24,5	4,3	0,3	2,0	29,4	5,2	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	2,0	24,5	7,9	0,3	2,0	29,4	9,5	0,3

Biomasa kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Koksnes briķetes no īscirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu – 2.a gad.)	1 līdz 500 km	2,5	10,6	3,0	0,3	2,5	12,7	3,6	0,3
	500 līdz 10 000 km	2,5	10,6	4,4	0,3	2,5	12,7	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	2,5	10,6	8,1	0,3	2,5	12,7	9,8	0,3
Koksnes briķetes no īscirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu – 3.a gad.)	1 līdz 500 km	2,6	0,3	3,0	0,3	2,6	0,4	3,6	0,3
	500 līdz 10 000 km	2,6	0,3	4,4	0,3	2,6	0,4	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	2,6	0,3	8,2	0,3	2,6	0,4	9,8	0,3
Koksnes briķetes vai granulas no stumbra koksnes (1. gad.)	1 līdz 500 km	1,1	24,8	2,9	0,3	1,1	29,8	3,5	0,3
	500 līdz 2 500 km	1,1	24,8	2,8	0,3	1,1	29,8	3,3	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	1,1	24,8	4,3	0,3	1,1	29,8	5,2	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	1,1	24,8	7,9	0,3	1,1	29,8	9,5	0,3
Koksnes briķetes vai granulas no stumbra koksnes (2.a gad.)	1 līdz 500 km	1,4	11,0	3,0	0,3	1,4	13,2	3,6	0,3
	500 līdz 2 500 km	1,4	11,0	2,9	0,3	1,4	13,2	3,5	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	1,4	11,0	4,4	0,3	1,4	13,2	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	1,4	11,0	8,1	0,3	1,4	13,2	9,8	0,3
Koksnes briķetes vai granulas no stumbra koksnes (3.a gad.)	1 līdz 500 km	1,4	0,8	3,0	0,3	1,4	0,9	3,6	0,3
	500 līdz 2 500 km	1,4	0,8	2,9	0,3	1,4	0,9	3,5	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	1,4	0,8	4,4	0,3	1,4	0,9	5,3	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	1,4	0,8	8,2	0,3	1,4	0,9	9,8	0,3
Koksnes briķetes vai granulas no mežrūpniecības atlikumiem (1. gad.)	1 līdz 500 km	0,0	14,3	2,8	0,3	0,0	17,2	3,3	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	14,3	2,7	0,3	0,0	17,2	3,2	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	14,3	4,2	0,3	0,0	17,2	5,0	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	14,3	7,7	0,3	0,0	17,2	9,2	0,3

Biomasa kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Koksnes briķetes vai granulas no mežrūpniecības atlikumiem (2.a gad.)	1 līdz 500 km	0,0	6,0	2,8	0,3	0,0	7,2	3,4	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	6,0	2,7	0,3	0,0	7,2	3,3	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	6,0	4,2	0,3	0,0	7,2	5,1	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	6,0	7,8	0,3	0,0	7,2	9,3	0,3
Koksnes briķetes vai granulas no mežrūpniecības atlikumiem (3.a gad.)	1 līdz 500 km	0,0	0,2	2,8	0,3	0,0	0,3	3,4	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	0,2	2,7	0,3	0,0	0,3	3,3	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	0,2	4,2	0,3	0,0	0,3	5,1	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	0,2	7,8	0,3	0,0	0,3	9,3	0,3

Lauksaimnieciskie paņēmieni

Biomasa kurināmā/ degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/ degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/ degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Lauksaimniecības atlikumi ar blīvumu < 0,2 t/m ³	1 līdz 500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	0,9	6,5	0,2	0,0	1,1	7,8	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	0,9	14,2	0,2	0,0	1,1	17,0	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	0,9	28,3	0,2	0,0	1,1	34,0	0,3
Lauksaimniecības atlikumi ar blīvumu > 0,2 t/m ³	1 līdz 500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3
	500 līdz 2 500 km	0,0	0,9	3,6	0,2	0,0	1,1	4,4	0,3
	2 500 līdz 10 000 km	0,0	0,9	7,1	0,2	0,0	1,1	8,5	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	0,9	13,6	0,2	0,0	1,1	16,3	0,3

Biomases kurināmā/ degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)				Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)			
		Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/ degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Audzēšana	Pārstrāde	Transportēšana un realizācija	Emisijas no izmantotā kurināmā/ degvielas, izņemot CO ₂ emisijas
Salmu granulas	1 līdz 500 km	0,0	5,0	3,0	0,2	0,0	6,0	3,6	0,3
	500 līdz 10 000 km	0,0	5,0	4,6	0,2	0,0	6,0	5,5	0,3
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	5,0	8,3	0,2	0,0	6,0	10,0	0,3
Cukurniedru izspaidu briketes	500 līdz 10 000 km	0,0	0,3	4,3	0,4	0,0	0,4	5,2	0,5
	vairāk nekā 10 000 km	0,0	0,3	8,0	0,4	0,0	0,4	9,5	0,5
Palmu augļu kodolu milti	vairāk nekā 10 000 km	21,6	21,1	11,2	0,2	21,6	25,4	13,5	0,3
Palmu augļu kodolu milti (nav CH ₄ emisiju no eļļas spiestuves)	vairāk nekā 10 000 km	21,6	3,5	11,2	0,2	21,6	4,2	13,5	0,3

Dezagregētas standartvērtības biogāzei, no kuras ražo elektroenerģiju

Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Tehnoloģija	TIPISKĀ VĒRTĪBA (g CO ₂ eq/MJ)						STANDARTVĒRTĪBA (g CO ₂ eq/MJ)				
		Audzēšana	Pārstrāde	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Transportēšana	Kūtsmēslu kredīti	Audzēšana	Pārstrāde	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Transportēšana	Kūtsmēslu kredīti	
Šķidrmēsli ⁽¹⁾	1. gad.	Vaļējs digestāts	0,0	69,6	8,9	0,8	- 107,3	0,0	97,4	12,5	0,8	- 107,3
		Slēgts digestāts	0,0	0,0	8,9	0,8	- 97,6	0,0	0,0	12,5	0,8	- 97,6
	2. gad.	Vaļējs digestāts	0,0	74,1	8,9	0,8	- 107,3	0,0	103,7	12,5	0,8	- 107,3
		Slēgts digestāts	0,0	4,2	8,9	0,8	- 97,6	0,0	5,9	12,5	0,8	- 97,6
	3. gad.	Vaļējs digestāts	0,0	83,2	8,9	0,9	- 120,7	0,0	116,4	12,5	0,9	- 120,7
		Slēgts digestāts	0,0	4,6	8,9	0,8	- 108,5	0,0	6,4	12,5	0,8	- 108,5

⁽¹⁾ Biogāzes ražošanas no kūtsmēsliem vērtībās ir ietvertas negatīvās emisijas, proti, emisijas, kas ietaupītas, izmantojot neapstrādātu kūtsmēsliu apsaimniekošanu. Pieņem, ka emisiju ietaupījuma vērtība no oglekļa uzkrāšanās augsnē ir - 45 g CO₂eq/MJ kūtsmēsli, ko izmanto anaerobai sadalīšanai.

Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma		Tehnoloģija	TIPISKĀ VĒRTĪBA (g CO ₂ eq/MJ)					STANDARTVĒRTĪBA (g CO ₂ eq/MJ)				
			Audzēšana	Pārstrāde	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Transportēšana	Kūtsmēslu kredīti	Audzēšana	Pārstrāde	Emisijas no izmantotā kurināmā/degvielas, izņemot CO ₂ emisijas	Transportēšana	Kūtsmēslu kredīti
Viss kukurūzas augs ⁽¹⁾	1. gad.	Vaļējs digestāts	15,6	13,5	8,9	0,0 ⁽²⁾	—	15,6	18,9	12,5	0,0	—
		Slēgts digestāts	15,2	0,0	8,9	0,0	—	15,2	0,0	12,5	0,0	—
	2. gad.	Vaļējs digestāts	15,6	18,8	8,9	0,0	—	15,6	26,3	12,5	0,0	—
		Slēgts digestāts	15,2	5,2	8,9	0,0	—	15,2	7,2	12,5	0,0	—
	3. gad.	Vaļējs digestāts	17,5	21,0	8,9	0,0	—	17,5	29,3	12,5	0,0	—
		Slēgts digestāts	17,1	5,7	8,9	0,0	—	17,1	7,9	12,5	0,0	—
Bio-atkritumi	1. gad.	Vaļējs digestāts	0,0	21,8	8,9	0,5	—	0,0	30,6	12,5	0,5	—
		Slēgts digestāts	0,0	0,0	8,9	0,5	—	0,0	0,0	12,5	0,5	—
	2. gad.	Vaļējs digestāts	0,0	27,9	8,9	0,5	—	0,0	39,0	12,5	0,5	—
		Slēgts digestāts	0,0	5,9	8,9	0,5	—	0,0	8,3	12,5	0,5	—
	3. gad.	Vaļējs digestāts	0,0	31,2	8,9	0,5	—	0,0	43,7	12,5	0,5	—
		Slēgts digestāts	0,0	6,5	8,9	0,5	—	0,0	9,1	12,5	0,5	—

⁽¹⁾ Viss kukurūzas augs ir lopbarībai novākta kukurūza, ko uzglabā silosos.

⁽²⁾ Saskaņā ar Komisijas 2010. gada 25. februāra ziņojumā par ilgtspējības prasībām, kas attiecas uz cietās un gāzveida biomasas izmantošanu elektroenerģijas, siltumenerģijas un aukstumapgādes enerģijas ražošanai aprakstīto metodoloģiju lauksaimniecības izejvielu transportēšana uz transformēšanas staciju ir ietverta "audzēšanas" vērtībā. Kukurūzas skābarības transportēšana veido 0,4 g CO₂ eq/MJ biogāzes.

Dezagregētās standartvērtības biometānam

Biometāna ražošanas sistēma	Tehnoloģiskais variants		TIPISKĀ VĒRTĪBA (g CO ₂ eq/MJ)						STANDARTVĒRTĪBA (g CO ₂ eq/MJ)							
			Audzēšana	Pārstrāde	Uzlabošana	Transportēšana	Saspiešana uzpildes stacijā	Kūtsmēslu kredīti	Audzēšana	Pārstrāde	Uzlabošana	Transportēšana	Saspiešana uzpildes stacijā	Kūtsmēslu kredīti		
Šķidrmēsli	Vaļējs digests	izdalgāze netiek dedzināta	0,0	84,2	19,5	1,0	3,3	-	124,4	0,0	117,9	27,3	1,0	4,6	-	124,4
		izdalgāze tiek dedzināta	0,0	84,2	4,5	1,0	3,3	-	124,4	0,0	117,9	6,3	1,0	4,6	-	124,4
	Slēgts digests	izdalgāze netiek dedzināta	0,0	3,2	19,5	0,9	3,3	-	111,9	0,0	4,4	27,3	0,9	4,6	-	111,9
		izdalgāze tiek dedzināta	0,0	3,2	4,5	0,9	3,3	-	111,9	0,0	4,4	6,3	0,9	4,6	-	111,9
Viss kukurūzas augs	Vaļējs digests	izdalgāze netiek dedzināta	18,1	20,1	19,5	0,0	3,3	-	-	18,1	28,1	27,3	0,0	4,6	-	-
		izdalgāze tiek dedzināta	18,1	20,1	4,5	0,0	3,3	-	-	18,1	28,1	6,3	0,0	4,6	-	-
	Slēgts digests	izdalgāze netiek dedzināta	17,6	4,3	19,5	0,0	3,3	-	-	17,6	6,0	27,3	0,0	4,6	-	-
		izdalgāze tiek dedzināta	17,6	4,3	4,5	0,0	3,3	-	-	17,6	6,0	6,3	0,0	4,6	-	-
Bioatkritumi	Vaļējs digests	izdalgāze netiek dedzināta	0,0	30,6	19,5	0,6	3,3	-	-	0,0	42,8	27,3	0,6	4,6	-	-
		izdalgāze tiek dedzināta	0,0	30,6	4,5	0,6	3,3	-	-	0,0	42,8	6,3	0,6	4,6	-	-
	Slēgts digests	izdalgāze netiek dedzināta	0,0	5,1	19,5	0,5	3,3	-	-	0,0	7,2	27,3	0,5	4,6	-	-
		izdalgāze tiek dedzināta	0,0	5,1	4,5	0,5	3,3	-	-	0,0	7,2	6,3	0,5	4,6	-	-

D. KOPĒJĀS TIPISKĀS UN STANDARTVĒRTĪBAS BIOMASAS KURINĀMĀ/DEGVIELAS PAŅĒMIENIEM

Biomاسas kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Šķelda no mežsaimniecības atlikumiem	1 līdz 500 km	5	6
	500 līdz 2 500 km	7	9
	2 500 līdz 10 000 km	12	15
	vairāk nekā 10 000 km	22	27
Šķelda no ģircirtmeta atvasājiem (eikalipts)	2 500 līdz 10 000 km	16	18
Šķelda no ģircirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu)	1 līdz 500 km	8	9
	500 līdz 2 500 km	10	11
	2 500 līdz 10 000 km	15	18
	virs 10 000 km	25	30
Šķelda no ģircirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu)	1 līdz 500 km	6	7
	500 līdz 2 500 km	8	10
	2 500 līdz 10 000 km	14	16
	virs 10 000 km	24	28
Šķelda no stumbra koksnes	1 līdz 500 km	5	6
	500 līdz 2 500 km	7	8
	2 500 līdz 10 000 km	12	15
	virs 10 000 km	22	27
Šķelda no rūpniecības atlikumiem	1 līdz 500 km	4	5
	500 līdz 2 500 km	6	7
	2 500 līdz 10 000 km	11	13
	vairāk nekā 10 000 km	21	25
Koksnes briķetes vai granulas no mežsaimniecības atlikumiem (1. gad.)	1 līdz 500 km	29	35
	500 līdz 2 500 km	29	35
	2 500 līdz 10 000 km	30	36
	vairāk nekā 10 000 km	34	41
Koksnes briķetes vai granulas no mežsaimniecības atlikumiem (2.a gad.)	1 līdz 500 km	16	19
	500 līdz 2 500 km	16	19
	2 500 līdz 10 000 km	17	21
	vairāk nekā 10 000 km	21	25

Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Koksnes briketes vai granulas no mežsaimniecības atlikumiem (3.a gad.)	1 līdz 500 km	6	7
	500 līdz 2 500 km	6	7
	2 500 līdz 10 000 km	7	8
	vairāk nekā 10 000 km	11	13
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (eikalīps – 1. gad.)	2 500 līdz 10 000 km	33	39
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (eikalīps – 2.a gad.)	2 500 līdz 10 000 km	20	23
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (eikalīps – 3.a gad.)	2 500 līdz 10 000 km	10	11
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu – 1. gad.)	1 līdz 500 km	31	37
	500 līdz 10 000 km	32	38
	vairāk nekā 10 000 km	36	43
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu – 2.a gad.)	1 līdz 500 km	18	21
	500 līdz 10 000 km	20	23
	vairāk nekā 10 000 km	23	27
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (papeles – izmantojot mēslojumu – 3.a gad.)	1 līdz 500 km	8	9
	500 līdz 10 000 km	10	11
	vairāk nekā 10 000 km	13	15
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu – 1. gad.)	1 līdz 500 km	30	35
	500 līdz 10 000 km	31	37
	vairāk nekā 10 000 km	35	41
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu – 2.a gad.)	1 līdz 500 km	16	19
	500 līdz 10 000 km	18	21
	vairāk nekā 10 000 km	21	25
Koksnes briketes vai granulas no ģirtmeta atvasājiem (papeles – neizmantojot mēslojumu – 3.a gad.)	1 līdz 500 km	6	7
	500 līdz 10 000 km	8	9
	vairāk nekā 10 000 km	11	13

Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Koksnes briketes vai granulas no stumbra koksnes (1. gad.)	1 līdz 500 km	29	35
	500 līdz 2 500 km	29	34
	2 500 līdz 10 000 km	30	36
	vairāk nekā 10 000 km	34	41
Koksnes briketes vai granulas no stumbra koksnes (2.a gad.)	1 līdz 500 km	16	18
	500 līdz 2 500 km	15	18
	2 500 līdz 10 000 km	17	20
	vairāk nekā 10 000 km	21	25
Koksnes briketes vai granulas no stumbra koksnes (3.a gad.)	1 līdz 500 km	5	6
	500 līdz 2 500 km	5	6
	2 500 līdz 10 000 km	7	8
	vairāk nekā 10 000 km	11	12
Koksnes briketes vai granulas no mežrūpniecības atlikumiem (1. gad.)	1 līdz 500 km	17	21
	500 līdz 2 500 km	17	21
	2 500 līdz 10 000 km	19	23
	vairāk nekā 10 000 km	22	27
Koksnes briketes vai granulas no mežrūpniecības atlikumiem (2.a gad.)	1 līdz 500 km	9	11
	500 līdz 2 500 km	9	11
	2 500 līdz 10 000 km	10	13
	vairāk nekā 10 000 km	14	17
Koksnes briketes vai granulas no mežrūpniecības atlikumiem (3.a gad.)	1 līdz 500 km	3	4
	500 līdz 2 500 km	3	4
	2 500 līdz 10 000 km	5	6
	vairāk nekā 10 000 km	8	10

1. gadījums attiecas uz procesiem, kuros dabāsgāzes katlu izmanto tehnoloģiskā siltuma nodrošināšanai granulatoram. Tehnoloģisko elektroenerģiju iegādājas no elektrotīkla.

2a. gadījums attiecas uz procesiem, kuros šķeldas katlu izmanto tehnoloģiskā siltuma nodrošināšanai granulatoram. Tehnoloģisko elektroenerģiju iegādājas no elektrotīkla.

3a. gadījums attiecas uz procesiem, kuros koģenerācijas iekārtu, kurā izmanto šķeldu, lieto elektroenerģijas un siltuma nodrošināšanai granulatoram.

Biomases kurināmā/degvielas ražošanas sistēma	Transportēšanas attālums	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Lauksaimniecības atlikumi ar blīvumu <0,2 t/m ³ ⁽¹⁾	1 līdz 500 km	4	4
	500 līdz 2 500 km	8	9
	2 500 līdz 10 000 km	15	18
	vairāk nekā 10 000 km	29	35
Lauksaimniecības atlikumi ar blīvumu >0,2 t/m ³ ⁽²⁾	1 līdz 500 km	4	4
	500 līdz 2 500 km	5	6
	2 500 līdz 10 000 km	8	10
	vairāk nekā 10 000 km	15	18
Salmu granulas	1 līdz 500 km	8	10
	500 līdz 10 000 km	10	12
	vairāk nekā 10 000 km	14	16
Cukurniedru izspaidu briķetes	500 līdz 10 000 km	5	6
	vairāk nekā 10 000 km	9	10
Palmu augļu kodolu milti	vairāk nekā 10 000 km	54	61
Palmu augļu kodolu milti (nav CH ₄ emisiju no eļļas spiestuves)	vairāk nekā 10 000 km	37	40

Tipiskās un standartvērtības – biogāze elektroenerģijas ražošanai

Biogāzes ražošanas sistēma	Tehnoloģiskais variants		Tipiskā vērtība	Standartvērtība
			Siltumnīcefekta gāzu emisijas (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas (g CO ₂ eq/MJ)
Biogāze no šķidrmēsliem elektroenerģijas ražošanai	1. gad.	Vaļējs digestāts ⁽³⁾	– 28	3
		Slēgts digestāts ⁽⁴⁾	– 88	– 84
	2. gad.	Vaļējs digestāts	– 23	10
		Slēgts digestāts	– 84	– 78
	3. gad.	Vaļējs digestāts	– 28	9
		Slēgts digestāts	– 94	– 89

⁽¹⁾ Šī materiālu grupa aptver lauksaimniecības atlikumus ar mazu tilpumblīvumu un ietver, piemēram, šādus materiālus: salmu ķīpas, auzu klijas, rīsu sēnālas un cukurniedru izspaidu ķīpas (saraksts nav izsmēlošs).

⁽²⁾ Augstāka tilpumblīvuma lauksaimniecības atlikumu grupā ietilpst, piemēram, šādi materiāli: kukurūzas vāļtes, riekstu čaumalas, sojas pupu pākstis un eļļas palmu augļu kodolu čaulas (saraksts nav izsmēlošs).

⁽³⁾ Vaļēji uzglabāts digestāts rada metāna papildemisijas, kuras ir atkarīgas no laikapstākļiem, substrāta un sadalīšanās efektivitātes. Šajos aprēķinos pieņem, ka šie daudzumi ir 0,05 MJ CH₄ / MJ biogāze kūstmēsliem, 0,035 MJ CH₄ / MJ biogāze kukurūzai un 0,01 MJ CH₄ / MJ biogāze bioatkritumiem.

⁽⁴⁾ Slēgta uzglabāšana nozīmē, ka digestāts, kas rodas sadalīšanās procesā, tiek glabāts gāzu necaurlaidīgā tvertnē, un uzskata, ka papildu biogāzi, kas izdalās glabāšanas laikā, izgūst papildu elektroenerģijas vai biometāna ražošanai.

Biogāzes ražošanas sistēma	Tehnoloģiskais variants		Tipiskā vērtība	Standartvērtība
			Siltumnīcefekta gāzu emisijas (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas (g CO ₂ eq/MJ)
Biogāze no visa kukurūzas auga elektroenerģijas ražošanai	1. gad.	Vaļējs digestāts	38	47
		Slēgts digestāts	24	28
	2. gad.	Vaļējs digestāts	43	54
		Slēgts digestāts	29	35
	3. gad.	Vaļējs digestāts	47	59
		Slēgts digestāts	32	38
Biogāzes no bioatkritumiem elektroenerģijas ražošanai	1. gad.	Vaļējs digestāts	31	44
		Slēgts digestāts	9	13
	2. gad.	Vaļējs digestāts	37	52
		Slēgts digestāts	15	21
	3. gad.	Vaļējs digestāts	41	57
		Slēgts digestāts	16	22

Tipiskās un standartvērtības biometānam

Biometāna ražošanas sistēma	Tehnoloģiskais variants	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Biometāns no šķidrmēsliem	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta ⁽¹⁾	- 20	22
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta ⁽²⁾	- 35	1
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	-88	- 79
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	- 103	- 100
Biometāns no visa kukurūzas auga	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	58	73
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	43	52
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	41	51
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	26	30

⁽¹⁾ Šajā kategorijā ietilpst šādas tehnoloģiju kategorijas biogāzes uzlabošanai līdz biometānam: spiediena izmaiņu adsorbēcija (PSA), slapjā attīrīšana skruberī ar spiedienu (PWS), membrānu un kriogēnā uzlabošana un fiziska attīrīšana ar organiskiem šķīdinātājiem skruberī (OPS). Tas ietver emisiju 0,03 MJ CH₄ / MJ biometāns metāna emisijai izdalgāzēs.

⁽²⁾ Šajā kategorijā ietilpst šādas tehnoloģiju kategorijas biogāzes uzlabošanai līdz biometānam: slapjā attīrīšana skruberī ar spiedienu (PWS), ūdeni reciklējot, spiediena izmaiņu adsorbēcija (PSA), ķīmiska skrubēšana, fiziska attīrīšana ar organiskiem šķīdinātājiem skruberī (OPS), membrānu un kriogēnā uzlabošana. Metāna emisijas šai kategorijai neņem vērā (izdalgāzē esošais metāns (ja tāds ir) tiek sadedzināts).

Biometāna ražošanas sistēma	Tehnoloģiskais variants	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Biometāns no bioatkritumiem	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	51	71
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	36	50
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	25	35
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	10	14

Tipiskās un standartvērtības – biogāze elektroenerģijas ieguvei – kūtsmēsli un kukurūzas maisījumi: SEG emisijas, kuru īpatsvars norādīts, pamatojoties uz svaigo masu

Biogāzes ražošanas sistēma		Tehnoloģiskie varianti	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – tipiskā vērtība (g CO ₂ eq/MJ)	Siltumnīcefekta gāzu emisijas – standartvērtība (g CO ₂ eq/MJ)
Kūtsmēsli – kukurūza 80 % – 20 %	1. gad.	Vaļējs digestāts	17	33
		Slēgts digestāts	– 12	– 9
	2. gad.	Vaļējs digestāts	22	40
		Slēgts digestāts	– 7	– 2
	3. gad.	Vaļējs digestāts	23	43
		Slēgts digestāts	– 9	– 4
Kūtsmēsli – kukurūza 70 % – 30 %	1. gad.	Vaļējs digestāts	24	37
		Slēgts digestāts	0	3
	2. gad.	Vaļējs digestāts	29	45
		Slēgts digestāts	4	10
	3. gad.	Vaļējs digestāts	31	48
		Slēgts digestāts	4	10
Kūtsmēsli – kukurūza 60 % – 40 %	1. gad.	Vaļējs digestāts	28	40
		Slēgts digestāts	7	11
	2. gad.	Vaļējs digestāts	33	47
		Slēgts digestāts	12	18
	3. gad.	Vaļējs digestāts	36	52
		Slēgts digestāts	12	18

Piezīmes

1. gadījums attiecas uz paņēmieniem, ar kuriem procesā nepieciešamo elektroenerģiju un siltumu nodrošina pats koģenerācijas dzinējs.

2. gadījums attiecas uz paņēmieniem, ar kuriem procesā nepieciešamo elektroenerģiju ņem no elektrotīkla un tehnoloģisko siltumu nodrošina pats koģenerācijas dzinējs. Dažās dalībvalstīs operatoriem subsīdiju saņemšanai nav atļauts deklarēt bruto produkciju, un 1. gadījums ir ticamākā konfigurācija.

3. gadījums attiecas uz paņēmieniem, kuros procesā nepieciešamo elektroenerģiju ņem no elektrotīkla un tehnoloģisko siltumu nodrošina biogāzes katls. Šis gadījums attiecas uz dažām iekārtām, kurās koģenerācijas dzinējs neatrodas uz vietas un biogāze tiek pārdota (bet netiek uzlabota līdz biometānam).

Tipiskās un standartvērtības – biometāns – kūtsmēsli un kukurūzas maisījumi: siltumnīcefekta gāzu emisijas, kuru īpatsvars norādīts, pamatojoties uz svaigo masu

Biometāna ražošanas sistēma	Tehnoloģiskie varianti	Tipiskā vērtība	Standartvērtība
		(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)
Kūtsmēsli – kukurūza 80 % – 20 %	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	32	57
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	17	36
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	- 1	9
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	- 16	- 12
Kūtsmēsli – kukurūza 70 % – 30 %	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	41	62
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	26	41
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	13	22
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	- 2	1
Kūtsmēsli – kukurūza 60 % – 40 %	Vaļējs digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	46	66
	Vaļējs digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	31	45
	Slēgts digestāts, izdalgāze netiek dedzināta	22	31
	Slēgts digestāts, izdalgāze tiek dedzināta	7	10

Ja biometānu izmanto saspīestā veidā kā transportlīdzekļu degvielu, tipiskajām vērtībām jāpieskaita 3,3 g CO₂eq/MJ biometāna, un standartvērtībām – 4,6 g CO₂eq/MJ biometāna.

VII PIELIKUMS

SILTUMSŪKŅU SARAŽOTĀS ENERĢIJAS UZSKAITE

Siltumsūkņu iegūtās aerotermālās, ģeotermālās vai hidrotermālās enerģijas daudzumu, kas šajā direktīvā uzskatāms par atjaunojamo enerģiju, E_{RES} , aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF),$$

kur:

- Q_{usable} – aplēstais kopējais lietojamais siltums, ko ražo siltumsūkņi atbilstīgi 7. panta 4. punktā minētajiem kritērijiem, šādā veidā: ņem vērā tikai tos siltumsūkņus, kuriem $SPF > 1,15 * 1/\eta$;
 - SPF – aplēstais vidējais sezonālais lietderības koeficients šiem siltumsūkņiem;
 - η – attiecība starp kopējo bruto elektroenerģijas ražošanu un primārās enerģijas patēriņu elektroenerģijas ražošanai, un to aprēķina kā ES vidējo, pamatojoties uz *Eurostat* datiem.
-

VIII PIELIKUMS

A DAĻA PROVIZORISKAS APLĒSTĀS NETIEŠĀS ZEMES IZMANTOŠANAS MAIŅAS EMISIJAS NO BIODEGVIELAS, BIOĻOĢISKĀ ŠĶIDRĀ KURINĀMĀ UN BIOMASAS KURINĀMĀ/DEGVIELAS IZEJVIELĀM (g CO₂eq/MJ) ⁽¹⁾

Izejvielu grupa	Vidējā vērtība ⁽²⁾	No jutīguma analīzes izrietoša starpprocenču amplitūda ⁽³⁾
Labība un citi cieti bagātīgi saturoši kultūraugi	12	8 līdz 16
Cukuri	13	4 līdz 17
Eļļas kultūraugi	55	33 līdz 66

B DAĻA BIODEGVIELAS, BIOĻOĢISKAIS ŠĶIDRAIS KURINĀMAIS UN BIOMASAS KURINĀMĀ/DEGVIELAS, KURU APLĒSTĀS NETIEŠĀS ZEMES IZMANTOŠANAS MAIŅAS EMISIJAS UZSKATA PAR LĪDZVĒRTĪGĀM NULLEI

Uzskata, ka no turpmāk uzskaitītajām izejvielu kategorijām ražotu biodegvielu, bioloģisko šķidro kurināmo un biomasas kurināmā/degvielas aplēstās netiešās zemes izmantošanas maiņas emisijas ir nulle:

- 1) izejvielas, kas nav uzskaitītas šā pielikuma A daļā;
- 2) izejvielas, kuru ražošana ir izraisījusi tiešu zemes izmantošanas maiņu, proti, maiņu no vienas no šādām IPCC zemes virsmas apauguma kategorijām – mežu zeme, zālājs, mitrājs, apdzīvota vieta vai cita veida zeme – uz aramzemi vai ilggadīgiem stādījumiem ⁽⁴⁾. Šādā gadījumā tiešās zemes izmantošanas maiņas emisiju vērtības (e) aprēķinam vajadzētu atbilst V pielikuma C daļas 7. punktam.

⁽¹⁾ Šeit uzrādītās vidējās vērtības ir atsevišķi modelēto izejvielu vērtību svērtā vidējā vērtība. Pielikumā norādīto vērtību apmēru ietekmē dažādi pieņēmumi (piemēram, blakusproduktu apstrāde, ražīguma izmaiņas, oglekļa uzkrājums un citu izejvielu pārvietošana), kurus izmanto ekonomikas modeļos aplēses veikšanai. Lai gan tādēļ nav iespējams pilnībā raksturot ar šādām aplēsēm saistīto neskaidrību amplitūdu, tika veikta rezultātu ietekmes analīze, pamatojoties uz būtiskajiem parametriem nejaušu mainīgo lielumu veidā, tā saukta "Montekarlo analīze".

⁽²⁾ Šeit iekļautās vidējās vērtības ir atsevišķi modelēto izejvielu vērtību svērtās vidējās vērtības.

⁽³⁾ Šeit iekļautā amplitūda ataino 90 % rezultātu, izmantojot no analīzes izrietošas piektās un deviņdesmit piektās procentiles vērtības. Piektā procentile norāda uz vērtību, zem kuras tika konstatēti 5 % novērojumu (proti, 5 % no kopējiem izmantotajiem datiem uzrādīja rezultātus zem 8, 4 un 33 g CO₂eq/MJ). Deviņdesmit piektā procentile norāda uz vērtību, zem kuras tika konstatēti 95 % novērojumu (proti, 5 % no kopējiem izmantotajiem datiem uzrādīja rezultātus virs 16, 17 un 66 g CO₂eq/MJ).

⁽⁴⁾ Ilggadīgi stādījumi ir daudzgadīgi kultūraugi, kuru stumbrs parasti netiek katru gadu novākts, piemēram, iecirtmeta atvasāji un eļļas palmas.

IX PIELIKUMS

A daļa. Izejvielas tādas biogāzes transportam un modernu biodegvielu ražošanai, kuru devumu 25. panta 1. punkta pirmajā, un ceturtajā daļā minētās minimālās daļas sasniegšana var uzskatīt par tādu, kas ir divas reizes lielāks par minēto biodegvielu enerģijas saturu:

- a) aļģes, ja tās audzētas uz zemes dīķos vai fotobioreaktoros;
- b) jauktu sadzīves atkritumu biomasas frakcija, bet tas neattiecas uz dalītiem mājsaimniecības atkritumiem, attiecībā uz kuriem jāievēro Direktīvas 2008/98/EK 11. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie pārstrādes mērķi;
- c) bioloģiski atkritumi, kas definēti Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 4. punktā un kuru izcelsme ir privātas mājsaimniecības, uz kurām attiecas dalīta savākšana, kas definēta minētās direktīvas 3. panta 11. punktā;
- d) rūpniecisko atkritumu biomasas frakcija, ko nevar izmantot pārtikas vai barības ķēdē, tostarp materiāli no mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības un lauksaimniecības pārtikas ražošanas, un zvejniecības un akvakultūras nozares, izņemot izejvielas, kas uzskaitītas šā pielikuma B daļā;
- e) salmi;
- f) kūtsmēsli un notekūdeņu dūņas;
- g) palmu eļļas ražošanas šķidrās atliekas un tukši palmu augļu ķekari;
- h) taleļļas darva;
- i) jēlglicerīns;
- j) cukurniedru izspaidas;
- k) vīnogu čagas un vīna nogulsnes;
- l) riekstu čaumalas;
- m) sēnalas;
- n) vālītes, kas attīrītas no kukurūzas graudiem;
- o) mežsaimniecības un uz mežsaimniecību balstītu nozaru atkritumu un atlikumu biomasas frakcija, proti, mizas, zari, pirms tirgū laišanas veiktas starpcirtes produkti, lapas, skujuas, koku galotnes, zāģskaidas, ēveļskaidas, melnais atsārms, brūnais atsārms, šķiedru duļķes, lignīns un taleļļas darva;
- p) cits nepārtikas celulozes materiāls;
- q) cits lignocelulozes materiāls, izņemot zāģbaļķus un finierklučus.

B daļa. Izejvielas tādu biodegvielu un biogāzes transportam ražošanai, kuru devumu 25. panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktās minimālās daļas sasniegšanā ierobežo un var uzskatīt par tādu, kas ir divas reizes lielāks par minēto biodegvielu enerģijas saturu:

- a) lietota cepamā eļļa;
- b) dzīvnieku tauki, ko klasificē 1. un 2. kategorijā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1069/2009.

X PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva ar tajā secīgi veikto grozījumu sarakstu (minēti 37. pantā)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.)	
Padomes Direktīva 2013/18/ES (OV L 158, 10.6.2013., 230. lpp.)	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1513 (OV L 239, 15.9.2015., 1. lpp.)	Tikai 2. pants

B DAĻA

**Termiņi transponēšanai valsts tiesību aktos
(minēti 36. pantā)**

Direktīva	Transponēšanas termiņš
2009/28/EK	2009. gada 25. jūnijs
2013/18/ES	2013. gada 1. jūlijs
(ES) 2015/1513	2017. gada 10. septembris

XI PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2009/28/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta pirmā daļa	2. panta pirmā daļa
2. panta otrās daļas ievadfrāze	2. panta otrās daļas ievadfrāze
2. panta otrās daļas a) apakšpunkts	2. panta otrās daļas 1. punkts
2. panta otrās daļas b) apakšpunkts	—
—	2. panta otrās daļas 2. apakšpunkts
2. panta otrās daļas c) apakšpunkts	2. panta otrās daļas 3. apakšpunkts
2. panta otrās daļas d) apakšpunkts	—
2. panta otrās daļas e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p), q), r), s), t), u), v) un w) apakšpunkts	2. panta otrās daļas 4., 5., 6., 12., 19., 23., 24., 32., 33., 36., 37., 39., 41., 42., 43., 44., 45., 46. un 47. punkts
—	2. panta otrās daļas 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 34., 35., 38. un 40. punkts
3. pants	—
—	3. pants
4. pants	—
—	4. pants
—	5. pants
—	6. pants
5. panta 1. punkts	7. panta 1. punkts
5. panta 2. punkts	—
5. panta 3. punkts	7. panta 2. punkts
5. panta 4. punkta pirmā, otrā, trešā un ceturtā daļa	7. panta 3. punkta pirmā, otrā, trešā un ceturtā daļa
—	7. panta 3. punkta piektā un sestā daļa
—	7. panta 4. punkts
5. panta 5. punkts	27. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts
5. panta 6. un 7. punkts	7. panta 5. un 6. punkts
6. panta 1. punkts	8. panta 1. punkts
—	8. panta 2. un 3. punkts
6. panta 2. un 3. punkts	8. panta 4. un 5. punkts
7. panta 1., 2., 3., 4. un 5. punkts	9. panta 1., 2., 3., 4. un 5. punkts
—	9. panta 6. punkts
8. pants	10. pants
9. panta 1. punkts	11. panta 1. punkts
9. panta 2. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts	11. panta 2. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts
—	11. panta 2. punkta pirmās daļas d) apakšpunkts
10. pants	12. pants
11. panta 1., 2. un 3. punkts	13. panta 1., 2. un 3. punkts

Direktīva 2009/28/EK	Šī direktīva
—	13. panta 4. punkts
12. pants	14. pants
13. panta 1. punkta pirmā daļa	15. panta 1. punkta pirmā daļa
13. panta 1. punkta otrā daļa	15. panta 1. punkta otrā daļa
13. panta 1. punkta otrās daļas a) un b) apakšpunkts	—
13. panta 1. punkta otrās daļas c), d), e) un f) apakšpunkts	15. panta 1. punkta otrās daļas a), b), c) un d) apakšpunkts
13. panta 2., 3., 4. un 5. punkts	15. panta 2., 3., 4. un 5. punkts
13. panta 6. punkta pirmā daļa	15. panta 6. punkta pirmā daļa
13. panta 6. punkta otrā, trešā, ceturtā un piektā daļa	—
—	15. panta 7. un 8. punkts
—	16. pants
—	17. pants
14. pants	18. pants
15. panta 1. punkts	19. panta 1. punkts
15. panta 2. punkta pirmā, otrā un trešā daļa	19. panta 2. punkta pirmā, otrā un trešā daļa
—	19. panta 2. punkta ceturtā un piektā daļa
15. panta 2. punkta ceturtā daļa	19. panta 2. punkta sestā daļa
15. panta 3. punkts	—
—	19. panta 3. un 4. punkts
15. panta 4. un 5. punkts	19. panta 5. un 6. punkts
15. panta 6. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts	19. panta 7. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts
15. panta 6. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta i) punkts	19. panta 7. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta i) punkts
—	19. panta 7. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta ii) punkts
15. panta 6. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta ii) punkts	19. panta 7. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta iii) punkts
15. panta 6. punkta pirmās daļas c), d), e) un f) apakšpunkts	19. panta 7. punkta pirmās daļas c), d), e) un f) apakšpunkts
—	19. panta 7. punkta otrā daļa
15. panta 7. punkts	19. panta 8. punkts
15. panta 8. punkts	—
15. panta 9. un 10. punkts	19. panta 9. un 10. punkts
—	19. panta 11. punkts
15. panta 11. punkts	19. panta 12. punkts
15. panta 12. punkts	—
—	19. panta 13. punkts
16. panta 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 8. punkts	—
16. panta 9., 10. un 11. punkts	20. panta 1., 2. un 3. punkts
—	21. pants
—	22. pants
—	23. pants
—	24. pants
—	25. pants
—	26. pants

Direktīva 2009/28/EK	Šī direktīva
—	27. pants
—	28. pants
17. panta 1. punkta pirmā un otrā daļa	29. panta 1. punkta pirmā un otrā daļa
—	29. panta 1. punkta trešā, ceturtā un piektā daļa
—	29. panta 2. punkts
17. panta 2. punkta pirmā un otrā daļa	—
17. panta 2. punkta trešā daļa	29. panta 10. punkta trešā daļa
17. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts	29. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts
—	29. panta 3. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts
17. panta 3. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunkts	29. panta 3. punkta pirmās daļas c) un d) apakšpunkts
—	29. panta 3. punkta otrā daļa
17. panta 4. punkts	29. panta 4. punkts
17. panta 5. punkts	29. panta 5. punkts
17. panta 6. un 7. punkts	—
—	29. panta 6., 7., 8., 9., 10. un 11. punkts
17. panta 8. punkts	29. panta 12. punkts
17. panta 9. punkts	—
—	29. panta 13. un 14. punkts
18. panta 1. punkta pirmā daļa	30. panta 1. punkta pirmā daļa
18. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts	30. panta 1. punkta pirmās daļas a), c) un d) apakšpunkts
—	30. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts
—	30. panta 1. punkta otrā daļa
18. panta 2. punkts	—
—	30. panta 2. punkts
18. panta 3. punkta pirmā daļa	30. panta 3. punkta pirmā daļa
18. panta 3. punkta otrā un trešā daļa	—
18. panta 3. punkta ceturtā un piektā daļa	30. panta 3. punkta otrā un trešā daļa
18. panta 4. punkta pirmā daļa	—
18. panta 4. punkta otrā un trešā daļa	307. panta 4. punkta pirmā un otrā daļa
18. panta 4. punkta ceturtā daļa	—
18. panta 5. punkta pirmā un otrā daļa	30. panta 7. punkta pirmā un otrā daļa
18. panta 5. punkta trešā daļa	30. panta 8. punkta pirmā un otrā daļa
18. panta 5. punkta ceturtā daļa	30. panta 5. punkta trešā daļa
—	30. panta 6. punkta pirmā daļa
18. panta 5. punkta piektā daļa	30. panta 6. punkta otrā daļa
18. panta 6. punkta pirmā un otrā daļa	30. panta 6. punkta pirmā un otrā daļa
18. panta 6. punkta trešā daļa	—
18. panta 6. punkta ceturtā daļa	30. panta 6. punkta trešā daļa
—	30. panta 6. punkta ceturtā daļa
18. panta 6. punkta piektā daļa	30. panta 6. punkta piektā daļa
18. panta 7. punkta pirmā daļa	30. panta 9. punkta pirmā daļa

Direktīva 2009/28/EK	Šī direktīva
—	30. panta 9. punkta otrā daļa
18. panta 8. un 9. punkts	—
—	30. panta 10. punkts
19. panta 1. punkta pirmā daļa	31. panta 1. punkta pirmā daļa
19. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts	31. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts
—	31. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunkts
19. panta 2., 3. un 4. punkts	31. panta 2., 3. un 4. punkts
19. panta 5. punkts	—
19. panta 7. punkta pirmā daļa	31. panta 5. punkta pirmā daļa
19. panta 7. punkta pirmās daļas pirmais, otrais, trešais un ceturtais ievilkums	—
19. panta 7. punkta otrā un trešā daļa	31. panta 5. punkta otrā un trešā daļa
19. panta 8. punkts	31. panta 6. punkts
20. pants	32. pants
22. pants	—
23. panta 1. un 2. punkts	33. panta 1. un 2. punkts
23. panta 3., 4., 5., 6., 7. un 8. punkts	—
23. panta 9. punkts	33. panta 3. punkts
23. panta 10. punkts	33. panta 4. punkts
24. pants	—
25. panta 1. punkts	34. panta 1. punkts
25. panta 2. punkts	34. panta 2. punkts
25. panta 3. punkts	34. panta 3. punkts
25.a panta 1. punkts	35. panta 1. punkts
25.a panta 2. punkts	35. panta 2. un 3. punkts
25.a panta 3. punkts	35. panta 4. punkts
—	35. panta 5. punkts
25.a panta 4. un 5. punkts	35. panta 6. un 7. punkts
26. pants	—
27. pants	36. pants
—	37. pants
28. pants	38. pants
29. pants	39. pants
I pielikums	I pielikums
II pielikums	II pielikums
III pielikums	III pielikums
IV pielikums	IV pielikums
V pielikums	V pielikums
VI pielikums	—
—	VI pielikums
VII pielikums	VII pielikums
VIII pielikums	VIII pielikums
IX pielikums	IX pielikums
—	X pielikums
—	XI pielikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/2002**(2018. gada 11. decembris),****ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Energoieprasījuma ierobežošana ir viens no Komisijas 2015. gada 25. februārī pieņemtās Enerģētikas savienības stratēģijas "Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku" pieciem darba virzieniem. Energoefektivitātes uzlabošana visā enerģijas ķēdē, tostarp tās ražošanā, pārvadē, sadalē un galapatēriņā, sniegs labumu videi, uzlabos gaisa kvalitāti un sabiedrības veselību, samazinās siltumnīcefekta gāzu emisijas, uzlabos enerģētisko drošību, samazinot atkarību no enerģijas importa no valstīm ārpus Savienības, samazinās enerģijas izmaksas mājāsaimniecībām un uzņēmumiem, palīdzēs mazināt enerģētisko nabadzību un vairo konkurētspēju, darbavietas un saimniecisko darbību visā tautsaimniecībā, tādējādi uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Tas atbilst saistībām, ko Savienība uzņēmusies gan Enerģētikas savienības satvarā, gan globālās klimata pārmaiņu apkarošanas programmas kontekstā, kura ar 2015. gada Parīzes nolīgumu iedibināta pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijas ⁽⁴⁾ ("Parīzes nolīgums"); ar šīm saistībām nosaka, ka globālās vidējās temperatūras pieaugums salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni būtu jānotur krietni zem 2 °C un ka būtu jācensas ierobežot temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES ⁽⁵⁾ ir viens no soļiem ceļā uz enerģētikas savienību, un tā paredz, ka pret energoefektivitāti jāattiecas kā pret pilnvērtīgu energoresursu. Nosakot jaunus noteikumus attiecībā uz piegādes pusi un citām politikas jomām, vajadzētu ievērot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā". Komisijai būtu jānodrošina, ka energoefektivitāte un pieprasījuma reakcija var konkurēt ar ražošanas jaudām ar vienlīdzīgiem nosacījumiem. Kad tiek pieņemti lēmumi, kas skar energosistēmu plānošanu vai finansēšanu, jāņem vērā energoefektivitāte. Energoefektivitātes uzlabojumi ir jāveic, ja tie ir rentablāki par līdzvērtīgiem piegādes puses pasākumiem. Tam vajadzētu palīdzēt izmantot daudzskaitlīgos ieguvumus, ko energoefektivitāte sniedz Savienībai, īpaši iedzīvotājiem un uzņēmumiem.
- (3) Energoefektivitāte būtu jāuzskata par būtisku elementu un prioritāru apsvērumu turpmākajos lēmumos par investīcijām Savienības enerģētikas infrastruktūrā.
- (4) Lai sasniegtu vērienīgu energoefektivitātes mērķi, ir jānovērš šķēršļi, nolūkā atvieglot investēšanu energoefektivitātes pasākumos. Solis minētajā virzienā ir *Eurostat* 2017. gada 19. septembra precizējums par to, kā reģistrēt energoefektivitātes līgumus nacionālajos kontos, kas novērš neskaidrības un atvieglo šādu līgumu izmantošanu.

⁽¹⁾ OV C 246, 28.7.2017., 42. lpp.⁽²⁾ OV C 342, 12.10.2017., 119. lpp.⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. novembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 4. decembra lēmums.⁽⁴⁾ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

- (5) Eiropadome 2014. gada 23. un 24. oktobrī atbalstīja energoefektivitātes mērķi Savienības līmenī 2030. gadam – 27 %, kas līdz 2020. gadam vēl jāpārskata, orientējoties uz 30 % mērķi Savienības līmenī. Eiropas Parlaments 2015. gada 15. decembra rezolūcijā “Virzība uz Eiropas enerģētikas savienību” aicināja Komisiju izvērtēt arī to, cik reāli ir iespējams tādā pašā laika periodā sasniegt energoefektivitātes mērķi 40 % apmērā. Tādēļ ir lietderīgi grozīt Direktīvu 2012/27/ES, lai to pielāgotu 2030. gada perspektīvai.
- (6) Ar vismaz 32,5 % mērķi 2030. gadam būtu skaidri jāparedz, ka Savienībai tās līmenī ir jāasniedz savi nospraustie energoefektivitātes mērķi, kas izteikti kā primārās enerģijas patēriņš un/vai enerģijas galapatēriņš. 2007. gadā veiktās projekcijas rādīja, ka 2030. gadā primārās enerģijas patēriņš būs 1 887 Mtoe un enerģijas galapatēriņš – 1 416 Mtoe. 32,5 % samazinājums ir attiecīgi 1 273 Mtoe un 956 Mtoe 2030. gadā. Līdz 2023. gadam Komisijai minētais mērķis – kuram ir tāds pats raksturs kā mērķim, kuru Savienība noteikusi 2020. gadam, – būtu jāizvērtē, lai to koriģētu augšupēji būtisku izmaksu samazinājumu gadījumā vai tad, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā. 2020. un 2030. gada perspektīvā nav saistošu mērķu dalībvalstu līmenī, un arī turpmāk nebūtu jāierobežo dalībvalstu rīcības brīvība – savu valsts devumu noteikt, pamatojoties vai nu uz primārās enerģijas patēriņu vai enerģijas galapatēriņu, vai primārās enerģijas ietaupījumu vai enerģijas galaietaupījumu, vai arī pamatojoties uz energointensitāti. Dalībvalstīm savu indikatīvo valsts energoefektivitātes devumu būtu jānosaka, ņemot vērā, ka 2030. gadā Savienības energopatēriņš nedrīkst pārsniegt 1 273 Mtoe primārās enerģijas patēriņa un/vai 956 Mtoe enerģijas galapatēriņa. Tas nozīmē, ka Savienībā primārās enerģijas patēriņš būtu jāsamazina par 26 % un enerģijas galapatēriņš par 20 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni. Ir nepieciešams regulāri novērtēt virzību uz Savienības 2030. gadam izvirzīto mērķu sasniegšanu, un attiecīga prasība ir paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1999 ⁽¹⁾.
- (7) Energosistēmu darbības efektivitāti konkrētajā brīdī ietekmē spēja netraucēti un elastīgi piegādāt tīklā enerģiju, kas ražota no dažādiem avotiem – ar dažādas pakāpes inerci un darbības uzsākšanas laikiem. Uzlabojot minēto efektivitāti, varēs labāk izmantot atjaunojamo energoresursu enerģiju.
- (8) Energoefektivitātes uzlabojumi var palīdzēt sasniegt augstāku ekonomikas produktivitāti. Dalībvalstīm un Savienībai būtu jātiecas enerģijas patēriņu samazināt neatkarīgi no ekonomiskās izaugsmes līmeņa.
- (9) Dalībvalstu pienākums izveidot ilgtermiņa stratēģijas, kā piesaistīt investīcijas un veicināt valsts ēku fonda renovāciju, un par tām ziņot Komisijai, ir jāsvīturo no Direktīvas 2012/27/ES un jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES ⁽²⁾, kur minētais pienākums saderas ar ilgtermiņa plāniem attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēkām (GNEĒ) un ēku dekarbonizāciju.
- (10) Ņemot vērā klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam, Direktīvā 2012/27/ES noteiktajam enerģijas ietaupījumu pienākumam būtu jāsauglabājas arī pēc 2020. gada. Minētā pagarīnāšana dotu lielāku stabilitāti investoriem un tādējādi veicinās ilgtermiņa investīcijas un ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumus, piemēram, ēku pilnīgu renovāciju, lai sasniegtu ilgtermiņa mērķi – veicināt esošo ēku rentablu pārveidi par GNEĒ. Enerģijas ietaupījumu pienākumam ir svarīga loma, radot vietēju izaugsmi un darbvietas, un tas būtu jāsauglabā, lai nodrošinātu, ka Savienība var sasniegt savus enerģētikas un klimata mērķus, radot papildu iespējas, un lai lauztu saikni starp energopatēriņu un izaugsmi. Sadarbība ar privāto sektoru ir svarīga, lai novērtētu, kādos apstākļos varētu izvērst privātas investīcijas energoefektivitātes projektos un attīstīt jaunus ieņēmumu modeļus inovācijai energoefektivitātes jomā.
- (11) Energoefektivitātes uzlabojumu pasākumiem ir arī pozitīva ietekme uz gaisa kvalitāti, jo energoefektīvākas ēkas palīdz samazināt pieprasījumu pēc apkures kurināmā, tostarp pēc cietā kurināmā. Energoefektivitātes pasākumi tāpēc palīdz uzlabot gaisa kvalitāti telpās un ārā un palīdz rentabli sasniegt Savienības gaisa kvalitātes politikas mērķus, jo īpaši tos, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/2284 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

- (12) Dalībvalstīm ir jāsasniedz visam 2021.–2030. gada pienākuma laikposmam noteiktie kumulatīva enerģijas galapatēriņa ietaupījumi, kas līdzvērtīgi jauniem ikgadējiem ietaupījumiem vismaz 0,8 % apmērā no enerģijas galapatēriņa. Minēto prasību varētu izpildīt vai nu ar jauniem politikas pasākumiem, kas tiek pieņemti jaunajā pienākuma laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, vai ar jaunām atsevišķām, enerģijas ietaupījumus rosinošām darbībām, kas izriet no iepriekšējā periodā vai vēl pirms tam pieņemtiem politikas pasākumiem, ar noteikumu, ka enerģijas ietaupījumus rosinošās darbības tiek ieviestas jaunajā laikposmā. Minētajā nolūkā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot energoefektivitātes pienākuma shēmu, alternatīvus politikas pasākumus vai arī abus no minētajiem. Turklāt būtu jāpiedāvā vairāki risinājumi, tostarp iespēja transportam izmantoto enerģiju pamata aprēķinā iekļaut pilnībā vai daļēji, lai dotu dalībvalstīm elastīgumu tajā, kā tās aprēķina savu enerģijas ietaupījumu apjomu, vienlaikus nodrošinot, ka tiek sasniegts prasītais kumulatīva enerģijas galapatēriņa ietaupījums, kas līdzvērtīgs jaunajam ikgadējam ietaupījumam vismaz 0,8 % apmērā.
- (13) Tomēr būtu nesamērīgi šādu prasību noteikt Kiprai un Maltai. Minēto mazo salu dalībvalstu enerģijas tirgum ir specifiskas iezīmes, kas būtiski ierobežo enerģijas ietaupījumu pienākuma izpildei pieejamo pasākumu klāstu, piemēram, tas, ka pastāv tikai viens elektrības sadales uzņēmums, nav dabasgāzes tīklu un centralizētas siltumapgādes un centralizētas aukstumapgādes sistēmas, kā arī naftas sadales uzņēmumi ir nelieli. Minētās specifiskās iezīmes papildina minēto dalībvalstu enerģijas tirgu mazais apjoms. Tāpēc Kiprai un Maltai būtu jāprasa panākt tikai tādu kumulatīvu enerģijas galapatēriņa ietaupījumu, kas līdzvērtīgs jaunam ietaupījumam 0,24 % apmērā no enerģijas galapatēriņa 2021.–2030. gada laikposmā.
- (14) Izmantojot pienākuma shēmu, dalībvalstīm, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, būtu jāizraugās atbildīgās puses no enerģijas sadales uzņēmumiem, enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem un transportlīdzekļu degvielas izplatītājiem vai transportlīdzekļu degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumiem. Dažu kategoriju izraudzīšanās par šādiem izplatītājiem vai mazumtirdzniecības uzņēmumiem vai atbrīvojums no tā nebūtu jāuztver kā tāda, kas ir pretrunā nediskriminēšanas principam. Tādēļ dalībvalstis var izvēlēties, vai par atbildīgajām pusēm tiek izraudzīti šādi izplatītāji vai mazumtirdzniecības uzņēmumi, vai tikai dažas to kategorijas.
- (15) Dalībvalstu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus transporta jomā var ņemt vērā, lai sasniegtu savu enerģijas galapatēriņa ietaupījumu pienākumu. Šādi pasākumi ietver politikas pasākumus, ar kuriem cita starpā veicināt efektīvākus transportlīdzekļus, pāreju uz riteņbraukšanu, staigāšanu ar kājām un kolektīvo transportu vai tādu mobilitāti un pilsētvides plānošanu, ar ko samazina pieprasījumu pēc transporta. Turklāt iespējams izmantot arī shēmas, ar kurām paātrina jaunu un efektīvāku transportlīdzekļu izmantošanu, vai politikas, ar kurām veicina pāreju uz degvielām, kas sniedz labākus rezultātus un samazina izmantoto enerģijas daudzumu uz kilometru, ar noteikumu, ka ir nodrošināta atbilstība Direktīvas 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, V pielikumā izklāstītajiem būtiskuma un papildināmības noteikumiem. Šādiem pasākumiem attiecīgā gadījumā vajadzētu būt saskanīgiem ar dalībvalstu politikas regulējumiem, kas izveidoti, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/94/ES⁽¹⁾.
- (16) Par rentablu veidu, kādā dalībvalstis var izpildīt savu enerģijas ietaupījuma pienākumu saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, var uzskatīt pasākumus, kurus dalībvalstis veikušas, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/842⁽²⁾, un kuri izraisa pārbaudāmu un izmērāmu vai aplēšamu energoefektivitātes uzlabojumu.
- (17) Kā alternatīvu prasībai atbildīgajām pusēm sasniegt kumulatīva enerģijas galapatēriņa ietaupījumu apjomu, kas prasīts 7. panta 1. punktā Direktīvā 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai savās pienākumu shēmās atļaut vai pieprasīt atbildīgajām pusēm ieguldīt valsts energoefektivitātes fondā.
- (18) Neskarot 7. panta 4. un 5. punktu, kas ieviesti ar šo direktīvu, dalībvalstīm un atbildīgajām pusēm būtu jāizmanto visi pieejamie līdzekļi un tehnoloģijas ar mērķi sasniegt prasītos kumulatīva enerģijas galapatēriņa ietaupījumus, tostarp veicinot ilgtspējīgas tehnoloģijas efektīvās centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmās, efektīvā siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūrā un energoauditos vai līdzvērtīgās pārvaldes

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

sistēmās, ar noteikumu, ka deklarētie enerģijas ietaupījumi atbilst Direktīvas 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, 7. pantā un V pielikumā noteiktajām prasībām. Dalībvalstīm būtu jātiecas uz augstu elastīguma pakāpi alternatīvu politikas pasākumu izstrādē un īstenošanā.

- (19) Ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumi turpinās nodrošināt enerģijas ietaupījumus arī pēc 2020. gada, tomēr, lai palīdzētu sasniegt Savienības 2030. gadam izvirzīto energoefektivitātes mērķi, ar minētajiem pasākumiem pēc 2020. gada būtu jāpanāk vēl jauni papildu ietaupījumi. No otras puses, pēc 2020. gada 31. decembra panāktos enerģijas ietaupījumus nebūtu jāieskaita kumulatīvajā enerģijas galapatēriņa ietaupījumā, kas jāpanāk periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.
- (20) Jaunie ietaupījumi būtu jāpanāk papildus status quo scenārijam, lai enerģijas ietaupījumu prasību sasniegšanā nebūtu ieskaitīti ietaupījumi, kuri būtu radušies jebkurā gadījumā. Lai aprēķinātu ieviesto pasākumu ietekmi, rezultātos būtu jāieskaita tikai neto ietaupījumus, ko mēra kā energopatēriņa izmaiņas, kuru tiešais iemesls ir attiecīgais energoefektivitātes pasākums. Lai aprēķinātu neto ietaupījumus, dalībvalstīm būtu jāizstrādā pamata scenārijs, kas apraksta, kā situācija attīstītos bez attiecīgā pasākuma. Attiecīgo politikas pasākumu būtu jāizvērtē attiecībā pret minēto scenāriju. Dalībvalstīm būtu jāņem vērā tas, ka tajā pašā laikposmā varētu tikt veikti arī citi politikas pasākumi, kas arī var ietekmēt enerģijas ietaupījumu apjomu, tāpēc ne visas pēc konkrēta politikas pasākuma ieviešanas novērotās pārmaiņas var attiecināt tikai uz minēto politikas pasākumu. Atbildīgo, iesaistīto vai pilnvaroto pušu darbībām būtu reāli jāsekmē to enerģijas ietaupījumu panākšana, kurus ieskaita rezultātos, lai nodrošinātu, ka ir izpildīta prasība, ka ietaupījumiem jābūt reāli saistītiem ar darbībām.
- (21) Aprēķinot enerģijas ietaupījumus, ir svarīgi attiecīgos gadījumos ņemt vērā visus enerģijas ķēdes posmus, lai palielinātu enerģijas ietaupījumu potenciālu elektroenerģijas pārvadē un sadalē.
- (22) Efektīva ūdensresursu apsaimniekošana var dot ievērojamu devumu enerģijas ietaupījumos. Ūdensapgādes un notekūdeņu nozares veido 3,5 % no visas elektroenerģijas pielietojuma Savienībā, un paredzams, ka minētais īpatsvars pieaugs. Tajā pašā laikā ūdens noplūdes veido 24 % no kopējā ūdens daudzuma, ko patērē Savienībā, un enerģētikas nozare ir lielākais ūdens patērētājs, veidojot 44 % no patērētā daudzuma. Būtu pilnībā jāizpēta enerģijas ietaupījumu potenciāls, kas rastos no viedo tehnoloģiju izmantošanas.
- (23) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 9. pantu Savienības energoefektivitātes politikai jābūt iekļaujošai un tādējādi būtu jānodrošina energoefektivitātes pasākumu pieejamība enerģētiskās nabadzības skartiem patērētājiem. Ēku energoefektivitātes uzlabojumiem jo īpaši būtu jānāk par labu mazaizsargātajām māsājniecībām, arī tām, ko skar enerģētiskā nabadzība, un – attiecīgā gadījumā – personām, kas dzīvo sociālajos mājokļos. Dalībvalstis jau tagad var prasīt, lai atbildīgās puses savos enerģijas taupības pasākumos iestrādā arī sociālus mērķus saistībā ar enerģētisko nabadzību, un šo iespēju būtu jāattiecinā arī uz alternatīviem politikas pasākumiem un valstu energoefektivitātes fondiem un būtu jāpadara par pienākumu, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm saglabāt pilnīgu rīcības brīvību tādos aspektos kā to apjoms, tvērums un saturs. Ja energoefektivitātes pienākuma shēma neatļauj pasākumus attiecībā uz atsevišķiem enerģijas patērētājiem, dalībvalsts enerģētiskās nabadzības mazināšanai var pieņemt pasākumus vienīgi alternatīvu politikas pasākumu veidā.
- (24) Aptuveni 50 miljonu māsājniecību Savienībā skar enerģētiskā nabadzība. Tādēļ energoefektivitātes pasākumiem ir jābūt svarīgākajam elementam ikvienā rentablā stratēģijā, kas izstrādāta, lai novērstu enerģētisko nabadzību un patērētāju neaizsargātību, un tie papildina sociālā nodrošinājuma politiku dalībvalstu līmenī. Lai nodrošinātu, ka energoefektivitātes pasākumi samazina irnieku enerģētisko nabadzību ilgtspējīgā veidā, būtu jāņem vērā šādu pasākumu rentabilitāte, kā arī īpašuma īpašnieku un irnieku iespējas to atļauties, un atbilstīgs finansiālais atbalsts šādiem pasākumiem būtu jānodrošina dalībvalstu līmenī. Saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem viss Savienības ēku fonds ilgtermiņā ir jāpārveido par “gandrīz nulles enerģijas ēkām”. Pašreizējie ēku renovācijas rādītāji ir nepietiekami, un visgrūtāk ir sasniegt ēkas, kurās dzīvo iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem, kurus skar enerģētiskā nabadzība. Tāpēc īpaši svarīgi ir šajā direktīvā noteiktie pasākumi attiecībā uz enerģijas ietaupījumu pienākumu, energoefektivitātes pienākuma shēmām un alternatīviem politikas pasākumiem.
- (25) Zemākus patērētāju izdevumus par enerģiju būtu jāpanāk, palīdzot patērētājiem samazināt enerģijas izmantošanu, samazinot enerģijas vajadzības ēkās un uzlabojot ierīču efektivitāti, kas būtu jākombinē ar tādu zema enerģijas līmeņa transporta veidu pieejamību, kuri ir integrēti ar sabiedrisko transportu un riteņbraukšanu.

- (26) Ir svarīgi uzlabot visu Savienības iedzīvotāju informētību par ieguvumiem no energoefektivitātes uzlabošanas un sniegt viņiem precīzu informāciju par to, kā to panākt. Energoefektivitātes uzlabošana ir ļoti svarīga arī Savienības energoapgādes drošībai, jo tā samazina Savienības atkarību no degvielas importa no trešām valstīm.
- (27) Izmaksām un ieguvumiem no visiem veiktajiem energoefektivitātes pasākumiem, tostarp atmaksāšanās periodiem, vajadzētu būt pilnībā pārredzamiem patērētājiem.
- (28) Īstenojot Direktīvu 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, un pieņemot citus pasākumus energoefektivitātes jomā, dalībvalstīm īpaša uzmanība būtu jāpievērš sinerģijai starp energoefektivitātes pasākumiem un efektīvu dabas resursu izmantošanu atbilstīgi aprites ekonomikas principiem.
- (29) Izmantojot jaunus uzņēmējdarbības modeļus un tehnoloģijas, dalībvalstīm būtu jācenšas veicināt un atvieglot energoefektivitātes pasākumu ieviešanu, tostarp izmantojot inovatīvus energopakalpojumus liela un maza apjoma lietotājiem.
- (30) Enerģētikas savienības un Siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas kontekstā ir jānostiprina patērētāju minimālās tiesības saņemt precīzu, ticamu, skaidru un savlaicīgu informāciju par savu energopatēriņu, un tas pieder arī pie pasākumiem, kas izklāstīti Komisijas 2015. gada 15. jūlija paziņojumā "Uz patērētājiem orientēts jaunais kurss". Būtu jāgroza Direktīvas 2012/27/ES 9.–11. pants un VII pielikums, lai nodrošinātu biežākas un pilnīgākas informācijas par energopatēriņu saņemšanu, ja tehniski iespējams un rentabli, ņemot vērā uzstādītās uzskaites ierīces. Šī direktīva precizē, ka tas, vai dalītā uzskaitē ir vai nav rentabla, ir atkarīgs no tā, vai izmaksas ir samērīgas ar potenciālo enerģijas ietaupījumu. Novērtējot, vai dalītā uzskaitē ir rentabla, varētu ņemt vērā citu konkrētu, plānotu pasākumu, tādu kā jebkāda gaidāma renovācija, ietekmi kādā konkrētā ēkā.
- (31) Šī direktīva arī precizē, ka tiesībām, kas saistītas ar rēķinu sagatavošanu un rēķinu vai patēriņa informāciju, būtu jāattiecas uz patērētājiem, kas saņem centralizētas siltumapgādes, aukstumapgādes vai māsaimniecības karstā ūdens apgādes pakalpojumus, pat tad, ja tiem nav tiešas, individuālas līgumattiecības ar energopiegādātāju. Termina "galalietotājs" definīciju iespējams saprast tā, ka tā attiecas tikai uz fiziskām vai juridiskām personām, kuras iepērk enerģiju uz tieša, individuāla līguma pamata ar energopiegādātāju. Tādēļ attiecīgo noteikumu nolūkā būtu jāievieš termins "galaizmantotājs", lai apzīmētu plašāku patērētāju grupu, un kam papildus galalietotājiem, kas siltumapgādi, aukstumapgādi vai māsaimniecības karstā ūdens apgādi pērk personīgam galapatēriņam, būtu jāietver arī atsevišķu ēku vai daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālu ēku atsevišķu vienību iemītnieki, ja šādas vienības tiek apgādātas no centralizēta avota un ja iemītniekiem nav tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātāju. Jēdzienam "dalītā uzskaitē" vajadzētu attiekties uz patēriņa mērīšanu šādu ēku atsevišķajās vienībās.
- (32) Lai panāktu uzskaites pārredzamību par siltumenerģijas individuālo patēriņu un tādējādi atvieglotu dalītās uzskaites ieviešanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka pastāv pārredzami un publiski pieejami valsts noteikumi par to, kā sadala izmaksas par siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas un māsaimniecības karstā ūdens patēriņu daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālās ēkās. Papildus pārredzamībai dalībvalstis varētu apsvērt arī iespēju veikt pasākumus, ar ko stiprināt konkurenci dalītās uzskaites pakalpojumu sniegšanā, tādējādi palīdzot nodrošināt, ka jebkādas izmaksas, kas jāsedz galaizmantotājiem, ir saprātīgas.
- (33) Līdz 2020. gada 25. oktobrim jaunuzstādītajiem siltumskaitītājiem un siltummaksas sadalītājiem vajadzētu būt nolasāmiem attālināti, lai nodrošinātu rentablu un biežu patēriņa informācijas sniegšanu. Ar šo direktīvu veiktos grozījumus Direktīvā 2012/27/ES attiecībā uz siltumapgādes, aukstumapgādes un māsaimniecības karstā ūdens apgādes uzskaiti; siltumapgādes, aukstumapgādes un māsaimniecības karstā ūdens apgādes dalīto uzskaiti un izmaksu sadali; attālinātas nolasīšanas prasību; siltumapgādes, aukstumapgādes un māsaimniecības karstā ūdens apgādes rēķinu un patēriņa informāciju; maksu par piekļuvi siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas un māsaimniecības karstā ūdens uzskaites un rēķinu un patēriņa informācijai un minimālajām prasībām attiecībā uz rēķiniem un siltumapgādes, aukstumapgādes un māsaimniecības karstā ūdens patēriņa informāciju iecerēts piemērot tikai centralizētai siltumapgādei, aukstumapgādei un māsaimniecības karstā ūdens apgādei. Dalībvalstis pašas var brīvi lemt, vai pa radioviļņiem nolasāmas (*walk-by* vai *drive-by*) tehnoloģijas ir jāuzskata par tādām, ko var nolasīt attālināti. Attālināti nolasāmām ierīcēm nav nepieciešama piekļuve atsevišķiem dzīvokļiem vai vienībām, lai veiktu nolasīšanu.
- (34) Dalībvalstīm būtu jāņem vērā tas, ka veiksmīgai jaunu energopatēriņa mērīšanas tehnoloģiju ieviešanai ir vajadzīgas pastiprinātas investīcijas gan izmantotāju, gan piegādātāju izglītībā un prasmēs.

- (35) Rēķinu informācija un gada kopsavilkumi ir svarīgi lietotāju informēšanas līdzekļi par viņu enerģijas patēriņu. Dati par patēriņu un izmaksām var sniegt arī citu informāciju, kas palīdz patērētājiem salīdzināt savu pašreizējo līgumu ar citiem piedāvājumiem, un izmantot sūdzību izskatīšanu un alternatīvus strīdu izšķiršanas mehānismus. Tomēr, ņemot vērā, ka strīdi par rēķiniem ir izplatīts patērētāju sūdzību cēlonis un faktors, kas veicina to, ka patērētāju apmierinātības un sadarbības ar saviem enerģijas pakalpojumu sniedzējiem līmenis pastāvīgi ir zems, rēķini ir jāpadara vienkāršāki, skaidrāki un saprotamāki, vienlaikus nodrošinot, ka atsevišķi instrumenti, piemēram, rēķina informācija, informācijas instrumenti un gada kopsavilkumi sniedz visu to informāciju, kas patērētājiem nepieciešama, lai regulētu savu enerģijas patēriņu, salīdzinātu piedāvājumus un mainītu piegādātājus.
- (36) Dalībvalstu pasākumi būtu jāatbalsta ar labi izstrādātiem un efektīviem Savienības finanšu instrumentiem, piemēram, ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, Eiropas Stratēģisko investīciju fondu un ar Eiropas Investīciju bankas (EIB) un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) finansējumu, kam būtu jāatbalsta investīcijas energoefektivitātē visos enerģijas ķēdes posmos un jāpiemēro visaptveroša izmaksu un ieguvumu analīze ar diferencētu diskonta likmju modeli. Finanšu atbalstā galvenā uzmanība būtu jāpievērš rentablām energoefektivitātes palielināšanas metodēm, kas nodrošinātu enerģijas patēriņa samazināšanu. EIB un ERAB kopā ar valstu atbilstību veicinošām bankām būtu jāizstrādā, jāsaprot un jāfinansē programmas un projekti energoefektivitātes nozarē, tostarp arī enerģētiskās nabadzības skartām mājāsaimniecībām.
- (37) Lai būtu iespējams atjaunināt Direktīvas 2012/27/ES pielikumus un saskaņotās efektivitātes atsaucēs vērtības, ir jāpagarina Komisijai piešķirtās deleģētās pilnvaras. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (38) Lai būtu iespējams izvērtēt Direktīvas 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, efektivitāti, būtu jāievieš prasība veikt minētās direktīvas vispārēju izvērtēšanu un iesniegt ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2024. gada 28. februārim. Minētais izvērtējums būtu jāveic pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām globālās izsvēršanas 2023. gadā, lai ļautu pielāgoties šim procesam, ņemot vērā arī ekonomikas un inovācijas attīstību.
- (39) Vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāpiešķir vadoša loma Direktīvā 2012/27/ES noteikto pasākumu izstrādē un plānošanā, izpildē un novērtēšanā, lai tās spētu pienācīgi ņemt vērā savas klimata, kultūras un sabiedrības īpatnības.
- (40) Ņemot vērā tehnikas progresu un aizvien augošo atjaunojamo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas ražošanas sektorā, vajadzētu pārskatīt iepriekš noteiktu koeficientu attiecībā uz ietaupītajām elektroenerģijas kWh, lai atspoguļotu elektroenerģijas primārās enerģijas faktora (PEF) izmaiņas. To aprēķinu pamatā, ar kuriem atspoguļo PEF energoresursu struktūru, ir gada vidējās vērtības. Kodolelektroenerģijas un kodolsiltumenerģijas uzskaitē izmanto "fiziskās enerģijas satura" metodi, savukārt elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā no fosilā kurināmā un biomasas izmanto "tehniskās pārveidošanas lietderības" metodi. No nededzināmiem atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas uzskaitē izmanto tiešās ekvivalences metodi, kuras pamatā ir "kopējās primārās enerģijas" pieeja. Lai aprēķinātu primārās enerģijas īpatsvaru koģenerācijā saražotā elektroenerģijā, izmanto Direktīvas 2012/27/ES II pielikumā izklāstīto metodi. Tiek izmantota vidējā tirgus pozīcija, nevis marginālā pozīcija. Tiek pieņemts, ka nededzināmu atjaunojamo energoresursu pārveidošanas lietderība ir 100 %, ģeotermālo spēkstaciju pārveidošanas lietderība ir 10 %, bet kodolspēkstaciju pārveidošanas lietderība ir 33 %. Koģenerācijas kopējās efektivitātes aprēķina pamatā ir jaunākie Eurostat dati. Kas attiecas uz sistēmas robežām, visu energoavotu PEF ir 1. PEF vērtība attiecas uz 2018. gadu un tās pamatā ir dati, kas interpolēti no PRIMES atsaucēs scenārija jaunākās versijas 2015. un 2020. gadam, kas saskaņoti ar Eurostat datiem līdz 2016. gadam. Analīze aptver dalībvalstis un Norvēģiju. Datu kopa attiecībā uz Norvēģiju ir balstīta uz elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla datiem.
- (41) Enerģijas ietaupījumus, kas izriet no Savienības tiesību aktu īstenošanas, nebūtu jāieskaita rezultātos, izņemot gadījumus, kad tie izriet no pasākuma, kas neaprobežojas ar attiecīgā Savienības tiesību akta prasību minimumu izpildi vien, proti, ja ar to tiek noteiktas stingrākas energoefektivitātes prasības dalībvalsts līmenī vai pasākums tiek piemērots plašāk, nekā prasīts. Ēkām ir būtisks potenciāls vēl vairāk palielināt energoefektivitāti, un ēku renovācija ir būtisks un ilgtermiņa faktors ar apjomrađiem ietaupījumiem, kas palielina enerģijas

(1) OVL 123, 12.5.2016., 1. lpp.

ietaupījumus. Tāpēc ir jāprecizē, ka visus tos enerģijas ietaupījumus, kas izriet no pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt esošo ēku renovāciju, ir iespējams ieskaitīt rezultātos ar noteikumu, ka tie pārsniedz ietaupījumu, kas būtu noticis arī tad, ja politikas pasākuma nebūtu, un ar noteikumu, ka dalībvalsts pierāda, ka atbildīgā, iesaistītā vai pilnvarotā puse ir faktiski sekmējusi šādu enerģijas ietaupījumu panākšanu.

- (42) Saskaņā ar Enerģētikas savienības stratēģiju un labāka regulējuma principiem, lielāka nozīme būtu jāpiešķir monitoringa un verifikācijas noteikumiem energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvu politikas pasākumu īstenošanā, tostarp prasībai pārbaudīt statistiski reprezentatīvu pasākumu izlasi. Direktīvā 2012/27/ES, kā tā grozīta ar šo direktīvu, statistiski nozīmīga un reprezentatīva izlase no energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem būtu jāsaprot kā prasība izveidot attiecīgo enerģijas taupības pasākumu statistiskā kopuma apakškopu tā, lai tā precīzi atspoguļotu visu enerģijas taupības pasākumu visu attiecīgo kopumu un tādējādi ļautu izdarīt pamatoti uzticamus secinājumus par visa pasākumu kopuma uzticamību.
- (43) Enerģija, kas uz ēkām vai ēkās saražota, izmantojot atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas, samazina no fosilā kurināmā piegādātās enerģijas apjomu. Energoatēriņa samazināšana un atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošana ēku sektorā ir svarīgi pasākumi, ar kuriem samazināt Savienības energoatkarību un siltumnīcefekta gāzu emisijas, jo īpaši, ņemot vērā 2030. gadam izvirzītos vērienīgos klimata un enerģētikas mērķus, kā arī vispārējās saistības, kuras Savienība uzņēmusies saistībā ar Parīzes nolīgumu. Sava kumulatīvā enerģijas ietaupījuma pienākuma nolūkā dalībvalstis savu enerģijas ietaupījumu prasību izpildē attiecīgā gadījumā var ņemt vērā enerģijas ietaupījumus no ēkās vai uz tām pašpatēriņam saražotās atjaunojamo energoresursu enerģijas.
- (44) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ⁽¹⁾ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (45) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, līdz 2020. gadam sasniegt Savienības noteiktos energoefektivitātes mērķus 20 % apmērā un līdz 2030. gadam – vismaz 32,5 % apmērā, un likt pamatus turpmākai energoefektivitātes uzlabošanai pēc minētajiem gadiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un ietekmes dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (46) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Direktīva 2012/27/ES,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2012/27/ES groza šādi:

- 1) direktīvas 1. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Ar šo direktīvu izveido kopēju pasākumu sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu Savienības 2020. gadam izvirzīto 20 % energoefektivitātes pamatmērķu un 2030. gadam izvirzīto energoefektivitātes pamatmērķu – vismaz 32,5 % – sasniegšanu un liktu pamatus turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem pēc minētajiem termiņiem.

Ar šo direktīvu paredz noteikumus, kas izstrādāti, lai novērstu šķēršļus enerģijas tirgū un pārvarētu tirgus nepilnības, kas kavē enerģijas piegādes un patēriņa efektivitāti, un tajā paredzēta indikatīvo valsts energoefektivitātes mērķu un devumu noteikšana 2020. gadam un 2030. gadam.

Ar šo direktīvu palīdz īstenot principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”.”;

- 2) direktīvas 3. pantā pievieno šādus punktus:

“4. Komisija līdz 2022. gada 31. oktobrim izvērtē, vai Savienība ir sasniegusi savus 2020. gada energoefektivitātes pamatmērķus.

⁽¹⁾ OVC 369, 17.12.2011., 14. lpp.

5. Katra dalībvalsts nosaka indikatīvu valsts energoefektivitātes devumu šīs direktīvas 1. panta 1. punktā noteiktu Savienības mērķu 2030. gadam sasniegšanā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 (*) 4. un 6. pantu. Nosakot minētos devumus, dalībvalstis ņem vērā, ka 2030. gadā Savienības energopatēriņam jābūt ne lielākam par 1 273 Mtoe primārās enerģijas izteiksmē un/vai 956 Mtoe enerģijas galapatēriņa izteiksmē. Dalībvalstis par minētajiem devumiem paziņo Komisijai savu integrēto valsts enerģijas un klimata plānu ietvaros, kā minēts un saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. un 7.–12. pantā.

6. Komisija izvērtē 1. panta 1. punktā noteiktos Savienības energoefektivitātes pamatmērķus 2030. gadam, lai līdz 2023. gadam iesniegtu tiesību akta priekšlikumu, ar kuru minētos mērķus augšupēji koriģētu tādu būtisku izmaksu samazinājumu gadījumā, kuru iemesls ir ekonomiskas un tehnoloģiskas norises, vai tad, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu Savienības starptautiskās saistības dekarbonizācijas jomā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).”;

3) direktīvas 7. pantu aizstāj ar šādu:

“7. pants

Energoekonomijas pienākums

1. Dalībvalstis sasniedz vismaz šādu kumulatīvu enerģijas galapatēriņa ietaupījumu:

- a) no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim – katru gadu jaunu ietaupījumu 1,5 % apmērā no ikgadējā enerģijas pārdošanas apjoma galalietotājiem, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2013. gada 1. janvāra. Minētajā aprēķinā var daļēji vai pilnībā neiekļaut pārdotās enerģijas apjomu, ko izmanto transportam;
- b) no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim – katru gadu jaunu ietaupījumu 0,8 % apmērā no ikgadējā enerģijas galapatēriņa, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra. Atkāpjoties no šīs prasības, Kipra un Malta no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim katru gadu sasniedz jaunu ietaupījumu, kas līdzvērtīgs 0,24 % no ikgadējā enerģijas galapatēriņa, aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra.

Dalībvalstis var ieskaitīt enerģijas ietaupījumus, kas izriet no politikas pasākumiem neatkarīgi no tā, vai tie ieviesti līdz 2020. gada 31. decembrim vai pēc tam, ar noteikumu, ka minētie pasākumi noveduši pie jaunām atsevišķām darbībām, kas tiek veiktas pēc 2020. gada 31. decembra.

Dalībvalstis turpina panākt jaunus ikgadējus ietaupījumus saskaņā ar pirmās daļas b) apakšpunktu desmit gadu periodos pēc 2030. gada, ja vien pārskatīšanā, ko Komisija veic līdz 2027. gadam un pēc tam reizi 10 gados, netiek secināts, ka tas nav vajadzīgs, lai sasniegtu Savienības 2050. gadam izvirzītos enerģētikas un klimata ilgtermiņa mērķus.

Dalībvalstis izlemj, kā jauno ietaupījumu aprēķināto apjomu sadalīt katrā pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajā periodā, ar noteikumu, ka katra pienākuma laikposma beigās ir panākti prasītie kopējie kumulatīvie enerģijas galapatēriņa ietaupījumi.

2. Ar noteikumu, ka dalībvalstis sasniedz vismaz savu kumulatīvu enerģijas galapatēriņa ietaupījuma pienākumu, kas minēts 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, tās prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu var aprēķināt vienā vai vairākos šādos veidos:

- a) enerģijas pārdošanas apjomam galalietotājiem vai enerģijas galapatēriņam, ko aprēķina kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra, piemērojot ikgadēju ietaupījumu likmi;
- b) pilnībā vai daļēji no pamata scenārija aprēķina izslēdzot enerģiju, ko izmanto transportam;
- c) izmantojot jebkuru no 4. punktā izklāstītajiem risinājumiem.

3. Ja dalībvalstis izmanto 2. punkta a), b) vai c) apakšpunktā paredzētās iespējas, tās nosaka:

- a) savu ikgadēju ietaupījumu likmi, kura tiks piemērota viņu kumulatīvā enerģijas galapatēriņa ietaupījuma aprēķināšanā un kura nodrošina, ka viņu neto enerģijas ietaupījuma galīgais apjoms nav zemāks par 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā prasīto; un
- b) savu aprēķina pamata scenāriju, no kura daļēji vai pilnībā var tikt izslēgta transportam izmantotā enerģija.

4. Katra dalībvalsts, ievērojot 5. punktu, var:
- a) izdarīt 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā prasīto aprēķinu, izmantojot šādas vērtības: 1 % 2014. un 2015. gadā; 1,25 % 2016. un 2017. gadā; un 1,5 % 2018., 2019. un 2020. gadā;
 - b) aprēķinā neiekļaut visu to pārdotās enerģijas apjomu vai daļu no tā, kas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitīto rūpniecisko darbību nolūkos izmantots 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā, vai visu to enerģijas galapatēriņa apjomu vai daļu no tā, kas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitīto rūpniecisko darbību nolūkos patērēts minētās daļas b) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā;
 - c) prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas, īstenojot 14. panta 4. punkta b) apakšpunktā, 14. panta 5. punktā un 15. panta 1.–6. punktā un 9. punktā paredzētās prasības, ir iegūts enerģijas pārveides, sadales un pārvades nozarēs, tostarp efektīvā centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes infrastruktūrā. Dalībvalstis informē Komisiju par politikas pasākumiem, ko tās paredzējušas veikt saskaņā ar šo punktu laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, savos integrētajos valsts enerģētikas un klimata plānos. Minēto pasākumu ietekmi aprēķina saskaņā ar V pielikumu un iekļauj minētajos plānos;
 - d) prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt izmērāmu un verificējamu enerģijas ietaupījumu, kas gūts ar atsevišķām darbībām, kuras īsteno kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā attiecībā uz 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto pienākuma laikposmu un pēc tam attiecībā uz 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minēto periodu;
 - e) prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas izriet no politikas pasākumiem, ar noteikumu, ka var pierādīt, ka minētie pasākumi noveduši pie atsevišķām darbībām, kas tiek veiktas no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim un dod ietaupījumus pēc 2020. gada 31. decembra;
 - f) prasītā enerģijas ietaupījuma aprēķinā neiekļaut 30 % no verificējamā tās enerģijas daudzuma, kas ēkās vai uz ēkām pašpatēriņam sarazota tādu politikas pasākumu rezultātā, ar kuriem veicina atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju jaunuzstādīšanu;
 - g) prasītajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas pārsniedz to enerģijas ietaupījumu, kas jāpanāk pienākuma laikposmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, ar noteikumu, ka minētais ietaupījums gūts no atsevišķām darbībām, kuras veiktas saskaņā ar 7.a un 7.b punktā minētajiem politikas pasākumiem, par kuriem dalībvalstis paziņojušas savos valsts energoefektivitātes rīcības plānos un ziņojušas savos progresa ziņojumos saskaņā ar 24. pantu.
5. Dalībvalstis piemēro saskaņā ar 4. punktu izvēlētos variantus un to ietekmi aprēķina katram 1. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajam laikposmam atsevišķi:
- a) lai aprēķinātu 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā panākamo enerģijas ietaupījumu, dalībvalstis var izmantot 4. punkta a)–d) apakšpunktu. Visi saskaņā ar 4. punktu izvēlētie varianti kopā nepārsniedz 25 % no 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētā enerģijas ietaupījuma apjoma;
 - b) lai aprēķinātu 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajā pienākuma laikposmā panākamo enerģijas ietaupījumu, dalībvalstis var izmantot 4. punkta b) līdz g) apakšpunktu ar noteikumu, ka 4. punkta d) apakšpunktā minētajām atsevišķajām darbībām būs verificējama un izmērāma ietekme arī pēc 2020. gada 31. decembra. Visi saskaņā ar 4. punktu izvēlētie varianti kopā neizraisa saskaņā ar 2. un 3. punktu aprēķinātā enerģijas ietaupījuma apjoma samazināšanos par vairāk nekā 35 %.
- Neatkarīgi no tā, vai dalībvalstis no sava aprēķina pamata scenārija pilnībā vai daļēji izslēdz enerģiju, ko izmanto transportam, vai izmanto kādu no 4. punktā uzskaitītajiem risinājumiem, tās nodrošina, ka aprēķinātais jauno ietaupījumu neto apjoms, kas sasniedzams enerģijas galapatēriņā pienākuma laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, nav zemāks par apjomu, ko iegūst, piemērojot 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta minēto ikgadējo ietaupījumu likmi.
6. Dalībvalstis savos integrētajos valsts enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 III pielikumu apraksta, kā tiek aprēķināts enerģijas ietaupījuma apjoms, kas sasniedzams laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, kurš minēts šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, un – attiecīgā gadījumā – paskaidro, kā tika noteikta ikgadējā ietaupījumu likme un aprēķina pamata scenārijs un kā un kādā mērā tika piemērotas šā panta 4. punktā minētās iespējas.
7. Pēc 2020. gada 31. decembra panāktos enerģijas ietaupījumus neieskaita prasītajā enerģijas ietaupījuma apjomā laikposmam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

8. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, tās dalībvalstis, kuras atbildīgajām pusēm ļauj izmantot 7.a panta 6. punkta b) apakšpunktā minēto iespēju, var šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta piemērošanas nolūkā ieskaitīt enerģijas ietaupījumus, kas panākti jebkurā konkrētā gadā pēc 2010. gada un pirms šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētā pienākuma laikposma, tā, it kā minētie enerģijas ietaupījumi būtu panākti pēc 2013. gada 31. decembra un pirms 2021. gada 1. janvāra, ar noteikumu, ka ir ievēroti visi šādi apstākļi:

- a) energoefektivitātes pienākuma shēma bija spēkā kādā laikā no 2009. gada 31. decembra līdz 2014. gada 31. decembrim, un tā bija iekļauta dalībvalsts pirmajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā, kas iesniegts saskaņā ar 24. panta 2. punktu;
- b) ietaupījumi tika radīti pienākuma shēmas satvarā;
- c) ietaupījumi tika aprēķināti saskaņā ar V pielikumu;
- d) valstu energoefektivitātes rīcības plānos saskaņā ar 24. panta 2. punktu ir ziņots par gadiem, par kuriem ietaupījumi tiek ieskaitīti kā panākti.

9. Dalībvalstis nodrošina, ka ietaupījumus, kas izriet no 7.a pantā, 7.b pantā un 20. panta 6. punktā minētajiem politikas pasākumiem, aprēķina saskaņā ar V pielikumu.

10. Dalībvalstis šā panta 1. punktā prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu panāk, vai nu izveidojot 7.a pantā minēto energoefektivitātes pienākuma shēmu, vai pieņemot 7.b pantā minētos alternatīvos politikas pasākumus. Dalībvalstis energoefektivitātes pienākuma shēmu var kombinēt ar alternatīviem politikas pasākumiem.

11. Izstrādājot politikas pasākumus, kas paredzēti, lai izpildītu savus pienākumus panākt enerģijas ietaupījumus, dalībvalstis ņem vērā nepieciešamību mazināt enerģētisko nabadzību saskaņā ar to noteiktajiem kritērijiem, ņemot vērā savu pieejamo praksi šajā jomā, atbilstīgā apmērā nosakot, ka daļu no energoefektivitātes pasākumiem saskaņā ar viņu valsts energoefektivitātes pienākuma shēmām, alternatīviem politikas pasākumiem vai programmām vai pasākumiem, ko finansē no valsts energoefektivitātes fonda, prioritārā kārtā īsteno neaizsargāto mājāsaimniecību vidū, tostarp tajās, ko ietekmē enerģētiskā nabadzība, un – attiecīgā gadījumā – sociālajos mājokļos.

Šīs direktīvas kontekstā par to pasākumu iznākumu, kuru mērķis ir mazināt enerģētisko nabadzību, dalībvalstis iekļauj informāciju integrētajos valsts enerģijas un klimata progresa ziņojumos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.

12. Dalībvalstis pierāda, ka gadījumos, kad politikas pasākumu vai atsevišķu darbību ietekme pārklājas, nenotiek enerģijas ietaupījuma dubulta uzskaitē.”;

4) iekļauj šādus pantus:

“7.a pants

Energoefektivitātes pienākuma shēmas

1. Ja dalībvalstis nolemj izmantot energoefektivitātes pienākuma shēmu, lai izpildītu savas saistības panākt 7. panta 1. punktā noteikto ietaupījumu apjomu, tās nodrošina, ka šā panta 2. punktā minētās atbildīgās puses, kas darbojas katras dalībvalsts teritorijā, neskarot 7. panta 4. un 5. punktu, izpilda prasības par savu kumulatīvu enerģijas galapatēriņa ietaupījumu, kā izklāstīts 7. panta 1. punktā.

Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var nolemt, ka atbildīgās puses panāk minētos ietaupījumus – pilnībā vai daļēji – kā ieguldījumu valsts energoefektivitātes fondā saskaņā ar 20. panta 6. punktu.

2. Dalībvalstis, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, izraugās atbildīgās puses no enerģijas sadales uzņēmumiem, enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem un transportlīdzekļu degvielas izplatītājiem vai transportlīdzekļu degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumiem, kas darbojas to teritorijā. Pienākuma izpildei nepieciešamo enerģijas ietaupījumu apjomu dalībvalsts izraudzītās atbildīgās puses galalietotāju vidū panāk neatkarīgi no saskaņā ar 7. panta 1. punktu veiktā aprēķina, vai, ja dalībvalstis tā nolēmusi, ar sertificētiem ietaupījumiem, ko panākušas citas personas, kā izklāstīts šā panta 6. punkta a) apakšpunktā.

3. Ja enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi ir izraudzīti kā atbildīgās puses saskaņā ar 2. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka, pildot savu pienākumu, enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi nerada šķēršļus, kas traucē lietotājiem pāriet no viena piegādātāja pie otra.

4. No katras atbildīgās puses prasīto enerģijas ietaupījumu apjomu dalībvalstis izsaka vai nu kā enerģijas galapatēriņu, vai kā primārās enerģijas patēriņu. Prasītā enerģijas ietaupījumu apjoma izteikšanai izvēlēto metodi izmanto arī, lai aprēķinātu atbildīgo pušu deklarētos ietaupījumus. Piemēro IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus.

5. Dalībvalstis ievieš mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmas, saskaņā ar kurām tiek veikta dokumentēta verifikācija attiecībā uz vismaz statistiski nozīmīgu un reprezentatīvu izlasi no atbildīgo pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem. Mērīšanu, kontroli un verifikāciju veic neatkarīgi no atbildīgajām pusēm.

6. Energoefektivitātes pienākuma shēmas ietvaros dalībvalstis var veikt vienu vai abas šādas darbības:

- a) atļaut atbildīgajām pusēm pienākumu izpildē ieskaitīt sertificētus enerģijas ietaupījumus, ko panākuši energopakalpojumu sniedzēji vai citas trešās puses, tostarp arī tad, ja atbildīgās puses pasākumus veicina ar citu valsts apstiprinātu struktūru vai publisko iestāžu starpniecību, un tas var notikt oficiālu partnerību ietvaros un var būt kombinācijā ar citiem finansējuma avotiem. Ja dalībvalstis to atļauj, tad tās nodrošina, ka enerģijas ietaupījumu sertificēšana notiek saskaņā ar dalībvalstīs ieviestu apstiprināšanas procesu, kurš ir skaidrs, pārredzams un visiem tirgus dalībniekiem pieejams un kura mērķis ir sertifikācijas izmaksu samazināšana;
- b) atļaut atbildīgajām pusēm ieskaitīt konkrētā gadā panāktus ietaupījumus tā, it kā tie būtu panākti vai nu kādā no iepriekšējiem četriem gadiem vai kādā no nākamajiem trim gadiem, ja netiek pārsniegts 7. panta 1. punktā minētā ietaupījumu laikposma beigu termiņš.

Dalībvalstis novērtē un attiecīgā gadījumā veic pasākumus, lai mazinātu ietekmi, ko energoefektivitātes pienākuma shēmu radītās tiešās un netiešās izmaksas atstāj uz starptautiskai konkurencei pakļautu energoietilpīgu nozaru konkurētspēju.

7. Reizi gadā dalībvalstis publicē katras atbildīgās puses vai atbildīgo pušu apakš kategorijas panāktos enerģijas ietaupījumus, kā arī kopējos shēmā panāktos ietaupījumus.

7.b pants

Alternatīvi politikas pasākumi

1. Ja dalībvalstis nolemj izmantot alternatīvus politikas pasākumus, lai izpildītu savas saistības panākt 7. panta 1. punktā noteikto ietaupījumu apjomu, neskarot 7. panta 4. un 5. punktu, tās nodrošina, ka saskaņā ar 7. panta 1. punktu prasītos enerģijas ietaupījumus sasniedz pie galalietotājiem.

2. Attiecībā uz visiem pasākumiem, kas nav nodokļu pasākumi, dalībvalstis ievieš mērīšanas, kontroles un verifikācijas sistēmas, saskaņā ar kurām dokumentēta verifikācija tiek veikta vismaz statistiski nozīmīgai un reprezentatīvai izlasei no iesaistīto vai pilnvaroto pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem. Mērīšanu, kontroli un verifikāciju veic neatkarīgi no iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm.”;

5) direktīvas 9. pantu groza šādi:

a) nosaukumu aizstāj ar šādu:

“Gāzes un elektroenerģijas uzskaitē”;

b) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem, ciktāl tas ir tehniski iespējams, finansiāli saprātīgi un samērīgi ar potenciālo enerģijas ietaupījumu, par konkurētspējīgu samaksu tiktu nodrošināti individuāli skaitītāji, kas precīzi atspoguļo viņu faktisko enerģijas patēriņu un sniedz informāciju par lietošanas faktisko laiku.”;

c) panta 3. punktu svītro;

6) iekļauj šādus pantus:

“9.a pants

Siltumapgādes, aukstumapgādes un māsaimniecības karstā ūdens apgādes uzskaitē

1. Dalībvalstis nodrošina, lai centralizētās siltumapgādes, centralizētās aukstumapgādes un māsaimniecības karstā ūdens apgādes galalietotājiem par konkurētspējīgu cenu tiktu nodrošināti skaitītāji, kas precīzi atspoguļo viņu faktisko enerģijas patēriņu.

2. Ja ēkas siltumapgāde, aukstumapgāde vai mājāsaimniecības karstā ūdens apgāde tiek nodrošināta no centrāla avota, kas apkalpo vairākas ēkas vai no centralizētas siltumapgādes vai centralizētas aukstumapgādes sistēmas, tad skaitītāju uzstāda pie siltummaiņas vai piegādes punkta.

9.b pants

Siltumapgādes, aukstumapgādes un mājāsaimniecības karstā ūdens apgādes dalītā uzskaitē un izmaksu sadale

1. Daudzdzīvokļu ēkās un daudzfunkcionālās ēkās, kuru siltumapgāde vai aukstumapgāde tiek nodrošināta no centrāla avota vai no centralizētas siltumapgādes vai centralizētas aukstumapgādes sistēmas, uzstāda individuālos skaitītājus, kas mēra siltumenerģijas vai aukstumapgādes enerģijas vai mājāsaimniecības karstā ūdens patēriņu katrā ēkas vienībā, ja tas ir tehniski iespējami un rentabli tādā nozīmē, ka tas ir samērīgi attiecībā uz potenciālo enerģijas ietaupījumu.

Ja individuālu skaitītāju izmantošana nav tehniski iespējama vai nav rentabla, katrā ēkas vienībā siltumenerģijas patēriņa mērīšanai izmanto individuālus siltummaksas sadalītājus, ar kuriem mēra siltumenerģijas patēriņu katrā radiatorā, ja vien attiecīgā dalībvalsts nav pierādījusi, ka šādu siltummaksas sadalītāju uzstādīšana nebūtu rentabla. Tādos gadījumos var apsvērt alternatīvas rentablas metodes siltumenerģijas patēriņa uzskaitē. Katra dalībvalsts skaidri nosaka un publicē vispārējos kritērijus, metodes un/vai procedūras, lai noteiktu, pie kādiem to uzskata par tehniski neiespējamu vai nerentablu.

2. Jaunās daudzdzīvokļu ēkās un jaunu daudzfunkcionālu ēku dzīvojamajā daļās, kuras ir aprīkotas ar centrālu mājāsaimniecības karstā ūdens uzsildīšanas avotu vai kuru siltumapgāde tiek nodrošināta no centralizētām siltumapgādes sistēmām, neatkarīgi no 1. punkta pirmās daļas uzstāda individuālos skaitītājus mājāsaimniecības karstajam ūdenim.

3. Ja siltumapgāde un aukstumapgāde daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālās ēkās tiek nodrošināta, izmantojot centralizētu siltumapgādi vai centralizētu aukstumapgādi, vai ja šādas ēkas galvenokārt izmanto savas koplietošanas apkures vai aukstumapgādes sistēmas, dalībvalstis nodrošina, ka tajās ir ieviesti pārredzami, publiski pieejami valsts noteikumi par to, kā sadala izmaksas par siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas vai mājāsaimniecības karstā ūdens patēriņu šādās ēkās, lai nodrošinātu, ka pārredzami un precīzi tiek uzskaitīts individuālais patēriņš. Attiecīgos gadījumos šādos noteikumos iekļauj pamatnostādnes par to, kā sadalīt maksu par enerģiju, ko izmanto šādi:

- a) mājāsaimniecības karstā ūdens apgādei;
- b) siltuma starojumam no ēkas konstrukcijām un koplietošanas telpu apsildei, ja kāpņutelpas un gaiteni ir aprīkoti ar radiatoriem;
- c) dzīvokļu siltumapgādei vai aukstumapgādei.

9.c pants

Attālinātas nolasīšanas prasība

1. Direktīvas 9.a un 9.b panta nolūkā skaitītāji un siltummaksas sadalītāji, kas uzstādīti pēc 2020. gada 25. oktobra, ir attālināti nolasāmas ierīces. Turpina piemērot tehniskās iespējamības un rentabilitātes nosacījumus, kas izklāstīti 9.b panta 1. punktā.

2. No 2027. gada 1. janvāra skaitītāju un siltummaksas sadalītājus, kas nav attālināti nolasāmi, bet ir jau uzstādīti, dara attālināti nolasāmus vai aizstāj ar attālināti nolasāmām ierīcēm, izņemot gadījumus, ja attiecīgā dalībvalsts ir pierādījusi, ka tas nav rentabli.”;

7) direktīvas 10. pantu groza šādi:

- a) nosaukumu aizstāj ar šādu:

“Gāzes un elektroenerģijas rēķinu informācija”;

- b) panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“1. Ja galalietotājiem nav Direktīvā 2009/72/EK un Direktīvā 2009/73/EK minēto viedskaitītāju, dalībvalstis līdz 2014. gada 31. decembrim nodrošina, lai rēķinu informācija par elektroenerģiju un gāzi būtu uzticama, precīza un balstīta faktiskajā patēriņā saskaņā ar VII pielikuma 1.1. punktu, kur tas ir tehniski iespējams un ekonomiski pamatots.”;

8) iekļauj šādu pantu:

“10.a pants

Siltumapgādes, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens apgādes rēķinu un patēriņa informācija

1. Ja skaitītāji vai siltummaksas sadalītāji ir uzstādīti, dalībvalstis nodrošina, ka uzticama, precīza un uz faktisko patēriņu vai siltummaksas sadalītāja rādījumiem balstīta rēķinu un patēriņa informācija saskaņā ar VIIa pielikuma 1. un 2. punktu tiek sniegta visiem galaizmantotājiem, proti, fiziskām vai juridiskām personām, kuras pērk siltumapgādi, aukstumapgādi vai mājsaimniecības karstā ūdens apgādi savam gala patēriņam, vai fiziskām vai juridiskām personām, kuras izmanto atsevišķu ēku vai daudzdzīvokļu vai daudzfunkcionālas ēkas vienību, kam siltumapgādi, aukstumapgādi vai mājsaimniecības karsto ūdeni nodrošina no centrāla avota, un kurām nav tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātāju.

Šo pienākumu var izpildīt – ja to ir paredzējusi dalībvalsts, izņemot gadījumus, kad patēriņa uzskaitē ir dalīta saskaņā ar 9.b pantu, pamatojoties uz siltummaksas sadalītājiem, – izmantojot sistēmu, saskaņā ar kuru galalietotāji vai galaizmantotāji paši regulāri nolasa un paziņo skaitītāja rādījumus. Tikai tad, ja galalietotājs vai galaizmantotājs nav iesniedzis skaitītāja rādījumu par konkrētu apmaksas periodu, rēķinu izraksta, balstoties uz patēriņa aplēsi vai fiksētu likmi.

2. Dalībvalstis:

- a) paredz, ka, ja ir pieejama informācija par galaizmantotājiem izrakstītajiem enerģijas rēķiniem un agrāko patēriņu vai siltummaksas sadalītāja rādījumiem, to pēc galaizmantotāja pieprasījuma dara pieejamu galaizmantotāja izraudzītam energopakalpojumu sniedzējam;
- b) nodrošina, lai galalietotājiem tiktu piedāvāta iespēja rēķinu informāciju un rēķinus saņemt elektroniskā formātā;
- c) nodrošina, lai visiem galaizmantotājiem saskaņā ar VIIa pielikuma 3. punktu līdz ar rēķinu, tiktu sniegta skaidra un saprotama informācija;
- d) veicina kiberdrošību un nodrošina galaizmantotāju privātuma un datu aizsardzību saskaņā ar piemērojamajām Savienības tiesībām;

Dalībvalstis var paredzēt, ka pēc galalietotāja pieprasījuma rēķina informācijas sniegšana nav uzskatāma par maksājuma pieprasījumu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, ka tiek piedāvāta elastīga kārtība faktisko maksājumu veikšanai.

3. Dalībvalstis izlemj, kam jābūt atbildīgam par 1. un 2. punktā minētās informācijas sniegšanu galaizmantotājiem bez tieša vai individuāla līguma ar energopiegādātāju.”;

9) direktīvas 11. pantu aizstāj ar šādu:

“11. pants

Maksa par piekļuvi elektroenerģijas un gāzes uzskaites un rēķinu informācijai

Dalībvalstis nodrošina, lai rēķinus un rēķinu informāciju par enerģijas patēriņu galalietotāji saņemtu bez maksas un lai galalietotāji pienācīgā veidā un bez maksas varētu piekļūt saviem patēriņa datiem.”;

10) iekļauj šādu pantu:

“11.a pants

Maksa par piekļuvi siltumenerģijas, aukstumapgādes un mājsaimniecības karstā ūdens uzskaites un rēķinu un patēriņa informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, lai rēķinus un rēķinu informāciju par enerģijas patēriņu galaizmantotāji saņemtu bez maksas un lai galaizmantotāji pienācīgā veidā un bez maksas varētu piekļūt saviem patēriņa datiem.

2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta izmaksas, kas rodas, sagatavojot rēķinu informāciju par individuālo siltumenerģijas, aukstumapgādes enerģijas un mājsaimniecības karstā ūdens patēriņu daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālas ēkās saskaņā ar 9.b pantu, sadala, ievērojot bezpeļņas principu. Izmaksas, kas rodas, ja minēto uzdevumu uztic trešai personai, piemēram, pakalpojuma sniedzējam vai vietējam enerģijas piegādātājam, un kas ietver faktiskā individuālā patēriņa mērīšanas, sadales un uzskaites izmaksas šādās ēkās, var prasīt segt galaizmantotājiem, ciktāl šādas izmaksas ir pamatotas.

3. Lai nodrošinātu, ka izmaksas par 2. punktā minētajiem dalītās uzskaites pakalpojumiem ir saprātīgas, dalībvalstis var stimulēt konkurenci minētajā pakalpojumu sektorā, veicot piemērotus pasākumus, piemēram, iesakot vai kā citādi veicinot konkursu izmantošanu un/vai tādu savietojamu ierīču un sistēmu izmantošanu, kas atvieglo pāreju starp pakalpojumu sniedzējiem.”;

11) direktīvas 15. pantā iekļauj šādu punktu:

“2.a Līdz 2020. gada 31. decembrim Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām izstrādā vienotu metodiku, lai rosinātu tīklu operatorus samazināt zaudējumus, īstenot rentablu un energoefektīvu ieguldījumu programmu infrastruktūrā un pienācīgi aprēķināt energoefektivitāti un tīkla elastību.”;

12) direktīvas 20. pantā iekļauj šādus punktus:

“3.a Lai mobilizētu privāto finansējumu energoefektivitātes pasākumiem un ar energoefektivitāti saistītai renovācijai saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, Komisija rīkos dialogu gan ar publiskā, gan privātā finansējuma iestādēm, lai apzinātu iespējamās veicamās darbības.

3.b Šā panta 3.a punktā minētās darbības ietver:

a) kapitāla investīciju energoefektivitātē piesaistīšanu, apsverot plašāko enerģijas ietaupījumu ietekmi uz finanšu riska pārvaldību;

b) labāku datu par energoefektivitāti un finanšu efektivitāti nodrošināšanu:

i) turpinot izskatīt, kā investīcijas energoefektivitātē uzlabo pamatā esošo aktīvu vērtību;

ii) atbalstot pētījumus nolūkā novērtēt, kā tiek naudas izteiksmē izteikti ar enerģiju nesaistītie ieguvumi no investīcijām energoefektivitātē.

3.c Lai mobilizētu privāto finansējumu energoefektivitātes pasākumiem un ar energoefektivitāti saistītai renovācijai dalībvalstis, īstenojot šo direktīvu:

a) apsver iespējas uzlabot energoauditu izmantošanu saskaņā ar 8. pantu ar mērķi ietekmēt lēmumu pieņemšanu;

b) optimāli izmanto iniciatīvas “Energoviedu ēku vieda finansēšana” iespējas un piedāvātos instrumentus.

3.d Līdz 2020. gada 1. janvārim Komisija sniedz norādījumus dalībvalstīm par privāto investīciju piesaistīšanu.”

13) direktīvas 22. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai šo direktīvu grozītu, pielāgojot tehnikas attīstībai I līdz V, VII līdz X un XII pielikumā noteiktās vērtības, aprēķina metodes, iepriekš noteiktu primārās enerģijas koeficientu un prasības.”;

14) direktīvas 23. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Pilnvaras pieņemt 22. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 24. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.”;

b) iekļauj šādu punktu:

“3.a Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu (*).

(*) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.”;

15) direktīvas 24. pantu groza šādi:

a) iekļauj šādu punktu:

“4.a Enerģētikas savienības stāvokļa apskata kontekstā Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 35. panta 1. punktu un 2. punkta c) apakšpunktu ziņo par CO₂ emisiju tirgus darbību, ņemot vērā apsvērumus par ietekmi uz šīs direktīvas īstenošanu.”;

b) pievieno šādus punktus:

“12. Līdz 2019. gada 31. decembrim Komisija izvērtē, cik efektīvi 8. panta 4. punkta piemērošanas nolūkā tiek īstenota mazo un vidēju uzņēmumu definīcija, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Pēc iespējas drīz pēc minētā ziņojuma iesniegšanas Komisija attiecīgā gadījumā pieņem leģislatīvo aktu priekšlikumus.”;

13. Līdz 2021. gada 1. janvārim Komisija veic izvērtējumu par to, kāds ir energoefektivitātes potenciāls enerģijas pārveidošanas, pārveides, pārvades, transportēšanas un uzglabāšanas ziņā, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Vajadzības gadījumā minētajam ziņojumam pievieno leģislatīvo aktu priekšlikumus.

14. Ja vien pa šo laiku nav ierosinātas izmaiņas mazumtirdzniecības tirgus noteikumos, kas paredzēti Direktīvā 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu, Komisija līdz 2021. gada 31. decembrim veic izvērtējumu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par noteikumiem saistībā ar dabasgāzes uzskaiti, rēķinu vai patēriņa informāciju, lai attiecīgā gadījumā panāktu to atbilstību attiecīgajiem noteikumiem par elektroenerģiju, kas paredzēti Direktīvā 2009/72/EK, lai pastiprinātu patērētāju aizsardzību un ļautu galalietotājiem saņemt regulārāku, skaidru un aktualizētu informāciju par viņu dabasgāzes patēriņu un ļautu viņiem regulēt savu enerģijas izmantošanu. Pēc iespējas drīz pēc minētā ziņojuma iesniegšanas Komisija attiecīgā gadījumā pieņem tiesību aktu priekšlikumus.

15. Līdz 2024. gada 28. februārim un turpmāk ik pēc pieciem gadiem Komisija novērtē šo direktīvu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Minētajā novērtējumā iekļauj:

- a) izvērtējumu tam, vai pēc 2030. gada korigēt 5. pantā noteiktās prasības un alternatīvo pieeju;
- b) izvērtējumu tam, kāda ir šīs direktīvas vispārējā efektivitāte un vai ir vajadzīgs pielāgot Savienības energoefektivitātes politiku saskaņā ar 2015. gada Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām, ko pieņēma pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām pušu konferences 21. sesijas (*), mērķiem un ņemot vērā ekonomikas un inovāciju attīstību.

Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.

(*) OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.”;

16) pielikumus groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2020. gada 25. jūnijam.

Tomēr dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. panta 5. līdz 10. punktu un pielikuma 3. un 4. punktu līdz 2020. gada 25. oktobrim.

Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2018. gada 11. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. BOGNER-STRAUSS

PIELIKUMS

Direktīvas 2012/27/ES pielikumus groza šādi:

1) direktīvas IV pielikuma 3. zemspētas piezīmi aizstāj ar šādu:

“(3) Piemērojams, ja enerģijas ietaupījumu aprēķina primārās enerģijas izteiksmē, izmantojot augšupēju pieeju, ko balsta uz enerģijas galapatēriņu. Attiecībā uz elektroenerģijas ietaupījumu (kWh) dalībvalstis piemēro ar pārredzamām metodēm noteiktu koeficientu, pamatojoties uz valsts apstākļiem, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu, lai nodrošinātu precīzu reālo ietaupījumu aprēķinu. Minētie apstākļi ir pamatoti, pārbaudāmi, un to pamatā ir objektīvi un nediskriminējoši kritēriji. Attiecībā uz elektroenerģijas ietaupījumu (kWh) dalībvalstis var piemērot iepriekš noteiktu koeficientu 2,1 vai izmantot rīcības brīvību – noteikt atšķirīgu koeficientu ar nosacījumu, ka to var pamatot. To darot, dalībvalstis ņem vērā energoresursu struktūru, kas iekļauta integrētajos valsts enerģētikas un klimata plānos, kuri jāpaziņo Komisijai saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999. Līdz 2022. gada 25. decembrim un pēc tam ik pēc četriem gadiem Komisija pārskata iepriekš noteikto koeficientu, pamatojoties uz novērotajiem datiem. Minēto pārskatīšanu veic, ņemot vērā tās ietekmi uz citiem Savienības tiesību aktiem, piemēram, Direktīvu 2009/125/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 4. jūlija Regulu (ES) 2017/1369, ar ko izveido energomarķējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).”;

2) direktīvas V pielikumu aizstāj ar šādu:

“V PIELIKUMS

Kopīgas metodes un principi, lai aprēķinātu energoefektivitātes pienākuma shēmu vai citu to politikas pasākumu ietekmi, kuri veikti saskaņā ar 7., 7.a un 7.b pantu un 20. panta 6. punktu:

1. Enerģijas ietaupījuma (izņemot tā, ko rada nodokļu pasākumi) aprēķināšanas metodes 7., 7.a un 7.b panta un 20. panta 6. punkta vajadzībām.

Lai aprēķinātu enerģijas ietaupījumu, atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses vai īstenojošās publiskās iestādes var izmantot turpmāk uzskaitītās metodes:

- paredzamais ietaupījums, izmantojot salīdzināšanu ar neatkarīgi konstatētiem iepriekšējo enerģijas ietaupījumu rezultātiem līdzīgās iekārtās. Šādu vispārējo pieeju apzīmē “*ex ante*”;
- uzskaitītais ietaupījums, saistībā ar kuru jāņem vērā, ka ar pasākumu vai pasākumu kopumu panākto ietaupījumu nosaka, reģistrējot faktisko enerģijas izmantojuma samazinājumu un pienācīgi ņemot vērā tādu faktorus kā papildināmība, noslogojums, ražošanas līmeņi un laika apstākļi, kas var ietekmēt patēriņu. Šādu vispārējo pieeju apzīmē “*ex post*”;
- mērogotais ietaupījums, kam izmanto ietaupījuma tehniskās aplēses. Šo pieeju drīkst izmantot tikai tad, ja attiecībā uz kādu konkrētu iekārtu ir grūti iegūt pilnīgi precīzi izmērītus datus vai šādu datu ieguve būtu nesamērīgi dārga, piemēram, nomainot kompresoru vai elektromotoru, attiecībā uz kuriem tika iegūta neatkarīga informācija par ietaupījumu, ar citiem, kuru kWh rādītāji ir atšķirīgi, vai tad, ja šīs aplēses, pamatojoties uz valsts noteiktām metodēm un kritērijiem, iegūst kvalificēti vai akreditēti eksperti, kuri darbojas neatkarīgi no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm;
- apsekotais ietaupījums, proti, tiek noteikta patērētāju reakcija uz padomēm, informācijas kampaņām, marķējuma vai sertificēšanas shēmām vai viedo uzskaiti. Šo pieeju drīkst izmantot tikai attiecībā uz ietaupījumu, ko rada izmaiņas patērētāju paradumos. To neizmanto, lai noteiktu ietaupījumu, ko panāk, veicot fiziskus pasākumus.

2. Nosakot kāda energoefektivitātes pasākuma radīto enerģijas ietaupījumu 7., 7.a un 7.b panta un 20. panta 6. punkta vajadzībām, piemēro šādus principus:

- jāpierāda, ka ietaupījumi ir ietaupījumi papildus tiem, kuri rastos jebkurā gadījumā bez atbildīgo, iesaistīto vai pilnvaroto pušu, vai īstenojošo publisko iestāžu darbības. Lai noteiktu ietaupījumu, ko var deklarēt kā papildu ietaupījumu, dalībvalstis rēķinās ar to, kā enerģijas

izmantojums un pieprasījums mainītos, ja nebūtu attiecīgā politikas pasākuma, ņemot vērā vismaz šādus faktorus: enerģijas patēriņa tendences, patērētāju paradumu izmaiņas, tehnikas progress un citu Savienības un valsts līmenī īstenotu pasākumu radītas izmaiņas;

- b) ietaupījumus, ko rada obligātu Savienības tiesību aktu īstenošana, uzskata par ietaupījumiem, kas būtu radušies jebkurā gadījumā, tāpēc tos nedeklarē kā enerģijas ietaupījumu 7. panta 1. punkta nolūkā. Atkāpjoties no minētās prasības ietaupījumus, kas saistīti ar esošo ēku renovāciju, var deklarēt kā enerģijas ietaupījumus 7. panta 1. punkta nolūkā ar noteikumu, ka tiek nodrošināts šī pielikuma 3. punkta h) apakšpunktā minētais būtiskuma kritērijs. Ietaupījums, kas izriet no to valsts minimālo prasību īstenošanas, kuras attiecībā uz jaunām ēkām noteiktas pirms Direktīvas 2010/31/ES transponēšanas, var deklarēt kā enerģijas ietaupījumus 7. panta 1. punkta a) apakšpunkta nolūkā ar noteikumu, ka tiek nodrošināts šī pielikuma 3. punkta h) apakšpunktā minētais būtiskuma kritērijs un dalībvalstis par minēto ietaupījumu ir ziņojušas savos valsts energoefektivitātes rīcības plānos saskaņā ar 24. panta 2. punktu;
- c) atzīt var tikai tādus ietaupījumus, kas pārsniedz šādus līmeņus:
- i) Savienības emisijas standarti jauniem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem kravas transportlīdzekļiem pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 443/2009 (*) un (ES) Nr. 510/2011 (***) īstenošanas;
- ii) Savienības prasības par konkrētu energopatēriņu ietekmējošu ražojumu izņemšanu no tirgus pēc īstenošanas pasākumu ieviešanas saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK;
- d) ir atļauta politika, kuras mērķis ir veicināt ražojumu, aprīkojuma, transporta sistēmu, transportlīdzekļu un degvielu, ēku un ēku elementu, procesu vai tirgu augstāku līmeņu energoefektivitāti;
- e) pasākumus, ar kuriem veicina maza apjoma atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju ierīkošanu uz ēkām vai tajās, var ņemt vērā, lai izpildītu direktīvas 7. panta 1. punktā minēto prasīto enerģijas ietaupījumu, ar noteikumu, ka tie izraisa pārbaudāmu un izmērāmu vai aplēšamu enerģijas ietaupījumu. Enerģijas ietaupījumu aprēķins atbilst šā pielikuma prasībām;
- f) attiecībā uz politiku, kas paātrina efektīvāku ražojumu un transportlīdzekļu nonākšanu aprītē, ietaupījumu drīkst deklarēt pilnā apmērā, ar noteikumu, ka tiek pierādīts, ka šāda nonākšana aprītē notiek pirms ražojuma vai transportlīdzekļa paredzamā vidējā kalpošanas laika beigām vai pirms ražojums vai transportlīdzeklis parasti tiktu aizstāts, un ietaupījumi tiek deklarēti tikai par periodu līdz aizstājamā ražojuma vai transportlīdzekļa paredzamā vidējā kalpošanas laika beigām;
- g) veicinot energoefektivitātes pasākumu nonākšanu aprītē, dalībvalstis attiecīgos gadījumos nodrošina ražojumu, pakalpojumu un uzstādīšanas pasākumu kvalitātes standartu uzturēšanu vai ieviešanu, ja šādu standartu nav;
- h) lai ņemtu vērā reģionālās klimatiskās atšķirības, dalībvalstis ir tiesīgas izvēlēties ietaupījuma koriģēšanu atbilstoši standarta vērtībai vai pieskaņot dažādos enerģijas ietaupījumus, ņemot vērā reģionos pastāvošās temperatūras atšķirības;
- i) aprēķinot enerģijas ietaupījumu, ņem vērā pasākumu dzīves ilgumu un koeficientu, ar kādu ietaupījumi laika gaitā samazinās. Minētajā aprēķinā ieskaita ietaupījumu, ko ar katru atsevišķu darbību iegūs laikposmā no tās īstenošanas dienas līdz attiecīgi 2020. gada 31. decembrim vai 2030. gada 31. decembrim. Kā alternatīvu dalībvalstis var izveidot citu metodi, ar ko paredzēts sasniegt vismaz tādu pašu kopējā ietaupījuma apjomu. Izmantojot citu metodi, dalībvalstis nodrošina, ka kopējais ar minēto metodi iegūtais aprēķinātais enerģijas ietaupījuma apjoms nepārsniedz enerģijas ietaupījuma apjomu, kas būtu radies, ja aprēķinā tiktu skaitīts ietaupījums, ko ar katru atsevišķu darbību sasniegs laikposmā no tās īstenošanas dienas līdz attiecīgi 2020. gada 31. decembrim vai 2030. gada 31. decembrim. Dalībvalstis savos integrētajos valsts enerģētikas un klimata plānos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 sīki apraksta citu metodi un noteikumus, kas ir paredzēti, lai nodrošinātu, ka tiek izpildīta saistošā aprēķināšanas prasība.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izpildītas šādas prasības attiecībā uz politikas pasākumiem, ko veic saskaņā ar 7.b pantu un 20. panta 6. punktu:
- a) ar politikas pasākumiem un atsevišķām darbībām tiek gūts verificējams enerģijas galapatēriņa ietaupījums;

- b) ir skaidri noteikta attiecīgi katras iesaistītās puses, pilnvarotās puses vai īstenojošās publiskās iestādes atbildība;
 - c) panākto vai panākamo enerģijas ietaupījumu nosaka pārredzamā veidā;
 - d) enerģijas ietaupījuma apjoms, kas ir prasīts vai jāpanāk, īstenojot politikas pasākumu, ir izteikts kā galapatēriņš vai kā primārās enerģijas patēriņš, izmantojot IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus;
 - e) tiek sniegts gada pārskats par pilnvaroto pušu, iesaistīto pušu vai īstenojošo publisko iestāžu panākto enerģijas ietaupījumu, kā arī dati par enerģijas ietaupījuma gada tendenci, un šī informācija tiek publiskota;
 - f) tiek veikts rezultātu monitorings un tiek veikti piemēroti pasākumi, ja panāktais progress nav pietiekams;
 - g) enerģijas ietaupījumu, kas gūts no atsevišķas darbības, deklarē tikai viena puse;
 - h) ir pierādīts, ka iesaistītās puses, pilnvarotās puses vai īstenojošās publiskās iestādes darbības ir būtiskas deklarēto enerģijas ietaupījumu sasniegšanai.
4. Nosakot enerģijas ietaupījumu, ko dod ar nodokļiem saistīti politikas pasākumi, kas īstenoti saskaņā ar 7.b pantu, piemēro šādus principus:
- a) atzīst tikai tādu enerģijas ietaupījumu, kas gūts, piemērojot nodokļu pasākumus, kuri pārsniedz kurināmajam piemērojamos nodokļu minimālos līmeņus, kā paredzēts Padomes Direktīvās 2003/96/EK (***) vai 2006/112/EK (****);
 - b) cenu elastīgumam enerģijas nodokļu pasākumu ietekmes aprēķināšanas vajadzībām atspoguļo enerģijas pieprasījuma reaģēšanu uz cenu izmaiņām, un to aplēš, pamatojoties uz neseniem un reprezentatīviem oficiāliem datu avotiem;
 - c) enerģijas ietaupījumus, ko dod nodokļu politikas papildu instrumenti, tostarp fiskāli stimuli vai iemaksas fondā, uzskaita atsevišķi.
5. Paziņojums par metodoloģiju
- Dalībvalstis saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 informē Komisiju par savu priekšlikumu sīki izstrādātai metodoloģijai energoefektivitātes pienākuma shēmu darbībai un par 7.a un 7.b pantā un 20. panta 6. punktā minētajiem alternatīvajiem pasākumiem. Izņemot gadījumus, kas attiecas uz nodokļiem, paziņojumā iekļauj šādu informāciju:
- a) enerģijas ietaupījuma līmenis, kas prasīts saskaņā ar 7. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, vai ietaupījums, ko paredzēts sasniegt visā laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim;
 - b) atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses, vai īstenojošās publiskās iestādes;
 - c) mērķa nozares;
 - d) politikas pasākumi un atsevišķās darbības, tostarp paredzamais katra pasākuma kopējais kumulatīvo enerģijas ietaupījumu apmērs;
 - e) energoefektivitātes pienākuma shēmas pienākuma laikposma ilgums;
 - f) politikas pasākumā paredzētās darbības;
 - g) aprēķina metodoloģija, tostarp tas, kā noteikta papildināmība un būtiskums un kādas metodoloģijas un kritēriji ir izmantoti paredzamā un mērogotā ietaupījuma noteikšanai;
 - h) pasākumu ilgumi un tas, kā tie tiek aprēķināti vai uz ko tie pamatojas;
 - i) pieeja, kas izmantota, lai ņemtu vērā dalībvalstī pastāvošās klimatiskās atšķirības;
 - j) pārraudzības un verifikācijas sistēmas pasākumiem saskaņā ar 7.a un 7.b pantu un tas, kā tiek nodrošināta to neatkarība no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm;
 - k) gadījumos, kas attiecas uz nodokļiem:
 - i) mērķa nozares un nodokļu maksātāju segments;
 - ii) īstenojošā publiskā iestāde;

- iii) paredzamais ietaupījums;
- iv) nodokļu pasākuma ilgums; un
- v) aprēķināšanas metodoloģija, tostarp, izmantotie cenu elastīgumi un kā tie ir noteikti.

- (*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 443/2009 (2009. gada 23. aprīlis), ar ko, īstenojot daļu no Kopienas integrētās pieejas CO₂ emisiju samazināšanai no vieglajiem transportlīdzekļiem, nosaka emisijas standartus jauniem vieglajiem automobiļiem (OV L 140, 5.6.2009., 1. lpp.).
- (**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 510/2011 (2011. gada 11. maijs) par emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem kravas automobiļiem saistībā ar Savienības integrēto pieeju vieglo transportlīdzekļu CO₂ emisiju samazināšanai (OV L 145, 31.5.2011., 1. lpp.).
- (***) Padomes Direktīva 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.).
- (****) Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).”;

3) VII pielikuma nosaukumu aizstāj ar šādu:

“Minimālās prasības attiecībā uz elektroenerģijas un gāzes faktiskajā patēriņā balstītiem rēķiniem un rēķinu informāciju”;

4) iekļauj šādu pielikumu:

“VII a PIELIKUMS

Minimālās prasības attiecībā uz rēķiniem un siltumapgādes, aukstumapgādes un māsasaimniecības karstā ūdens patēriņa informāciju

1. Faktiskajā patēriņā vai siltummaksas sadalītāju rādījumos balstīti rēķini

Lai ļautu galaizmantotājiem pielāgot savu enerģijas patēriņu, rēķini tiek sagatavoti vismaz reizi gadā, balstoties uz faktisko patēriņu vai siltummaksas sadalītāju rādījumiem.

2. Rēķinu vai patēriņa informācijas sniegšanas biežums

No 2020. gada 25. oktobra, ja ir uzstādīti attālināti nolasāmi skaitītāji vai siltummaksas sadalītāji, faktiskajā patēriņā vai siltummaksas sadalītāju rādījumos balstītu rēķinu vai patēriņa informāciju nodrošina galaizmantotājiem vismaz reizi ceturksnī pēc pieprasījuma vai gadījumā, ja galapatērētāji ir izvēlējušies saņemt elektroniskus rēķinus, vai citos gadījumos – divas reizes gadā.

No 2022. gada 1. janvāra, ja ir uzstādīti attālināti nolasāmi skaitītāji vai siltummaksas sadalītāji, faktiskajā patēriņā vai siltummaksas sadalītāju rādījumos balstītu rēķinu vai patēriņa informāciju nodrošina galaizmantotājiem vismaz reizi mēnesī. To var arī darīt pieejamu internetā un] atjaunināt tik bieži, cik to atļauj izmantotās mērierīces un sistēmas. Attiecībā uz siltumapgādi un aukstumapgādi no minētās prasības var atkāpties laikā, kas nav siltumapgādes/aukstumapgādes sezona.

3. Rēķinā ietvertās informācijas minimums

Dalībvalstis nodrošina, lai galaizmantotājiem skaidrā un saprotamā veidā faktiskajā patēriņā vai siltummaksas sadalītāju rādījumos balstītos rēķinos vai līdz ar tiem būtu pieejama šāda informācija:

- a) pašreizējās faktiskās cenas un enerģijas faktiskais patēriņš vai kopējie siltummaksas un siltummaksas sadalītāju rādījumi;
- b) informācija par izmantotā kurināmā struktūru un ar to saistīto ikgadējo siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu, tostarp galaizmantotājiem ar centralizētu siltumapgādi vai centralizētu aukstumapgādi, un dažādu piemēroto nodokļu, nodevu un tarifu apraksts. Dalībvalstis var ierobežot tvērumu, ar kādu tiek piemērota prasība sniegt informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām, nosakot, ka tā attiecas vienīgi uz enerģiju, kas nodrošināta no centralizētām siltumapgādes sistēmām, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauca pārsniedz 20 MW;

- c) galaizmantotāju pašreizējā siltumapgādes un aukstumapgādes enerģijas patēriņa salīdzinājumi grafiskā veidā ar patēriņu tajā pašā laikposmā iepriekšējā gadā, ar klimatisko apstākļu korekciju;
- d) informācija saziņai ar galalietotāju organizācijām, enerģētikas aģentūrām vai līdzīgām struktūrām, tostarp tīmekļa vietņu adreses, kur var iegūt informāciju par pieejamajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, salīdzinošus datus par galaizmantotāju profiliem un objektīvas enerģiju patēriņojošo iekārtu tehniskās specifikācijas;
- e) informācija par dalībvalstīs piemērojamajām saistītajām sūdzību iesniegšanas procedūrām, ombuda pakalpojumiem vai alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem;
- f) salīdzinājumi ar tādas pašas patērētāju kategorijas vidējo normalizēto vai etalona galaizmantotāju. Elektronisko rēķinu gadījumā šādus salīdzinājumus var darīt pieejamus tiešsaistē un norādīt līdztekus rēķiniem.

Ja rēķina pamatā nav faktiskais patēriņš vai siltummaksas sadalītāju rādījumi, tajos iekļauj skaidru un saprotamu paskaidrojumu par to, kā tika aprēķināta rēķinā norādītā summa, un vismaz d) un e) apakšpunktā minēto informāciju.”;

5) direktīvas IX pielikuma 1. daļas ceturtā punkta g) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“g) ekonomiskā analīze. Ietekmju pārskats

Ekonomiskajā analīzē ņem vērā visus attiecīgos ekonomikas ietekmes faktorus.

Dalībvalstis var izvērtēt un savā lēmumu pieņemšanā ņemt vērā izmaksas un enerģijas ietaupījumus, ko gūst, saistībā ar analizētajiem risinājumiem palielinot enerģijas piegādes elastīgumu un labāk izmantojot elektroenerģijas tīklus, tostarp iekonomētās izmaksas un ietaupījumu no samazinātiem infrastruktūras ieguldījumiem.

Pirmajā daļā minētās izmaksas un ieguvumi ietver vismaz turpmāk minēto:

i) ieguvumi

- patērētāja ieguvums (siltumapgāde un elektroenerģija),
- ārējie ieguvumi, piemēram, ar vidi, siltumnīcefekta gāzu emisijām, veselību un drošību saistīti ieguvumi, kad vien tas iespējams,
- ietekme uz darba tirgu, energoapgādes drošība un konkurētspēja, kad vien tas iespējams;

ii) izmaksas

- iekārtu un aprīkojuma kapitāla izmaksas,
- saistīto enerģētikas tīklu kapitāla izmaksas,
- mainīgās un fiksētās ekspluatācijas izmaksas,
- enerģijas izmaksas,
- ar vidi, veselību un drošību saistītās izmaksas, kad vien tas iespējams,
- darba tirgus izmaksas, energoapgādes drošība un konkurētspēja, kad vien tas iespējams.”;

6) direktīvas XII pielikuma pirmās daļas a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) izveido un publisko standarta noteikumus saistībā ar to izmaksu uzņemšanos un sadali, kas saistītas ar tehniskiem pielāgojumiem, piemēram, tīkla pieslēgumiem, tīkla pastiprinājumiem un jaunu tīklu ieviešanu, uzlabotu tīkla darbību un noteikumiem par nediskriminējošu tīkla kodeksu īstenošanu, kuri ir nepieciešami, lai integrētu jaunus ražotājus, kas augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju piegādā savstarpēji savienotā tīklā.”.

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV